

LASER PRZECIW CZECZEŃCOM

BORYS GROŻNY

Rosyjskie lotnictwo samjerza użyć najnowocześniejszych sterowanych rakiet laserowych do bombardowania Groźnego — podały źródła w Ministerstwie Obrony Rosji.

Prezydent Jelcyń wydał polecenie, aby rosyjskie wojska w Czeczeni unikowały bombardowań Groźnego, które mogą spowodować ofiary wśród ludności cywilnej.

Źródła w Ministerstwie Obrony Rosji, na które powołuje się agencja Interfax, twierdzą, że rosyjskie samoloty będą teraz stosowały nie klasyczne rakietki i bomby, lecz superdokładne, sterowane laserem rakietki, które trafiają w cel z dokładnością do 2-3 metrów.

Rakiety te były używane przez rosyjskie lotnictwo w Czeczeni do niszczenia samolotów Dudajewa. Obecnie rosyjskie wojska czekają na lepsze warunki atmosferyczne, aby użyć nowej broni do bombardowania celów naziemnych.

Korespondencja z Moskwy na str. 2.

Niezręczność, czy polityczne samobójstwo?

Kinkel popiera Jelcyna

Niemiecki minister spraw zagranicznych Klaus Kinkel nie jest w RFN popularny i nie jest szanowany nawet we własnej partii — FDP, która go na ostatnim zjeździe, w początkach grudnia, po prostu wygwizdała. Polityczne meandry i zawijasy, jakie Kinkel wykonał w ostat-

nich miesiącach w sprawie rozszerzenia Unii Europejskiej i NATO zmusiły kanclerza Helmuta Kohla do podkreślenia w Bundestagu, że zgodnie z konstytucją główne linie polityki zagranicznej wyznacza on sam.

Ale to, na co pozwolił sobie Klaus Kinkel w związku z tra-

giczną interwencją rosyjską w Czeczeni, potępianą jednogłośnie przez wszystkie niemieckie media, jest zupełnie wyjątkowe. Niemiecki minister spraw zagranicznych wyraził w telewizyjnym wywiadzie pełne poparcie i zrozumienie dla postępowania

(Dokończenie na str. 2)

KOMUNIŚCI TĘSKNIĄ ZA ZWIĄZKIEM RADZIECKIM

Korespondencja „Dziennika” z Kijowa

Deputowani Rady Najwyższej Ukrainy z ramienia partii komunistycznej, zażądali wczoraj by zrobić wszystko w celu przełamania kryzysu geopolitycznego w byłym ZSRR. Jedną z dróg — zdaniem ukraińskich komunistów — jest odbudowanie Związku Republiki Radzieckich.

Według ocen socjologów i politologów, Ukraina aktualnie przeżywa najcięższe chwile od momentu uchwalenia niezależności. Szczególnie dramatyczne jest to przy masowej pauperyzacji ludności. Większość mieszkańców Ukrainy zadaje sobie pytanie, jak przeżyć do następ-

niego dnia. Ceny artykułów żywnościowych wstają miesięcznie o 78 proc. Najbardziej podrożał chleb i artykuły mączne. Ceny pozostałych podstawowych artykułów żywnościowych (mleko, masło, ser) wzrosły o 67,2 proc. Brakuje gazu i energii

(Dokończenie na str. 2)

Policjant podejrzany o wymuszanie łapówki

Korupcja bez korupcji

(INF. WL.) Namawianie do wręczenia łapówki zarzuca oficerowi policji z Komendy Rejonowej Poznań — Nowe Miasto, poznańska Prokuratura Wojewódzka. Na czas śledztwa policjant został warunkowo zawieszony w czynnościach służbowych.

W ubiegłym tygodniu do Prokuratury Wojewódzkiej w Poznaniu zgłosił się mężczyzna, który oświadczył, iż Zbigniew Cz., zastępca naczelnika Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego nowomiejskiej Komendy Policji,

gotowy był „odpłatnie” odstąpić od zabezpieczenia jako dowodu (zatrzymania na terenie komendy) należącego do niego „mercedesa” busa. Zdaniem naczelnika Wydziału Śledczego Prokuratury Wojewódzkiej, Romualda Grzybka „do przyjęcia łapówki nie doszło, nie ustalono nawet w jakiej miarze był ona formie”.

Z własnych źródeł dowiedzieliśmy się jednak, iż policjant domagać się miał pewnej kwoty piątniej w markach niemieckich.

— Podejrzany nie przyznał się do tego czynu. Śledztwo jest trudne. Sytuacja, którą badamy rozegrała się bowiem bez świadków, tylko między dwiema osobami — twierdzi Grzybek.

O postawieniu zarzutu prokuratura poinformowała władze poznańskiej policji. — Zgodnie z przepisami podejrzany funkcjonariusz został zawieszony przez komendanta w czynnościach służbowych — powiedział nam wczoraj nadkom. Józef Smiglak, rzecznik prasowy Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu. Zdaniem rzecznika — w 1994 roku zwolniono w Poznaniu dyscyplinarnie ze służby za różne przestępstwa i wykroczenia 14 policjantów.

KRZYSZTOF KAZMIERCZAK

Dla Jana Pawła II

NAGRODA RZYMU

Rada Miejska Rzymu ustanowiła „Nagrodę Rzymu za zasługi dla pokoju i akcje humanitarne” i postanowiła przyznać ją, jako pierwszemu, papieżowi Janowi Pawłowi II.

W komunikacie Rady Miejskiej, której przewodniczy wybrany głosami lewicy i centrum kandydat Partii Zielonych Francesco Rutelli, podkreślono, że nagroda została przyznana papieżowi za „najwyższe zasługi w dziedzinie obrony godności człowieka”. Wskazano w niej, że „przez swoje pielgrzymki na pięciu kontynentach, przez właściwe chrześcijaństwo, odwołanie się do przesłania miłości i braterstwa, Jan Paweł II wniósł wyjątkowy wkład w dzieło zbliżenia i wzajemnego zrozumienia między ludźmi”.

(PAP)

NIEPOKÓJ SĄSIADÓW

Minister Andrzej Olechowski „jest pod wrażeniem skali operacji rosyjskiej w Czeczeni i wysiłków Rosji w kierunku odwrócenia pozycji supermocarstwa”.

Olechowski dodał, że trudno mu jest ustosunkować się „do tego zjawiska, gdyż nie widzimy żadnego interesu dla Polski w dezintegracji Federacji Rosyjskiej, ani w jakichkolwiek ruchach, które by ten kraj destabilizowały”.

— Tego typu ostre metody rozwiązywania konfliktów politycznych wewnątrz kraju zawsze muszą niepokoić sąsiadów — powiedział Olechowski.

Polityka zagraniczna Rosji była jednym z tematów wczorajszego spotkania ministra Olechowskiego z wicepremierem, ministrem spraw zagranicznych Łotwy, Valdisem Birkavsem.

(PAP)

Zamordowali czterech dominikanów

Terrorystów fundamentalistów zamordowali wczoraj w Tizi-Uzu (110 km na wschód od Algieru) czterech zakonników — dominikanów. Mordu dokonano na plebanii miejscowego kościoła.

Trzech spośród czterech zamordowanych w Algierii dominikanów było narodowości francuskiej, a jeden był Belgiem. Okoliczności mordu nie są jasne.

(PAP/AFP)

O walce z terroryzmem na str. 2.

Minister Olechowski przed urlopem

CISZA PRZED BURZĄ

(INF. WL.) Urlop, na który zamierza się udać od pierwszego stycznia minister spraw zagranicznych Andrzej Olechowski odwlece na jakiś czas kwestię obsady najwyższego stanowiska w resorcie. Podczas nieobecności szefa MSZ pracami ministerstwa powinien kierować wiceminister Iwo Byczewski, który zwyczajowo zastępuje ministra. Jednakże do wczoraj Olechowski nie wyśtosiwał w tej sprawie żadnego pisma.

Wyjazd ministra na wypocznik może jednak zmienić całą sytuację pod warunkiem, że do czasu jego powrotu Trybunał Konstytucyjny zdążyby orzec, że urzędnicy państwowi pobierający dodatkowe wynagrodzenie za zasiadanie w radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa nie łamali prawa. Jeżeli jednak Trybunał nie wygraiby wyścigu z czasem, albo wydałby inne orzeczenie, to Olechowskiemu —

(Dokończenie na str. 3)

„Solidarność” proponuje konkretne decyzje

Przerwa dla Żochowskiego

Do środy odłożono rozpoczęcie wczoraj w Ministerstwie Zdrowia rozmów strony rządowej ze związkowcami na tematy płacowe w służbie zdrowia. Strony argumentowały, że potrzebny jest czas do przemyślenia.

Wtorkowe rozmowy toczyły się w dwóch zespołach: reformy służby zdrowia oraz płacowo-finansowym. Po kilku godzinach negocjacji na tematy płacowe dyskusję przerwano na środę. Zespół zajmujący się reformą systemu ochrony zdrowia,

ustalił harmonogram prac — 4 stycznia odbędzie się pierwsze spotkanie z zaplanowanego cyklu.

Przedstawiciele Sekretariatu Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność” domagają się od rządu konkretnych propozycji dotyczących sposobu zrekomensowania strat w wynagrodzeniach, jakie — ich zdaniem — ponieśli w 1994 r. pracownicy sfery budżetowej. Chcą też ustalenia zasad wynagradzania sfery bu-

(Dokończenie na str. 3)

PIOTROWSKI WRÓCI DO WIĘZIENIA?

Minister sprawiedliwości Włodzisław Cimoszewicz wniósł rezygnację nadzwyczajną do Sądu Najwyższego w sprawie Grzegorza Piotrowskiego, przedterminowo zwolnionego w br. z więzienia jednego z zabójców ks. Jerzego Popiełuszki.

Minister zarzeka Wydziałowi Penitencjarnemu Sądu Wojewódzkiego w Lublinie, że podejmując decyzję o zwolnieniu Piotrowskiego z reszty kary 15 lat więzienia, dopuścił się błędów, gdyż uznał, iż odbyta przez skazanego kara osiągnęła już wszystkie cele. Według Cimoszewicza,

nie wszystkie cele kary zostały osiągnięte. Minister przypomniał, że zbrodnia, jakiej dopuścił się Piotrowski, była „w najwyższym stopniu społecznie niebezpieczna”.

Piotrowski był jednym z czterech funkcjonariuszy SB, którzy w październiku 1984 r. zamordowali pod Włocławkiem kapelana podziemnej wówczas „Solidarności”.

Reporterka „Dziennika” zadzwoniła wczoraj wieczór do łódzkiego mieszkania Piotrowskiego. Morderca rzucił słuchawką — czytaj str. 5.

POMORSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZENIOWE GRYF S.A.

KRAKÓW, ul. Starowiślna 13, tel. 21-80-45
TARNÓW, Plac Dworcowy 1, tel. 22-31-30
NOWY SĄCZ, ul. Długosza 17, tel. 42-02-44

GRYF. NA WSZELKI WYPADEK

WYSOKOKALORYCZNY WĘGIEL I KOKS

- Najniższe ceny!!!
- Kilkanaście asortymentów.
- Niska zawartość siarki i popiołu.
- Ważenie elektroniczne.
- Dostawy na telefon.
- Tani transport.

SKŁAD OPALU **LUSKAR**
Kraków, ul. Plk. Dąbka 4
tel.: 55-13-05, 55-54-66 w. 24

RADIO TAXI **METRO** 36-00-00
TAXI BAGAŻOWE

Na polską pogodę i polską kieszeń
OKNA Z PCV
Doradztwo techniczne i projektowe
Specjalistyczny pomiar i montaż.
Na terenie Krakowa transport gratis!

OKNOPLAST
Przedsiębiorstwo Produkcyjne
31-564 Kraków, Al. Pokoju 81
(centrum FIATA)
tel./fax: 48-37-59, tel. 25-82-89

GOSPODARKA • GOSPODARKA • GOSPODARKA • GOSPODARKA • GOSPODARKA • GOSPODARKA • GOSPODARKA • GOSPODARKA

NOTOWANIA GIELDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH
27 GRUDNIA 1994, SESJA NR 474

Kurs 52 tyg.		AKCJE	KURS		Zmiana (%)	OBRÓT		Proc. emis. (%)	P/E (C/Z)	P/E (C/Z)	K/S	DOGRYWKI		
Min tys. zł	Max tys. zł		Bieżący w tys. zł	Poprzedni w tys. zł		Wolumen sztuki	Wartość mln zł					Oferta poczt.	Real. %	
248	305	Agros	286	ns	290	-1.4	4.643	2.656	0,1	10,8	13,4	S	8.564	0,8
52	358	BIG	62	ns	62,5	-0,8	84.641	10.495	0,3	5,1	6,7	S	22.946	100,0
66	92	BIG 2	72	ns	67,5	-6,7	578	83				S	822	0,0
235	552	BRE	339	ns	339	0,0	27.161	18.415	0,2	10,9	11,2	S	1.964	100,0
1.030	6.750	BŚK	1.150	ns	1.150	0,0	2.680	6.164	0,0	4,5	4,5	=		
132	191	Debica	178	ns	178	0,0	27.130	9.658	0,3	7,8	8,7	=		
125	181	Debica 2	173	nk	175	-1,1	3.604	1.247	0,2			K	8.636	6,9
750	2.800	Elektrim	1.010	ns	1.010	0,0	3.756	7.587	0,1	10,9	11,7	S	1.548	0,3
139	340	Espebepe	203	ns	198	2,6	32.747	13.295	2,0	2,7	9,3	K	6.907	100,0
95	485	Exbud	125	nk	126	-0,8	28.516	7.129	0,4	16,9	14,9	K	23.558	7,6
162	625	Irena	240	nk	250	-4,0	5.245	2.518	0,2	11,7	16,7	K	49.760	0,4
158	420	Jelfa	230	ns	240	-4,2	6.136	2.823	0,1	8,1	8,1	S	2.331	10,8
108	200	KabelBfK	142	ns	143	-0,7	2.964	842	0,1	8,7	11,6	=		
178	1.200	Kable	271	ns	273	-0,7	3.785	2.051	0,2	20,4	20,4	=		
68	190	Kredybank	87,5	ns	86	1,7	21.511	3.764	0,2	6,8	7,6	=		
162	985	Krosno	194	ns	189	2,6	9.479	3.678	0,4	16,9	16,9	=		
97	280	Mostalex	150	ns	151	-0,7	17.440	5.232	0,1	24,5	29,2	S	39.707	0,1
49,5	277	Mostalwar	70,5	ns	72	-2,1	9.178	1.294	0,2	19,3	22,8	=		
107	115	Novita	110	ns	112	-1,8	19.835	4.364	0,5	8,8	10,3	=		
492	1.700	Okocim	665	ns	690	-3,6	266	354	0,0	116,0	107,6	=		
675	910	Okocim 2	765	ns	815	-6,1	10	15				=		
223	605	Optimus	253	ns	255	-0,8	3.170	1.604	0,1	12,4	14,2	=		
215	660	Optimus 2	250	ns	255	-2,0	1.397	699				=		
82	363	Polifarb C.	105	ns	101	4,0	15.884	3.336	0,1	14,3	16,4	S	13.817	39,8
26,5	88	Polifarb W.	37	nk	38	-2,6	84.788	6.274	0,4	8,7	9,4	K	74.061	10,3
292	500	PPABank	488	ns	477	2,3	860	839	0,0	7,5	11,4	S	505	100,0
225	1.200	Próchnik	275	ns	275	0,0	3.614	1.988	0,2	9,8	9,8	=		
89,5	540	Rafako	150	ns	142	5,6	49.999	16.000	1,3	9,2	9,2	=		
46	95	Remak	83	ns	83,5	-0,6	18.217	3.024	0,9	8,2	8,2	=		
164	316	Rolimpe	250	ns	246	1,6	6.709	3.355	0,1	10,6	10,6	=		
17	85	Sokolów	20,9	ns	20,1	4,0	333.011	13.920	1,9	13,7	21,5	S	9.150	100,0
171	280	Stalexport	240	ns	240	0,0	34.626	16.620	0,4	5,8	5,9	S	8.277	12,1
200	335	Stalexport2	254	nk	250	1,6	1.015	516				S	786	100,0
131	660	Swarzędz	201	ns	205	-2,0	5.807	2.334	0,2	14,6	17,9	=		
138	830	Tensil	188	ns	188	0,0	6.553	2.464	0,4	12,1	12,1	=		
72,5	670	Universal	115	ns	115	0,0	142.442	32.762	0,6	12,0	15,9	K	3.271	100,0
103	750	Vistula	125	ns	122	2,5	10.420	2.605	0,2	8,1	8,1	S	1.842	100,0
49	248	WBK	66	ns	67	-1,5	21.358	2.793	0,0	6,3	6,3	K	2.667	100,0
1.205	3.300	Wedel	1.550	ns	1.565	-1,0	2.577	7.989	0,1	15,7	15,7	K	328	100,0
220	1.170	Wólczanka	277	ns	274	1,1	8.337	4.619	0,6	8,6	12,1	S	4.910	50,9
1.100	3.825	Zywiec	1.615	ns	1.610	0,3	1.788	5.775	0,1	17,9	23,7	=		
RAZEM							1.063.677	232.180						
6716	20760	WIG	7.315,6		7.339,4	-0,3								
649	1350	WIG 20	713,6		716,3	-0,4								

Seria	Kurs		Zmiana (%)	Odsetki skum.	Cena rozl. tys. zł.	Obrót wolumen szt.	Obrót wartość mln zł.
	bież. uw.	popr. uw.					
IRPP-0695	98,0	101,3	-3,3	211.500	1.191,5	109	260
IR-0995	100,9	101,0	-0,1	120.900	1.129,9	3.182	7.191
PPJ VIII	100,9	101,0	-0,1	284.200	1.293,2	629	1.627
PPT I	100,5	101,0	-0,5	44.400	1.049,4	84	176
PPT II	100,5	100,6	-0,1	45.200	1.050,2	101	212
PPT III	100,1	100,7	-0,6	44.400	1.045,4	100	209
PPT IV	100,4	100,7	-0,3	43.600	1.047,6	140	293
PPT V	100,3	100,4	-0,1	43.600	1.046,6	200	419
PPT VI	100,4	100,4	0,0	43.600	1.047,6	100	210
PPT VII	100,4	100,4	0,0	43.600	1.047,6	120	251
PPT VIII	100,9	101,0	-0,1	43.600	1.052,6	29	61
TZ-0897	100,3	100,4	-0,1	40.200	1.043,2	424	885

Tabela przygotowana przez
Dom Maklerski MAGNUS
Kraków ul. św. Filipa 25 tel 23-22-21

Na giełdzie

ŚWIĄTECZNY NASTRÓJ

Pierwsza sesja ostatniego w tym roku tygodnia pokazała, że większości inwestorów nie opuścił jeszcze świąteczny nastrój. O ile w ubiegłym tygodniu robili oni zakupy, porządki, itp. to teraz najprawdopodobniej odpoczywają lub starają się zgubić kilka przybyłych kilogramów.

Wczorajsza sesja była bardzo podobna do trzech ostatnich. Zmiany indeksów są minimalne, podobnie zresztą zachowuje się większość walorów (lekkie w górę, lekko w dół). Coraz niższe obroty potwierdzają, mam nadzieję, chwilową stabilizację.

Wyczekiwanie inwestorów na bardziej przejrzystą sytuację trwa, o czym świadczą między innymi fakt małego zainteresowania ofertami kupna i sprzedaży podczas dogrywki.

Spośród osiemnastu ogłoszonych przez specjalistów nadwyżek sprzedaży inwestorzy zrównowazyli w całości tylko sześć. Na Wólczańce interweniował specjalista. Na osiem nadwyżek kupna, odpowiedź inwestorów była również niewielka — sprzedano akcje czterech spółek. Najbardziej dynamicznie zmiana cen, oraz tradycyjnie niskie obroty odnotowały drugie serie: BIG +6,7 proc., obrót 83 mln i Okocimia (-6,1 proc., obrót 15 mln).

Kraków pl. Szczepański 5 tel: 22-22-60
Nowa-Huta os. Centrum B tel: 43-11-32

Widać, że asymilacja Sokolowa nie zaszkodziła notowaniom. Godne podkreślenia są również notowania Mostostal Export (mam nadzieję, że kurs nie chce wrócić do kanału 130-150 tys.) i Rafako (już niebawem darmowe akcje).

Rynek obligacji po świątecznej przerwie zanotował jednomyślny spadek cen. Tylko dwa walory, spośród 12 notowanych na tym rynku utrzymały „wigilijne” ceny. Spadek na IR0695 (-3,3 pkt. proc.) jest zapewne kolejnym upolowaniem „jelenia”. Obrót na tym rynku również nie zachwycił, wyniósł 11 mil. zł.

KRZYSZTOF ŚMIAŁEK

Zabieg nie tylko techniczny?

Komercjalizacja okolo lipca

Pół roku na realizację programu powszechnej komercjalizacji zakłada sekretarz stanu w URM, prof. Jan Monkiewicz. Rozpoczęcie nastąpiłoby w lipcu przyszłego roku, o ile do końca I kwartału zostanie przyjęta przez Sejm ustawa o komercjalizacji. Do końca 1995 r. wszystkie przedsiębiorstwa państwowe powinny stać się spółkami, których działanie, tak jak firm prywatnych, regulować będzie Kodeks Handlowy.

Monkiewicz zapewnia, że w komercjalizacji nie chodzi o czysto techniczny zabieg. Konieczność jej przeprowadzenia wynika z przekonania, iż dotychczasowymi metodami prywatyzacji przyspieszyć się nie da.

Efektami dotychczasowej prywatyzacji nie są imponujące, zważywszy, iż nadal jest jeszcze ponad 5 tys. firm państwowych, dysponujących ponad 60 proc. majątku trwałego w gospodarce narodowej, dających 68 proc. przychodów przemysłu ogółem i

pracę blisko 40 proc. ogółu zatrudnionych w gospodarce narodowej. — Przy obecnym tempie na ich prywatyzację potrzeba ok. 20 lat, a może i więcej, biorąc pod uwagę, iż przekształcenia „wrażliwych” sektorów (nafta, tytoń, itp.) nawet się nie rozpoczęły — powiedział prof. Monkiewicz.

Prof. Monkiewicz nie ukrywa, że odejście od formuły przedsiębiorstwa samorządowego (komercjalizacja oznacza likwidację rad pracowniczych) może wywołać opór załóg, a zwłaszcza związków zawodowych. Dlatego przewiduje się uwłaszczenie pracowników jeszcze przed ostateczną prywatyzacją. — *Możliwe jest przyjęcie rozwiązania z Programu Powszechnej Prywatyzacji (czyli przyznanie pracownikom bezpłatnie 15 proc. akcji lub udziałów)* — powiedział. Ponadto w dużych przedsiębiorstwach, zatrudniających ponad 2,5 tys. osób, załoga miałaby swoją reprezentację w radzie nadzorczej. (PAP)

Na razie w Katowickiem...

(Nieco) zdrowsze jedzenie z „zieloną etykietą“

W Tarnowskich Górach realizowany jest program mający wyeliminować produkcję żywności na terenach skażonych substancjami toksycznymi. Jest to jeden z ekologicznych projektów realizowanych w Polsce w ramach programu PHARE (finansowanego przez Unię Europejską) — poinformował Paul Farrow, kierownik zespołu nadzorującego projekt w Tarnowskich Górach.

Przetarg na realizację projektu, którego wstępny koszt oszacowano na 1,5 mln ECU, wygrało brytyjsko-holenderskie konsorcjum złożone z firm ADAS i HASKONING. Konsorcjum przygotowuje dla lokalnych konsumentów system informacji o zdrowej żywności.

Produkty zakwalifikowane do zdrowych będą oznaczone „zielonymi etykietami”, które mają gwarantować klientom, że dany towar nie zawiera nadmiernych ilości substancji szkodliwych dla zdrowia.

Wszystkim uprawiającym skażoną glebę zostaną przedstawione informacje o zasadach prawidłowego jej wykorzystania, m.

in. poprzez uprawę nowych rodzajów roślin, które nie będą przeznaczane do bezpośredniego spożycia, bądź też takich, które pomogą szybciej usunąć z gleby nadmierne ilości toksycznych substancji.

— Oczywiście zdajemy sobie sprawę, że takie zmiany wymagają przygotowania nowych rozwiązań prawnych i stworzenia rynków zbytu na te produkty. Założeniem projektu jest udzielenie pomocy w każdym indywidualnym przypadku — twierdzi Farrow.

Prace nad projektem w Tarnowskich Górach rozpoczęły się we wrześniu br. Informacji o poziomach skażeń substancjami toksycznymi udzielali ekspertom programu specjaliści z Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach; Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowanych w Katowicach; Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Katowicach; katowickiego Ośrodka Badań i Kontroli Środowiska; gliwickiej Stacji Chemiczno-Rolniczej; Sanepidu. (PAP)

NOTOWANIA WALUTOWE

Tabela kursów NBP nr 249/94 z dnia 27.12.94

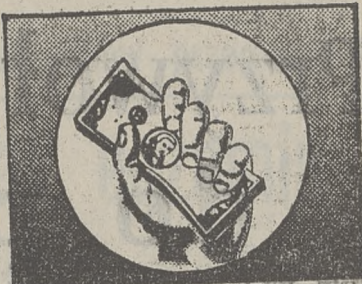
	KUPNO	SPRZEDAŻ
Australia	1 AUD	18639
Austria	1 ATS	2162
Belgia	100 BEF	74044
Dania	1 DKK	3878
Finlandia	1 FIM	5013
Francja	1 FRF	4399
Hiszpania	100 ESP	18007
Holandia	1 NLG	13592
Japonia	100 JPY	23913
Kanada	1 CAD	17128
Luksemburg	100 LUF	74044
Norwegia	1 NOK	3486
Portugalia	100 PTE	14798
RFN	1 DEM	15212
USA	1 USD	23971
Szwajcaria	1 CHF	18020
Szwecja	1 SEK	3200
W. Brytania	1 GBP	37089
Włochy	100 ITL	1461
ECU	1 XEU	28933

(W.S.) Kursy w kantorach prywatnych.

● **KRAKÓW** — dolar, skup: 24.400-24.450, sprzedaż: 24.630-24.850, marka, skup: 15.280-15.300, sprzedaż: 15.380-15.400, funt, skup: 36.950-37.000, sprzedaż: 37.850-37.600, frank fr., skup: 4.400, sprzedaż: 4.490-4.550, frank szw., skup: 17.900-18.000, sprzedaż: 18.100-18.150.

● **NOWY SĄCZ** — dolar, skup: 24.200-24.250, sprzedaż: 24.700-24.750, marka, skup: 15.150-15.200, sprzedaż: 15.580-15.650, frank fr., skup: 4.400-4.450, sprzedaż: 4.500-4.550, frank szw., skup: 17.700-17.750, sprzedaż: 17.920-18.000, funt, skup: 36.500-36.550, sprzedaż: 37.400-37.450, szyling, skup: 2.120-2.150, sprzedaż: 2.195-2.220, lir (100), skup: 1.410-1.450, sprzedaż: 1.490-1.520, korona czes., skup: 800-825, sprzedaż: 845-855, korona słow., skup: 720-725, sprzedaż: 749-760.

● **TARNÓW** — dolar, skup: 24.100-24.150, sprzedaż: 24.350-24.400, marka, skup: 15.150-15.200, sprzedaż: 15.300-15.350, funt, skup: 37.000-37.080, sprzedaż: 37.300-37.400, frank fr., skup: 4.400-4.420, sprzedaż: 4.450-4.500.

KRÓTKO

● **AGENCJA W AKCJI**

Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa przejęła blisko 4,2 mln ha po zlikwidowanych

Antyk współczesny?

W sytuacji, gdy zewsząd oświeca nas nowa, nieznaną rzeczywistość, spojrzenie w przeszłość zakrawa na zbytek. Być może jednak rzut oka na to, co było, minęło, nie wróci, jest potrzebny — od czasu do czasu — zabiegany ludzimi ostatniej dekady XX wieku. Do podobnego wniosku doszli... siedmiu wydawców, którzy niezależnie od siebie, w niewielkim odstępie czasu, opublikowali siedem książek układających się w swoistą całość. Wszystkie te książki dotyczą starożytności.

Pierwsza z nich — „Starożytny Izrael. Od czasów Abrahama do zburzenia Jeruzolimy przez Rzymian” (wyd. „Czytelnik”) to dzieło o szczególnym charakterze. Każdy z ośmiu rozdziałów napisał inny autor, lecz mimo to czyta się jednym tchem — nie sposób zauważyć w tekście żadnych „szwów”.

Nie da się oddzielić dzieł politycznych starożytnego Izraela od wersów Biblii. Naród wybrany i jego Księga Święta stanowią jedność. Do wędrowki po stronicach Księgi zaprasza czytelników prof. Anna Świderkówna. Jej najnowsza książka „Rozmowy o Biblii” (wydana przez PWN) prowadzi nas ze świata, w którym rodziła się Biblia w stronę Ewangelii. W zamierzeniu autorki ostatni rozdział „Rozmów” ma stanowić wstęp do książki, która będzie poświęcona Nowemu Testamentowi.

W latach 50. i 60. największą sensacją archeologiczną na świecie były starożytne księgi gminy qumrańskiej, odkryte w okolicy Morza Martwego przez... dobrego pasterza, który zapuścił się w celuścienie tajemniczych grot poszukując zagubionych zwierząt ze swego stada i znalazł skarb. Zwójom qumrańskim poświęcono w piśmiennictwie polskim sporo uwagi, lecz ostatnia książka J. Miłki „Dziesięć lat odkryć na pustyni Judzkiej” ukazała się nakładem wyd. „Pax”, w... 1988 roku. Dopiero teraz po ćwierćwieczu, za sprawą wydawnictwa The Enigma Press z Krakowa, tematyka qumrańska zostaje przywrócona zainteresowanym czytelnikom dzięki ostrej, polemicznej

książce Otto Betza i Reimera Riesmera „Jezus, Qumran i Watykan”. Autorzy nie przebiegają w słowach (i chwala im za to) rozprawiają się z przekłamaniami i pospólitymi szabierstwami intelektualnymi, jakimi omotano odkrycie znad Morza Martwego. Pokutują one w świadomości szerokiego kręgu czytelników amatorów interesujących się tym odkryciem. Książka ta jest drugim tomem Biblioteki Zwójów pod red. Zdzisława J. Kapery i Stanisława Mędali.

„O starożytności polemicznie” wypowiada się na kartach książki pod takim właśnie tytułem (wyd. Wiedza Powszechna) prof. Ewa Wipszycka w przekonaniu, iż „Czytelnikom sięgającym po prace dla nich specjalnie pisane nie wolno przedstawiać informacji i koncepcji przestarzałych, usuniętych z wiedzy przeczaczonej dla specjalistów (...). Charakter polemiki zawartych w tej książce jest być może nieco zbyt łagodny jak na bezkompromisową zapowiedź zawartą w tytule. Ale pieprz i sól, których w książce tej jakby nieco brak odnaleźć można w innej, wydanej przez PIW w serii „ceramowskiej”, pracy prof. Wipszyckiej pt. „Kościół w świecie późnego antyku”. Książka tą autorka nawiązuje do „Cywilizacji wczesnego chrześcijaństwa” Marcela Simona (prawdziwy bestseller PIW-u), ale także rozlicza się ze wszystkich swoich „win” intelektualnych kompromisów z niedawnej przeszłości. Nie każdego z wybitnych naukowców stać na wielką publiczną spowiedź.

Dopełnienie naszego antycznego kręgu stanowi praca prof. Marka Kulowicza — „Prawo i obyczaje w starożytnym Rzymie” (wyd. Lubelskie Wydawnictwa Prawnicze), która w zreczyn, barwny sposób przybliża współczesnym prawa stanowiące zrab republiki i cesarstwa. Zaś jego zamknięcie — „Słownik artystów starożytności” Janusza A. Ostrowskiego wydany przez katowicką „Książnicę” w serii popularnych słowników encyklopedycznych.

ANDRZEJ WOJTAS

Konsultacje premiera Scalfaro

Di Pietro premierem?

O powstaniu komitetów poparcia kandydatury b. prokuratora „Czystych Rąk” Antonia Di Pietro na premiera poinformował wczoraj w Rzymie twórca komitetów bojkotu b. premiera Silvio Berlusconi, Gianfranco Mascia.

Inicjatywa Masci, znanego z krytycznego i drwiącego stosunku wobec Berlusconi, nie jest zartem. O możliwości objęcia teki premiera przez Di Pietro pisał wczoraj poważny dziennik „Corriere della Sera”. Propozycję powierzenia b. prokuratorowi kierownictwa rządu wysunęli wcześniej włoscy Zieloni. Wczoraj oficjalnie wystąpił o to do prezydenta Republiki senator Zielonych Carmine Mancuso.

W wydanym oświadczeniu Mascia podkreślił, że jest pewien, że „Di Pietro jako człowiek normalny, uczciwy i zdolny, może przeprowadzić potrzebne Włochom reformy”. Senator Mancuso stwierdził z kolei, że kandydatura Di Pietro jest najodpowiedniejsza dla rządu, na

czas trwania którego partie polityczne powinny zawrzeć rozejm, by dać mu możliwość przeprowadzenia niezbędnych reform, m. in. przyjęcia nowej ordynacji wyborczej i ustawy antytrudstowej.

Przeciwko kandydaturze Di Pietro z miejsca zaprotestowali eksperci Forza Italia i Sojuszu Narodowego. Deputowany Marco Taradash (FI) powiedział, iż wysunięcie kandydatury Di Pietro jest „przymienną próbą” wykorzystania jego popularności dla „pokrewnych manewrów politycznych”, mających na celu odsunięcie perspektywy przyspieszonych wyborów. Deputowany Ignazio La Russa stwierdził, że „każdy, kto boi się wyborów, sięga po kandydaturę Di Pietro”.

Tymczasem prezydent Oscar Luigi Scalfaro kontynuował wczoraj konsultacje gabinetowe. Przed wyznaczonymi na środę, czwartek i piątek konsultacjami z liderami partii politycznych, Scalfaro rozmawiał z przewodniczącym Senatu Carlem

Scognamiglio i z przewodniczącą Izby Deputowanych Irene Pivetti. Po rozmowie ze Scalfarem, Scognamiglio powiedział, że „zastanawiał się z prezydentem nad złożonością kryzysu i trudnością w znalezieniu rozwiązań mogących stworzyć konkretne perspektywy”.

Jednocześnie trwa kryzys w Lidze Północnej. Wczoraj spotkali się w Rzymie tzw. deputowani-dysydenci kwestionujący wybór polityczny lidera partii Umberto Bossiego, który zgodził się na współpracę z postkomunistyczną Demokratyczną Partią Lewicy. Po spotkaniu w którym uczestniczyło ok. 35 ze 157 parlamentarzystów Ligi, jeden z głównych oponentów wobec Bossiego, senator Marcello Staglieno potwierdził kategorię sprzeciwu grupy dysydenckiej wobec możliwości współpracy z DPL. Podkreślił jednak, że nie powinno to doprowadzić do rozłamu w Lidze.

WALDEMAR JANIEC (PAP)

Morderca rzucił słuchawką

(Inf. wł.) Grzegorz Piotrowski, były kapitan SB, skazany za zabójstwo księdza Popieluszki, wyszedł na wolność 28 października br. Odsiedział 10 z 25 lat kary orzeczonej w 1985 r. przez Sąd Wojewódzki w Toruniu. Ostatnie pół roku spędził w Zakładzie Karnym w Chełmie.

Elżbieta Piotrowska-Kosmala, przewodnicząca Wydziału Penitencjarnego Sądu Wojewódzkiego w Lublinie, która podpisała decyzję o przedterminowym zwolnieniu Piotrowskiego, odmówiła komentarza na ten temat. Powiedziała tylko, że Piotrowski uzasadnił swoją prośbę na czterech kartkach papieru, „silnie ją motywując”.

W cyklu pt. „Pukając do mordercy”, pisaliśmy na łamach „Dziennika” jak wygląda aktualnie życie Grzegorza Piotrowskiego. Były kapitan SB wrócił do dzieci i żony. Do wygodnego, dostatnio urządzonego mieszkania. Oficjalnie mówi, że żyje z korepetycji (wiele lat temu, przez kilka miesięcy był nauczycielem matematyki), w rzeczywistości pracuje w firmie handlowej swego kolegi. Nie sprawia wrażenia człowieka, który „żyje z garbem przeszłości” — jak mówił będąc w więzieniu.

Gdy wczoraj wieczorem wykreślił łódzki numer telefonu Piotrowskiego, chcąc zapytać jak przyjął wiadomość o decyzji ministra Cimoszewicza, morderca księdza Popieluszki „zucił słuchawkę na widelki...” (g)

DZIENNIK POLSKI

Tylko w Dzienniku Polskim wszystko o czymś i coś o wszystkim

Walka o „Borbę”

Korespondencja „Dziennika” z Belgradu

W chwili, gdy na wszystkich frontach Bośni, z wyjątkiem Velelike Kladuse i Bihacia, odnotowuje się coraz większe odprężenie, w Belgradzie zaczyna się prawdziwa wojna. Od dwóch dni najcięższe walki toczą się o zdobycie i zniszczenie „Borby”, jedynej w Serbii dziennika opozycyjnego wobec reżimu prezydenta Slobodana Milosevicia.

Powszechnie znana i ceniona „Borba” (amerykańska nagroda Egona Scotlanda za relacje z wojny w Bośni) od prywatyzacji w 1991 roku była gazetą niezależną. Po rozpadzie byłej Jugosławii próbowano ją zamknąć już wielokrotnie, ale dzięki wier-

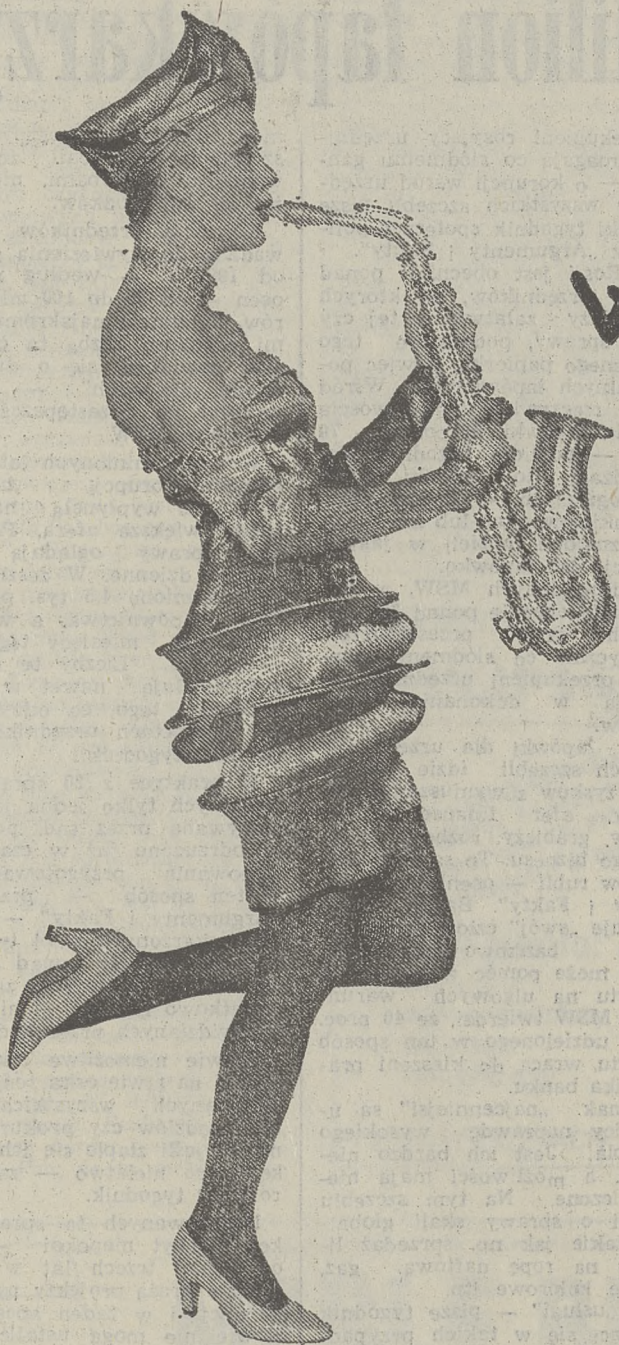
ności czytelników zawsze stawała na nogi. Rok temu, po zlikwidowaniu redakcji wszystkie artykuły gazety kilka razy dziennie odczytywane były w prywatnej rozgłośni radiowej.

Ostatnio Milosević ponownie dopuścił się zamachu na „Borbę” i na stanowisko redaktora naczelnego mianował ministra informacji Dragitina Brcina.

Redakcja złożona ze 120 dziennikarzy nie podporządkowała się nowej władzy, co doprowadziło do swobodnego rozdwojenia „Borby” na serbskim rynku. Dwie gazety o tej samej nazwie i z tymi samymi tytułami różnią

się jedynie treścią artykułów. Oficjalna „Borba”, publikująca materiały podporządkowanej prezydentowi Serbskiej Agencji Informacyjnej Tanjug, rozprawiana jest w kioskach, niezależna, pisana przez stary zespół redakcyjny sprzedawana jest czytelnikom przez kolporterów, niejednokrotnie samych dziennikarzy. Sąd w Belgradzie uznał wczoraj „niewinność” starej „Borby”, ale — jak się okazało — wobec władzy nie był na tyle prawy, by zakazać działalności „Borby” Milosevicia.

MIHAL RAMAC (tłum. SAD.)

WSPÓLNA ZABAWA

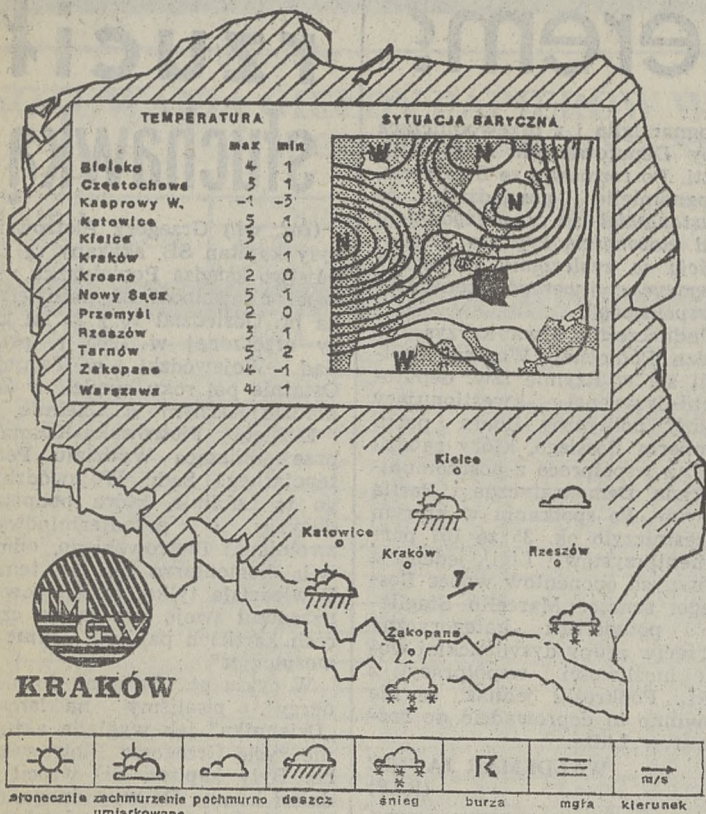
ZAKŁADY PRZEMYSŁU TYTONIOWEGO W KRAKOWIE S.A.

Palenie albo zdrowie: wybór należy do Ciebie. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej

PROGNOZA POGODY

DAMA OD RYTMIKI

Z spotkań na widowiskach teatrów, sali filharmonii, salonów wystawowych i spacerowego traktu na Plantach — krakowianie znają dystyngowaną sylwetkę prof. **ELEONORY BOCHENSKIEJ** z krakowskiej PWST. Pani Profesor od 45 lat uczy aktorów korelacji ruchu, którą to sztukę poznała jako uczennica asystentki słynnego Jacques'a Delarosa'a, twórcy rytmiki dla aktorów. Jego to fundamentalne dzieło przekazał Eleonorze Bocheńskiej prof. Kazimierz Krzyształowicz, dyrektor Konserwatorium Muzycznego w Krakowie, wręczając jej dyplom w 1935 roku.

Sztuka, jaką przekazuje artystom Pani Profesor, polega na równoczesnym działaniu całego ciała — głowy, tułowia, rąk i nóg — podczas wygłaszania tekstu literackiego z towarzyszeniem muzycznej frazy. Umiejętności te są wielce potrzebne — dobrze opanowana sztuka korelacji ruchu, pozwala osiągnąć wysoki stopień koncentracji, a tym samym doskonałość aktorską.

Wszyscy znakomici aktorzy obu pici byli uczniami prof. Bocheńskiej, a i najmłodszy — doceniając znaczenie tych cwi-

czeń — nie chcą opuścić ani jednego i zdarza się, że studenci na zajęcia przychodzą chorzy. Prof. Bocheńska o swych uczennicach i uczniach — dziś już niejednokrotnie kolegach-pedagogach — potrafi mówić wiele i jak najserdeczniej. Oni odzwajniają się tym samym.

Anna DYMNA:

— Bez Pani Profesor nie byłoby aktorów. Jest „wieczna” — wydaje nam się, że była, jest i zawsze musi być. Teraz spotykamy się jako pedagogy. Prof. Bocheńska jest wymagająca, a zarazem kocha studentów i jeśli kogoś broni, to swym autorytetem powoduje, że jej opinia staje się niepodważalna. Ma poczucie humoru, kipi energią, jest swym usposobieniem młodsza od wielu z nas. Jest damą, jakby z innego wymiaru — zawsze staranny makijaż, zawsze uśmiechnięta. Ona z autentyczną radością odpowiada na każde „Dzień dobry”, wypytuje o nasze dzieci, jest nami zainteresowana, ma dla każdego w wypowiedzi „cu-kierka”. Równie niezwykle serdecznie odpowiada na każdy list...

To Profesor Bocheńska swą postawą wymuszała, że starałam się być damą...

Mikołaj GRABOWSKI:

— Zajęcia z Panią Profesor świetnie pamiętam, bo i nie da się ich zapomnieć. Z nauką korelacji ruchu, tak bardzo nam potrzebna, spotkałem się na początku studiów — w roku akademickim 1965/66. Wiele z pamięci z innych przedmiotów uciekło, wykłady z Prof. Bocheńskiej pozostały, wyróżniały się bowiem fachowością i kulturą, którą zarażały. Namawiała nas Pani Profesor do uczestnictwa w życiu kulturalnym Krakowa — za jej namową zacząłem chodzić na koncerty do filharmonii, na wystawy, odczyty. Jej uwagi były dla mnie pobudką do wielu zainteresowań, i choć dziś nie zawsze zajęcia na wszystko pozwalają, ten posiew plonuje. Reprezentowała o twarty światopogląd. Promieniowała i nadal promieniuje elegancją zachowania. Ujmuję swym ciepłem.

Edward DOBRZAŃSKI:

— Kiedy w programie kształcenia naszej już wyższej uczelni, przekształconej z przyteatralnego studium, znalazł się nowy przedmiot nazwany „rytmiką” zyskał on rangę i znaczenie dzięki pracy dydaktycznej i wychowawczej Pani Eleonory Bo-

cheńskiej, która objęła jego prowadzenie. Dzięki wszechstronemu przygotowaniu i niezwykłemu umiejętnościom pedagogicznym, stała się szybko jednym z najwybitniejszych dydaktyków naszej uczelni. Niezwykły takt, delikatność, subtelność w kontaktach z ludźmi, zjednały jej powszechny szacunek tak studentów, jak i grona pedagogicznego.

Towarzyszyła i towarzyszy studentom we wszystkich praktycznych egzaminach i pokazach ich pracy artystycznej. Cieszy się ich sukcesami, smucą ją nieudane „próby”. Niezwykle wnikliwie ocenia postępy studentów. Na konferencjach pedagogicznych zawsze z ogromną uwagą wysłuchujemy opinii Prof. Eleonory Bocheńskiej. Są precyzyjne i dotyczą nie tylko obecnego stanu postępow studenta, ale i możliwości jeszcze nie ujawnionych na tym etapie kształcenia. Kiedy prowadzi treningi rytmiki, sama akompaniuje — to też jest wkomponowane w jej metodę nauczania. Uruchamiane przez nią dźwięki fortepianu, dawniej i teraz uruchamiają rytm naszych serc i ciał, za co kolejne roczniki naszych absolwentów pozostają jej serdecznie wdzięczni.

TADEUSZ Z. BEDNARSKI

Polska przechodzi pod wpływ zatoki niżowej znan Skandynawii. Zaczyna napływać cieplejsze powietrze z Atlantyku. Krakowskie Biuro Prognoz IMGW przewiduje, że dziś będzie zachmurzenie przeważnie duże, okresami opady deszczu, tylko początkowo w rejonach podgórskich opady deszczu ze śniegiem. Temperatura maksymalna dniem od 3 do 6 st., w nocy od 1 do +3. Wiatr umiarkowany i dość silny, lokalnie porwisty osiagający w porwach od 50 do 70 km na godzinę, południowo-zachodni. W Tatrach okresami opady śniegu, temperatura dniem —2, nocą —4 st. Wiatr silny, zachodni.

Prognoza orientacyjna na następną dobę: nadal dość ciepło, w górach przejściowo wiatr halny. Temperatura w dzień od 5 do 8 st.!

Ciśnienie atmosferyczne w Krakowie z 27 bm. godz. 15.00 — 732 mm tj. 976 hPa, niewielki spadek ciśnienia.

Pokrywa śnieżna wczoraj rano wynosiła: na Kasprowym Wierchu 92 cm, na Hali Gasienicowej 57, w Zakopanem 16, w Bukowinie Tatrzańskiej 26, w Kuźnicach 24, w Rabce 12, na Obidowej 19, w Krynicy 15, w Piwnicznej 7, na Kubalonce 20 cm.

Słońce weszło dziś w Krakowie o godz. 7.38, a zajdzie o 15.45. Dzień jest już dłuższy o 2 minuty i ma 8 godzin 7 minut. (k)

CAŁKOWITA ZAWARTOŚĆ OZONU w atmosferze w rejonie Polski południowo-wschodniej wynosiła wczoraj 320 Dobsonów (norma wieloletnia dla grudnia 310 D).

UWAGA, KIEROWCY I PRZECHODNIE! Widzialność dobra, nawierzchnie dróg miejscami śliskie. Sytuacja biometeorologiczna niekorzystna, spowoduje pogorszenie samopoczucia. Nasila się objawy zmęczenia i wydłużony czas reakcji. Utrzymuje się zwiększona skłonność do przeziębień.

ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA W KRAKOWIE: z pomiarów przeprowadzonych wczoraj do godz. 12.00 przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie wynika, że zanieczyszczenie powietrza (w mikrogramach na m³) wyniosło:

	dwutlenek siarki	dwutlenek azotu	pył	tlenek węgla
Rynek Główny	29	30	—	1900
Aleja Krasińskiego	54	29	47	1300
Norma średniodobowa	200	150	120	1000

HOROSKOP CODZIENNY

BARAN (21.III—20.IV): Nadmiar energii i skłonność do siłowego rozwiązywania problemów — kiepsko wróżą Twojej karierze. Cierpliwości w pracy, w rozrywce — umiaru!

BYK (21.IV—21.V): Radosny, energiczny, pełen wiary w siebie — nabierasz wiatru w żagle. Słońce przydaje Ci entuzjazmu, Wenus — talentu, Merkury — intuicji w życiu i w biznesie. Zaczęły się dobre czasy.

BLIŹNIĘTA (22.V—21.VI): Uspokojony. Uwolniony od trosk. Cierpliwy. Czas podjąć nowe wyzwania. Przemysł strategią krok po kroku. Atak!

RAK (22.VI—22.VII): Wkrótce narzucisz sobie gorset obowiązków. Żelazną dyscyplinę. Masz cel, znasz swoje możliwości, siłę... Bez niepotrzebnych obaw!

LEW (23.VII—22.VIII): Rozgadany, załatany — łapiesz 10 srok za ogon — nie bez sukcesu. Czas sprzyja Ci, a życie samo rozwiązuje problemy.

PANNA (23.VIII—22.IX): Silny, dynamiczny, zorganizowany — osiągasz pełne powodzenie w sprawach zawodowych. Uwważ jednak na drobniaki — śliska nawierzchnia, zapalniczki...

WAGA (23.IX—22.X): Jeżeli błysk — to jednak wymuszony. Przeszkody piętrzą się i mnożą. Cóż, sam chciałeś skonfrontować się z rzeczywistością. Prowadź!

SKORPION (23.X—21.XI): Pogodny, radosny, utalentowany, młody szczęśliwy i bogaty... Noooo... A jednak. W gruncie rzeczy!

STRZELEC (22.XI—21.XII): Spora energia, niezła dynamika, siła przebieca — całkiem, całkiem... NOWE — idzie! NOWE — może zachwycić!

KOZIOROŻEC (22.XII—20.I): Pełen wewnętrznej pogody, radosny, obdarzony talentem, ekspresją i siłą przebieca, bez wysiłku pokonasz kolejne przeszkody. Fortuna! Sprzyja!

WODNIK (21.I—20.II): Więcej spokoju, trzeźwej oceny sytuacji, realizmu... Mniej marzycielstwa. Będzie dobrze! A nawet...

RYBY (21.II—20.III): Wreszcie na luzie, spokojnie, wesoło, z nadzieją na...! Idziesz przez życie jak bu...rza. Powodzenia.

ASTROLOGUS

Kto urodził się 28 grudnia...
Genialny handlowiec, bankier, strateg — znakomicie nadaje się na szefa. Układa gigantyczne plany. Realizuje perfekcyjnie.

„**S**ecesja” wyrosła z ossolińskiego pnia, chociażby dlatego, że współwłaściciel i redaktor naczelny młodego krakowskiego wydawnictwa, **Henryk Babral**, ponad ćwierć wieku pracował w Ossolinie. Najpierw przy ulicy Piłsudskiego, wówczas Manifestu Lipcowego, później przy św. Jana. Dzisiaj wprawdzie „Secesja” znalazła nową siedzibę przy ulicy Sławkowskiej, ale jej okna znów wychodzą na Jana, bo gmazysko Akademii Umiejętności jest przegromne, zajmuje przestrzeń pomiędzy dwiema ulicami.

Wydawnictwo i Drukarnia „Secesja” nie należy do oficyn znanych masowemu czytelnikowi. Nie wydaje ani kryminałów, ani romansów, nie wydaje nawet dobrej, markowej beletrystyki. „Secesja” przede wszystkim działa na zlecenie instytucji nauko-

„SECESJA”

wych: PAU, PAN, Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Politechniki Krakowskiej, AGH, Uniwersytetu Śląskiego. Wśród zleceńodawców znalazło się także Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa ze swą serią wydawniczą o zesłowieckiej proweniencji. W ten sposób oficyna, która niedawno skończyła dopiero dwa lata, włączyła się w krakowską edytorską tradycję.

Małe, przynajmniej etatowo, wydawnictwo nie wydaje mało. W 1993 roku około 200 tytułów, wliczając w to periodyki, razem 1500 arkuszy wydawniczych. Wśród książek, które nie przyciągają oka przeciętnego czytel-

nika, trafiają się prawdziwe klejnoty. „Secesja” co roku wydaje jeden lub dwa tytuły w minimalnych nakładach. Tutaj nie ma mowy o podłym papierze, broszurowych lub nawet twar-dych, ale pospolitych okładkach. Nie ma mowy o komputerowym składzie, o klejonych grzbietach. Tutaj wszystko ma być, jak Pan Bóg przykazał — świetny papier, skóra, typografia, sztywne grzbiety. I do tego świetne ilustracje. Kiedy oglądam „Treny” Kochanowskiego, zwracam uwagę na kolorowe inicjały. — *Ręcznicze?* — pytam, bo na pierwszy rzut oka, w ciemnym pomieszczeniu, wyglądają tak, jakby kolor został na nie naniesiony pędzlekiem. —

Typografia — nie bez zadowolenia odpowiada **Henryk Babral**. Nie bez zadowolenia, bo właśnie o to chodziło, żeby inicjały tak właśnie wyglądały.

Wśród bibliofilskich rarytasów „Secesji” znalazła się wydana ostatnio „**Boska Komedia**” — potężny, oprawny w skórę tom. Nakład minimalny, 200 egzemplarzy. Cena — około 2,5 miliona. Jeżeli znikoma część nakładu trafi do księgarń — a prawdopodobnie trafi na początku grudnia — należy dodać prowizję księgarzy. W sumie cena porażająca, ale jednak tom jest jej wart. Nie tylko świetnie wydany, ale jeszcze ilustrowany subtelny drzeworytami Stefana Mroźewskiego, znakomitego ucznia Skoczylasa, ilustratora nie tylko „**Boskiej Komedi**”, ale także „**Don Kichota**” i „**Parzivala**”. (amk)

Kodeks etyczny izraelskiego żołnierza

Armia izraelska rozpowszechniła swój kodeks etyczny, nad którym pracowano przez 3 lata — powiedział gen. Joram Jair, na konferencji prasowej w Tel Awiwie.

Generał Jair powiedział, że w kodeksie zebrano owoce doświadczeń kilku pokoleń żołnierzy izraelskich i innych armii świata. Kodeks opiera się na „tradycjach narodu żydowskiego i państwa izraelskiego oraz na wartościach demokratycznych armii izraelskiej” — podkreślił generał.

Tekst kodeksu otrzymało 5 tysięcy dowódców i „odpowiada on przede wszystkim oczekiwaniom młodych żołnierzy” — zaznaczył gen. Jair.

W artykule poświęconym „czystości broni”, kodeks żąda od żołnierza, aby „robił użytek ze swej broni lub siły wyłącznie po to, żeby pokonać wroga w takim stopniu, w jakim to jest konieczne przy jednoczesnym oszczędzaniu życia ludzkiego”. (PAP)

W Rosji

Milion łapówkarzy?

Przekupieni rosyjscy urzędnicy pomagają co siódmemu gangow — o korupcji wśród urzędników wszystkich szczebli pisze rosyjski tygodnik społeczno-polityczny „Argumenty i Fakty”.

W Rosji jest obecnie ponad milion urzędników, w których gestii leży załatwienie tej czy innej sprawy, podpisanie tego czy innego papierka, a więc potencjalnych łapówkarzy. Wśród nich rzeczywistą możliwością wzięcia łapówki dysponuje 70 proc. — podlicza tygodnik. Potwierdzają to wyniki badań socjologicznych — ponad połowa ankietowanych lub ich krewni i znajomi musieli w jakiejś sytuacji dać łapówkę.

Według danych MSW, w Rosji działa obecnie ponad 200 tys. dużych grup przestępczych. Praktycznie co siódmemu gangow przekupieni urzędnicy pomagają w dokonaniu przestępstwa.

Na łapówkę dla urzędników różnych szczebli idzie 30—50 proc. zysków z wymuszania pieniędzy, afer finansowych, oszustw, grabieży, rozbójów i legalnego biznesu. To są setki miliardów rubli — oceniają „Argumenty i Fakty”. Bardzo drogo kosztuje „swoją” człowiek w systemie bankowo-finansowym, który może pomóc w uzyskaniu kredytu na ulgowych warunkach. MSW twierdzi, że 40 proc. sumy udzielonego w ten sposób kredytu wraca do kieszeni pracownika banku.

Jednak „najcenniejsi” są urzędnicy naprawdę wysokiego szczebla. Jest ich bardzo niewiele, a możliwości mają nieograniczone. Na tym szczeblu chodzi o sprawy skali globalnej, takie jak np. sprzedaż licencji; na ropę naftową, gaz, metale kolorowe itp.

Za „usługi” — pisze tygodnik — płaci się w takich przypadkach setkami tysięcy dolarów na kontakty w zagranicznych bankach, prezentami w postaci wili w malowniczych okolicach Moskwy, gwarancją ciepłej posadki po zakończeniu służby państwowej. Przy czym tych najważniejszych — jak informuje wydział ds. zorganizowanej przestępczości — nie tylko się przekupuje, ale rów-

niez podstawia, przepycha po szczeblach hierarchii do góry wszelkimi sposobami, nie zaufając sił ani środków.

Korupcja urzędników doprowadziła do wywiezienia z kraju od 1990 r. — według różnych ocen — od 50 do 100 mld dolarów. Zgodnie z najskromniejszymi ocenami, liczba ta co miesiąc powiększa się o dwa miliardy „zielonych” — podaje wydział ds. przestępczości gospodarczej MSW.

W ciągu minionych lat, mimo rosnącej korupcji i łapownictwa, nie wypłynęła na jaw żadna większa afera. Pomniejsze sprawy oglądają jednak światło dzienne. W zeszłym roku ujawniono 4,5 tys. przypadków łapownictwa, a w ciągu dziewięciu miesięcy tego roku — 4,4 tys. Liczby te nie odzwierciedlają nawet w jednej tysięcznej tego, co odbywa się w gabinetach urzędników — twierdzi tygodnik.

W praktyce z 20 spraw kryminalnych tylko jedna jest rozpatrywana przez sąd, pozostałe są odrzucane już w czasie postępowania przygotowawczego. W ten sposób — przeliczają „Argumenty i Fakty” — na ławie oskarżonych z 4,4 tys. osób zasiada niewiele ponad dwiesięcie. Przy czym wyroki zapadają wyjątkowo łagodne — niższe od przewidzianych przez kodeks.

Prawie niemożliwe jest posiadanie na ławie oskarżonych deputowanych wszystkich szczebli, sędziów czy prokuratorów, nawet jeśli złapie się ich za rękę, o co niełatwo — zapewnia rosyjski tygodnik.

Deputowanych ta sprawa jakoś niebylekko niepokoi — już od ponad trzech lat w parlamencie krążą projekty ustawy o korupcji i w żaden sposób postawie nie mogą ustalić odpowiedzialnego wszystkim wariantu — zwraca uwagę czasopismo.

Władza wykonawcza również sprawnie wrażeń że aktywne działa. Jednak wszelkie inicjatywy są z góry skazane na niepowodzenie — jedną z kontroli w Moskwie wstrzymają swoim rozporządzeniem sam prezydent.

(PAP)

Najlepsze rozwiązanie jest bliżej niż myślisz

Istnieje sposób na zaoszczędzenie znacznych kapitałów bądź uniknięcie zabójczych finansowo kredytów.

CTL SA to korzystny leasing środków transportu, maszyn, elektroniki, wyposażenia biur i innych środków trwałych.

CTL SA to:

- zrozumiały system działania i prostota zasad,
- stała wysokość opłat, niskie koszty obsługi,
- otwarcie na wymagania klienta.

CTL SA — logiczny wybór

Centralne Towarzystwo LEASINGOWE S.A.
z siedzibą w Warszawie

CTL SA Przedstawicielstwo w Krakowie
pl. Na Stawach 3, tel. 21-30-22, fax 22-13-60

W osiedlowym przedszkolu na Czerwonym Prądniku w Krakowie z hukiem otworzyły się drzwi. Przestraszona kierowniczką poderwała się z nad wiadra i szmaty. Weszło ich trzech...

Lubisz pracować z ludźmi? Chcesz być wolny, samemu ustalać swój czas pracy? Działy ogłoszeń w „Przyjdź do nas”. zachodniej prasie pełne są tych manifestów radosnego liberalizmu. I ty możesz zostać misjonarzem wolnego rynku. Obiecująca perspektywa dla niespokojnych duchów. Ostatnia szansa dla bezrobotnych. Commercial traveller, Handelsvertreter, przedstawiciel handlowy, komiwojażer, agent.

Wyszkoła go w trzy dni. W branży ubezpieczeniowej nauczą poetyckiego opisywania kosztów pily tarczowej: „Przechodzi Szanowny Pan kolo tartaku, ja nie chce straszyc, ale...”. W banku ceremonialnego otwierania firmowego notatnika i pisania firmowym długopisem dowolnych kombinacji cyfr: 12345, 54321, plus,

ce...”. Sprzedał nam trzydzieści tomów z dostawą na czterdzieści lat. Po tygodniu dzwonił, że wciąż mamy trudności ze znalezieniem Albanii. Agent się zgłasza, ale inny. Tamten przeszedł do firmy sprzedającej po domach kosmiczne pudełko na masło? Ciężka to praca. Upał czy siła, za kierownicą. Jak samotne wilki wędrują od adresu do adresu. Nasłuchują, czy zadzwoni przenośny telefon, wierny towarzysz. Nie zerwą się do roboty o piątej rano, nie sprzedadzą tyle, by prowizja pokryła koszty benzyny. Czasem, zanim dopędzą do auta, wielki wilczur pożera im spodnie.

Ubiągają się zgodnie z najnowszą modą. Spodnie o obfitości szarawarów, srebrna marynareczka

przedszkola huknęła: „Co! Gdzie! W jakiej sprawie?!...”. Długiego nie było już widać zza Krótkiego. A Krótkiego zza szefa. Ten zachował zimną krew, zgodnie z naukami, których udzielił mu jego zwierzchnik. Spojrzał kierowniczkę w oczy, długo, („...pamiętaj, nie uciekaj wzrokiem...”), uśmiechnął się jak porucznik Kloss, („...zachowuj się jak Europejczyk, z luzem...”), uklonił, pocałował w rękę. Szybko ją wyrwała, bo miała pomazaną lizolem, przedszkola od dawna nie stać na sprzątaczkę. Szef warknął coś do tyłu i z obu stron jego pleców wyłoniły się cztery grube, czerwone dionie, dwie wysoko, dwie nisko. Między spracowanymi paluchami widniały podłużne pudełka. Kolorowane prawie jak amerykańskie. Ale nase, piracka wersja lalek Barbie.

Dostali od krewnego, który ma hurtownie... Świetny towar, sprzedaż, dostaniecie procent... Dwie głowy wychyliły się z za pleców szefa, jedna wysoko, druga nisko. Zerwały na przycwóde, nie odważyły się stracić z nim wzroku. Różowe jak wczesne ziemniaki, gatunku Brontje. Bolesnie wy-

Wiesław Ziobro

Szmaciane królestwo

Kiedy otwiera się worki, wyraźnie czuć zapach bardzo dobrych proszków do prania — zapewnia Maria Kokoszka, właścicielka tarnowskiej firmy handlowej „Aria”.

I chociaż worki oraz to, co się w nich znajduje, pachną na odległość luksusowo, wszystko odsyłane jest tam, skąd przywędrowało. W tym przypadku — do Niemiec.

„Aria” w Tarnowie jest potentatem w obrocie odzieżą używaną sprowadzaną z zagranicy. W całym kraju takich potentatów jest raptem kilkunastu. Reszta to drobniactwo. Odzież używana zasypała Tarnów, podobnie jak inne miasta i miasteczka w Polsce. Mało jest ulic w Tarnowie, przy których nie byłoby chociażby jednego sklepiku sprzedającego tego typu ciuchy. Interes został jednak niespodziewanie przyhamowany i jak dalek tak pójźcie, zachodnie „szmatki” miejscowi handlowcy będą musieli importować nie z Zachodu, ale z innych polskich miast. Stamtąd, gdzie służby sanitarne są mniej pryncypialne.

Do kwietnia tego roku i w Tarnowie szło jak trzeba. „Ciucholandy” kwitły. Okazywało się często, że towar, który wielu traktuje ze wzdargą, przezorny jest nie tylko dla biedoty.

— Sama noszę używane rzeczy pochodzące z Niemiec — mówi właścicielka „Arii”. — Nie brzydzę się nimi, bo wydaje mi się, że nie ma powodu. Zapotrzebowanie na taki towar jest bardzo duże.

W takim razie możliwe, że służby sanitarne zostaną oskarżone o to, że — mimo dobrych intencji — działają wbrew dobru społeczeństwa, które z upodobaniem szturmuje sklepy z odzieżą używaną. Wszystko przez to, że w kwietniu br. Główny Inspektor Sanitarny, wydał decyzję nakazującą terenowym sanepidom bardzo pieczołowite traktowanie nadchodzących z zagranicy transportów z ciuchami.

To, że odzież musi przychodzić zdefiniowana, nikogo z handlowców nie dziwi. Najgorsze jest to, że GIS napisał, że przywożone ciuchy mają być (...) poskładane, posegregowane (w jednym opakowaniu może być tylko jeden asortyment odzieży).

Smać się jasne, że aby dotrzytać warunków tego przepisu, należałoby zorganizować sortownie ciuchów już w Niem-

czeh. To z kolei oznaczałoby podwyżkę kosztów interesu i wg wyliczeń pani Kokoszki, jeden kilogram ciuchów wart byłby w detalu nie 30—35 tys. zł, ale ponadtrzykrotnie więcej. Zniechęciłoby to wielu klientów. Jan Miśtak, który przez pół roku urzędował przy ul. Okrężnej w Tarnowie wielką sortownią zagranicznych „szmatek” (150 ton w każdym miesiącu), jest niezadowolony:

— Wychodzi na to, że zainwestowanie w niewywny interes. Sortownie zorganizowane zgodnie z wszelkimi wymogami sanepidu i ochrony środowiska, a teraz może zabraknąć roboty.

Irytacja Miśtaka jest tym większa, że od feralnego kwietnia w sprawie obrotu odzieżą używaną obowiązują różne, przeciwstawne decyzje. Przepisy zniewielizowanej ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska naturalnego dopuszczają wwoz do kraju pewnej ilości niesortowanej odzieży. Można nawet odebrać partię używanego obuwia, czemu zdecydowanie sprzeciwiają się służby sanitarne w obawie przed grzybicą. Jest więc tak, że wg wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego przywóz „niesortu”, w tym butów, jest zabroniony, a w oparciu o decyzje Państwowego Inspektora Ochrony Środowiska — całkowicie możliwy.

— Decyzje GIS zapewne biorą się z obawy przed zarzuceniem naszego kraju starymi, nie nadającymi się do niczego, szmatami — wyjaśnia Iwona Wirzeska-Zagata, szefowa terenowego sanepidu w Tarnowie. — Co prawda powiedziane jest, że te rzeczy, która nie nadaje się do sprzedaży, właściciel towaru powinien odtransportować do kraju, z którego odzież pochodzi. Czy jednak wszyscy handlowcy okażą się na tyle solidni?

„Aria” już wstrzymała dostawy. Wiadomo było, że za każdym razem, kiedy sanepid stwierdzi na posterunku celnym, że odzież nie jest posortowana, trzeba odsyłać ją z powrotem. Jedna taka „odsyłka” kosztowała firmę 60 mln zł. Więcej firma nie chce ryzykować. Na razie Jan Miśtak biega po urzędach, aby sprawę w końcu uregulować. Mówi: że być może sprawa trafi do NSA.

Andrzej Niespodziewany, wojewódzki inspektor ochrony środowiska w Tarnowie, którego szefem jest PIOS, tłumaczy, że liberalne przepisy zna-

welizowanej ustawy o ochronie środowiska są pochodną międzynarodowej konwencji bazylejskiej dotyczącej wwozu odpadów, której Polska jest sygnatariuszem. I że należy jej przestrzegać. Stoi na stanowisku, że właścicielom sortowni, którzy są zobowiązani do ścisłej ewidencji odpadów (mają umowę z zachodnimi kontrahentami gwarantującą powrót niezdanych do niczego szmat), trzeba zaufać.

Jan Miśtak wie, że np. w Łodzi tamtejsze służby sanitarne są wobec hurtowników bardziej liberalne, ale tarnowski sanepid uważa, że po to GIS wydaje wytyczne, aby były przestrzegane.

— GIS i PIOS muszą wspólnie znaleźć rozwiązanie sprawy — twierdzi szefowa sanepidu w Tarnowie.

— Wytyczne GIS-u są bardzo względne — uważa pani Kokoszka. — Wszak nie sposób od razu, z góry, określić, która odzież może okazać się odpadem. GIS pisze, że trzeba przyjmować tylko odzież w stanie wskazywanym na możliwość jej dalszego używania. Tymczasem część ciuchów, znajdująca się nawet w znakomitym stanie, może okazać się w wielu powodów niesprzedawalną. Czy ją też należałoby traktować jako odpad?

Założyciel wielkiej, nie wykorzystywanej w pełni sortowni, twierdzi, że w zasadzie problem szmacianych odpadów nie istnieje. Niespełna 1 proc. transportu, który nadchodził z Niemiec, wydawał się nieprzydatny. Ale szmaty te kupowały jako czyszcivo fabryki (mówi się, że w tarnowskim „Ponarze” czyszcili się nimi produkowane tu lufty do czółgów...) albo np. wytwórcy kurtek (na tzw. podbicia). Ostatnio stare kożuchy potraktowali jako surowiec produkcji pantofli.

Odpady wyższej kategorii z chęcią biorą państwa dawnego ZSRR. W ten sposób zaznaczają się w Europie strefy biedy. To, czego nie chcą już Niemcy, ubierają Polacy, a to, czego nie kupi Polak, na pewno kupi Ukraińiec albo Rosjanin. Szlak znoszonych ciuchów wyraźnie zmierza ku wschodowi.

Niedawno jedna z firm z b. ZSRR pytała „Arię”, czy nie ma w magazynie 150 sztuk wielkich spodni męskich, 110 cm w pasie. A burmistrz rosyjskiego Doniecka prosił o podanie nie sprzedanej w Polsce używanej odzieży. Do tej pory poszło tego 10 ton. Wraz z zakazanymi przez nasz sanepid butami...

Grzegorz Dymnicki

PÓŁWOLNI

Ciężka to praca. Jak samotne wilki wędrują od adresu do adresu...

minus, razy, podzielić. Nazywa się to konceptem finansowania. Samochoodu, domu, firmy, kompletu garnków.

W branży garnkowej nauczą gotowania kawałka mięsa i marchewki. Oraz wynajdywania takich klientów, którzy nie wykopią od razu za drzwi, lecz poczują się zaszczyceni, że u nich w domu odbędzie się Prezentacja. Supergarów! Gotujących bez wody, tłuszczu i przypalania! Gospodyni otrzyma od agenta w podarku komplet noży, albo plastikowy talerz a la mosiądz z wystawianą scenę rodzajową do zawieszania na ścianie. W zamian ma sproszyć krewnych i znajomych. Przed nimi agent dokonuje cudu ugotowania mięsa i marchewki. Potem przychodzi najtrudniejsze — namówić gości do nabycia superdrogich garnków na „korzystnych” warunkach. Agent sypie dowolnymi kombinacjami cyfr wzorem kolegi z bankowości. Mało kto coś z tego zrozumie. Tym bardziej, że klientami komiwojażerów są zwykle świeży emigranci. Tylko oni potrafili się zachwycić, gdy ktoś im się głęboko kłania w drzwiach.

Przedstawicielki firmy Amway przyniesie do naszego domu sprytne zabrudzone przedmioty, wycyści je do polysku smarowidłami ze swoich tubek. Najlepsze w świecie! Amerykańskie! Nie do dostania w zwykłych sklepach... Gdy pójźcie, spróbuj powtórzyć czyszczenie na własnych domowych brudach. Okazuje się, że zakupione przez ciebie środki czyszczą tak samo dobrze, albo źle, jak sklepowe. Ale nie dość że, nabyłeś drogą pastę do polerowania wnętrza łuf czolgowych, — szalenie praktyczne! —, to nieopatrzenie dla ciebie samego podpisałś zobowiązanie do stworzenia własnego „pnia” nabywców. Sprzedasz tubki następnym, ci sprzedasz dalej, dostaniez prowizję... „Inni będą na Szanownego Pana pracować! Po roku będzie Pan bogatym człowiekiem!...”. Otworzyłeś agentowi drzwi, to teraz masz...

Praca przedstawicielki kosmetycznej firmy „Paradise” jest przyjemna. Przed zebranymi paniami maluje twarz gospodyni i swoją. I znowu: choć jakoś kosmetyków jest całkiem zwyczajna, a cena wysoka, agentka musi przekonać, że jest odwrotnie. Ludzie po podstawowoce umieją liczyć, ale przecież kupują. Z litości?... Wiedzą, że agentka, jak jej koleżdy po fachu, żyje tylko z prowizji. Nie sprzedadzą, nie dostaną złamanego grosza. Fluktuacja w zawodzie jest ogromna... Weisnął ci się do domu przedstawiciel Encyklopedii Brockhousa. Nobliwy agent. Zadne tam gary, czy płyny do klozetu, Kultura, intelektualizm. Z namaszczeniem otwiera egzemplarz pokazowy: „Objaśnię Szanownemu Panu. Pod literą „A” można znaleźć dowolne hasło na „A”. Albania, alkohol, astronauta. Szukamy, Albania, proszę bardzo, jest Albania. Przyzna Pan, że to zachwycają-

do pasa, marszczona koszula w stójkę, wielka zielona mucha. Włosy prosto od najmłodniejszego fryzjera. I jedzie im spod pach... Pewno bardziej po południu niż rano, ale nawet ci poranni zadziwiali mnie tą właściwością. Cecha to widać nieodłączną od profesji przedstawiciela handlowego.

Chcesz uniknąć tej i innych dolegliwości losu komiwojażera, ucz się człowieka zawodu, hydraulika, czy profesora uniwersytetu. Rada to jednak w aktualnych polskich warunkach beznadziejnie przestarzała. Teraz królują wolność własnej inicjatywy gospodarczej.

W celu naukowym można przedstawić aktualną gradację wartości: pracownik etatowy = niewolnik. Samodzielny przedsiębiorca = wolny. Przedstawiciel handlowy jest między nimi. Półwolny. Wyrwał się etatowemu przekleństwu ojców. Wyzwolił z przypisanu do ziemi. Dopiero teraz realizuje rozpaczę w socjalizmie awans społecznym. Jeździ autem. Imponuje wyglądem prosto z żurnala. Paraliżuje słodkobrzmiącą retoryką strategii sprzedaży. Gdzie się znajdzie, prosi o skorzestanie z telefonu. Żeby, cholera, te przenośne telefony się u nas rozpowszechniły... Byłby wreszcie Zachód jak należy...

W osiedlowym przedszkolu na Czerwonym Prądniku w Krakowie otworzyły się z hukiem drzwi. W odorek lizolu i dzieciaków wwnoną aromatyczny podmuch kapitalizmu. Weszło ich trzech. Jeden długi jak słup telegraficzny. Drugi krótki jak kartofel. Trzeci wzrostem równo między nimi, w krawacie pod rosyjską kurteczką z polyskiem. Długi z góry, krótki z dołu patrzyli na niego miłośnie. Szef. W małym fiacie motywowal ich jak to między japońskimi menedżerami w zwycaju: „Co się boisz Kaze! Chodź, nie p... się!...”. W drzwiach od tej energii i woli zwycięstwa dygotały szyby w oknach. W holu Długi i Krótki wycofali się za plecy szefa. Gdy kierowniczką

krzywione. Tortura to nie do pozazdrośczenia, gdy napuchła twarz nie ćwiczona w uśmiechaniu. Cierpliwym masażem trzeba potem głębie przywracać do pierwotnego stanu. Pięknie wyglądali: trójgłowa, wieloręca apoteoza kolektywne komiwojażera.

„O co chodzi?” — warknęła kierowniczką. Szef wycykał wszystkimi wdziękami rasowego agenta, aż rzeki: „Dla dzieci”. Kierowniczką wzięła pudełko do ręki, obejrzała: „Dziękuję! Miło... Doprawdy”. Sięgnęła po pozostałe.

Szef dopiero teraz spostrzegł, jaki efekt wywołała jego strategia sprzedaży. Zacerwieńnię się. Podrapał. Wyjął: „Nie żeby tego... Chodź, żeby kupić... Żeby niby dzieci...”. Kierowniczką błyskawicznie wcisnęła mu pod pachę (pacha! — patrz wyżej) stos barbowych bekatów. „Panie! Rodzice ledwo płącą za przedszkole! Coś pan!...”

Kolektywny komiwojażer rozlaź się w trzy bezradne postacie pańszczyżnianych włóścian z otwartymi gębami. Wczesne ognio handlowej ewolucji od niewoli do wolności. Pocił się, milczeli. Aż szef zrealizował ostatni punkt strategii: „To... może przyjdziemy kiedyś indziej?...”

Gdy jeden przez drugiego zmykali na ulice, nie było w nich ani krzły japońskiej menedżerskiej motywacji. Na tyne siedzenie fiacika wrzucili z gniewem pudełka, przysiedli tykami. Zanim zacharzał silnik, wymachiwaniem rąk wyrazili wzajemne pretensje...

Półwolność zawodowa nie jest usłana różami. Ktoś musi jednak wziąć na siebie niewdzięczne zadanie szeregowego misjonarza wolnego rynku. Długi, Krótki i Szef uwolniła się kiedyś z ograniczeń kolektywizmu. W pojedynkę wyruszą na handlowe łowy, jak stare wilki. W innej firmie, z innym towarem, już nie oni, lecz kto inny. Jak to w zawodzie agenta handlowego bywa.

Grazyna Starzak

Lekarz za ladą

Panie doktorze, gdzie mam postawić butelki z napojami...? Pani doktorze, czy ten serek nie jest przeterminowany?... Doktorze, klientka reklamuje suchą krakowską...

Doktor A.J., specjalista chorób płuc, zajął się handlem przed dwoma laty. Delikatesy usytuowane w jednym z najlepszych punktów starego Krakowa, są co prawda własnością jego żony, ale w handlu potrzebna jest silna, męska ręka a właściwie dwie silne ręce do noszenia skrzynek z wiktuałami. Dzień doktora A.J. zaczyna się o trzeciej w nocy. O czwartej nad ranem doktor J. jest już na placu hurtowym i wybiera słodką karotkę spośród trochę już zwiedniętych warzyw z etykietą „zimowe”.

O 10 rano, po porannej kawie i przejrzeniu korespondencji, doktor J. rozpoczyna przecenę towarów. „Soldy” w polskim wydaniu są obuchadne. W sklepie doktora taniej można kupić tylko węgierskie soki w kartonie (za dwa dni kończy się termin ich ważności) oraz odżywkę dla niemowląt.

O 18 wieczorem, dr J., II stopień specjalizacji, oblicza dzienny utarg ze sprzedaży nabiału, pieczywa i marchewki. Nie odpowiada wprost na pytanie o dochody. — Jestem liczącym się płatnikiem w Urzędzie Skarbowym...

Przed 12 w nocy doktor handlowiec stara się zajrzeć do angielskojęzycznych czasopism medycznych. Zasympa nad zakreślonym przez siebie artykułem...

Dr Jan Ciekiewicz, prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Krakowie pokazuje wykresy, z których wynika, iż na terenie 4 województw Polski południowo-wschodniej ubyło w ostatnich

piętnastu latach prawie 30 proc. lekarzy.

Odchodzą od zawodu, aby zająć się np. akwizycją farmaceutyków. Bardziej przedsiębiorczy i odważni, zakładają firmy krajeckie i kupieckie. Pomni tego, iż po pięciu latach można im odebrać prawo wykonywania zawodu, pod koniec okresu karencji, zatrudniają się na kilka miesięcy w przychodni rejonowej, a potem znów wracają do swoich biznesów.

Jeśli ta tendencja utrzyma się, za kilkanaście lat nie będzie miał nas kto leczyć! Tym bardziej, że resort zdrowia z roku na rok ogranicza liczbę przyjęć na studia medyczne, twierdząc, iż występuje nadprodukcja przedstawicieli tego zawodu.

W Naczelnej Izbie Lekarskiej nie prowadzi się rejestru lekarzy, którzy nie podjęli pracy w zawodzie. Statystyka dotycząca przedstawicieli lekarskiego świata jest bardzo skromniutka i niepełna. Centralny rejestr lekarzy wciąż czeka na uruchomienie.

Według pracowników Naczelnej Izby, w Polsce mamy ok. 120 tys. lekarzy, w tym kilka tysięcy rencistów i emerytów. W Izbie obliczają, że około 100 tysięcy pracuje w służbie zdrowia publicznej i prywatnej.

W opinii mecenasa Witolda Preissa, szefa Zespołu Radców Prawnych przy Naczelnej Izbie Lekarskiej, odchodzenie lekarzy od zawodu jest rzeczą zupełnie naturalną w innych krajach. Na Wyspach Brytyjskich spora grupa lekarzy ukończywszy studia, zajmując się handlem, biznesem komputerowym a nawet pracuje w firmach doradztwa personalnego. Mecenas Preiss nie uważa za naganne, iż absolwenci studiów medycznych w Polsce wybierają inne niż lekarskie zajęcia.

— No to co, że studia medyczne dużo kosztują podatników, wykształcenie politechniczne też jest drogie, a jakoś nikt nie ubolewa, że inżynier zmienia specjalizację — komentuje mec. Preiss.

Lekarz na godziny

Dr Jacek Wutzow ze szpitala im. Kopernika w Łodzi, szef liczącego 12 tysięcy osób Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy nie zgadza się z opinią mec. Preissa. Dr Wutzow obserwuje w Łodzi to samo zjawisko, co dr Ciekiewicz w Krakowie. — Prawie wszyscy spośród moich najbliższych kolegów pozakładali jakieś firmy, spółki. Niektórzy, nie chcą całkowicie zrezygnować z zawodu lekarza, ale traktują tę pracę jako specyficzne hobby. Do południa harują np. przeprowadzając ultranowoczesne ciśnieniomierze, a po południu zatrudniają się w „Matce-Polce” na godzinę.

Zdaniem dr. Wutzowa, na 25 tysięcy absolwentów studiów medycznych w Polsce, ok. 150 osób nie podejmuje pracy w wycucnym zawodzie.

Absolwenci studiów medycznych nie pracują w swoim zawodzie nie tylko z powodu niskich zarobków. W większych miastach po prostu brakuje etatów w szpitalach. W Łodzi, lekarska młodzież aby nie wypaść z obiegu, zatrudnia się w klinikach jako wolontariusze. W całej Polsce liczba lekarzy zarejestrowanych na listach bezrobotnych sięga tysiąca.

Dobrze to więc czy źle, że część zmienia ten fach na inny? — Żle — upiera się przy swoim zdaniu dr Jacek Wutzow. — Ponieważ odchodzą oni, oddanie medycynie, po prostu najlepszą

Konkurs Świąteczny
PHILIPS CBS
 Nagroda dla wszystkich, którzy w grudniu kupią wyrób PHILIPSA powyżej 2 mln zł!
 Do wygrania:
 telewizory
 radiomagnetofony
 walkmany
 inne prezenty
 PYTAJ W SKLEPACH CBS 16178

śufity podwieszane • ścianki działowe • żaluzje pionowe
MEBLE BIUROWE
 szeroki wybór mebli włoskich i polskich
Labeo
 Kraków ul. Lea 202 tel. 37-42-10
 Kraków ul. Kalwaryjska 9 tel. 23-62-75
 Tarnów ul. Narutowicza 15 tel. 21-94-93
 Rzeszów ul. Marszałkowska 9 tel. 385-41
 Przemyśl ul. Zyblikiewicza 9 tel. 40-56
 projekty wnętrz • remonty i adaptacja pomieszczeń • wykonujemy meble nietypowe

Krótko

● **SMIERTELNE POTRACENIE.** Tragiczny w skutkach wypadek drogowy wydarzył się 26 grudnia o godz. 23.20 w Rajsach koło Krosna. Kierujący „fiatem 126p” Witold P. ze Zrečina potracił przechodzącego przez jezdnię 59-letniego Jana B. z Jelicza. Pieszy poniósł śmierć na miejscu. Kierowca „malucha” był trzeźwy. (bh)

● **DOBREZIE PANIE BOBRZE.** Dobre czasy nastały dla bobrów w województwie przemyskim. Sprawdzone od lat siedemdziesiątych bobrze rodziny na dobre zadomowiły się w tamtejszych otwartych zbiornikach wodnych. Szczególnie upodobały sobie akweny w rejonie lubaczowskim. Nie brak ich też w Sanie i jego starorzeczach. W ubiegłym roku, reaktywowane cztery lata temu Towarzystwo Łowieckie Ziemi Wschodnich, współpracując z Zakładem Doświadczalnym PAN w Popielnie, sprawdziło do woj. przemyskiego 60 bobrów z Sejn (woj. suwalskie). W roku przyszłym planuje się przenieść do przemyskich wód 6-8 rodzin tych pożytecznych gryzoni. Bobry poprzez system nor, żeremi i tam przyczyniają się m. in. do nawodnienia terenu i regulacji naturalnych cieków wód. MOT

● **PRZEMYTNIK W OPAŁACH.** Na drogowym przejściu granicznym w Medyce rankiem 26 bm. funkcjonariusze Straży Granicznej udaremniłi próbę przemytu na Ukrainę kolejnego samochodu skradzionego na Zachodzie. W trakcie kontroli paszportowo-celnej okazało się, że 28-letni Rosjanin, Dymitrij B. z Moskwy, posługuje się fałszywymi dokumentami wystawionymi na BMW 318. Szybko ustalono, że w Niemczech, pod tymi samymi numerami zarejestrowany jest... „mercedes”. Kierowcę zatrzymano w zreszcie, a samochód na policyjnym parkingu. MOT.

● **ZGINĄŁ NA DRODZE.** Do tragicznego wypadku drogowego doszło wczoraj o szóstej rano w miejscowości Kucków koło Suchoj Beskidzkiej. Osiemnaścieletni kierowca „malucha” potracił idącego drogą 25-letniego mężczyznę, który zginął na miejscu. (mol)

● **KASA ZA „ZYWIEC”.** Być może już niebawem wszystkie firmy z miasta nad Solą, które używają w swojej nazwie, lub też nazwie swoich wyrobów słowa „Zywiec”, będą płaciły z tego tytułu do budżetu miasta stosowne kwoty. Taka propozycja padła na sesji samorządu i bardzo się radnym spodobała. Zdaje się, że największym płatnikiem tej swoistej kontrybucji byłby tutejszy browar, który słowem „Zywiec” określa się we wszystkich materiałach reklamowych i wypisuje je na prawie każdym swoim produkcie. Prawdę powiedziawszy, to wspomaga miasto wcale sporymi pieniędzmi, ale na zasadzie „co łaska”. Teraz, jeśli propozycja przejdzie, musiałyby asygnować stały procent. (mol)

● **SILNA „POKUSA”.** Wiele trudu zadali sobie złodzieje, którzy w ostatnią świętą noc w Ochabach (woj. bielskie) włamali się do kiosku spożywczego. Wyrwali kraty zabezpieczające drzwi, potem zamki i wdarli się do środka, skąd ukradli wagę sklepową oraz kilka butelek wina, przede wszystkim marki „Pokusa”. (mol)

● **ODZYSKANA KROWA.** W drugi dzień Świąt, gospodarzowi z Kobylanki w województwie nowosądeckim skradziono krowę. Wczoraj na targu w Gorlicach policjanci krowę odnaleźli. Wróciła do gospodarza. Złodzieja zatrzymała policja. (wid)

Bezrobocie

NIEWIELE NADZIEI

(INF. WL.) W mijającym roku kalendarzowym w województwie nowosądeckim odnotowano ponad 52 tys. bezrobotnych. Stanowi to około 14 proc. ogółu zatrudnionych. Stawia to województwo w środku krajowej tabeli.

Ponad 71 proc. bezrobotnych stanowią osoby, które pracę utraciły w ostatnich latach. Ponad 28 proc. pozostających bez pracy to ci, którzy nigdy nie pracowali. Oczywiście oficjalnie. W biurach pracy zarejestrowano w tym roku ponad 28,5 tys. osób, bez prawa do zasiłku.

Zdaniem Wacława Raczkowskiego, zastępcy kierownika Wojewódzkiego Urzędu Pracy w

Nowym Sączu, są pewne nadzieje, by wyjść z „dołka bezrobocia”. Jego zdaniem, pomocą objęto ponad 17 tys. osób. W tym blisko 13 tys. otrzymało skierowania do pracy. Do prac interwencyjnych przyjęto ponad 2 tys. osób. Do robót publicznych ponad 1,1 tys. Na szkolenia i kursy przekwalifikujące przyjęto 970 osób.

— Czy to dużo, czy mało?

— Mówiąc wprost, niewiele. Zwłaszcza w obliczu nowych zwolnień grupowych z zakładów pracy. Kolejnych siedem zakładów państwowych przewiduje do zwolnień 130 osób. Upadające firmy prywatne zgłosiły zwolnienia 156 osób.

Statystyka, statystyka. Miejmy nadzieję, że pieniądze z budżetu państwa, przeznaczone na aktywne rozwiązywanie problemu bezrobocia będą należycie wykorzystane. Wszak wydatki z Funduszu Pracy w wysokości 548.647 mln zł w większości zostały wykorzystane na zasiłki i świadczenia dla bezrobotnych. Wyniosły one około 474 mld zł.

Najmniej z tej ogólnej kwoty przeznaczono na przyuczenia do zawodu lub przekwalifikowania. Pociągający jest fakt, że ponad 18 mld zł przeznaczono na przygotowanie zawodowe młodocianych i na prace interwencyjne. (wid.)

Po ankiecie CBOS

Radni chcą więcej władzy

Półowa (50 proc.) radnych obecnej kadencji jest zdania, że tworzenie powiatów jest niepożądane twierdzi Centrum Badań Opinii Społecznej. Wg CBOS, za przeprowadzeniem reformy powiatowej opowiada się 45 proc. radnych.

2/3 radnych (67 proc.) wyraziło opinie, że naszemu państwu potrzebne jest przede wszystkim poszerzenie zakresu działania gmin. 72 proc. radnych jest zdania, że samorządy mają obecnie za mało uprawnienia. Duże nadzieje związane są z działalnością sejmików wojewódzkich. Wg CBOS, 52 proc. radnych uważa, że uprawnienia tych organów powinny zostać zwiększone.

Badanie — przeprowadzone na zlecenie Biura Reformy Admini-

stracji Publicznej URM — wykonane zostało w dniach 11-20 października br. na 795-osobowej próbie losowej radnych z całego kraju.

Wprowadzenie powiatów popierały przede wszystkim radni z wyższym wykształceniem, wierzący, o poglądach prawicowych, sympatyzujący z opozycją. Przeciwnicy powiatów to przede wszystkim robotnicy i rolnicy. Najbardziej przeciwni reformie powiatowej są członkowie PSL (59 proc.). Wśród członków SLD przeważa nieznacznie opinia, że powiaty powinny zostać utworzone (51 proc.).

61 proc. badanych uznało, że powiaty powinny być organami samorządowymi, 17 proc. — że organami administracji państwo-

wej. Przeważa opinia (45 proc.), że nie można jednocześnie wprowadzić powiatów i poszerzyć zakresu działania gmin; o tym, że jest to możliwe i należy to zrobić przekonanych było 34 proc. respondentów.

Wg CBOS, radni drugiej kadencji są raczej zadowoleni z obowiązków w gminach systemu wyborczego do władz lokalnych. Przeważająca liczba (45 proc.) radnych wybranych wg ordynacji większościowej opowiada się za właśnie takim prawem wyborczym. Ordynacja proporcjonalna ma więcej zwolenników wśród radnych wybranych według tej zasady (37 proc.), choć i w tej grupie nie brak zwolenników wyborów większościowych (27 proc.). (PAP)

Ratowanie Zdunka?

Dyrektorzy oddziałów firmy InterAms II, utworzyli Amskomp-Holding, ogólnopolską strukturę, która przejmie dotychczasowych klientów InterAms II i InterAms Business System Division, spółki Pawła Zdunka — dowiedzieli się dziennikarze PAP od klientów InterAms.

Amskomp oferuje serwis komputerowy i oprogramowanie na preferencyjnych warunkach i jest obecnie jedynym dystrybutorem wspomagającego zarządzanie oprogramowania, którym

handlowały firmy Zdunka — głosi ulotka reklamowa. Firmą zatrudnia 62 osoby, które stanowią trzon merytoryczny firm InterAms II i IBSD.

Upadłość InterAms II stołeczny Sąd Gospodarczy ogłosił 28 listopada br. Właścicielem wszystkich udziałów w spółce był jej prezes Paweł Zdunek. Dziennikarze tygodnika „Wprost” ujawnili przed kilkoma tygodniami, że spółka ta otrzymywała duże kontrakty na komputeryzację urzędów państwowych dzięki osobistym znajomościom jej prezesa i niektórych pracowników.

23 bm. do sądu wpłynął także wniosek o ogłoszenie upadłości drugiej ze spółek Zdunka — IBSD, działającej wcześniej pod nazwą InterAms I. IBSD jest zadłużona w InterAms II na 13,5 mld zł. Łączne zobowiązania tej spółki, nie licząc karnych odsetek i kosztów egzekucji, wynoszą ponad 20 mld zł, a jej majątek niewiele ponad 9,2 mld.

Sledztwo w sprawie InterAms II prowadzi także Prokuratura Wojewódzka w Warszawie. Czynność śledczą dotyczący nieprawidłowości związanych z funkcjonowaniem spółki.

Jakóbiec z „Gwiazdą”

(INF. WL.) Od trzech lat krakowscy muzycy jazzu tradycyjnego przyznają znowu nagrodę „Srebrnej Gwiazdy Helikonu”, tyle że — w przeciwieństwie do lat 60. — otrzymują ją nie muzycy, ale osoby muzykę tę wspierające — animatorzy, dziennikarze.

Na czele kapituły decydującej o nagrodach stał Jan Kudyk, lider „Jazz Band Ball Orchestra”, a wspierał go w tym roku muzycy Andrzej „Cyzio” Czechowski, Zbigniew Raj (wszyscy trzej otrzymali „Gwiazdę” jeszcze w drugiej połowie lat 60.) oraz

nagrodzeni rok temu dziennikarze Robert Buczek i Wacław Krupiński. I to grono zdecydowało, by tegoroczną nagrodę — tylko jedną — otrzymał muzyk, lider liczącego 26 lat zespołu „Old Metropolitan Band” Andrzej Jakóbiec... Za działalność pozamuzyczną, a składa się na nią zarówno założony rok temu w Krakowie przy al. Krasińskiego 19 klub jazzowy „Kornet” (szybko zdobył uznanie muzyków i jazzfanów), jak i prowadzona w Radio Mariackim audycja „Echa Nowego Orleanu”. (wak)

Dramat dziecka

„Nie chcę już spać z tatusem”

(INF. WL.) 10 lat więzienia grozi Januszowi M., oskarżonemu o to, że wielokrotnie zgwałcił swą nieletnią córkę Mariannę. Doniesienie o przestępstwie złożyła matka pokrzywdzonej. Prokuratura Rejonowa dla Krakowa-Śródmieścia aresztowała podejrzanego. Janusz M. przysłał się do wina, odmówił jednak wyjaśnień.

Pięćoosobowa rodzina M. żyła w dwupokojowym mieszkaniu na jednym z krakowskich osiedli. Państwo M. pracowali fizycznie. Powodziło im się nie najgorzej. Mieli opinię porządnego człowieka. Gdy dzieci podrosły, w małżeństwie przestało się układać. Janusz M. nie stronił od kieliszka.

Wkrótce państwo M. zdecydowali się na separację. Nadal je-

dnak mieszkali pod jednym dachem. W jednym pokoju spał ojciec z 9-letnim synem, w drugim — matka z dwiema córkami: młodszą 13-letnią Marianną. Pewnego dnia Tomek oznajmił matce: — Nie chcę już spać z tatusem!

W pokoju z ojcem ulokowano więc 13-letnią Mariannę. Wkrótce i ona odmówiła przebywania z ojcem w tym samym pokoju. Matka zaczęła dociekać, dlaczego. Przyciśnięta do muru dziewczynka opowiedziała o tym, jak ojciec wielokrotnie ją zgwałcił. Wtedy i Tomek przysłał, że tatuś bryzdyko się z nim bawił. Przerazona kobieta zgłosiła przestępstwo w prokuraturze.

Dzieci nie były przesłuchiwane. Biegły psycholog postanowił oszczędzić im związanego z tym

szoku. Marianna znajduje się obecnie w stanie rozchwiania nerwowego i wymaga stałej opieki psychiatry. Dzieci przebywają w domu z matką. Janusz M. przebywa na „Monte”. Podczas przesłuchania przysłał się do dwukrotnego zgwałcenia córki. Zaprzeczył natomiast, że odbył stosunek z synem. Prokurator oskarżył go o to, że w okresie od 1988 roku do grudnia 1993 roku wielokrotnie zgwałcił swą nieletnią córkę. Podejrzanym skorzystał z przysługującego mu prawa odmowy składania wyjaśnień. O stanie zdrowia podejrzanego ma się w najbliższym czasie wypowiedzieć biegły psychiatra i psycholog. (OLA)

PS. Imiona dzieci zostały zmienione.

27 stycznia 1995 roku

50. rocznica wyzwolenia Oświęcimia

W dniu 27 stycznia 1995 roku w Oświęcimiu-Brzezince odbędą się centralne obchody 50-lecia wyzwolenia tego obozu zagłady, nad którymi patronat objął prezydent RP Lech Wałęsa. Międzynarodowy Komitet Oświęcimski zaprosił laureatów Pokojowej Nagrody Nobla, zaś prezydent RP — głowy państw narodów, które więzione były w Auschwitz-Birkenau.

Ponieważ Państwowemu Muzeum w Oświęcimiu nie są znane aktualne adresy byłych więźniów KL Auschwitz-Birkenau, proszę byłych więźniów obozu o zwracanie się do prof. Bohdana Rymaszewskiego, szefa Biura Organizacyjnego Obchodów, a zarazem sekretarza generalnego Międzynarodowej Rady Państwowego Muzeum w Oświęcimiu. Podaje jego adres: Ministerstwo Kultury i Sztuki, 00-071 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, tel./fax 26-88-30. Udzieli on informacji na temat obchodów i ich programu.

Nikt z byłych więźniów KL Auschwitz-Birkenau nie powinien czuć się pominięty. Prosimy jeszcze raz o informacje i jednocześnie informujemy, że tym więźniom, którzy nie korzystają z ulg, będzie przysługiwać 50-proc. zniżka na kolejach. Stosowne zaświadczenia wydawać będzie Biuro Organizacyjne.

Jednocześnie informuje, że wojewoda bielski uruchomi specjalne wahadłowe bezpłatne autobusy na linii Bielsko-Biała — Oświęcim — Brzezinka.

Andrzej Zakrzewski

Sekretarz Komitetu Honorowego Obchodów
Szef Biura Obsługi Politycznej Prezydenta RP

W Tarnobrzegu

Wicewojewoda w drodze

(INF. WL.) Paweł Stawowy, który tuż przed świętami odebrał z rąk premiera Waldemara Pawlaka nominację na wojewodę tarnobrzeskiego postawił sobie trzy podstawowe cele.

Pierwszy to ożywienie zakładów przemysłowych, handlowo-usługowych i rolniczych. „Reanimacja” życia gospodarczego w województwie tarnobrzeskim ma iść w parze z rozwiązywaniem najtrudniejszych problemów społecznych, przede wszystkim bezrobocia. Trzecia sprawa, która wymaga precyzyjniejszej regulacji dotyczy współpracy z samorządami lokalnymi. (amc)

Zastępcą Pawła Stawowego do końca stycznia będzie nadal Ryszard Jania. Potem powołany zostanie nowy wicewojewoda, wywodzący się z kręgu Sojuszu Lewicy Demokratycznej.

Wiceprzewodniczącą wojewódzkiej instancji SdRP Bronisław Powierza oficjalnie wymienił nazwisko Ryszarda Maja, byłego dyrektora PZZ Regionalna „Solidarność” — jak twierdzi jej przewodniczący Andrzej Kaczmarek — oprotętuje tę zmianę, mając poważne argumenty przeciwko Ryszardowi Majowi. (amc)

Rozstrzygnięto przetarg

Tomograf od Philipsa

(Inf. wl.) Od kilku tygodni trwa akcja zbierania pieniędzy na zakup do nowosądeckiego szpitala tomografu komputerowego. Srodki finansowe zagwarantowały poszczególne gminy, zwłaszcza te, które położone są na terenie dawnego powiatu nowosądeckiego, datki napływają też od przedsiębiorstw oraz osób prywatnych. Trzy firmy: Philips Medizin Systeme, Siemens AG oraz General Electric zaproponowały swoje usługi. Ogłoszono przetarg. Na czele komisji przetargowej stanął przewodniczący Sejmiku Samorządowego Edward Paszek. Oferty firm miały zawierać: cenę urządzenia, z możliwością jej negocjacji, transport tomografu

wraz z ubezpieczeniem, montaż oraz przeszkolenie pracowników Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego. Odbyło się ono 22 grudnia br.

Komisja Przetargowa dokonała wczoraj wyboru oferenta. Uznanie zyskał tomograf komputerowy SR 4000, wyprodukowany w zakładach firmy Philips Medizin Systeme. Wartość oferty wynosi 750 tysięcy marek niemieckich.

Warto wiedzieć, że firma ta sprzedaje i zainstalowała wcześniej dwa nowoczesne aparaty rentgenowskie, które pacjentom służą w szpitalach w Nowym Sączu i Gorlicach. (dw)

Matkobójca

(INF. WL.) Najpierw uderzył ją łutem, od mięsa, gdy już leżała, kilkakrotnie uderzył jej głową o podłogę, na koniec podciął jej szyję kuchennym nożem. Zrobił to, bo — jak później zeznał — „że go traktowała i skąpiła mu pieniądze”. Była jego matka.

22 grudnia o godz. 20.45 policja została powiadomiona o znalezieniu w jednym z mieszkań przy ul. Na Błonie w Krakowie zwłok 51-letniej kobiety. Przybyły na miejsce lekarz Pogotowia

Ratunkowego stwierdził zgon na skutek ran ciętych szyi, zadanych ostrym narzędziem. Eksperti medycyny sądowej orzekli, że bezpośrednią przyczyną śmierci było wykrawanie, ale zauważyli także ślady po uderzeniach tępych narzędziem z tyłu głowy.

Policja zainteresowała się synem denatki, 24-letnim, niepracującym, kawalerem, nie karalnym. Po przesłuchaniach podejrzany przysłał się do wina. Prokurator zastosował wobec niego areszt tymczasowy. (GEG)

Pietras dyrektorem w Poznaniu

Wojewoda poznański Włodzisław Lecki powołał Sławomira Pietrasa na stanowisko dyrektora Teatru Wielkiego im. Stanisława Moniuszki w stolicy Wielkopolski — poinformował wczoraj rzecznik prasowy Urzędu Wojewódzkiego Wojciech Radomski.

Negatywną opinię o kandydaturze Sławomira Pietrasa wyraził wcześniej w piśmie do wojewody poznańskiego minister

kultury i sztuki Kazimierz Dejmek, ale w tym samym liście stwierdził, że ostateczna decyzja należy do wojewody. W Łęce przeprowadził następnie w tej kwestii rozmowę telefoniczną z ministrem, a po niej podjął decyzję o powołaniu Sławomira Pietrasa na szefa Teatru Wielkiego — powiedział rzecznik.

Pietras obejmie obowiązki dyrektora 1 stycznia przyszłego roku. (PAP)

DZIENNIK POLSKI

Komu w drogę, temu
...Dziennik Polski

KRONIKA KRAKOWSKA

Notujemy

● **ROZUMIEJĄ I SZANUJĄ.** Na dzisiejszym posiedzeniu Rady Miasta Krakowa zostanie przedstawiony projekt rezolucji, opracowanej przez Komisję Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej RM, a dotyczącej poparcia krakowskiego samorządu dla głodujących pracowników służby zdrowia. Tekst nie mówi wprawdzie wprost o poparciu, a tylko o „rozumieniu i szacunku”, ale został przyjęty bez sprzeciwu, jedynie przy (owocujących wstrzymaniem się) zastrzeżeniach niektórych radnych co do formy głodówki jako niezgodnej z chrześcijańskim systemem wartości. (kr)

● **NIECZYNNY APTEKI.** Od dziś do drugiego stycznia większość krakowskich aptek będzie zamknięta; dyżurować ma około dziesięć placówek. Wynika to m.in. z konieczności przeszacowania nowych marż na leki. (js)

● **ŚWIĘTA NA DRÓGACH.** Dłuższy niż zwykle weekend był jednym z najbezpieczniejszych okresów świątecznych na drogach województwa krakowskiego — stwierdziła policja. Doszło do 6 wypadków, 19 kolizji, zatrzymano 12 nietrzeźwych kierowców. Tragizm zakończył się wypadek w Pcimiu-Lucznanach, gdzie jadący z kierunku Myślenic „fiat croma” zjechał na lewą stronę jezdni, a następnie do rowu i uderzył w drzewo — kierowca i pasażer ponieśli śmierć. W Jeziorzanach „fiat 126p” potrącił nietrzeźwego pieszego (2 prom. alkoholu we krwi); poszkodowany trafił do szpitala. (Geg)

● **POŚLIZG NA AUTOSTRADZIE.** Jeszcze w tym roku miało być gotowe odciecisko autostradowe Sidzina — Opatkowice, ale roboty opóźniły się i zakończone zostaną w roku przyszłym (jeśli nadejdzie zima, bądź zabraknie pieniędzy to może nawet w połowie roku). Ostatnio protestują także mieszkańcy — o czym informował na ostatniej sesji jeden z radnych — którzy nie mogą się pogodzić z tym, że węzeł opatkowski rozczłonkuje osiedle. Jednak było o tym wiadomo od dawna. (js)

● **NA GORĄCYM UCZYNKU.** W ubiegłym tygodniu policja interweniowała 1110 razy. Dokonano jednego zabójstwa, 20 rozbojów, jednego gwałtu, 245 włamań, 104 kradzieży, 5 oszustw, zatrzymano 35 nietrzeźwych kierowców. (Geg)

● **OBNIŻYC.** Komisja Mienia i Rozwoju Komunalnego RM ustosunkowała się do przedstawionych przez Zarząd Miasta propozycji zmiany uregulowań w zakresie dzierżawy gruntów od gminy. Dotychczas funkcjonowały bowiem dwie tabele stawek — jedna ustalona przez Zarząd (dzielca miasto na cztery strefy, zróżnicowane co do obowiązujących w nich stawek dzierżawnych ze względu na stopień atrakcyjności lokalizacji), druga — na podstawie uchwały Rady Miasta (ta wyróżniała tylko dwie strefy i określała tylko stawki minimalne). W praktyce, jak stwierdził jeden z radnych, w poszczególnych przypadkach stosowano te ze stawek, która była wyższa. Obecny projekt likwiduje te różnice, wprowadzając podział na strefę ekstra (Rynek Główny, Placety) oraz strefy: pierwszą, drugą i trzecią. Radni zaproponowali m. in. obniżenie ceny za dzierżawienie powierzchni przeznaczonych na usługi. Przykładowo: w stawkach maksymalnych w strefie ekstra radni zaproponowali obniżenie z 10 na 8 tys., w minimalnych — z 9 na 7; w strefie drugiej maksymalnie z 3,5 na 3 tys., a minimalnie z 2 na 1,5 tys. (kr)

● **SKOK PO SEX.** 100 kaset video, 150 czasopism i 30 sztuk damskiej bielizny skradziono z „sex-shopu” na ulicy Berka Joselewicza. ● Na torach w okolicy ul. Na Zaleczu zatrzymano maszyniste i ustawiacza, którzy kradli paliwo z cysterny kolejowej — 60-litrowa plastikowa beczka była już pełna, dwie kolejne (60 i 30 litrów) były puste. ● W Nowej Hucie zatrzymano 19-latkę, który włamał się do „mercedesa” na os. Strusia. ● Z mieszkania na Litewskiej skradziono telewizor i złotą biżuterię wartości 14 mln zł. Złodzieje weszli przez wyważone okno balkonowe. ● W taki sam sposób okradziono mieszkanie na ulicy Nowosądeckiej — zabrano złotą biżuterię, telewizor i odtwarzacz wideo (telewizor znaleziono na pobliskim parkingu). ● Mieszkanca ul. Wrocławskiej oceniła swoje straty (zrabowaną biżuterię i aparat telefoniczny) na 20 mln zł. ● Aparaturę do wyrobu alkoholu i 3,5 litra gotowego wyrobu znaleziono u mieszkańca gminy Trzyciąż. (Geg)

Przy podwyżce czynszu do 8 tys. za metr i tak byłoby o 12 miliardów mniej niż potrzeba

OSZUKAĆ SSAWKĘ

Według założeń Zarządu Miasta przyszłoroczne wpływy do budżetu miasta z tytułu użytkownika lokali komunalnych będą dzielone w następujący sposób: dochody z lokali użytkowych zostaną przeznaczone na bieżącą eksploatację budynków i remonty, zaś dochody z lokali mieszkalnych zasila budżet pomocy społecznej, i w części zostaną przeznaczone na pokrycie dodatków mieszkaniowych. Wypłacanie ich jest obligatoryjne dla gminy, ale „odgórnie” decyzje nie zapewnią odpowiednich pieniędzy na te potrzeby, o których zaspokojenie miasto w przeważającej części musi się troszczyć samo.

Gwarancja wypłacania dodatków w Krakowie obejmie na razie tylko mieszkańców lokali, które są własnością gminy. Pieniądze na dodatki dla mieszkańców budynków spółdzielczych, prywatnych i innych mają być zapewnione z dotacji wojewody. Ta ostatnia jednak, jak zauważył radny Andrzej Mikołajewski, zamyka się kwotą 17 mld złotych (przeznaczona tylko na dodatki, ewentualnego zwiększenia tej sumy można by szukać w budżecie pomocy społecznej, ale ten jest również niewielki — 224 mld). Jak zapewnił wicepre-

zydent Krzysztof Pakoński, nieplacenie dodatków „zewnątrzym” wobec gminy lokatorem nie spowoduje zadłużania się miasta np. u spółdzielni.

Proponowana stawka czynszowa za metr lokalu mieszkalnego to 8 tys. zł. Jednak nawet przy takiej wyższej zbrano by o ok. 12 mld zł mniej niż potrzeba, ale ta różnica może być wyrównana z innych dochodów budżetu. Niższa stawka czynszowa groziłaby natomiast pochłanianiem przez mieszkalnictwo kwot, na które gmina nie może już sobie pozwo-

lić („będzie jak z pilotażem, taka ciąga ssawka do budżetu” — zobrazował wizję przyszłości wiceprezydent Pakoński). Niestety na remonty budynków, na co według nowej ustawy miały być przeznaczone podwyższone czynsze, w myśl rozporządzenia Rady Ministrów, można przekazać tylko 1,2 proc. wartości odwróconej mieszkaniowej, pod groźbą nieotrzymania dotacji na dodatki z budżetu centralnego. W stosunku do ubiegłego roku wydatki na remonty niestety obniżą się, co mogłoby grozić katastrofami budowlanymi. Zarząd poszukuje więc możliwości takiego ujęcia dodatkowych pieniędzy w budżecie, aby nie przekroczyć rozporządzenia, „a ratować stan substancji mieszkaniowej. „Jeśli będzie możliwość oszukania jakoś inicjatorów tej akcji, to my ją wykorzystamy” — zażartował K. Pakoński. (kr)

Niektórzy chcą by Straż Miejska poratowała kasę gminy i uzbierała dodatkowo miliard w mandatów. Trzeba wszystko przeliczyć

Budżet będzie 10 tysięcy razy mniejszy

Budżet Krakowa na 1995 rok nie zostanie uchwalony w grudniu, co władze miasta planowały jeszcze kilka tygodni temu. Wiceprezydent Krzysztof Pakoński mówi, iż jedną z przyczyn jest „nie dość klarowna sytuacja z uchwalaniem okobudżetowymi”, czyli planowanymi podwyżkami opłat za korzystanie z komunikacji miejskiej, wody, za parkowanie. Dla kasy gminy jest ważne czy i od kiedy podwyżki wejdą w życie — bo od tego zależy jest np. wysokość dotacji. Rada Miasta zdecydowała też tydzień temu o utworzeniu zakładu budżetowego zajmującego się zarządzaniem budynkami komunalnymi — co wiąże się z nowymi zasadami pobierania i odprowadzania czynszów. Wiceprezydent K. Pakoński ma nadzieję, że budżet miasta zostanie przyjęty na sesji z po-

czątkiem stycznia. Wcześniej konieczne będzie jego ponowne przeliczenie, gdyż jeśli robi się to po 1 stycznia musi on być wyrażony w nowych złotychkach (a nie ma możliwości mechanicznego odliczenia zer, gdyż zaakceptowanie mogłoby sprawić, iż wydatki z wpływami nie zostaną zbilansowane). „Nie powinno to być jednak dramatyczne” — stwierdził wiceprezydent.

Miasto ma w przyszłym roku dysponować 4,3 bln złotych (po przeliczeniu 430 milionów) i jest to wprawdzie o około 20 procent więcej niż w obecnym, ale biorąc pod uwagę inflację — mniej. W ostatnim okresie, co jest wynikiem centralistycznych dążeń rządu, spadają dochody własne budżetu, rosną natomiast subwencje, dotacje centralne. W ramach dyskusowanych ostatnio poprawek do budżetu przedsta-

wionego przez Zarząd Miasta, zastanawiano się nad zwiększeniem dochodów gminy m.in. ze sprzedaży majątku (o ok. 30 mld zł; jest to mało realne, chyba, że sprzeda się wolno stojące pawilony i nie zmniejszą się zainteresowanie wykupem mieszkań), a zmniejszeniem wydatków na Centrum Komunikacyjne (najważniejsza inwestycja Krakowa), odzwierciedlenie zabytkowego charakteru Rynku (0,5 mld, miałyby zostać przeznaczony na naprawę płyty, czyli utrzymanie takiego stanu jak obecnie, co nie wydaje się sensowne) oraz na sieciach rowerowe. Niektórzy radni chcieliby także aby Straż Miejska zebrała z mandatów o miliard więcej niż planuje Zarząd. Dla mieszkańców Krakowa kraj się więc rzeczywiście ciężki rok. (J.Sw)

51 lokali do wzięcia

Atrakcja z minusem

Pierwszy w nowym roku przetarg na komunalne lokale użytkowe odbędzie się 5. stycznia o godz. 9 w siedzibie Wydziału Lokali przy ul. Wielopole 17a. Listy wolnych pomieszczeń są do wglądu w magistracie, Wydziale Lokali oraz PGM. Oferty od zainteresowanych najemem przyjmowane będą do godz. 9 w dniu 4. stycznia, zaś wadium wpłacić trzeba dzień wcześniej do godz. 13.

Na zwykłych warunkach do wzięcia w trybie przetargu nieograniczonego będzie tym razem 51 lokali. Niestety, większość z nich to placówki, które już na kilku kolejnych licytacjach nie znalazły amatora. Nowości będzie niewiele. Za jeden z ciekawszych można uznać 83-metrowy lokal (4 pomieszczenia na parterze od frontu) przy ul. Kalwaryjskiej 18. Bardzo atrakcyjną propozycją wydaje się prawie 200-metrowe lokum (po zakładach naprawczych sprzętu mechanicznego) na parterze od frontu przy ul. Lubiec 42. Ma ono jednak spory minus, a mianowicie —

mieści się w budynku prywatnym, pozostającym jedynie w zarządzie PGM. W praktyce oznacza to, iż może się zdarzyć, że najemca zainwestuje sporo w zaadaptowanie pomieszczeń do swych celów, a wówczas zjawi się właściciel kamienicy i wypowie umowę najmu.

Inny dość duży lokal (155 m) do wzięcia mieści się na parterze przy ul. Józefa 17. Jego mankamentem z kolei jest wejście od podwórka. Prawie 16-metrowy garaż murowany jest do wynajęcia w podwórku przy ul. Lenartowicza 8.

Z uwagi na rezygnację poprzedniego zwycięzcy przetargu z podpisania umowy najmu, ponownie wrócił pod młotek pawilonik w stanie surowym w os. Mistrzowie Nowe. Osoba, która zdecydowała się go wynająć, będzie sobie mogła odliczyć z czynszu koszt robót związanych z jego wykończeniem.

Ponadto do wynajęcia jest 38 lokali z preferencyjną stawką wywoławczą w wysokości 5 tys. zł za metr kwadratowy (chyba że ktoś w pisemnej ofercie zaproponuje więcej, to od tej kwoty rozpocznie się licytacja). Po niższej cenie wynająć można lokale w całości mieszczące się w piwnicy, oficynie, bądź suterenie, ale tylko wtedy, jeśli już kilkakrotnie były oferowane bez preferencji i nie znalazły amatora. (wes)

Profesor zjeździł cały świat i z takim „przejawem agresji” spotkał się tylko w Krakowie

Strącanie jarmużki

Nikt nie zareagował na taki antysemitki akt, nie było policjanta na tej ruchliwej ulicy — stwierdził w liście wysłanym do prezydenta Krakowa Józefa Lassoty (a także m.in. do prezydenta RP Lecha Wałęsy) prof. Henry W. z Uniwersytetu Bar-Ilan w Izraelu. Gdy szedł ulicą Floriańska (w towarzystwie dwóch sędziów), nieznany młody mężczyzna (miał ok. 25 lat — jak stwierdził profesor) rzucił mu jarmużkę z głowy na ziemię.

„Tak profesor W. przysłał list do prezydenta informując o tym incydencie — mówi Leszek Wroński, dyrektor Biura Informacji i Współpracy UM. — Naszym zdaniem był to nieodpowiedzialny wydryk młodych ludzi. W odczuciu tego, który to zrobił, być może była to zabawa, ale profesor uważa to za poważny problem. Jest to sprzeczenie z tolerancją jaką szczylił się od wieków Kraków. Ze swej strony zajmujemy się przeciw rewitalizacji Kazimierza, organizowany jest Festiwal Kultury Żydowskiej. Z pewnością był to incydent nie na miejscu”.

Monika Karlińska — kierująca referatem prasowym UM podejrzewa, że incydent mógł też wynikać z czegoś zupełnie innego: Teraz chłopcy noszą takie sportowe czapki z daszkiem, zrzucają sobie nawzajem i być może wzięli to właśnie jako odmiętą „basketkę”. (J.Sw)

Być może BWA przekaze część swoich dzieł na cele charytatywne

Piwnica dla Azji Środkowej?

Być może wkrótce część dzieł spoczywających w piwnicach Biura Wystaw Artystycznych zmieni właściciela. Rozważany jest pomysł by narażone na niszczenie wytwory artystów (które mają małe szanse by ujrzeć światło dzienne) przeznaczyć na cele charytatywne.

Dzieła otrzymałby Społeczny Komitet Pomocy Polakom w Azji Środkowej oraz Fundacja Rozwoju Dializoterapii. Co one zrobiłyby z nimi by zasilili swoją kasę to byłaby już ich sprawa.

W wykazie zawierającym propozycje przekazania znajdują się 76 dzieł kilkudziesięciu artystów, w tym m. in. Carlotty Bologny, Andrzeja Pollo, Janusza Trzebiatowskiego. (J.Sw)

Miasto twierdzi, że chodzi o zmianę umowy pilotażowej, ale praktycznie oznaczać to będzie jej wypowiedzenie

Nieoficjalne zrozumienie

Wojewoda nieoficjalnie wie o planach zmiany w porozumieniu pilotażowym, ale póki nie będzie oficjalnego stanowiska samorządu nie może zostać mu przedstawiona propozycja. Nieoficjalnie wiemy, że wyrażał w tej sprawie zrozumienie — twierdzi wiceprezydent Krzysztof Pakoński. Zarząd Miasta jednogłośnie podjął decyzję o rezygnacji z prowadzenia niektórych zadań przejętych od administracji rządowej rok temu. „Wiemy, że jest to decyzja nieprzejmna” — dodał wiceprezydent.

Gmina postanowiła skreślić z umowy pilotażowej punkty dotyczące prowadzenia zadań z zakresu kultury („oddany” ma być m. in. Teatr Ludowy, Teatr Bagatela, Maszkaron), służby zdrowia (lecznictwo otwarte), opieki społecznej, oświaty. Najdłuższe zastanawiano się podobno nad szkołami, gdyż miasto od kilku lat zajmuje się już szkołami podstawowymi, natomiast od roku liceami i szkołami specjalnymi. Być może gmina będzie chciała zażądać te licea, które działają przy niektórych szkołach podstawowych.

Kraków złożył rządowi ofertę, iż jest skłonny sfinansować jedną trzecią niedoborów — co oznaczało wydanie z kasy miejskiej 20 miliardów na drogi, a ok. 45 mld na pozostałe dziedziny. Gmina oszacowała wszystkie braki na 185 miliardów i tyle nie jest w stanie dołożyć.

Jeśli wojewoda zaakceptuje propozycję tak daleko idących zmian w porozumieniu pilotażowym, miasto pozostawi w swo-

im budżecie dodatkowe środki na drogi, zajmować się będzie także nadal m. in. sprawami nadzoru budowlanego, geodezyjnymi, itd. Gmina nie chce też rezygnować ze zwiększania kompetencji miejskiego konserwatora, natomiast „oddaje” kompetencje z zakresu pożarnictwa i inspekcji sanitarnej — co zresztą było wyłącznie na papierze (przez rok miasto nie otrzymało pieniędzy na te cele; potrzebne były 24 etaty, druga strona dawała dwa).

Z decyzją Zarządu zaznajomiona zostanie Rada Miasta i jeśli nie wyrazi sprzeciwu podjęte zostaną negocjacje z wojewodą. Nie wiadomo jednak od kiedy miasto „miałoby problem z głową”. Wiceprezydent sędzi, że do końca I kwartału, Kazimierz Trafas, pełnomocnik prezydenta ds. pilotażu ma nadzieję, że wcześniej. Instytucje, jak zapewniono, nie zostaną porzucone z dnia na dzień. Etaty i osoby które administracja państwowa przekazała gminie wrócić do Urzędu Wojewódzkiego. (J.Sw)

Długi wynoszą już podobno ponad 16 miliardów

Nie chcą oddać przychodni

Komisja Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej RM wypowiedziała się — wbrew stanowisku Zarządu Miasta — za niewypowiedzeniem porozumienia pilotażowego z wojewodą w zakresie ochrony zdrowia, przynajmniej do czasu uchwalenia budżetu państwa. Wprawdzie w tym roku miasto musiało dolożyć do zadań pilotażowych w zakresie ochrony zdrowia około 60 mld złotych, ale wciąż utrzymuje się nadzieja na łatwiejszą, „oddolną” reformę lecznictwa otwartego, ale pozostanie ono przy samorządzie.

W najbliższych dniach do miejskiego budżetu ma wpłynąć 3 mld 140 mln zł z budżetu centralnego, przeznaczone na odciążenie przychodni, wcześniej państwo spłaciło także ich niektóre długi bezpośrednio wierzycielom. Długi te datują się jednak jeszcze z 1993 roku, zaś w połowie tego roku osiągnęły 16 mld. Niedoścignienie przez

administrację rządową kosztów działalności lecznictwa w Krakowie spowodowałyby zapewne popadnięcie w kolejne zaległości finansowe.

W opinii Andrzeja Laskowskiego, przewodniczącego Komisji, istnieje szansa na wydobycie z rezerwy budżetu państwa pieniędzy na „doszacowanie przyszłorocznych zadań pilotażowych”, nie wiadomo jednak, czy rząd zechce także spłacić „gminne” długi Oszczędności w zaplanowanym przez gminę budżecie raczej nie wchodzi w rachubę, podobnie „wyłudzenie” pozostałości z kwot, które przeznaczają na ochronę zdrowia wojewoda (w projekcie jego budżetu na pozostające w gestii władz wojewódzkich szpitale przeznaczają się tylko o 15 proc. środków więcej, co nie wyrównuje ich nawet do poziomu nakładów zeszkolonych powiększonych o stopę inflacji). (kr)

Wydział chciałby, aby jak najwięcej butelek i kieliszków rozbijanych o północy na Rynku trafiło do ośmiu pojemników

Sterowane tłuczenie

Wiele ton szkła wywoziły służby miejskie z płyty Rynku Głównego po ostatnim Sylwestrze, gdzie od kilku lat wielu krakowian wita Nowy Rok. W tym roku Wydział Gospodarki Komunalnej ma nadzieję, iż przynajmniej część szluczki trafi do specjalnych kubłów, które zostaną wystawione w ostatnim dniu roku.

Ośiem pojemników stanie w czterech rogach Rynku (po dwa w każdym). Będą one w kolorze zielonym, podobne kształtem do już stojących w mieście, a służących do segregacji odpadów. Każdy ma 1,4 metra sześciennego pojemności, ale jak można sądzić nie wszystkie kieliszki i butelki po szampanie tam trafią. Szampana ma wypić na Rynku także prezydent Krakowa.

W ramach akcji segregowania śmieci dwa razy opróżniano dotychczas pojemniki na makulaturę rozstawione kilka tygod-

ni temu w Krakowie (te najszybciej się zapełniały). Poszko MPO wybrać ma się w tym tygodniu, natomiast „dzwonki” (taki kształt mają pojemniki do segregacji), do których ma być wrzucany metal zapełniły się na razie w niewielkim stopniu. (J. Sw)

Z kroniki wypadków

O godz. 11 na ul. Zakopiańskiej tramwaj linii „42” zderzył się z „polonezem”. Kierowca Wiesław K. zam. Libertów 250 z podejrzeniem wstrząsu mózgu został przewieziony do szpitala. Przeważa w ruchu tramwajowym trwało 35 minut ● Ambulatorium Chirurgiczne Pogotowia Ratunkowego udzieliło pomocy 105 pacjentom. ● Policja Drogowa interweniowała w 1 wypadku, 6 kolizjach i zatrzymała 5 nietrzeźwych kierowców.

KRONIKA KRAKOWSKA

Ile farszu powinno być w pierogach?

Zgodne z normą, chociaż cienkie

Jakością pierogów ruskich, klusek śląskich oraz innych oferowanych przez handel gotowych wyrobów mącznych zainteresowali się w ostatnim czasie kontrolerzy Państwowej Inspekcji Handlowej...

Inna sprawa, że nie zawsze da się dokładnie ustalić, ile tego nadzienia powinno być. Według normy branżowej — co najmniej 40 proc. Tymczasem, w pewnej firmie w Wieliczce natrafiono na ruskie, w których farsz stanowił zaledwie 30 proc. wagi...

stą i pieczarkami, wytwarzanymi przez prywatnego producenta z Krakowa. On również postugwał się normą zakładową, która została zatwierdzona przez Sanepid...

Inspektorzy mieli również zastrzeżenia do okresu przechowywania wyrobów mącznych. Norma przewiduje, że może to być okres do 48 godzin; dłuższy termin trzeba potwierdzić badaniami...

Twierdzą, że zrobili to dla kawału

Po koledzie z cudzą szopką

Tradycyjne koledowanie może być zajęciem nie tylko intratnym, ale także niebezpiecznym — przekonali się o tym dwaj 13-letni mieszkańcy Krzeszowic, kiedy w pierwszy dzień świąt po południu chodzili po koledzie z szopką zrobioną domowym sposobem...

mill, że teraz oni będą koledować. Ojciec jednego z ograbionych zawiadomił policję o ustracie cennego atrybutu koledniczego — jego wartość wycenili na 200 tys. zł. Funkcjonariusze szybko odzyskali uszkodzoną szopkę, bo poszkodowani znali z widzenia jednego ze sprawców. Rabusie wyjaśnili, że zrobili to dla kawału.

Warto wiedzieć i skorzystać...

- Otwarcie wystawy „Minjatury, wspomnienia” Aliny z Chwistków Dawidowiczowej — 29 bm., o godz. 18, w Galerii Wydziału Architektury PK przy ul. Kanoniczej 1 (czynna w godz. 12-16).
Restauracja Żydowska przy ul. Szerokiej 18, zaprasza na koncert — dziś i jutro o godz. 20 — muzyka i pieśń żydowskie, ukraińskie oraz kabaretowe w wyk. Teodora Zwierciała.
Zajęcia Klubu Aktywnego Poszukiwania Pracy (do 26 lat) rozpoczynają się 3 stycznia o godz. 9.30, w Młodzieżowej Izbie Informacyjnej przy ul. Krowoderskiej 17/2.

- Koncert Noworoczny 1 stycznia o godz. 16 w Filharmonii Krakowskiej z udziałem Kameraty Krakowskiej pod dyrekcją Matthiasa Hermana.
Bal Pożegnania Staro Roku dla samotnych, 30 bm. w godz. 18.30-24, na który zaprasza Klub Samotnych Serc — Kubackiego do Restauracji „Śląskiej” przy ulicy Królewskiej (wiek obojętny, kojarzenie bezpłatne).
W Galerii Rzeźbiarzy przy ul. Brackiej 13, 29 bm., o godz. 18, wieczór autorski poezji i Eschatologicznej — Marka Mariusza Tytko.
W Klubie „Rotunda” przy ul. Oleandry 1, 31 bm., o godz. 20, Ból Sylwestrowy.
„Podium” Klubu Radia ZET (ul. Bracka 4) czynny codziennie w godz. 14-2.

W Krakowie przed 70. laty

28 XII 1924
Pokłosie świąt w Krakowie. W pierwsze święto we wszystkich kościołach odprawione zostały uroczyste nabożeństwa; najwięcej osób pospieszyło do Katedry na Wawelu. Tramwaj nie kursował przez cały dzień, ruch dorożkarski ożywił się po południu...

zostały otwarte, a ruch w nich był ożywiony.
Groźny pożar w gmachu św. Michała. W pierwszy dzień świąt między godziną 12 a 1 po południu zapaliła się belka puszczona wskutek wadliwej budowy do komina nad kaptacją wiezienną.
Samobójstwo hrabiny. Około godziny 11 przed południem skończyła z okna II piętra domu przy ul. Sobieskiego L. 16 na bruk hrabina M. Tustanowska lat 60 licząca i poniosła śmierć na miejscu.

KRAK TAXI 67-67-67 RADIO TAXI 666-999 TAXI bagażowe pomoc drogowa

Po adwentowej przerwie dalsza serya Five o'clocków urządzanych przez Towarzystwo Opiekni nad Wdowami i Sierotami po oficerach rozpoczyna się 28 grudnia od godz. 6 do 1-szej w nocy. Zaproszenia dotychczasowe są ważne.
(Ilustrowany Kurjer Codzienny)

28 GRUDNIA ŚRODA Antoniego, Teofila Teofil z Grecji swe imię niesie lecz Bogustawem w Polsce go zwie się

TEATRY
TEATR STARY — 18: „Jak wam się podoba”, KAMERALNY — 19.15: „Gwałtu, co się dzieje”, SCENA przy Sławkowskiej — 19.30: „Zdrada”, BAGATELA — 19.15: „Mayday”, LUDOWY (Duża scena) — 18: „Po górach, po chmurach”, MASZKARON (Wieża Ratuszowa) — 19.30: „Porwanie Sabinek”.

KINA
Centrum Filmowe „Graffiti” Kino WANDA (Dolby stereo SR, niepełnosprawni): „Maska” (USA 18 l.) — 10.30, 12.30, 14.30, 16.30 18.30, 20.30, POD BARANAMI: „Królowa Margot” (fr. 15 l.) — 9.45 17.30, „Forrest Gump” (USA 15 l.) — 12.45, 20.30, „Proces” (The Trial) (ang. 15 l.) — 15.15.

APOLLO: „Akademia Policjanta 7 — Misja do Moskwy” (USA 12 l.) — 15.45, „Forrest Gump” (USA 15 l.) — 17.30, 20. KIJÓW: „Król Lew” (USA b.o. polski dubbing) — 10.30, 12.15, 16, „Junior” (USA 15 l.) — 14, 18, 20, MIKRO: „Wielki błąk” (USA 15 l.) — 16, „Miasteczko Halloween” (USA 12 l.) — 18.15, „Rosencrantz i Guildenstern nie żyją” (USA-ang. 15 l.) — 20, PASAŻ: „Rapa Nui” (USA 12 l.) — 9.30, „The Hudsucker Proxy” (USA 15 l.) — 11.30, „Bez lęku” (USA 15 l.) — 13.30, „Prawdziwe kłamstwa” (USA 15 l.) — 17.30, „Kruk” (USA 15 l.) — 15.45, „Cztery wesela i pogrzeb” (USA 15 l.) — 20, SWIT (dwie sale): „Cud w Nowym Jorku” (USA b.o.) — 12, „Król Lew” (USA b.o. polski dubbing) — 14, 16, „Junior” (USA 21 l.) — 17, „Tajemnica morderstwa na Manhattanie” (USA 15 l.) — 18, „Maska” (USA 12 l.) — 19.30, „Klient” (USA 15 l.) — 20.30, UCIECHA: „Maska” (USA 12 l.) — 10, 12, 16, 18, 20, TĘCZA: „The Flintstones” (USA 12 l.) — 16, 17.40, „Skaza” (USA 18 l.) — 19.15, WARSZAWA: „Klient” (USA 15 l.) — 15.45, 18, „Stan zagrożenia” (USA 15 l.) — 20.15, WRZOS: „Piknik pod Wiszącą Skalą” (austral. 15 l.) — 15.45, „Wiek niewinności” (USA 15 l.) — 17.45, „W imię Ojca” (ang. 15 l.) — 20, CENTRUM MŁODZIEŻY (Krowoderska 8): „Milioner w spodkach” (USA 12 l.) — 16, „Wyrównując rachunki z tatą” (USA 12 l.) — 17.45, „Maverick” (USA 15 l.) — 19.30, CRICOLAND (przy Rondzie Grunwaldzkim) — codziennie w godz. 13-21, święta, soboty, niedziele 11-21.

WYSTAWY
ZBIORY SZTUKI NA WAWELU: KOMNATY KROLEWSKIE: wtorek środa, czwartek, piątek, sobota (9.30-14.30), niedziela (10-15), poniedziałek — nieczynne. WAWEL ZAGINIONY: nieczynne. MUZ. NARODOWE — SUKIENNICZ: wtorek środa, piątek, sobota, niedziela (10-15.30), czwartek (10-18), poniedziałek — nieczynne. KAMIENICA SZOLAYSKICH: wtorek (10-18), środa — niedziela (10-15.30), poniedziałek — zamknięte MUZEUM ST. WYSPIAŃSKIEGO: wtorek, środa, piątek, sobota, niedziela (10-15.30), czwartek (10-18), poniedziałek — zamknięte DOM MATEJKI: wtorek, środa, czwartek, piątek, niedziela (10-15.30), piątek (10-18), poniedziałek — nieczynne. MUZEUM GMACH GŁÓWNY — Wyst. czas. Henryk Rodakowski, wtorek, czwartek, piątek, sobota, niedziela (10-15.30) środa (10-18), poniedziałek — nieczynne. MUZEUM XX CZARTORYSKICH: środa, czwartek, sobota, niedziela (10-15.30), piątek (10-18), poniedziałek — nieczynne. MUZEUM CZARTORYSKICH ARSENAL: śr., cz., sob., niedz (10-15.30), piąt (10-18) pon. — nieczynne DWOREK JANA MATEJKI W KRZESZAWICACH, ul. Wańkowiec 25: sobota, niedziela (10-17) dni powszednie tylko po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu (tel. 44-56-74). MUZEUM HISTORYCZNE — JUDAISTYCZNE, ul. Szeroka 24: codziennie (9-15.30) piątek (11-18). MUZEUM TEATRALNE, Szpitalna 21: Wyst. czas.: Młoda scenografia, prace Jolanty Krzyworskiej i Iwony Starczyk codziennie (9-15.30) MUZEUM ETNOGRAFICZNE, ul. Krakowska 46: „Karnawał w Walonii” poniedziałek (10-18) śr., czwartek, piątek (10-15) sobota niedziela (10-14) wtorek — nieczynne pl. Woźnica 1: Wyst. stała „Polska kultura ludowa”, wyst. czas.: „Moje imię — mój patron: Adam i Ewa” pon. (10-18), wtorek — nieczynne, śr., czw., pt (10-15) sobota, niedziela (10-14) MUZEUM ARCHEOLOGICZNE, ul. Poselska 3: Wystawa: „Jejcy bolszewicy z wojny 1920 roku na fotografiach Jana Żimowskiego” — poniedziałek (9-14), wtorek — czwartek (13-17), piątek (10-14) niedziela (11-14), sobota prac (13-17). MUZEUM STAREGO TEATRU, ul. Jagiellońska 1: wtorek-sobota (11-13) i na godzinie przed spektaklem MUZEUM

LOTNICTWA POLSKIEGO al. Jana Pawła II 39: czynne w dni powszednie (9-15), tylko po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym (tel. 12-99-00) CENTRUM KULTURY ŻYDOWSKIEJ, ul. Meiselsa 17: Wyst. czas.: „Pożegnanie z Golusem”, „Rzeźby i medale Jerzego Nowakowskiego”, niedz.-pt (11-16) MUZEUM GEOLOGICZNE ING PAN (Senacka 3): Wyst. „Budowa geologiczna obszaru krakowskiego” — wtorek (10-17.30), środa-piątek (10-15), sobota, niedziela (10-14), poniedziałek — nieczynne MUZEUM FARMACJI, ul. Florjańska 25: wtorek (15-19), środa, czwartek, piątek (11-14), 2, 3 i 4 sobota miesiąca (11-14), poniedziałek, 1 i 5 sobota miesiąca — nieczynne. MUZEUM PRZYRODNICZE, ul. Sebastiana 3: codziennie (10-15), środa (10-18), poniedziałek — nieczynne. GALERIA STOWARZYSZENIA „WSPÓLNOTA POLSKA” (Dom Polonii, Rynek Gł. 14): Grafiki Marka Łączynskiego, czynne: poniedziałek-piątek (12-18).

WIELICZKA — MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH — ZAMEK ŻUPNY: Wyst.: „Żupy krakowskie u schyłku Rzeczypospolitej. Pamiątki z czasów saskich i stanisławowskich” — czynne (9-14.30) z wyjątkiem wtorków i sobót. EKSPOZYCJA NA III p. KOPALNI SOLI (8-16) — TRASA TURYSTYCZNA (8-16).

SZPITALA
CHIRURGII OGÓLNEJ, CHIRURGII URAZOWEJ — Trynitariska 11, CHIRURGII DZIECIĘCEJ — Prokocim, LARYNGOLOGICZNY — Kopernika 23a, OKULISTYCZNY — Witkiewicza, UROLOGICZNY — Prądnicka 35, MYSELENICE — Szpitalna 2, PROSZOWICE — Kopernika 2. Inne oddziały szpitali wg rejonizacji.

POGOTOWIA
Łazarza 14: 999 — wezwania do wypadków zachorowań i przewozy: 22-29-99 Centrala; 22-36-00 Lotnisko Balice; 11-19-99 Rynek Podgórski; 56-59-99 Nowa Huta; 44-49-99 Krowodrza; Piastowska 32, 33-39-99 Alarmowy; 33-39-80 Białoprądnicka 8; 34-39-99 Skawina; 999: tel. 55-93-30 Wieliczka; 78-12-69, 22-33-54 Alarmowy; 999 Myślenice; 999 Jerzmanowice; 364, 48 Niepołomice; 193 Iwanowice; 99, Krzeszowice; 99 Podstacja Pogotowia Ratunkowego Słomniki, tel. 64 lub 67 czynna całą dobę Proszowice; 999 Zachorowania i przewozy: 86-21-35.

DOMOWA POMOC LEKARSKA lekarzy specjalistów. EKG, tel. 55-56-64

NAGŁA POMOC LEKARSKA specjalistów EKG tel. 66-80-00

„MEDICINA” — wizyty domowe lekarzy tel. 11-13-78

DOMOWE WIZYTY LEKARZY szpitali krakowskich (również odzwonienie, esperal) — „MEDICUS” tel. 47-43-18 (9-22).

NIKOTYNA — ALKOHOL — HIPNOZA — tel. 23-73-53, 21-62-01.

APTEKI
Mogilska 21, tel. 21-04-42, Starowińska 77, tel. 21-24-63, al. Pokoju 7, tel. 11-00-43 Centrala A bl. 3, tel. 44-17-36, Teatrne 28c, tel. 44-13-78, Prądnicka 85/87, Bronowicka 39, tel. 36-12-91, Schweitzera 15, tel. 55-05-05 w. 196, Kobierzyńska 93, Skawina, ul. Słowackiego 5, tel. 76-25-68.

TELEFONY ZAUFANIA
TELEFON ZAUFANIA: 33-71-37 (16-22).

MŁODZIEŻOWY TELEFON ZAUFANIA: 988 — (14-19).

TELEFON ZAUFANIA dla narcomanów: 56-24-24 (8-18).

TELEFON ZAUFANIA, choroby weneryczne: 66-09-51 — (9-17) — (prócz sobót i niedziel).

TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYMI: 56-46-80 — (15-20).

TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB PRZEŻYWAJĄCYCH KRYZYS OSOBISTE: 56-39-81 — (8-15).

PROBLEMY SOCJALNE CHOROBY PSYCHICZNE: 56-39-81 — poniedziałek — piątek 15-18.

OSRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ — bezpłatna całonocowa pomoc psychologiczna dla osób w kryzysach życiowych — ul. Radziwiłłowska 8b 21-92-82

TELEFON INFORMACYJNY INSTYTUTU ONKOLOGII: 21-00-60 czynny w godz. 10-11.

OSRODEK INFORMACJI DLA INWALIDÓW: tel. 22-28-11, czynny w godz. 15-17.

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ CHORYCH „HOSPICIUM” — ul. Centralna 26, tel. 47-23-03 — czynne 10-14.

INFORMACJA (automatyczna) o AIDS 958.

TELEFON ZAUFANIA W SPRAWIE AIDS: 21-96-57 (czw 10-12).

P.K. „MONAR” Kraków, ul. Katarzyny 34, tel. 56-43-45.

TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIET PO AMPUTACJI PIERSI — Klub „Amazonek”: 22-76-13.

TOWARZYSTWO POMOCY MŁODZIEŻY, tel. 47-19-33, w. 424, piąt. 17-22, wt. 18-23

DOM OTWARTYCH DRZWI, ul. Różana 3: Pomoc dzieciom i młodzieży w każdej sytuacji. Czeka całą dobę psycholog pedagog, a jeśli chcesz — terapeuta i duszpasterz 67-49-00.

INFORMACJA TOKSYKOLOGICZNA, ul. Kopernika 28, tel. 11-99-99

MŁODZIEŻOWA IZBA INFORMACYJNA, tel. 22-52-44, w. 50 (pon. 10-18, wt. — piąt. 14-18, sobota 10-15).

TLUMACZENIA
„PÓLNOĆ-PÓLUDNIE” — Biuro Usług Lingwistycznych, ul. Basztowa 24, tel. 21-51-51 (10-18).

„SIGILLUM” Zespół Tłumaczy Przystępnych, ul. Wielopole 17, tel./fax. 22-44-78, tel. 22-74-44.

POMOC DROGOWA
CAŁODOBOWA — autoserwis elektromechanika: 36-79-14, 23-41-45.

CAŁODOBOWA: 21-18-21. CAŁODOBOWA: 67-21-02. CAŁODOBOWA: 43-76-89. CAŁODOBOWA: 36-77-37.

SOS—PZMot. 24 godziny (VAT). tel. 981.

WYPOŻYCZALNIE SAMOCHODÓW
UL. REYMONTA 22, tel. 37-97-82.

UL. CZARNOWIEJSKA 54, tel. 47-55-42.

UL. KRZYWDA 17C, tel. 56-29-82.

UL. GOŁASKA 8, tel. 553-012.

USŁUGI POGRZEBOWE
PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG KOMUNALNYCH spółka z o.o.

Zakłady Pogrzebowe
UL. Rakowicka 41, tel. 11-47-76.

Na cm. Podgórkim, ul. Wapienna 13, tel. 56-55-11.

Obok cm. Prądnik Czerwony, ul. Reduty 1, tel. 11-35-26.

Na cm. Grębałów, tel. 44-31-61.

Czynne codziennie w godz. 7-16, soboty i święta, ul. Rakowicka 41 w godzinach 8-14.

Dyżur całonocowy (przewozy z mieszkań) tel. 11-45-02, 11-45-04.

UL. Pielęgniarek 5, tel. 33-01-00 w. 659.

UL. Mostowa 8, tel. 23-50-39.

INNE
URZĄD OCHRONY PAŃSTWA tel. 10-79-43 czynny całą dobę.

ZANDARMERIA WOJSKOWA tel. 61-40-61 czynny całą dobę.

TELEFON DYŻURNY STRAŻY MIEJSKIEJ: Nowa Huta — 44-17-81, Krowodrza — 12-47-52 Śródmieście, Podgórze — 56-35-70 (całą dobę).

TELEFONICZNA INFORMACJA KULTURALNA, tel. 21-91-20, od pon. do piątku 10-18.

SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT — 22-04-72.

TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI — 36-33-88, 36-30-34.

BIURO RZECZY ZNALEZIONYCH (al. Słowackiego 20) — tel. 34-42-66 w 518 lub 33-65-26

INFORMACJA
INFORMACJA SŁUŻBY ZDROWIA: tel. 22-05-11, czynna całą dobę.

DLA PAŃ
usługi medyczne w Czechach. Tel. (03) - 167-74-49; 193-21-50, Będzin.

KRAKOWSKA ANIENA

dami TELEWIZJA KABLOWA

- 18.20 Początek programu
18.25 „Zdrada” — z cyklu „Ulice San Francisco” (USA)
19.15 Co nas czeka?
19.20 „Nieoczekiwana zmiana wyglądu” — z cyklu „Maguy” (Francja)
19.45 Muzyka REKLAMA
20.00 „Hotel” — dramat psychologiczny prod. USA
22.05 Konkurs filmowy REKLAMA
22.10 MCM — w świątecznym nastroju
22.20 „U progu tajemnicy” — thriller (Anglia)
23.55 Gazeta telewizyjna

RADIO 107.6 FM MARIACKIE

Wiadomości Radia Mariackiego: 6.15, 7.00-11.00, 12.05, 13.00-17.00, 19.00, 21.00
6.00 Godzinki, 6.25 Poranek Mariacki (6.30, 7.30, 8.30 — wizytówki dnia, 7.45 Kalejdoskop sportowy, 8.40 Zapowiedzi wydarzeń kulturalnych), 9.10 Powtórzenie 10 odcinka pamiętników Aleksandra Fredry pt. „Trzy po trzy”, 9.15 „Muzyczny Antykwarjat”, czyli stare ale jare, 10.10-11.30 Zagadki przyjemne i pożyteczne, 11.30 Program dnia, 11.45 „600 sekund dla klasyki”, 11.55 Ewangelia dnia, 12.00 Modlitwa „Anioł Pański”, 12.15 Propozycje do listy przebojów MCH, 12.30 „Powróćmy jak za dawnych lat” czyli stare polskie przeboje, 13.10 Wiadomości

gieldowe, 13.15 Magazyn „Słuchajcie a znajdziecie”, 14.10 Muzyczna sześcia, 16.15 Transmisja Dziennika Radia Watykańskiego, 16.30 Kurier Krakowski (16.50 komentarz giełdowy), 18.00 Msza święta — transmitowana z kościoła Matki Boskiej Zwycięskiej w Borku Fałęckim, 19.10 11 odcinek pamiętników Aleksandra Fredry pt. „Trzy po trzy”, 19.30 Bajki Zwierzta Mariackiego, 19.45 Kalejdoskop sportowy, 20.00 Wieczorna audycja Radia Watykańskiego, 20.20 Kolejny 31 fragment książki papieża Jana Pawła II „Przekroczyć próg nadziei”, 20.30 „Łatwe pytania, trudne odpowiedzi — Między nauką a wiarą” — audycja ojca Jacka Dębka, 20.55 Wieczorna refleksja — ks. bp Jan Skłodów, 21.00 Wiadomości dnia, 21.15-22.00 Hobo (Klub piosenek turystycznej) — audycja Janusza Kotarby, 22.00 Zaproszenie do muzyki — audycja Tomasza Dobrowolskiego, 23.00 Zanim nadejdzie północ, 24.00 Zakończenie programu.

Radio ALFA
Skrót wiadomości: 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00; Wiadomości: 6.00, 7.00, 12.00, 18.00, 22.00; Wiadomości lokalne: 6.25, 10.25, 14.25, 18.25; Serwis drogowy: 7.15, 8.15, 9.15, 13.15, 14.15, 15.15, 16.15; Serwis giełdowy: 7.35; Notowania giełdowe: 11.45 — nieoficjalne, 13.35 — oficjalne + komentarz.
6.10 „Na dobry początek” (6.10 Wywiady, reportaże; 9.30 Pół godziny dla bezrobotnych; 10.05 Korespondencje, konkursy); 12.10 Muzyka non stop; 18.10 „Moja muzyka”; 20.05 Muzyka non stop; 23.00-6.00 „Noce czuwania z Radiem ALFA”.

WIZYTY DOMOWE

MEDICINA
Wizyty domowe lekarzy: chirurg, internista, pediatra, urolog
tel. 11-13-78, cała doba.

ABC DOMOWEJ POMOCY LEKARSKIEJ
Wizyty: pediatrow, internistów, laryngologów, chirurgów, gastrologów, dermatologów, neurologów, reumatologów, EKG.
Tel: 555-664

"ALFA" - internista, EKG, pediatra. Tel: 47-95-44

DOMOWA DIAGNOSTYKA USG oraz konsultacje chirurgów także w przypadkach nagłych.
Rozpoznanie - leczenie
tel. 36-27-91

DIAGNOSTYKA USG - INTERNISTA w domu chorego
tel. 56-51-45, 33-75-33

DOMOWE WIZYTY LEKARZY SZPITALI KRAKOWSKICH.
specjaliści, pełna diagnostyka, również odtruwanie ESPERAL
GABINETY LEKARSKIE:
● dermatologia, kosmetyka, usuwanie znamion
● psychiatria
● psychoterapeuta
MEDICUS, tel. 47-43-18 godz. 9-22

MASAZ • REHABILITACJA tel. 12-14-71, wizyty domowe

DOMOWY PEDIATRA tel. 22-43-40.

PEDIATRYCZNA WIZYTY DOMOWE. Zgłoszenia CAŁODOBOWE. Tel. 22-00-49.

CHOROBY DZIECI
Specjalista pediatra, tel. 66-27-74

DIAGNOSTYKA I LECZENIE CHOROBY NACZYŃ
Badanie dopplerowskie, chirurg. Tel. 36-91-39.

"LEKARZ" - wizyty domowe pediatrow i internistów, EKG. codziennie 8-22. tel. 55-49-59.

"PEDIATRA" - specjaliści, tel. 55-76-98.

WIZYTY DOMOWE - specjalista chirurg naczyń i ogólny. Doppler, Tel. 47-59-52.

GABINETY

S.C.D.Z "Medicina"
ul. Krzywa 8 (obok Kleparza) tel. 21-79-27
● konsultacje specjalistyczne Profesorów i Docentów Collegium Medicum U.J.
● scyntygrafia tarczycy
● gastroskopia

AMICOR CENTRUM KARDIOLOGICZNE
ul. Oboźna 31, tel. 33-59-06, 33-91-73 pn.-pt. 9-19, sob. 9-13
Kardiolog, kardiolog dzieci, kardiolog, chirurg naczyń, psycholog.
● Echokardiografia - Doppler + kolor, dorośli i dzieci ● Ekg wysiłkowe na bieżni na ergometrze rowerowym.
● 24-godzinny zapis ekg met. Holtera.
● Badania analityczne
● Wizyty domowe.

GABINET CHIRURGII PLASTYCZNEJ
Kraków, ul. Mazowiecka 108 tel. 33-41-66 czynny 14 - 16.
OPERUJĄ CZŁONKOWIE POLSKIEGO TOWARZYSTWA CHIRURGII PLASTYCZNEJ.

ARSMEDICA
Kraków, ul. Warszawska 17, tel. 33-18-67, 23-38-34
Czynne od poniedziałku do piątku 8⁰⁰ - 19⁰⁰.
SPECJALIŚCI WSZYSTKICH DZIEDZIN:
● ZABIEGI CHIRURGICZNE U DZIECI
● DOROSŁYCH - przepukliny, biopsje, stłejki, wodniaki jadra, tuszczaki, kaszaki itp.
● CHIRURGIA PLASTYCZNA - pełny zakres
● DERMATOCHIRURGIA ● ORTOPEDIA
● TRAUMATOLOGIA - konsultacje, zabiegi
● MEDYCINA NATURALNA - akupunktura, akupresura
● LASEROTERAPIA ● ALERGLOGIA
● GASTROSKOPIA, REKTOSKOPIA
● SONDY ŻOŁĄDKOWE ● HORMONY
● EKG KOMPUTEROWE
● USG - pełny zakres m.in. tarczycy, piersi, stawów biodrowych u dzieci
● LECZENIE NIĘPŁODNOŚCI - pełna diagnostyka i leczenie zaburzeń funkcji rozrodczych u kobiet i mężczyzn
● BADANIA PROFILAKTYCZNE
● HIPERTERMIA - bezoperacyjne bezbolesne leczenie chorób prostaty
● KRIOTERAPIA ● WIZYTY DOMOWE

● **ALERGIA DZIECIĘCA** - testy, leczenie
● **ALERGO-PROFIL** - badanie uczuleń w krwi Komorowskiego 12 (boczna Kościuszki) tel. 21-23-66, pon., sr. 15 - 17. (dodatki inf. ALERGOPROFIL 37-01-64 pn.-pt. w godz. 16 - 18)

ALERGIA-ATOPIA: Centrum Diagnostyki i Leczenia Chorób Alergicznych (astma, katar, skóra), TESTY, ODCZULANIE.
Al. Słowackiego 39, tel. 33-01-75 pn.-pt. 15.30 - 19.30, sob. 9.00 - 11.00 REUMATOLOG - pon. 16.00 - 18.00

SPECJALISTYCZNE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO ZABIEGOWE MEDICINA
tel. 12-24-59, 12-68-20.
● Konsultacje wszystkich specjalistów dla dorosłych i dzieci ● zabiegi chirurgiczne (przepukliny, stłejki, spodziectwo, wnetrostwa, kaszaki, esperal, tuszczaki i inne) ● usuwanie zębów (narkoza) - protezy natychmiastowe ● gastroskopia, rektoskopia, kolonoskopia, (narkoza) ● RTG (urografia, mammografia i inne) ● USG - pełny zakres ● testy alergiczne ● nieoperacyjne leczenie hemoroidów (mrożenie) ● analiza, hormony - pełny zakres ● chirurgia plastyczna ● mrożenie zmian skórnych ● szczepienia ochronne ● sondy żołądkowe

GABINET OKULISTYCZNY
Lubicz 25, pok. 14, tel. 21-04-33, wew. 12-09 czynny od pon. do piat. od 15 do 18. SOCZEWKI KONTAKTOWE.

GABINET APARATY SŁUCHOWE
wewnątrzuszne, zauszne, okularowe, pudełkowe
● dobór, serwis, akcesoria
● indywidualne wkładki uszne
● konsultacje laryngologiczne
30-812 K-ów, ul. Bieżanowska 66A tel./fax (012) 55-05-98, 25-65-41 ZADZWOŃ - USTAL TERMIN Godz. przyjęć: 9-19 (pon.-pt.)

GABINETY LEKARSKIE DD
● Lekarze klinic Collegium Medicum U.J.
● Konsultacje profesorskie
● Wizyty domowe
Kraków, ul. Krakowska 4, lp. tel. 21-55-29

KRAKOWSKA 4, lp, tel. 21-55-29
Okulista: dr. med. Jolanta Dubiel również soczewki kontaktowe
Endokrynologia: dr. med. Magdalena Szurkowska
leczenie: tarczycy, cukrzycy, otyłości
Gastrologia: dr. hab. med. Tomasz Mach choroby przewodu pokarmowego

USG
jama brzuszna, ginekologia, położnictwo
HEPATOLOGIA
choroby wątroby i dróg żółciowych
Krakowska 4, tel. 33-41-35, 21-55-29
Uprawnienia L-4

BÓLE KRĘGOSŁUPA
leczenie dyskopatii, lumbago oraz pochodnych jak bóle i zawroty głowy, ból kończyn i klatki piersiowej, uczucie „duszenia się”, rwa kulszowa itp.
Gabinet Rehabilitacji Leczniczej
Kraków, ul. Długa 31, tel. 33-38-12 (10-17), pn.-pt.

CENTRUM PSYCHOTERAPII
Kraków, ul. Batorego 2
● psychiatrizy, psycholodzy kliniczni, seksuolog
● nerwice, psychozy, problemy rodzinne
● dzieci, młodzież, dorośli osoby starsze
● dysleksja, dysgrafia, dorobność szkolna.
Tel. 33-76-08, pn.-pt. (9-20)

Dziecięca Pracownia Analityczna
tel. 34-44-44
Pełny zestaw badań krwi
Bezstresowo, bezboleśnie z palca!
ul. Siemaszki 60/IIp.

EEG - GRAF
KRAKÓW, ul. Lea 124, tel. 36-31-36 czynne 8⁰⁰ - 18⁰⁰
EEG z opisem, NEUROPEDIATRA, NEUROLOG, PSYCHIATRA, PSYCHOLOG, LOGOPEDA.

GABINET NEUROLOGII
tel. 37-07-33

LECZENIE NERWIC
ul. Lenartowicza 14, tel. 33-12-03 (8-16)

WKOPTYK
WIESAŁ KOCZOROWSKI
Masz problemy z widzeniem!
Potrzebujesz porady okulisty!
Nasz adres: os. Niepodległości 3 tel. 43-66-66
pon.-pt. 9.00 - 19.00, soboty 9.00 - 14.00
W NOWO WYPOSAŻONYM GABINETECIE
Badanie wzroku, dobieranie okularów, nowoczesny komputer OKULARY LORNETKOWE.
realizacja
RECEPT WYDZIAŁU ZDROWIA
Podjmujesz decyzję
SPRAWDŹ U NAS NAJGORZYSTNIEJ!!!

GABINET OKULISTYCZNY
soczewki kontaktowe, tel. 55-76-98.

KRIOMED
Kraków, ul. Friedleina 8, tel. 33-82-82.
● krioterapia - nieoperacyjne leczenie
● zylaki kończyn dolnych
● hemoroidy (rektoskopia)
● zmiany skórne
● schorzenia reumatyczne
● operacje przepuklin (dorośli, dzieci)
● gastroskopia, kolonoskopia
chirurg, chirurg dziecięcy, ginekolog, reumatolog, laryngolog, dermatolog - dorośli, dzieci, internista - EKG.

MULTIMEDICA
GABINETY SPECJALISTYCZNE
ul. CZYSTA 8, tel. 33-46-62 czynne 14.00 - 19.00
WIZYTY DOMOWE PEDIATRY
rejestracja 14.00 - 17.00
EKG, USG, EEG

CENTRUM MEDYCZNE CERMED
ul. Barska 12 (Dębnik) tel. 66-50-62
● gabinety specjalistyczne (pediatra, internista, okulista, endokrynolog - tarczycy, cukrzyca, laryngolog, dermatolog, reumatolog, neurolog, ginekolog, psychiatria, gastrolog, ortopeda) ● zabiegi chirurgiczne, ortopedyczne, naczyniowe (zylaki), plastyczne, ginekologiczne, urologiczne ● leczenie chorób odbyt (rektoskopia) ● leczenie alkoholizmu ● leczenie zęza ● analiza - pełny zakres ● wizyty domowe 11-13-78 ● gimnastyka oddechująca, solarium, siłownia, masaże, tel. 21-50-85

PRACOWNIA ANALITYCZNA
☎ 34-17-84
Krowoderskich Zuchów 23/31 6³⁰-9³⁰ Każda sobota 8⁰⁰-9³⁰
Wyniki w tym samym dniu, także wizyty domowe

KARDIODENT
ul. Królewska 56/2, tel. 23 44 22
PORADNIA KARDIOLOGICZNA
Konsultacje specjalistów kardiologów i kardiologów dziecięcych
EKG, EKG wysiłkowy, Holter, echokardiografia u dorosłych i dzieci
USG jamy brzusznej
PORADNIA STOMATOLOGICZNA
PEŁNY ZAKRES USUG

KARDIO MEDIC
ul. Lubicz 25 tel. 21-04-33 w. 12-10
KONSULTACJE ADIUNKTÓW INSTYTUTU KARDIOLOGII
ECHO + DOPPLER, EKG EKG WYSIŁKOWE

GABINET CHIRURGII LAPAROSKOPOWEJ
dr med. Andrzej Bobrzyński.
Kraków, ul. Szlak 20, tel. 34-40-32
Operacje laparoskopowe: pecherzyka żółciowego, przepuklin, wyrostka robaczkowego; zabiegi ginekologiczne. Artroskopia: usuwanie łatek, diagnostyka stawu kolanowego. Chirurgia plastyczna i naczyniowa Inne zabiegi operacyjne
Diagnostyka: gastroskopia, kolonoskopia, ultrasonografia, diagnostyka chorób piersi, cytologia.

MADALIŃSKIEGO
SPECJALISTYCZNA PRZYCHODNIA
Kraków
UL. MADALIŃSKIEGO 10, TEL. 66-66-57
dawna Położniczo-Ginekologiczna SPÓŁDZIELNIA
● ginekolog ● położnik ● ginekolog dziecięcy
● cytologia ● cykle cytohormonalne ● próby ciążowe
● biocenozę pochwy ● seksuolog
● internista ● EKG - USG ● gastroskopia
● urolog ● neurolog ● chirurg ogólny
● konsultacje specjalistyczne dla pacjentów do lat 16-1u w pełnym zakresie ● analiza ● stacja zastępcza
Rejestracja od 8.00 do 18.00

MEDYCZNE CENTRUM - SOPHIA
Rynek Gł. 34, tel. 21-70-21, 21-95-83 ul. Gazowa 17, tel. 56-33-66
PEŁNY ZAKRES USŁUG MEDYCZNYCH
● USG, gastroskopia, rektoskopia, EKG
● PORADY WSZYSTKICH SPECJALISTÓW m.in. profesorów, docentów i ordynatorów
● ZABIEGI OPERACYJNE U DZIECI (przepukliny, stłejki, wnetrostwo, spodziectwo) I DOROSŁYCH (guzyki, tuszczaki, znamiona)
● CENTRUM ONKOLOGICZNE I SCHORZEŃ SUTKA (konsultacje, diagnostyka, operacje)
● CENTRUM OKULISTYCZNE (szkła kontaktowe)
BADANIA ANALITYCZNE - WIZYTY DOMOWE

RENTGEN
Krzysztof Wyrobek, specj. radiolog
Kraków, Smoleńsk 25a, tel. 22-00-63
Wszystkie badania radiologiczne, USG, bad RTG, motoryki przew. pokarmowego (żołądka, wlewy, tranzj. telekografia) Badania dorosłych i dzieci.

SPECJALISTYCZNA PORADNIA abcMED
MED
KONSULTACJE:
● ALERGICZNE (testy skórne, odczulanie)
● PULMONOLOGICZNE (badania spirometryczne)
● LARYNGOLOGICZNE (badanie słuchu, dobór aparatów słuchowych)
● PEDIATRYCZNE
OFERUJEMY:
● środki dla alergików
● bezpainne dopasowanie aparatów słuchowych SIEMENS
● indywidualne wkładki uszne
Ustalanie terminów wizyt od poniedziałku do piątku w godz. 10.00 - 18.00
abcMED Kraków, ul. J. Lea 114, tel. 37-63-70

SKOŁ MED ORDNATORZY KRAKOWSKICH SZPITALI
11-88-03
pn.-piątek w godz. 11-19.

SPECJALISTYCZNA PORADNIA LEKARSKA
22-64-53, Grodzka 26, pn.-pt. 7-19; sob. 9-15
● KARDIOLOGI
● INTERNIŚCI
● ALERGLOG
● LARYNGOLOG
● DERMATOLOG
● ORTOPEDA
● ONKOLOG
● EKG
● GASTROLOG
● REUMATOLOG
● NEUROLOG
● PSYCHIATRA
● SEKSUOLOG
● WIZYTY DOMOWE

USG
● NARZĄDY JAMY BRZUSZNEJ
● GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZE
● SERCA - ECHOKARDIOGRAFIA

REHABILITACJA - FIZYKOTERAPIA
ul. Chrobrego 13, tel. 11-16-97 (po 18) pn. - pt. 9 - 16. mgr Andrzej Wąz

ONZON LASER MED
ul. Pawia 9, tel. 24-36-15, godz. 10-19.
Ozonoterapia - leczenie schorzeń naczyń kończyn, mózgu, więćcowych.
Laseroterapia, akupunktura, USG, Echo-kardio, HOLTER, gastroskopia, EEG, masaże. Konsultacje specjalistów.

endosono
Kraków, ul. Lubomirskiego 7 (obok Dw. Wsch. PKP) rejestracja 9.00-18.00 ☎ 21-63-63.
● gastroskopia ● rektoskopia
● sigmoidoskopia ● kolonoskopia
● chirurgia ogólna ● USG ● leczenie, porady
● sonda żołądka i dwunastnicy.
Przygotowanie do zabiegów operacyjnych. Laryngolog, chirurg-ortopeda, internista.

USG Kraków, ul. Dunajewskiego 6 tel. 22-44-41
● pełny zakres badań dorosłych i dzieci
● rejestracja godz. 9.00 - 19.00

USG
Jamy brzusznej, ginekologia - położnictwo, tarczycy gruczoły piersiowe
Ul. Długa 30, tel. 33-02-58 (10-18) oprócz sobot. KROTKIE TERMINY

USG
GABINET GASTROENTEROLOGII, ul. Żuławskiego 14/7
Schorzenia układu pokarmowego: konsultacje i leczenie. Tel. 33-14-75.

USG
GABINET LEKARSKI
DIAGNOSTYKI ULTRASONOGRAFICZNEJ
Kraków, ul. Szwedzka 27 (Przych. Rej.)
● pełny zakres badań dorosłych i dzieci
● bad. sutkow. tarczycy oraz biopsje (BACC),
● ginekologii położnictwa
● echokardiografia
rejestracja godz. 8⁰⁰-19⁰⁰, tel. 67 69 66
„PRELUX” - USG bioder + profilaktyka + zaopatrzenie ortopedyczne
ORTOPEDIA ● dorośli i dzieci

GABINET ENDOSKOPII GASTROENTEROLOGICZNEJ.
Dr med. W. Uciński, ul. Szewska 4/5 - gastroskopia, kolonoskopia, leczenie, tel. 21-25-20 (9-17)
- „HIPOKRATES” - USG, urolog, gastrolog (gastroskopia), internista, laryngolog, Pomorska 10/1, Tel. 33-79-85.

PROBY CIĄŻOWE
- leczenie nadzerek LASEREM
Ul. Pomorska 5a, tel. 23-38-88
Os. Teatralna 16, tel. 44-37-32.

GABINET GINEKOLOGII I POŁOŻNICTWA
ul. Francesco Nullo 10/62
* ENDOKRYNOLOGIA GINEKOLOGICZNA
* GINEKOLOGIA, POŁOŻNICTWO
* NIĘPŁODNOŚĆ KOBIECĄ I MĘSKĄ
poniedziałek, czwartek 15.00 - 18.00

GINEKOLOGIA LASER GABINET GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZEJ
POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA, ONKOLOGIA, LASER, KRIOTERAPIA, USG cytologia, próby ciążowe, analiza
ul. Długa 30 (10-18)
Rej. od godz. 8., tel. 11-15-51, 33-02-58

SPECJALISTYCZNY GABINET DIAGNOSTYKI GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZEJ
lek. med. Kazimierz Karolewski
ul. Komorowskiego 8/3, tel./fax 67-07-01
GINEKOLOG-POŁOŻNIK, ONKOLOG
KONSULTACJE CHIRURGICZNE

WIEDŃ PRYWATNY INSTYTUT GINEKOLOGII "MAIRO"
Zespół lekarzy specjalistów w ginekologii, położnictwa i anesteziologii - zabiegi, nowoczesna antykoncepcja, diagnostyka. Możliwość noclegu w ramach świadczonego usług.
Terminy, informacja również w języku polskim w poniedziałki i środy w godz. 18 - 19, telefon 00431/2127500.

STOMATOLOGIA
MEDICINA
usuwanie zębów i korzeni zębów w narkozie, protezy natychmiastowe, leczenie zmian zapalnych laserem
Al. Pokoju 3, 12-68-20, 12-24-59

EKSPRESOWE WYKONYWANIE PROTEZ (5 dni)
Usuwanie zębów i leczenie w najnowszym znieczuleniu, protezy natychmiastowe. Zniżki dla emerytów
ul. Beskidzka 20, od pon. do pi. 15 - 20, tel. 48-07-06, os. Piastów 41/9 wt. i pi. 16-20

AMPRODENT
Naprawa, podścielanie protez, protezy nietamliwe
tel. 66-15-68

DeNTAL
POLSKO-AMERYKAŃSKA KLINIKA STOMATOLOGICZNA
- profilaktyka i kosmetyka stomatologiczna
- specjalistyczne leczenie zachowawcze chirurgii stomatologicznej
- uzupełnianie protetyczne (gwarancja) BEZBOLESNOŚCI ZNIECZULENIA NARKOZY
ul. Sienna 14, tel. (12) 21-90-25 pn.-pt. 9-20, sob. 9-14
specjalistyczne gabinety dziecięce, ortodoncja
Pl. Szczepański 3, llp., 21-75-11

DENTA-med
- stomatologia, protetyka, ortodoncja - rentgen - ultradźwięki - laser.
Ul. Augustańska 13, tel. 56-56-44, Pn.-pt. 10-20; sob. 10-14.

EXPROM - superexpresowa naprawa i wykonywanie protez zębów, mikroprotez, dostawa zębów do protez.
ul. Kurasia 26, tel. 66-01-18. Pon.-niedziela 8 - 20
Wysoka jakość, promocyjne ceny!

GABINET CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ
Kazimiera i Marek Witkowsky
Kraków, ul. Królowej Jadwigi 247A 25-33-69
● USUWANIE ZĘBÓW ● LECZENIE ● PROTEZY NATYCHMIASTOWE (zabiegi w narkozie)

GABINET STOMATOLOGICZNY
● Leczenie i usuwanie zębów w narkozie
● Uprawnienia do zwolnień L-4
Niskie ceny. Ul. Aleksandry 19
Pn.-pt. 15 - 19, sob. 9 - 12 tel. 23-51-67

GABINET STOMATOLOGICZNY
- niskie ceny, gwarancja na wykonane usługi. Zabiegi w narkozie.
Al. Słowackiego 17A, tel. 33-50-96, 33-54-33, poniedziałek - piątek 10 - 18.

EuroDent
CENTRUM DENTYSTYKI
IMPLANTY, LASER RENTGEN, NARKOZA
Pl. Biskupi 18,
pn.-pt. 8-20, sob. 10-16
tel. 34-58-93, 34-24-09

Informujemy pacjentów, że prof. dr hab. med. ZOFIA KNYCHAŁSKA-KARWAN prowadzi w Centrum Dentystyki EURODENT KONSULTACJE Z ZAKRESU:
● chorób przyzębia
● chorób błony śluzowej jamy ustnej
● leczenia zachowawczego dorosłych i dzieci
Pon. 12.00 - 14.00. Tel. 34-58-93

IMPLANTY
wszczepy stomatologiczne
Gabinety chirurgii stomatologicznej
ul. Sobieskiego 16b, tel. 22-09-16
ul. Piastowska 37, tel. 37-60-92
Pełny zakres zabiegów chirurgii stomatologicznej (narkoza)

CENTRUM STOMATOLOGII VADENT
Leczenie, protezowanie, porcelana, kosmetyczne rekonstrukcje złamanych zębów, zabiegi w znieczuleniu.
Nowoczesne leczenie laserem.
Ul. Szlak 53 (15 - 19). Tel. 23-31-92

KRAK-DENTAL
polsko-niemieckie
Laboratorium Techniki Dentystycznej
Usługi dla gabinetów stomatologicznych
GABINET STOMATOLOGICZNY
- specjalistyczne leczenie zachowawcze - bezbolesne usuwanie zębów - protezy, korony, mosty, rekonstrukcje ul. Rakowicka 1 (róg Lubicz i Rakowickiej) tel. 21-08-66

STRADOM 3
Stomatologia, Protetyka Chirurgia, Narkozy czynne codziennie + soboty
tel. 33-11-52, 33-65-51

NARKOZY usuwanie i leczenie zębów w narkozie
Gabinet Chirurgii Stomatologicznej Spółdzielni "DENTYSTYKA"
ul. Kielecka 7a
tel. 11-56-04, 11-96-22
pn.-pt. 8 - 19, sob. 9 - 14
Wszyscy lekarze mają uprawnienia do wydawania zwolnień L-4

CENTRUM STOMATOLOGII DZIECI I MŁODZIEŻY JUNIORDENT
Kraków, Pl. Matejki 8, llp., tel. 22-78-51
pon.-pt. 9-19, sob. 9-14

DENT AMERICA
Polsko-Amerykańska Klinika Stomatologiczna
pl. Szczepański 3, tel. 21-89-48
pon. - pt. 9-20, sob. 9-14, niedziela 9-14
- leczenia zachowawcze
- specjalistyczne leczenie chorób przyzębia - laser
- stomatologiczne zabiegi chirurgiczne w znieczuleniu miejscowym i ogólnym - wszczępy stomatologiczne - implanty - leczenie protetyczne - zabiegi higieniczne, profilaktyczne - zdejmowanie kamienia, wybielanie
- RTG panoramiczny i zębów:
Najwyższa jakość przy najmniejszej dawce promieni
BEZBOLESNOŚCI WE SPEAK ENGLISH

"ROMA" - Stomatologia
- Protetyka, ul. Grzegorzka 17 tel. 22-73-76, czynne 14-19
Stomatologia zachowawcza
● protetyka ● chirurgia ● ortodoncja
Ratalne płatności.

PROTEZYKA
Kraków, ul. Krakowska 6
tel. 22-39-24

SE-Studio Stomatologii Estetycznej
dr n. med. Barbara Książkiewicz-Jóźwiak
Specj. II° z protetyki stomat.
● Specjalistyczne leczenie zachowawcze, protetyczne
● Leczenie chorób przyzębia
● Estetyczne unieruchmianie zębów.
● Najnowocześniejsze urządzenia do zdejmowania kamienia
Tel. 33-79-72, ul. Batorego 6/2
Rej. Pn. - Pt. 9⁰⁰-11⁰⁰ / 16⁰⁰ - 18⁰⁰

STOMATOLOGIA PROTETYKA
Pełny zakres usług stomatologiczno-protetycznych, protezy nietamliwe z gwarancją.
Ul. Daszyńskiego 11/2, tel. 21-15-85 (10-18)

Stomatologia Protetyka
Niskie ceny. Czynny codziennie
tel. 44-29-70 (9-12, 16-19),
os. Zgody 7/35 (Świat Dziecka)

WEMAR-DENT
Specjalistyczne Laboratorium Ceramiki i Protetyki Dentystycznej
WYKONUJE:
Usługi dla gabinetów stomatologicznych w pełnym zakresie nowoczesnej techniki dentystycznej
GABINET STOMATOLOGICZNY
Pełny zakres usług
Czynny: pn.-pt. 9-19, sob. 10-19
Kraków, ul. Stachiewicza 3 (Azory), tel. 37-14-41

Usuwanie zębów w znieczuleniu miejscowym i ogólnym
Wykonywanie protez natychmiastowych.
33-82-82 Friedleina 8

CHIRURG STOMATOLOG Jan Malinka
specjalista-anestezjolog Adam Rozycki, lekarz stomatolog Lidia Malinka
- pełne leczenie, narkoza, protezy natychmiastowe - wtorki, piątki 16 - 18, tel. 33-06-81, ul. Długa 60

GABINET STOMATOLOGICZNY
ul. Józefitów 3/10, tel. 34-43-00.
Bezbolesne leczenie, porcelana, protezy zatraskowe, usuwanie kamienia ultradźwiękami, implanty.

"LIBRODENT" - 8.00 - 20.00.
Stomatologia, protetyka, ortodoncja, chirurgia, rentgen na poczekaniu, laser.
ul. Librowszczyzna 3, tel. 21-09-62.

"PROMED"
Stomatolodzy specjaliści.
Ul. Na Bionis 3B/34, tel. 37-76-24.
Bezplatne porady.
PROTEZY ZEBOWE
w domu pacjenta.
„ADH-dent”, tel. 34-48-27

RENTGEN ZĘBÓW
Pl. Matejki 8, llp.
Zdjęcia punktowe, panoramiczne - EXPRESS. Tel. 22-78-51, pon.-pt. 9-19, sob. 9-14

RENTGEN STOMATOLOGICZNY
al. Krasińskiego 20, 9⁰⁰ - 19⁰⁰
Najnowsza aparatura. Wyniki natychmiast.

Wszystkim tymi, którzy okazali nam serce i pomoc w ostatnich chwilach życia

plk. rez. WIESŁAWA DAĆKOWA

szczerze i z wdziękiem lekarzom i personelowi medycznemu z 5 WSK, Doświadczalnicy Krakowskiego Garnizonu, współtowarzyszom służby oraz krakowskim Posiom Sojuszu Lewicy Demokratycznej serdecznie dziękuje

RODZINA

Panu Profesorowi, dr. Kazimierzowi Janickiemu, Pani dr. Elżbiecie Siudmak, Pani dr. Elżbiecie Telesz wszystkim Lekarzom, Pielęgniarkom i pozostałemu Personelowi I Kliniki Chorób Wewnętrznych CM UJ składamy serdeczne podziękowanie za pełną i głęboką troskę opiekę do ostatnich chwil życia

ś. † p.

ELEONORY DUBIEL

RODZINA

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 25 grudnia 1994 r. zmarł po ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, przeżywszy 63 lata, Nasz Najdroższy Mąż, Tatuś, Teść i Dziadzius

ś. † p.

WŁADYSŁAW ĆWIKŁA

MISTRZ KUŚNIERSTWA

Msza święta żałobna odprawiona zostanie w piątek, 30 grudnia o godz. 11 w kaplicy na cmentarzu w Batowicach, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku.

Pogrzeb w smutku

NAJBLIŻSZA RODZINA

Z głębokim żalem i smutkiem zawiadamiamy, że w dniu 24 grudnia 1994 r. w wieku 71 lat odszedł od nas na zawsze Najukochańszy Mąż, Brat, Ojciec, Teść i Dziadek

ś. † p.

JÓZEF PUTYRA

długoletni pracownik Krakowskiego Przedsiębiorstwa Budowy Pieców Przemysłowych, uhonorowany wieloma odznaczeniami, żołnierz AK ps. „Skiba”.

Nabożeństwo żałobne przy Zmarłym odprawione zostanie w dniu 29 grudnia 1994 r. w kościele w Kosocicach o godz. 14.00, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku.

Pogrzeb w smutku i żalobie

RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 21 grudnia 1994 r. zmarł w wieku 71 lat nasz długoletni i zasłużony pracownik

mgr inż. ANDRZEJ OTRĘBSKI

Pogrzeb odbędzie się 28 grudnia 1994 r. o godz. 13.00 na cmentarzu Salwatorskim.

Dyrekcja
Instytutu Materiałów i Konstrukcji Budowlanych,
Katedra Konstrukcji Żelbetowych

Z głębokim żalem i smutkiem zawiadamiamy, że dnia 25 grudnia 1994 r. zmarł długoletni były Dyrektor Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia Farmaceutycznego „Cefarm” w Krakowie

ś. † p.

mgr farm. TADEUSZ SZEWCZYK

były więzień Oświęcimia, uhonorowany wieloma odznaczeniami, ceniony fachowiec, którego wysiłek zawodowy stanowił istotny wkład w rozwój Przedsiębiorstwa.

W osobie Zmarłego straciliśmy wzorowego, zasłużonego pracownika Służby Zdrowia i szlachetnego Człowieka.

Msza święta żałobna odbędzie się dnia 28 grudnia o godz. 11.00 w kościele św. Szczepana.

Odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku odbędzie się dnia 29 grudnia br. o godz. 12.00, w czwartek, na cmentarzu w Sędziszowie k. Rzeszowa.

Dyrekcja PZF „Cefarm”,
Koleżanki i Koledzy
PZF „Cefarm” w Krakowie

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 21 grudnia 1994 roku zmarła opatrzona świętymi Sakramentami, nasza Najdroższa Mamusia, Babcia i Siostra

ś. † p.

HELENA BIGAJ

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w czwartek 29 grudnia 1994 roku o godzinie 13.00 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku.

Pogrzeb w głębokim smutku

**SYNOWIE, SYNOWA, WNUK, RODZENSTWO
i RODZINA**

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 25 grudnia 1994 r. zmarła w wieku 81 lat, opatrzona św. Sakramentami, Najukochańsza Żona, Mateńka, Babcia

ś. † p.

MARIA OSKARBSKA

Zawsze na pierwszym miejscu stawiała rodzinę, której tycznością i pomocą służyła do swoich ostatnich dni.

Nabożeństwo żałobne przy Zmarłej odprawione zostanie w czwartek dnia 29 grudnia o godz. 12.00 w kaplicy na cmentarzu Podgórskim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku.

Pogrzeb w bólu

**MAŻ, CÓRKI, ZIECIOWIE, SYNOWA, WNUCZKA,
WNUKI oraz cała RODZINA**

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 24 grudnia 1994 r. w wieku 57 lat, po krótkiej a ciężkiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami, odeszła od nas nasza najdroższa Żona, Mama, Siostra i Babcia

ś. † p.

WANDA KMIECIK

Z D. MECH

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie 29 grudnia 1994 r. o godz. 12.20 na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej do grobowca rodzinnego — o czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku

RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

ZDZISŁAW KOŁACZKOWSKI

Najdroższy Mąż, Brat, Ojciec, Dziadek i Pradziadek, przeżywszy lat 81, po krótkiej i ciężkiej chorobie zmarł 21 grudnia 1994 r.

Wyprowadzenie Zmarłego z domu przedpogrzebowego na cmentarzu w Batowicach nastąpi w czwartek 29 grudnia 1994 r. o godz. 10.50, o czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku

RODZINA

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 22 grudnia 1994 roku zmarł nagle, przeżywszy lat 64, Nasz Najukochańszy Mąż, Ojciec i Dziadzio

ś. † p.

mgr inż. ZYGMUNT GROBLA

Msza św. żałobna przy Zmarłym odprawiona zostanie w piątek dnia 30 grudnia 1994 r. o godz. 11.00 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku.

Pogrzeb w smutku

**ŻONA, CÓRKA, SYN, ZIEĆ, WNUKI,
RODZINA i PRZYJACIELE**

Pogrzeb w głębokim smutku i żalu zawiadamiamy, że w dniu 21 grudnia 1994 r. po ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami zmarł, przeżywszy 71 lat, Najukochańszy Mąż, Ojciec i Dziadzius

ś. † p.

mgr WŁODZIMIERZ JEŹYK

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w czwartek dnia 29 grudnia 1994 r. o godz. 13.40 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku.

ŻONA, SYNOWIE, SYNOWE i WNUKI

W 10. bolesną rocznicę śmierci

ś. † p.

mgr ALICJI MODELSKIEJ

dnia 29 grudnia 1994 r. o godz. 18.00 zostanie odprawiona msza św. w kaplicy Matki Boskiej Piaskowej w kościele OO. Karmelitów przy ul. Karmelickiej 19, o czym zawiadamia

RODZINA

TADEUSZOWI DEMBOWSKIEMU

składamy wyrazy najgłębszego współczucia z powodu śmierci OJCA.

Zarząd, Rada Nadzorcza ZBKT Kraków
oraz Koleżanki i Koledzy

Serdeczne wyrazy współczucia

STANISŁAWOWI POHORECKIEMU

z powodu śmierci MATKI składają

Zarząd, Rada i Związki Zawodowe
Spółdzielni Inwalidów „Poligraf”

PANI

IRENIE KURYJ

kondolencje z powodu śmierci MEŻA
składa

FUJI FILM — Polska
Filia Kraków

**OGŁOSZENIA
EKSPRESOWE**

LOKALE

POSZUKUJĘ garsoniery, najchętniej w okolicach Prokocimia, tel. 55-05-89.

KUPIĘ garsonierę w Wieliczce lub Krakowie. 78-26-85. (4517)

MIESZKANIE do wynajęcia. Tel. 12-07-36. (4458)

MIESZKANIE do wynajęcia tel. 23-01-10. (4475)

MIESZKANIE 52 m kw. na Olszy — sprzedaż pośrednictwo. 23-42-67. ((4521)

LOKAL biurowy w centrum Krakowa do wynajęcia, tel. 66-86-37.

POSZUKUJEMY lokali i mieszkań do wynajmu. Oferty bezpłatnie tel. 23-42-67. (4522)

WYNAJMĘ mieszkanie. 34-54-02. M-3400

MAŁE mieszkanie pilnie kupić. 56-21-33. MI 2700

MIESZKANIA z telefonem poszukuję. 23-36-00. (52350)

PILNIE poszukuję garsoniery lub pokoju z kuchnią nieumeblowanego. Tel. grzech. 47-10-59. (52415)

SAMOTNY pracujący, kulturalny szuka pokoju tel. 33-71-28 od 15.00. (52395)

★ DOMY

★ MIESZKANIA

★ PARCELE

■ sprzedaż ■ kupno

■ wycena

mgr K. Wałkowińska

ul. Smolki 4a

Tel.: 23-63-24 i 23-58-01

268/9jgv

NIERUCHOMOŚCI

DOMY: KLINY — nowy z garażem (160 m kw.), 160 mln; Zielonki (5 arów) 700 mln, **MIESZKANIE:** os. Stalowe 3 pokoje V p. (80 m kw.), 600 mln — sprzedaż Pośrednictwo mgr Wałkowińska, tel. 23-58-01, 23-63-24. (461)

DZIAŁKĘ budowlaną uzbrojoną Młodziejowice sprzedam. 4.500.000 do uzgodnienia. Tel. 34-42-05. a-466u/94

DOM stan surowy budynek gospodarczy, sad działka 20 a w Proszówkach — Bochnia (0-197) 222-28 sprzedam. t-470

Przedstawicielstwo

Niemieckiej Firmy Medycznej

posiadającej biura w Krakowie, Warszawie, Poznaniu i Wrocławiu zatrudni dyrektora handlowego oraz szefa serwisu z siedzibą w Krakowie.

ZATRUDNI

dyrektora handlowego

oraz szefa serwisu

z siedzibą w Krakowie.

Wymagania: wykształcenie wyższe, praktyka osiągnięcia handlowe, doświadczenie w pracy w serwisie, umiejętność kierowania zespołem, znajomość niemieckiego lub angielskiego, obsługa komputera, prawo jazdy, dyspozycyjność.

Oferty wraz z życiorysem prosimy przesyłać pod adresem: Agencja Promocji i Reklamy HOSSA, 02-042 Warszawa, ul. Mochackiego 4.

K-2175

KUPNO

KUPIĘ spawarkę „Bester — 400”, 57-20-03. (52377)

WTRYSKARKE — automat kupić 36-72-93. (52384)

SPRZEDAŻ

ESCORT 1,3, Kraków, ul. Dobrego Pasterza 129/52. (52269)

SPRZEDAM czeski unit stomatologiczny z fotelem. Krynica tel. (018) 71-29-05. Z-367/94/NS

DOBERMANY rodowodowe — (0-12) — 47-60-92. (4495)

FAX — (0-12) — 66-17-59, wieczorem. (4541)

OVERLOCK MO-2414 1993 r., łączarka przemysłowa sprzedam, (012) 47-03-96. (4538)

SUCHE drewno — (0-12) 48-57-10. (4498)

OWCZARKI niemieckie sześciotygodniowe 48-15-77 w. 196. C-3339

OPEL Record — kolor biały, centralny zamek, 95 mln, 1965 r. 55-16-00, wewn. 554. (4538)

PRACA

FIRMA księgowa zatrudni osobę do wprowadzania danych ze znajomością podstaw księgowości. Tel. 34-28-63, 34-03-39. (52323)

PROFESJONALNA Europe Business School oferuje bezpłatne szkolenie + atrakcyjne zarobki, ul. Zacisze 14/10 (11-13). (4536)

RESTAURACJA Wileńska — zaprasza na Sylwestra. Kraków, św. Krzyża 1, tel. 22-11-00. (4405)

RENCISTKI zatrudnię — sklep cukierniczy — 66-24-23. (4512)

AGENCJA zatrudni Panie do masażu. Długa 16. M-3414

ZATRUDNIĘ sprzedawcę. 44-82-01. c-3344

FIRMA amerykańska poszukuje przedstawicieli handlowych mogących w systemie dodatkowej pracy sprzedawać lub pośredniczyć w sprzedaży towarów amerykańskich na rynku polskim. Oferty pisemne nr 3490 A.R. GARMOND, Kraków, plac Szczepański 2. g-3490

SAMODZIELNA księgowa ze znajomością obsługi komputera do prowadzenia ksiąg handlowych zatrudnię. Oferty M-3394 P.O. „Szansa”. Kraków, Lea 112/102. M-3394

DZIENNIK POLSKI

**Z Dziennikiem -
jesteś na plus!**

Przedstawicielstwo Niemieckiej Firmy Medycznej posiadającej biura w Krakowie, Warszawie, Poznaniu i Wrocławiu zatrudni dyrektora handlowego oraz szefa serwisu z siedzibą w Krakowie.

Wymagania: wykształcenie wyższe, praktyka i osiągnięcia handlowe, doświadczenie w pracy w serwisie, umiejętność kierowania zespołem, znajomość niemieckiego lub angielskiego, obsługa komputera, prawo jazdy, dyspozycyjność. Oferty wraz z życiorysem prosimy przesyłać pod adresem: Agencja Promocji i Reklamy HOSSA, 02-042 Warszawa, ul. Mochackiego 4. k-2175

Zarząd Gminnej Spółdzielni w Nowym Wiśniczu ogłasza, że w drodze przetargu nieograniczonego sprzeda:

▲ sklep w Muchówce wraz z działką, cena wywoławcza 452.942.000 zł

▲ sklep w Małym Wiśniczu wraz z działką, cena wywoławcza 262.000.000 zł.

Przetarg odbędzie się w dniu 29.XII.1994 r., o godz. 10. W razie nie dokonania sprzedaży w pierwszym przetargu drugi odbędzie się w tym samym dniu o godz. 11.

Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić w kasie spółdzielni do godz. 9 w dniu przetargu. Zastrzega się prawo odwołania przetargu bez podania przyczyny.

BEZGOTÓWKOWE USŁUGI POGRZEBOWE
w ramach zasiłków ZUS
realizują
ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych
sp. z o.o. w Krakowie,
DYŻUR CAŁODOBOWY, tel. 11-45-02, 11-45-04,
ul. Reduty 1 (Prądnik Czerwony)

Telefony i adresy Zakładów codziennie w informatorze Krakowskim. Usługi pogrzebowe.

Zakłady Pogrzebowe przyjmują nekrologi do druku w Dzienniku Polskim.

PIONEER BEZ TAJEMNIC

Wasze reklamy mówią o pomnażaniu pieniędzy, a może tylko wyciągacie z ludzi pieniądze?

W ciągu nieco ponad dwóch lat działania pomnożyliśmy pieniądze tych uczestników, którzy wykazali odrobinę cierpliwości. Zachęcamy do lokowania pieniędzy w Funduszu Pioneer, ponieważ fundusz powierniczy daje szansę na przyzwoity, ale długoterminowy zysk. Jest to zarazem lokata bezpieczna, choć w odróżnieniu od niektórych innych form oszczędzania fundusz nie może zapewnić z góry określonego poziomu zysku.

Dlaczego naobiecowałyście, że specjaliści będą chronić nasze pieniądze? Pioneer poleciał w dół razem z giełdą.

To nieprawda, że Pioneer zanotował taki spadek jak giełda. W okresie od stycznia do 8 grudnia 1994 r. spadek Warszawskiego Indeksu Giełdowego wyniósł 41,5%. Pioneer w tym czasie notował ponad 19-procentowy przyrost wartości jednostki uczestnictwa.

Jak ten Pioneer właściwie działa?

Najprościej można to ująć tak: ludzie przynoszą pieniądze do Pioniera, a fundusz lokuje je możliwie najkorzystniej na rynku kapitałowym, a więc w akcje, obligacje, bony skarbowe. Robią to specjaliści zatrudnieni przez Pioniera. Giełda daje tej lokacie potencjał wzrostu, a inne, bezpieczniejsze inwestycje chronią powierzone pieniądze przed stratą, która grozi, gdy akcje idą w dół. Prawdą jest jednak, że Pioneer zależy od rynku giełdowego i w czasie zastoju na giełdzie wolniej przybywa pieniędzy inwestorom. Pamiętajmy jednak, że Pioneer jest inwestycją długoterminową - najlepiej ocenić ją z perspektywy lat, nie miesięcy.

Na początku mieliście dobre wyniki - czy to ma szansę się powtórzyć?

Oczywiście tak, choć trudno powiedzieć, w jakim stopniu. Przez całe miesiące 1993 roku polska giełda była maszynką do robienia pieniędzy. Mając jednak w pamięci doświadczenie innych rynków giełdowych, trudno było przypuszczać, że potrwa to w nieskończoność.

Czyli Pioneer już nigdy nie powtórzy wyników z 1993 roku?

Nie wydaje się to prawdopodobne. Sytuacja na giełdzie najwyraźniej normalnie, co oznacza, że zysk z akcji będzie mały. Ale i tak będzie wyższy, proporcjonalnie rzecz biorąc, od zysków z innych lokat. Stąd szansa, że lokata w Funduszu Pioneer też będzie stosunkowo rentowna. Pamiętajmy jednak, że Polska jest nadal rynkiem, który dopiero się tworzy. Na takim rynku zawsze możliwe są gwałtowne wahania kursów. Fundusz powierniczy potrafi bardzo skutecznie ograniczyć ryzyko takich wahań.

Ale na razie im dłużej inwestorzy trzymają pieniądze w Funduszu Pioneer, tym więcej tracą. Jak to wyjaśnić?

To za daleko posunięte uogólnienie. Dotyczy to jedynie tych osób, które kupiły jednostki uczestnictwa w okresie hossy, kiedy były one relatywnie drogie. Natomiast prawdą jest, że w czasie zastoju rynkowego pieniądze przybywa wolniej. Trzeba zrozumieć istotę funduszu powierniczego: nie jesteśmy bankiem, gdzie wkłady są oprocentowane o podaną sumę odsetek, ponad którą jednak wkład nie urosnie. Pioneer jest inwestycją, zależną od rynku finansowego, i to inwestycją długoterminową, obliczoną na lata.

Gdyby ci, którzy zainwestowali w Pioniera w styczniu 1994, kupili raczej dolary, teraz lepiej by na tym wyszli. Zgadza się?

Jeżeli chodziło im o inwestycję krótkoterminową - być może. Jest to poza tym kwestia podejścia: dolary kupują ci, którzy liczą na wzrost inflacji i dewaluację złotego. Pioneer stawia na rozwój Polski, malejącą inflację, wzrost gospodarczy.

Nam, Polakom zawsze brakowało pieniędzy. Czy Pioneer nie obiecuje zbyt wiele?

Pioneer nie obiecuje gruszek na wierzbie. Obiecujemy, że w miarę rozwoju i wzrostu rynku finansowego wartość jednostek uczestnictwa będzie rosła. Bez ograniczeń, ale w zależności od stanu rynków finansowych.

Ludzie, którzy zainwestowali w Pioniera przed kilkoma miesiącami, a niedawno umorzyli swoje jednostki uczestnictwa, czują się zawiedzeni. Co Pioneer może im odpowiedzieć?

Możemy postawić pytanie: dlaczego już po paru miesiącach zrezygnowali? Może nieuważnie przeczytali nasz prospekt, nie dowiedzieli się wszystkich szczegółów? Może zamiast sprzedawać powinni raczej kupować jednostki uczestnictwa Funduszu Pioneer?

Dlaczego ktokolwiek miałby inwestować, gdy spada wartość jednostek?

Jest podstawowa zasada - kupuj tanio, sprzedawaj drogo. Kiedy jednostki uczestnictwa Pioniera są tanie, oplaca się kupować. Jeżeli już sprzedawać, to tylko w czasie zwyżki. Nikt przecież nie sprzedaje np. domu lub samochodu w czasie, kiedy ceny na te dobra spadają. Przeciwnie: wtedy właśnie dokonuje się zakupów. Tak samo rzecz się ma z jednostkami uczestnictwa Pioniera.

Wiele osób uważa, że tylko bogatych stać na finansowe eksperymenty. Co im pani odpowie?

Pioneer w Polsce jest rzeczywiście czymś nowym. Natomiast na świecie fundusz powierniczy jest zwyczajną propozycją dla tych, którzy chcą zabezpieczyć się finansowo na przyszłość, lecz boją się grać na giełdzie, zresztą słusznie. Inwestor giełdowy musi mieć ogromną wiedzę, spory majątek, dostęp do informacji i zdolności analityczne, żeby pomnażać pieniądze na giełdzie. Pioneer jest funduszem dla wszystkich, którzy mają jakieś oszczędności i szukają możliwości ich pomnożenia w dłuższym czasie. Przy okazji przypomnę: nigdy nie namawiamy potencjalnych klientów do ulokowania w Pionierze wszystkich swoich oszczędności, a tylko tej części pieniędzy, która może pozostać odłożona na długie lata.

Dlaczego dużo pieniędzy zmniejsza ryzyko? Znowu korzystają bogacil

Ryzyko na giełdzie można zmniejszyć tylko kupując akcje różnych spółek, żeby nie stawiać wszystkiego na jedną kartę. A zestaw akcji w portfelu też trzeba zmieniać zgodnie z tendencjami rynku. Tym właśnie zajmują się specjaliści Pioniera, obracając pieniędzmi wielu inwestorów, dlatego Pioneer daje nawet drobnym inwestorom takie same możliwości, jakimi dysponują rekiny giełdowe. Mało tego: dla bezpieczeństwa Pioneer inwestuje część kapitału w obligacje i bony skarbowe, a część za granicą. Zgodnie z zasadą, że nie kładzie się wszystkich jaj do jednego koszyka...

Co Pioneer gwarantuje inwestorom?

Jak już mówiłam, korzystanie z potencjału, jaki niesie rynek finansowy. Poza tym jesteśmy

poważną międzynarodową instytucją, która uzyskała wszystkie wymagane zezwolenia, działa na podstawie ustawy sejmowej oraz pod nadzorem Komisji Papierów Wartościowych i banku-powiernika, którym jest Bank Pekao S.A., z tradycją jeszcze przedwojenną.

Mimo wszystko dlaczego ludzie mają wam ufać?

Ponieważ nasza działalność opiera się na wiedzy i doświadczeniu. Dzięki nam wiele amerykańskich rodzin zapewniło sobie dostatnią przyszłość. Ktoś, kto zainwestował 1000 dolarów w Fundusz Pioneer w roku jego założenia, 1928, w roku 1991 miałby \$ 2.124.428. Ponad dwa miliony dolarów! Mało kto, oczywiście, lokuje pieniądze na tak długi czas. Ludzie robią to raczej z myślą o emeryturze, wykształceniu dzieci, kupnie domu.

Co nas w Polsce obchodzi amerykańskie doświadczenie Pioniera? Albo bogaci Amerykanie?

W większości przeciętni Amerykanie pracują na swój sukces długie lata - nie spada im z nieba. Inwestują. Planują przyszłość własną i swojej rodziny. Może i nam przydałoby się pomyśleć długoterminowo. A Pioneer doświadczenie zdobył nie tylko w Ameryce, ale także w kilkunastu innych krajach świata. W wielu z nich załamywał się rynek finansowy, była wysoka inflacja, fundusze powiernicze notowały spadek. Jednak po jakimś czasie wszystko wróciło do normy, inflacja spadła, nastąpił wzrost gospodarczy. Wiele z tych doświadczeń, zwłaszcza uodpornienie się na trudne warunki działania na lokalnych rynkach finansowych, daje się przenieść i z powodzeniem zastosować również w Polsce.

Nic dziwnego, że pani tak mówi. Co innego może mówić prezes Pioniera?

Wobec tego zapytajmy specjalistów z zewnątrz: z uniwersytetu, z SGH, z giełdy, z Komisji Papierów Wartościowych. Pioneer wkrótce przedstawi ich opinie. Natomiast dla tych, którzy chcieliby dowiedzieć się więcej lub przedstawić swoje przemyślenia i pytania, zamieszczamy specjalny kupon.

Alicja K. Malecka
Prezes Pierwszego Polskiego Towarzystwa
Funduszy Powierniczych S.A. PIONEER

PIONEER

Pomnażamy Twoje Pieniądze

Jeżeli masz jakieś uwagi, opinie lub pytania,
wytnij i wyślij wypełniony kupon lub napisz do nas list.

PIONEER
Intraco 29 piętro
ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa
Renata Wasilke

imię i nazwisko

kod miejscowość

ulica

numer telefonu

OGŁOSZENIA EKSPRESOWE

MOTORYZACYJNE

VW Passat — 1600, 1980. Tel. 47-49-77. 1035-gB

126P, 1992 — sprzedam. Zabierzów — 11-43-55 wewn. 899. (4484)

126P, 1990 — sprzedam. (0-12) — 67-64-79. (4515)

CITROEN BX19 — 1984 — Diesel 74.000.000, 37-66-76. (4519)

FORD Granada 2,0L 1982 r., sprzedam 33-23-71. (4482)

FORD Sierra 1990 rok sprzedam 12-97-46. (4503)

KUPIE 125, 126p do remontu. Tel. 86-85-18. (4489)

SEAT Ibiza 1,7D/83 sprzedam, tel. 55-42-35. (4544)

SPRZEDAM 126p, 1988. 25-22-40. (4473)

VOLVO 345, 2000, na części — sprzedam. (0-12) — 83-18-57. (4488)

FIAT 125p rok 1993 sprzedam, tel. 76-56-48. (52389)

AUDI 80 1,6D, 1984 sprzedam. Tel. 76-16-11. (52402)

IBIZA 1,2 1992 sprzedam, 76-16-67. (52397)

MAZDA 323F 1,8 GT 1991 sprzedam, tel. 37-86-43. (52345)

MALUCHY do remontu skupuje. 12-19-46. (52357)

RATY na Poloneza w „Kredycie” sprzedam, 37-43-44. (52373)

SPRZEDAM 126p, 1993, telefon 76-40-32. (52418)

SPRZEDAM F-126p, 1989 stan b. dobry 43-76-83, 25-79-89 (3.00—18.00) C-3330

OPEL Kadet 1,3, 1982 — sprzedam. 43-61-20. c-3345

SPRZEDAM Polonez 1987, 43-48-88, C-728/V

NAUKA

KURS „Super pamięci” polepsza pamięć o 300-400 proc. — jesteś geniuszem w zapamiętywaniu. 8 kaset magnetofonowych 16 lekcji, cena 1.600.000 lub 160 nowych złotych. Płatne za zaliczeniem pocztowym. Zamówienia kierować na adres: Emaus — KKZS 42-500 Rędzin, skr. pocztowa 90. (52286)

USŁUGI

TRANSPORT dwutonowy 16,5 m sześć. zagranicą. 43-04-26. c-3327

BOAZERIA, szafy, pawlacze, VAT. 56-05-61. (4468)

BOAZERIA — 23-09-24. (4533)

BOAZERIA — 21-62-54. (4534)

FLIZY, tynki 48-90-15. (4503)

FLIZOWANIE 48-88-28. C-3341

BIZNES

SZUKAMY wykonawcy projektu dużego obiektu, 43-41-26. (52324)

ROŻNE

DO Hamburga przez Berlin zabiorę 8 osób w dniu 29.12.94, 1.01.95. Tel. (0-12) 25-55-90, 33-76-34. (52440)

KIEROWCĘ białego Fiata 125p który w dniu 22.11. jadąc z Zakopanego w kierunku Nowego Targu w Poroninie naprzeciwko stacji PKP ominął prawą stronę samochodu Jelcz-Steyr który skręcał w lewo około godz. 8 — rano proszę o pilny kontakt telefon 74-309 Poronin. (14928)

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

MIROSLAW WALIGÓRA w Lommel

Polubił ostrą grę

Były piłkarz Hutnika MIROSLAW WALIGÓRA od nowego sezonu występuje w I-ligowym zespole belgijskim Lommel. Z okazji świąt wpadł na kilka dni do Krakowa. Spotkał się ze swoimi kolegami klubowymi, trochę z nimi nawet potrenował i wczoraj powrócił do Belgii.

Przed wyjazdem poprosiliśmy pana Mirosława o rozmowę...

— Proszę przypomnieć jak doszło do Pana transferu do Lommel?

— Na początku lipca dostałem od mojego menedżera Janusza Kowalika wiadomość, że Lommel jest mną zainteresowany i że mam wyjechać na testy na dwa tygodnie. Podpisałem wówczas kontrakt na jeden sezon z możliwością przedłużenia na dwa kolejne i wróciłem do Krakowa. Potem zabrałem swoje rzeczy i zostaję już w Belgii.

— Ile rozegrał Pan ligowych spotkań? Ile strzelił bramek?

— Na 16 meczów nie grałem w 4, z powodu kontuzji. W meczu z FC Brugge skrzyłem kostkę i musiałem pauzować przez prawie miesiąc. Zdobyłem 4 bramki: dwie z Lierse, jedną z Seraing i jedną ze Standardem Liege. Najpiękniejsza była ta ostatnia. Z rzutu wolnego z 25 metrów trafiłem w „okienko” bramki.

— Które miejsce w tabeli zajmuje Pana drużyna?

— Jest na 10 miejscu. Przed sezonem określano ją jako drugą siódmą tabeli (w I lidze występuje 18 drużyn). W walce o mistrzowski tytuł liczą się tylko 3 zespoły: Standard Liege, Anderlecht i FC Brugge.

— Czy kibice Lommel nie marzą o miejscu w czołowej tabeli?

— Klub powstał w 1932 roku. Długo występował w trzeciej czy czwartej lidze. W pierwszej grał trzeci sezon. W ubiegłym sezonie Lommel zajął 11 miejsce. Po pierwszej rundzie był na drugim czy trzecim miejscu, ale potem grał słabo. Chcemy grać jak najbardziej widowiskowo, tak aby jak najwięcej kibiców przychodziło na nasze mecze.

— Jaka jest frekwencja na ligowych spotkaniach?

— Stadion może pomieścić 13 tysięcy widzów. Średnio na me-

cze przychodzi 8 tysięcy. Na spotkaniach z czołowymi zespołami, takimi jak Anderlecht, czy FC Brugge jest komplet widzów.

— Debiut w lidze miał Pan bardzo udany...

— W meczu z Lierse strzeliłem dwie bramki, ale przegraliśmy 2-3, choć prowadziliśmy 2-0. W drugiej połowie w ciągu 5 minut straciliśmy 3 bramki. W ostatnim meczu, z Germinal Ekeren, także prowadziliśmy 2-0 i tylko zremisowaliśmy 2-2. Drugą bramkę strzelił nam... bramkarz Ekeren Philippe van de Walle, który włączył się do ofensywnej akcji przy wykonywaniu rzutu rożnego.

— Czy jest Pan popularny w miejscu zamieszkania?

— Lommel liczy 30 tysięcy mieszkańców. Miasto jest rozsiadane właśnie przez drużynę grającą w pierwszej lidze. Kibice rozpoznają mnie na ulicy. Na

— Czy ma Pan pewne miejsce w podstawowym składzie?

— Tak. Zająłem miejsce Holendra Franka Berghuisa, który kiedyś grał w PSV Eindhoven i, razem z Romanem Koseckim, w Galatasaray.

— Z jakim numerem na koszulce Pan występuje?

— W większości klubów każdy zawodnik ma swój stały numer. Ja mam numer 21. Z numerem 10 gra kapitan drużyny Holender Harm van Veldhoven.

— Który z obrońców sprawił Panu najwięcej kłopotów?

— Trudno powiedzieć. Tam się gra bardzo ostro, ale nie po chamsku. Dobrze, że nie gram przeciwko mojemu koledze klubowemu, kapitanowi reprezentacji Zairu. Jean-Claude Mukanya zarobił w tym sezonie już 6 kartek.

— 4 zdobyte gole to niezbyt dużo jak na napastnika?

— Więcej bramek ode mnie w zespole strzelił tylko pomocnik Gert Cannarts — pięć. Gram w ataku, mam też za zadanie rozgrywanie piłki.

początku mojego pobytu w Lommel w prasie ukazało się wiele artykułów, że klub wzmocni król strzelców I ligi, zawodnik, który strzelił w niej 61 goli, srebrny medalista olimpijski.

— Gdzie Pan mieszka?

— Klub wynajmuje mi dom z dwiema sypialniami, salonem, kuchnią, łazienką, garażem. Mam też swój samochód „volvo 440”. Mieszkam 9 kilometrów od stadionu.

— Jak wygląda Pana piłkarski tygodniowy „rozkład jazdy”?

— Mecze rozgrywamy w soboty o godz. 20. W niedzielę mamy 45-minutowe rozbieganie po meczu. W poniedziałek mamy jeden, a we wtorek dwa treningi. W środę mamy wolne, w czwartek trening taktyczny, a w piątek rozruch. W Belgii nie ma żadnych grupowań przed meczami.

— Rywalizacja o miejsce w składzie jest zapewne bardzo ostra...

— W kadrze jest 24 zawodników a trener zabiera na mecz tylko 14. Jeśli ktoś straci miejsce w zespole, to potem czeka go ciężka walka o powrót do niego. Trener nie musi pilnować piłkarzy. Sami nie pozwolą sobie na wysoki.

— Ilu obcokrajowców jest w Lommel?

— Jest trzech Holendrów, trzech Zairczyków, jeden zawodnik z Sierra Leone i ja. W lidze grać może jednocześnie trzech obcokrajowców. Praktycznie jednak obcokrajowcy to tylko dwóch Holendrów i ja. Istnieje bowiem przepis, że zawodnik po pięciu sezonach gry w lidze belgijskiej i zawodnik zarejestrowany w Belgijskiej Federacji Piłkarskiej przed 17 rokiem życia, nie jest traktowany jako obcokrajowiec.

Zaproszenie na korty

Politechnika Krakowska — od dziś do 1 stycznia — serdecznie zaprasza dzieci i młodzież na swoje korty tenisowe, które mieszczą się w hali Politechniki przy al. Jana Pawła II 37. Blisze informacje uzyskać można pod 34-86.

SPRINTEM

TURNIEJ W LUBLINIE

W Lublinie zaczął się turniej koszykarek. Rosją pokonała Czechy 103-72.

KUKOC NAJLEPSZY

W tradycyjnym plebiscycie „la Gazette dello Sport” najlepszym koszykarzem Europy wybrano Chorwata Kukoca przed jego rodakiem Radją.

GREMBOCKI W PETROCHEMII

Piłkarz Górnik Zabrze Jacek Grembowski w rundzie wiosennej ekstraklasy występować będzie w zespole piórkowej Petrochemii. 29-letni obrońca został wypożyczony do drużyny beniaminka I ligi do końca czerwca 1995 r. Zabrzańczyk działacze nie ujawnili wysokości transakcji.

TRZY MERCEDESY CHIŃSKIEGO TRENERA...

Słynny trener chińskich biegaczy — Ma Junren zachował dla siebie większość nagród pieniężnych i rzeczowych, zdobytych przez swoje podopieczne — twierdzi dziennik „Liberation Daily”. Trener Ma jest posiadaczem trzech „mercedesów”, a jego konto wzbogaciło się o siedem milionów juań (ok. 825 tys. USD) z ogólnej sumy 10 milionów juań, wygranych przez jego zawodniczki. Trzy samochody — to nagrody zdobyte przez chińskie biegaczki podczas mistrzostw świata w Stuttgarcie.

NOCNY BIEG NARCIARSKI W FISCHEN

Włoch Silvio Fauner, złoty medalista olimpijski w sztafecie, wygrał w Fischene koło Erfurtu nocny bieg narciarski na dystansie 5,7 km. Fauner pokonał sześć rund w czasie 14.16.2, wyprzedzając zaledwie o 0,7 sek. Niemca Petera Schlickenriedera.

Trenerski plebiscyt „GK”

Nasza piątka

Redakcja „Gazety Krakowskiej” już po raz 13. organizuje plebiscyt na pięciu najlepszych trenerów Małopolski. Czytelnicy „GK” wybierają wyróżniających się w mijającym roku szkoleniowców trzech województw: krakowskiego, nowosądeckiego i tarnowskiego.

Miło nam zaproponować własnych kandydatów. Oto nasza „piątka”:

1. Marek Tabaszewski (judo, Wisła) — seniorzy zostali mistrzami, a juniorzy wicemistrzami kraju, Krzysztof Wojdan zdobył brązowe medale w ME (drużynowo) i w akademickich MS (indywidualnie i drużynowo).

2. Marian Wardała (żużel, Unia Tarnów) — seniorzy zostali wicemistrzem Polski; Grzegorz Rempała mistrzem, a Mirosław Cierniak wicemistrzem kraju juniorów, obaj razem mistrzami Polski; w parach wśród młodzieżowców.

3. Jan Dyduch (karate oyama, Krakowski Klub Oyama Karate) — Maciej Blecharczyk zwyciężył w wadze lekkiej, a Andrzej Pierchała w wadze średniej, podczas światowego turnieju knock-down karate, obaj do USA pojechał na koszt swojego trenera.

4. Marek Srebro (judo, MKS PM Tarnów — filia Tuchów) — jego wychowanka Agata Mróz zdobyła brązowy medal w ME (drużynowo), a Małgorzata Rogowska, Mariusz Czarnik i Justyna Turek sięgali po medale MP w różnych kategoriach wiekowych.

5. Tadeusz Matuszek (żużel, srebro szybkie, Podhale) — Tomasz Świst został wicemistrzem świata juniorów na 500 metrów, jego koledzy klubowi zdobyli wiele medali w MP w kilku kategoriach wiekowych.

Przed rokiem zwyciężył Marek Tabaszewski. Czy teraz powtórzy swój sukces?

Dział Sportowy „Dziennik”

FIAT W TROSCIE O KLIENTA

W związku z decyzją Urzędu Antymonopolowego, od której Fiat Auto Poland złoży stosowne odwołanie, a dotyczącej zaproponowanej przez Fiat Auto Poland formy sprzedaży polegającej na przyjęciu zamówienia na samochód i pełnej zapłaty w roku bieżącym, a odbiorze zamówionego auta w styczniu, lutym lub marcu 1995 r. po niezmienionej cenie, FIAT AUTO POLAND przekazał swojej sieci dealerskiej instrukcje jak niżej.

1. Wobec ewentualnego zaniepokojenia klientów wynikającego z informacji opublikowanej przez mass-media, a dotyczącej decyzji Urzędu Antymonopolowego, dealer zobowiązany jest do potwierdzenia klientom, że zawarte dotychczas umowy sprzedaży będą w pełni zrealizowane przez Fiat Auto Poland tzn., że odbiór samochodu zamówionego przez klienta nastąpi w terminie określonym w umowie.

2. Gdyby z jakichkolwiek powodów klient zechciał odebrać samochód w grudniu 1994 r. zamiast w styczniu czy w lutym 1995 r. to dealer zobowiązany jest do realizacji tego żądania w ramach określonej dyspozycyjności aut w swoim magazynie. Ewentualne różnice cenowe wynikające z różnic w wyposażeniu będą regulowane zawsze w stosunku do cen obowiązujących w dniu zawarcia umowy sprzedaży.

Jednocześnie Fiat Auto Poland informuje, że wszystkie obowiązujące dotychczas formy bezpośredniej sprzedaży całej gamy samochodów produkcji Fiat zostają w pełni utrzymane.

Dyrekcja Handlowa
Fiat Auto Poland

DZIENNIK Telewidza

TV P1

6.00 Kawa czy herbata?
8.00 „Moda na sukces” (47) — serial USA
8.30 Biesiady Humoru i Satyry — Lidzbark Warmiński '94
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja
9.20 Domowe przedszkole
9.45 Porozmawiajmy o dzieciach
9.50 Świąteczne śpiewanie
Kolejdy i pastorałki śpiewają dzieci z Odrowąża Podhalańskiego
10.00 „Zespół adwokacki” (2/12) — serial TP
10.50 Muzyczna Jedynka
11.00 Od niemowlaka do przedszkolaka
11.30 Forum nicobecných (program w systemie PAL)
11.55 Nasze państwo — aktualności
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes — rolniczy program informacyjny
12.15—14.55 Telewizja Edukacyjna
12.15 Magazyn Notowań
M. in. o tym jak robią agroturystykę w Szwajcarii
12.40 English and Arts — angielski dla młodzieży
12.55 Kronika ojczyzna — wiek XI. Wykonawcy: Grażyna Baraszewska, Krzysztof Tyniec, Jerzy Bończak
13.30 Powtórka z historii: Władysław Łokietek
Prof. prof. Henryk Samsonowicz i Jacek Banaszekiewicz odpowiadają na pytania uczniów dotyczące najważniejszych wydarzeń z czasów panowania Władysława Łokietka.
14.00 Big Day — koncert
14.30 Raj — magazyn młodzieżowy
15.00 Drgawy — młodzieżowy program muzyczny
15.30 „Wujek Jack” (3/6) — serial angielski
15.55 Muzyczna Jedynka: Góra-ca dziesiątka
16.00 „Moda na sukces” (47) — serial USA
16.25 Teleferie dla dzieci: Kluski z makiem
17.00 Teleexpress
17.20 Miliard w rozumie — teleturniej
17.45 Polska Kronika Ogórkowa — program Michała Ogórka
18.00 „Zespół adwokacki” (2/12) — serial TP
19.00 Wieczorynka: Pinokio
19.30 Wiadomości
20.10 „Płonący ocean” (Oceans of Fire) — film sensacyjny USA (1986), reż. Steven Carver, wyk.: Gregory Harrison, Billy Dee Williams, David Carradine (91 min.)
Grupa przestępców podejmuje niebezpieczną pracę przy zakładaniu morskiej platformy wiertniczej. Konflikty wewnątrz zespołu, nieustanne zagrożenie, dramatyczne sytuacje budują ten zdecydowanie „męski” film sensacyjny.
21.45 Puls dnia — program publicystyczny
22.00 Mam prawo — program publicystyczny
22.30 „Sabalowe Bajania” — film dokumentalny Lucyny Smolińskiej i Mieczysława Sroki
Relacja z odbywającego się co roku latem od przeszło ćwierć wieku w Bukowinie Tatrzańskiej, największego i najstarszego spotkania z literaturą gwarową w jej najstarszej, mówionej formie. Oprawę tworzą inne konkursy (gry na tradycyjnych instrumentach, śpiewu, przyrządzania potraw regionalnych) ukazujące bogactwo i trwałość kultury Podhala.
23.00 Wiadomości
23.20 „Dejã vu” — komedia polsko-radziecka (1989), reż. Juliusz Machulski, wyk.: Jerzy Stuhr, Władimir Golowin, Wojciech Wysocki, Galina Pietrowna (104 min.)
Lata dwudzieste; gangster z Chicago ucieka przed zemstą do Odessy. Jego śladem podąża zawodowy morderca o polskim rodowodem.
1.00 Komu się powodzi — reportaż Macieja Jeczenia i Tadeusza Litowczenki
Jak mierzą się z kapitalizmem mieszkańcy woj. śląskiego
1.25 Definięć całego świata — reportaż
1.55 Zakończenie programu

TV 2

7.00 Panorama
7.10 Stare i nowe pieniądze — denominacja (powtórzenie)
7.13 Studio sport
7.20 Gość poranny
7.30 Kurs języka angielskiego
BBC
7.40 Muzyczne nowości Dwójki
8.00 Program lokalny
Z Krakowa: 8.00 Kronika, 8.05 Notowania, 8.07 Domowy Fitness Club, 8.10 Poradnik konsumenta, 8.20 Film animowany dla dzieci
8.30 „Zbrodnia lorda Artura Savelle'a” — film polski (1967), reż. Witold Lesiewicz, wyk.: Andrzej Łapicki, Maria Ciesielska, Ignacy Machowski, Seweryna Broniszówna (28 min.)
Adaptacja noweli Oskara Wilde'a: chiromanta odczytujący przeznaczenie z ręki wyjawia iż jednemu z gości lady Windermere przeznaczona jest zbrodnia.
9.00 Transmisja obrad Sejmu ok. 13.00 Panorama (w prze-wrzie obrad)
14.55 Giovanni Pierluigi da Palestrina: Offertorium na Dzień św. Młodzianków. Wykonawcy: Chór śacapella Scholae Cantorum Gedanensis
15.00 Kasper i jego przyjaciele (ost.) — serial animowany USA
15.30 Sportowe życie — program Andrzeja Persona
16.00 Zwierzęta wokół nas: Podaj łapę — program Adama Kochanowskiego
M. in. o Światowej Wystawie Psów Rasowych w Bernie
16.30 Kolejdy polskie śpiewają Poznańskie Słowiki. Wykonawcy Cappella Zamku Rydzyskiego, Zespół Kameralny Szkoły Talentów, Zespół Kameralny Państwowej Filharmonii w Poznaniu, Chór Chłopięcy i Męski Poznańskie Słowiki pod dyr. Stefana Stulgrosa
Koncert nagrany w 1993 roku
17.00 Teatr w kadrze: Elżbieta Czyżewska — skala oddalenia — film dokumentalny Krzysztofa Domagalika
Aktorka filmowa i teatralna mieszkająca od wielu lat w USA. Film został zrealizowany podczas jej pobytu w Warszawie i przygotowań do premiery sztuki „Szósty stopień oddalenia”, w której przypomniła się warszawskiej publiczności.
17.55 Łosowanie gier liczbowych Totalizatora Sportowego
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
Z Krakowa: 18.10 Kronika, 18.40 9 i 1/3 — magazyn reporterów
19.00 Koło fortuny — teleturniej
19.35 Truskawkowe studio — magazyn dla dzieci i młodzieży
20.00 Komentarz polityczny i program Mariana Terleckiego i Marcina Zimocha
21.00 Panorama
21.30 Stare i nowe pieniądze: Denominacja
21.40 Ekspres reporterów
22.10 „Czarodziejka Kiri” — kanadyjski film muzyczny (1993), reż. Barbara Willis Sweete, wyk.: Kiri Te Kanawa (śpiew), Andrew Kelly, Jeanette Zing (taniec) oraz Ballet Scapino z Rotterdambu i Zespół Muzyki Dawnej pod dyr. Christophera Hogwooda (51 min.)
Współczesna bajka muzyczna do muzyki Fryderyka Jerzego Haendla
23.00 „Misteria — Boże Narodzenie” (2) — widowisko teatralne (spektakl z 1985 r.), tłum. Jerzy Bryll, reż. Bill Bryden, wykonawcy: zespół Teatru Narodowego Wielkiej Brytanii (70 min.)
Druga część widowiska opartej na staroangielskich tekstach misteryjnych we współczesnej inscenizacji, w której wykorzystana została m. in. muzyka pop.
0.10 Panorama
0.15 Studio sport
0.25 Count Basie Made in Poland, wyk.: Orkiestra Made in Poland pod kierunkiem Jana Ptaszyna Wróblewskiego, Ewa Bem, Lora Szafran, Wojciech Karolak, Tomasz Szukalski, Andrzej Dąbrowski, Henryk Miśkiewicz
Koncert dla uczczenia dziesiątej rocznicy śmierci Counta Basiego — wielkiego pianisty jazzowego i kompozytora. W programie — utwory Counta Basiego w wykonaniu czwórki polskiego jazzu.
1.15 Zakończenie programu

TV POLSKA

8.00 Awin i wiewiórki — serial animowany dla dzieci
8.30 Szczęśliwy rzut — teleturniej
9.00 Sąsiedzi (246) — australijski serial obyczajowy
9.30 Skrzydła (36) — serial komediowy USA
10.00 Szpital miejski (69) — serial USA
11.00 „Jankeska na dworze króla Artura” (A Connecticut Yankee in King Arthur's Court) — film USA (1989), reż. Mel Damski (powtórzenie)
12.45 „Hazardziści” — polski film sensacyjny (1976), reż. Mieczysław Waśkowski (powtórzenie)
14.15 Sekrety (16) — serial USA
15.05 Airwolf (13) — serial sensacyjny USA
16.00 Link Journal — magazyn mody
16.30 Informacje
16.45 Gramy! — magazyn muzyczny
16.55 Miś Jogi — serial animowany dla dzieci
17.25 Szczęśliwy rzut — teleturniej
17.55 Sąsiedzi (247) — australijski serial obyczajowy
18.30 Informacje
19.00 Plus Minus (1) — program publicystyczny
19.15 Skrzydła (37) — serial komediowy USA
19.45 Plus Minus (2)
20.00 Dallas (48) — serial USA
21.00 Airwolf (13) — serial sensacyjny USA
22.00 Informacje
22.30 Gramy! — magazyn muzyczny
22.45 Jesteśmy (powtórzenie)
23.15 Talia gwiazd
23.45 Szpital miejski (69) — serial USA
0.35 Kuba zaprasza
1.05 Pożegnanie
7.00 Panorama, 7.10 Dzień dobry z Polski, 9.00 Wiadomości, 9.15 Ciuchcia — program dla dzieci, 10.00 Przybice i kaptury (3) — serial, 10.55 Sejmograf, 11.05 Program jubileuszowy, czy-
li 10, 20, 30, 40 lat temu: Grudzień, 11.30 Historia — współczesność: „Parlament na uchodźstwie”, 12.00 Wiadomości, 12.15 Strachy (3) — serial, 13.30 Fron-da — program rozrywkowy, 14.00 Lalamido, czyli porykiwania szarpidrutów, 14.30 Rozmowa dnia, 15.05 Rogalin — reportaż, 15.30 Dokument trochę inny: Grzegorz Królikiewicz, 16.05 Koncert życzeń, 16.30 Gra, 17.00 Teleexpress, 17.15 Zimowe obrazy — program dla dzieci, 18.00 Bank nie z tej ziemi (4) — serial, 19.00 Auto-moto-klub, 19.10 Dobranoc, 19.30 Wiadomości, 20.05 Sejmograf, 20.15 Jeden z dziesięciu — teleturniej, 20.40 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej, 21.00 Panorama, 21.30 Hania — film polski 1984, reż. Stanisław Wohl, Krzysztof Wierzbiański, wyk.: Małgorzata Wachcka (87 min.), 23.05 Teatr Laboratorium Jerzego Grochowskiego, 0.20 Przegląd kronik filmowych, 0.45 Przeboje Straussów (3)

6.55 TV Polonia, 9.00 Poranek z TV Katowice, 11.00 Program dnia, 11.05 Różowa dama, 12.00 Aktualności, 12.05 Sami dla siebie — film polski, 13.35 Wolna Europa — pożegnanie rozłąki — reportaż, 14.05 MTV, 14.20 Muzyczna Teletrojka, 14.35 Kleks, czyli kolorowe podwórko, 15.00 Aktualności, 15.05 Program dnia, 15.10 Dzieciaki z Beverly Hills, 15.35 Pełzaki — serial animowany, 16.00 Życie w krainie lodu, 16.35 Dziś w Teletrojce, 16.50 Prymat, 17.20 Crystal, 18.00 Gość Teletrojki, 18.10 Aktualności, 18.40 Portrety miast, 18.45 Szklaniec i puchary, 19.00 MTV, 19.15 Resnick: Samotne serce — angielski serial sensacyjny, 20.20 Narodziny Europy — angielski serial dokumentalny, 21.25 Wieczór z TV Katowice, 22.00 Aktualności, 22.05 Różowa dama, 22.55 Program dnia, 23.00 Sport w Teletrojce, 23.30 Kino nocne: „Siódma moneta” — film USA, 1.00 Wieczór z TV Katowice (powt.)

TV RAI UNO

6.00 Euro News, 6.45 Magazyn poranny, 9.30 Wiadomości, 9.35 „Pies ojca” — serial USA, odc. „Wszystko pod kontrolą”, 10.00 Dziennik, 10.05 „Rascal” — film USA, w rol. gł. Steve Forrest i Bill Mummy, 11.00 Dziennik, 11.40 Aktualności, 12.25 Prognoza pogody, 12.30 Dziennik, 12.35 „Morderstwo to jej hobby” — serial USA, w rol. gł. Angela Lansbury, 13.30 Dziennik, 14.00 Prapremiera — aktualności kulturalne, 14.20 Zażożmy się, że — program rozrywkowy, 15.00 „Podbój Dzikiego Zachodu” — serial, 15.45 Program dla dzieci (15.55 „Rodzina Adamsów”, 16.25 „Pogromcy duchów”, 17.30 „Zorro”), 18.00 Dziennik, 18.20 „Niestychane historie” — serial, 18.50 Wesole miasteczko — gry, 19.50 Prognoza pogody, 20.00 Dziennik, 20.40 „Nie ma jak rodzina” — film USA, w rol. gł. Melanie Mayron i Geraint Wyn Davies, 22.15 Kobiety na rozdrożu, 22.50 Dziennik, 23.00 Sport: boks (Conte — Cassi), 0.05 Dziennik, 0.25 Wszelchnica TV: po Kolumbie, 0.55 Wieczorna muzyka, 1.30 „Dzieciństwo przeżożonej” — serial, 2.40 Dziennik, 2.45 „Włosy na wietrze” — serial, 3.25 Dziennik, 3.30 Opowieści kapitana — papuga, 4.05 Świąteczny koncert, 0.35 Hejnał

TV Katowice

6.00 Euro News, 6.45 Magazyn poranny, 9.30 Wiadomości, 9.35 „Pies ojca” — serial USA, odc. „Wszystko pod kontrolą”, 10.00 Dziennik, 10.05 „Rascal” — film USA, w rol. gł. Steve Forrest i Bill Mummy, 11.00 Dziennik, 11.40 Aktualności, 12.25 Prognoza pogody, 12.30 Dziennik, 12.35 „Morderstwo to jej hobby” — serial USA, w rol. gł. Angela Lansbury, 13.30 Dziennik, 14.00 Prapremiera — aktualności kulturalne, 14.20 Zażożmy się, że — program rozrywkowy, 15.00 „Podbój Dzikiego Zachodu” — serial, 15.45 Program dla dzieci (15.55 „Rodzina Adamsów”, 16.25 „Pogromcy duchów”, 17.30 „Zorro”), 18.00 Dziennik, 18.20 „Niestychane historie” — serial, 18.50 Wesole miasteczko — gry, 19.50 Prognoza pogody, 20.00 Dziennik, 20.40 „Nie ma jak rodzina” — film USA, w rol. gł. Melanie Mayron i Geraint Wyn Davies, 22.15 Kobiety na rozdrożu, 22.50 Dziennik, 23.00 Sport: boks (Conte — Cassi), 0.05 Dziennik, 0.25 Wszelchnica TV: po Kolumbie, 0.55 Wieczorna muzyka, 1.30 „Dzieciństwo przeżożonej” — serial, 2.40 Dziennik, 2.45 „Włosy na wietrze” — serial, 3.25 Dziennik, 3.30 Opowieści kapitana — papuga, 4.05 Świąteczny koncert, 0.35 Hejnał

TV RAI UNO

6.00 Euro News, 6.45 Magazyn poranny, 9.30 Wiadomości, 9.35 „Pies ojca” — serial USA, odc. „Wszystko pod kontrolą”, 10.00 Dziennik, 10.05 „Rascal” — film USA, w rol. gł. Steve Forrest i Bill Mummy, 11.00 Dziennik, 11.40 Aktualności, 12.25 Prognoza pogody, 12.30 Dziennik, 12.35 „Morderstwo to jej hobby” — serial USA, w rol. gł. Angela Lansbury, 13.30 Dziennik, 14.00 Prapremiera — aktualności kulturalne, 14.20 Zażożmy się, że — program rozrywkowy, 15.00 „Podbój Dzikiego Zachodu” — serial, 15.45 Program dla dzieci (15.55 „Rodzina Adamsów”, 16.25 „Pogromcy duchów”, 17.30 „Zorro”), 18.00 Dziennik, 18.20 „Niestychane historie” — serial, 18.50 Wesole miasteczko — gry, 19.50 Prognoza pogody, 20.00 Dziennik, 20.40 „Nie ma jak rodzina” — film USA, w rol. gł. Melanie Mayron i Geraint Wyn Davies, 22.15 Kobiety na rozdrożu, 22.50 Dziennik, 23.00 Sport: boks (Conte — Cassi), 0.05 Dziennik, 0.25 Wszelchnica TV: po Kolumbie, 0.55 Wieczorna muzyka, 1.30 „Dzieciństwo przeżożonej” — serial, 2.40 Dziennik, 2.45 „Włosy na wietrze” — serial, 3.25 Dziennik, 3.30 Opowieści kapitana — papuga, 4.05 Świąteczny koncert, 0.35 Hejnał

5.00 Wielkie wystawy: Andrea del Sarto, 5.40 Sam na sam z dziełem sztuki.

TV Polonia 1

6.00 Maria, 7.15 Top 20, 8.10 Seriale dla dzieci, 9.25 Detektyw Remington Steele, 10.20 Jolanda, 11.05 Zbuntowana, 11.50 Maria, 12.45 Seriale dla dzieci, 13.30 Detektyw Remington Steele, 14.25 Top 20, 15.55 Seriale dla dzieci, 17.15 Oddział specjalny, 18.20 Jolanda, 19.10 Zbuntowana, 20.00 Manuela, 21.50 Jeden+dziesięć, 22.45 ATaK Show — program publicystyczny Andrzeja Tadeusza Kijowskiego, 23.45 Orły (3) — serial włoski, 1.30 Zbuntowana, 2.10 Manuela, 3.45 ATaK Show, 5.05 Jeden+dziesięć

TV Bratysława I

8.30 Wiadomości, 9.00 Bajka, 9.25 Abecadło Daniela Heviera, 9.35 Teatr TV: „Cierpić smak nadziei” — Salomon — syn Dawida” (2), 10.30 Klub mikromagii, 11.00 Noc na Karlsztajnie — musical czeski, 12.25 Sport ekstra, 13.15 Policja na linii, 13.20 Klub Rozmarny, 14.00 Filmy Charlie Chaplina, 14.50 Wiadomości, 14.55 Dzień w przyrodzie — angielski serial przyrodniczy, 15.45 Radości życia, 15.55 Agnes Cecilia — film szwedzki, 18.05 Frida, 18.30 Koło fortuny, 19.00 Dobranoc, 19.10 Gra komputerowa, 19.30 Dziennik, 20.05 Jaskinia Złotej Róży (1/2) — film włoski, 21.45 Gotowanie ekstra, 22.00 Wiadomości, 22.30 Sport, 22.35 Totolotek, 22.40 Priscilla — magazyn filmowy, 23.00 Ze świata sztuki: Martin i Siavomir Brezina

TV Bratysława II

16.15 Wiadomości, 16.30 Święta na Wyspach Kanaryjskich — film dokumentalny, 17.00 Piłkarskie MŚ 1994 — film dokumentalny, 18.00 Top Tango — ankietę i konkursy piłkarskie, 18.20 Programy regionalne, 18.30 Dobranoc, 18.40 Czary w kinie: Wielkie Morawy, 18.50 Bombki choinkowe, 18.55 Magazyn hokejowy, 19.30 Dziennik, 20.05 Historia czasu — film dokumentalny, 21.25 Portret wiodoncelisty Jana Slavika, 21.50 Główny podejrzany (1/2) — thriller, 23.30 Finał PE w hokeju na lodzie — skróty, 0.30 Wydarzenia.

RADIO - RADIO - RADIO

PR I

WIADOMOŚCI: 0.02, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.05, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 23.00
5.07 Niezapomniane melodie, 5.20 Rozmaitości rolnicze, 5.50 Gimnastyka, 6.00—8.30 Sygnały dnia, 8.30 Radio biznes, 9.05—10.30 Cztery pory roku, 9.05 Ekoradio, 10.30 Giovanni Guareschi „Don Camillo”, 10.40 Kolejdy śpiewa Jerzy Polomski, 11.05 Akademia młodych, 11.27 Orkiestry i ich soliści, 11.35 Szkoła gadać, 12.20—16.00 Po hejnał, 12.30 Radio kierowców, 13.30 Radio kierowców, 13.40 Dziennik rolniczy, 14.00 Czas felietonisty, 14.30 Radio Kierowców, 15.00 Reportaż aktualny, 15.30 Radio kierowców, 16.12 Aktualności, 16.45 Dziennik Radia Watykańskiego, 17.03 System, 17.15 Z archiwum Muzycznej Jedynki: Polskie krajobrazy w piosenkach, 17.30 Muzyczne nowości ze świata, 18.05 Echo, 18.35 Przeboje wiecznie młode, 18.55 Przeboje Muzycznej Jedynki, 19.30 Radio dzieciom: „Takie sobie bajeczki”, 20.07 Totolotek, 20.10 „Special English”, 20.20 Wszystko jest poezją, 20.25 Koncert życzeń, 20.45 Herman Hesse „Demian”, 21.05 Sport, 21.30 Muzyka i aktualności, 22.00 Wydarzenia dnia, 22.25 Słuchajmy razem, 22.50 Wojsko, militaria, obronność, 23.05 Poezja z ducha muzyki począta, 23.10 Encyklopedia wielkich głosów, 23.55 Przesłanie na Nowy Rok, 0.02—5.00 Program nocny.

PR III

Serwis Trójki od 5.00 co godzinę, ostatni 1.57
5.00—9.05 Zapraszamy do Trójki, 5.05 Imiennik, 6.15 Angielski,

7.45 Sport, 8.10 O co chodzi?, 8.45 Business News, 9.05—11.10 Każdy gra inaczej — prowadzi Piotr Kaczkowski, 9.15 PPR, 9.30 Informator ekonomiczny, 10.10 PPR, 11.10 Puls Trójki, 12.05 W tonacji Trójki, 13.05—15.00 Kannon Trójki, 13.10 Książka tygodnia: Anna Reimaniak „Zapomniany smak truskawek”, 13.20 Powtórka z rozrywki, 14.05 Co nam zostało z tych płyt, 15.05 Bruum, 16.00—19.05 Zapraszamy do Trójki, 18.10 Sport, 10.05—24.00 Wieczorem w Trójce, 19.10 Gabriela Zapolska „Sezonowa miłość”, 19.35 Taką piosenką, taką balladą, 20.15 Puls jazzu, 21.05 Klub Trójki, 21.40 Blueselka, 22.05 Sport, 22.15 Międzynarodowy Rok Mozartowski, 22.55 Angielski, 23.00 To był dzień, 23.30 Trochę swingu, 0.05—2.00 Trójka pod kąsżyce — prowadzi Krystyna Sikora i Barbara Podmiotko

Całodobowy dyżur telefoniczny — Kraków — 33-88-07. Wiadomości co godzinę przez całą dobę. Wiadomości lokalne — 5.30, 12.05, 16.05, 19.05, 21.05. Wiadomości sportowe — 8.05, 20.05. Wiadomości kulturalne — 7.30, 14.05. Wiadomości gospodarcze — 8.30, 17.05.
5.00—9.00 Co niesie dzień — prowadzi Tadeusz Kwaśniak, 9.10—10.00 Piosenka jest dobra na wszystko — aud. w opr. Andrzeja Starca, 10.05—12.00 Przed Hejnałem — magazyn w opr. Jolanty Bajdy, w tym: 10.30 „Z radiowej biblioteki” — Czesław Straszewicz — „Katedra Sandwiczów” — czyta Jerzy Stuhr, 12.10—15.00 Kram — prowadzą Dobrosław Rodziewicz i Piotr Czyż, 15.10—16.00 Propozycje do Listy Przebojów — prowadzi Grzegorz

Bernasik, 16.00—17.00 Monitor małopolski, 17.10—18.00 „Stare, starsze przeboje” — w opr. Andrzeja Kukuczki, 18.15—18.40 „Człowiek i nauka” — w opr. Teresy Kasperkiewicz, 18.40—19.00 „Krak'n'roll” — aud. w opr. Jacka Płazy, 19.15—19.30 „Collage” — magazyn sztuk plastycznych — w opr. Moniki Wawer, 19.30—20.00 „Art-rock” — aud. Artura Chachlowskiego, 20.10—22.00 Wieczór na Szlaku — „Etniczny Kraków” — program Marty Szostkiewicz, 22.00—23.00 BBC, 23.05—23.50 Muzyka XX wieku — aud. Anny Woźniakowskiej i Adama Walacińskiego, 23.50—24.00 Strofy przed północą — Polskie kolejdy — recytuje Marta Jurasz, 0.05—5.00 Nocny Szlak Radia Kraków — prowadzi Antoni Krupa, 4.05 Amerykańska Lista Przebojów Country — w opr. Korneliusza Pacudy.

Wiadomości co godzinę: 24.00—6.00; Wiadomości co pół godziny: 6.00—22.00; Wiadomości sportowe: 7.05, 7.35, 8.05, 9.05, 11.05, 14.05, 17.05, 20.05, 22.05. Auto-Moto-Zet: 7.37, 15.40; Wiadomości giełdowe: 12.30, 13.30
5.00 Świt z Radiem Zet, 6.40 Zet Sport, 7.00 Poranek z Radiem Zet, 7.40 i 8.40 Mała encyklopedia dobrych i złych obyczajów — aud. Jacka Fedorowicza, 8.10 Komentarz dnia, 8.15 Gość Radia Zet — wywiad Andrzeja Wojciechowskiego, 9.00 Kuferek Radia Zet — gra Marzeny Chelminiak, finał, 13.30, 10.00 Vademecum program Edyty Woitczak, 12.00 Dzwonie do Pam — audycja Janusza Weiss'a, 14.00 Tajemniczy program Radia Zet,

audycja Szymona Majewskiego, 17.30 Zielony telefon Radia Zet, 18.00 Wyzymaczka — aud. Barbary Górskiej, 19.00 Zet, 20.00 Klub Radia Zet salon artystyczny, 21.30 MTV — wiadomości muzyczne, 22.30 Hip Hop Zet — Plotki ze świata show-biznesu, 23.30 Bezsenność z Radiem Zet prowadzi Dorota Szuszkiewicz i Kazimierz Robak, 1.00—5.00 Noc z Radiem Zet.

Dzienniki: od 0.45 co godzinę przez całą dobę Dzienniki regionalne: pn.—pt. 6.25, 8.25, 9.25, 11.25, 12.25, 13.25, 15.25, 17.25, sob.: 6.25, 8.25, 9.25, 11.25, 12.25, 14.25, 15.25 Dzienniki w języku angielskim: pn.—pt. 10.05, 18.05; sob.: 10.05 Serwis walutowy: pn.—pt.: 10.25, 14.25; sob 10.05 Serwis giełdowy: 12.05, 14.05 Motoserwis regionalny: pn.—pt.: 7.25, 16.25; sob 7.25, 16.25; niedz 9.25.
0.45 Rany Moge Fruwać, 4.45 Rzęscy Miodzi Fantastyczni (konkurs: „Poranny toster”), 8.45 Rebusy Mamona Fanty (konkurs: „Za dużo, za mało”), 12.45 Relacje Migawki Flesze (program reporterów), 16.45 Rabiemy Muzykę Fantastyczną (piosenki na życzenie, konkurs: „Rosyjska ruletka”), 19.45 Radjo Muzyka Fakty (program informacyjny), 21.45 Rock Metal Funky.
Za zmiany wprowadzone w ostatniej chwili w programach radiowych i telewizyjnych, redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

O paradoksach w stosowaniu prawa oraz o jego nieprzystawalności do międzynarodowych konwencji rozmawiamy z ZENONEM MARTYNIAKIEM, sędzią Sądu Wojewódzkiego w Krakowie oraz mec. ZBIGNIEWEM CICHONIEM, przewodniczącym Komisji Praw Człowieka przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Krakowie.

ZENON MARTYNIAK: — Prawo wymaga szybkiej zmiany, a co najmniej nowelizacji. To nie jest żadna odkrywcza prawda. Od wielu lat pracują nad tym różne ośrodki naukowe i liczne komisje legislacyjne. Niestety, wszystko utyka na szczeblu sejmowym. Tymczasem przed nowym polskim prawem stoją poważne zadania: poza tym, że musi się dostosować do nowej sytuacji wewnętrznej w kraju, musi także współgrać z wymogami prawa międzynarodowego. Musi przystawać do wszystkich konwencji, któreśmy podpisali, ratyfikowali lub będziemy chcieli to zrobić.

— W ub. roku Polska ratyfikowała np. Europejską Konwencję Praw Człowieka. Jest tam z pewnością wiele wymogów, które musimy spełnić. Czy spełniamy? W jakim stopniu ratyfikowana konwencja jest przystawalna do tego, co obowiązuje w naszym kraju?

ZBIGNIEW CICHON: — Weźmy wymogi z zakresu procedury karnej, powiedzmy kwestię stosowania aresztu tymczasowego. Polska praktyka, wykorzystywana przez prokuraturę, stanowi de facto naruszenie Konwencji Praw Człowieka. Prokurator jest przecież stroną postępowania przed sądem, więc nie powinien mieć prawa stosowania aresztu tymczasowego. W świetle wymogów Konwencji jest to absolutnie niedopuszczalne.

— O ile wiem, aresztowany ma prawo odwołania od zastosowanego aresztu i odwołanie takie rozpatruje sąd.

ZM: — Rzeczywiście tak jest i trzeba powiedzieć, że jest to postęp w porównaniu do czasów minionych. Dawniej areszt tymczasowy w postępowaniu przygotowawczym stosował tylko prokurator. Także i zażalenia na tę decyzję. W tym pionie rozgrywała się więc cała sprawa wolności człowieka. Tymczasem prawo międzynarodowe, pakta praw człowieka wyraźnie wskazują na to, że pozbawić wolności może tylko niezawisły organ, jakim

Paradoksy polskiego prawa

jest sąd. Prokurator zawsze jest rzecznikiem interesu publicznego, a więc stroną w procesie karnym.

— Dopóki jednak istnieje i funkcjonuje nasze prawo wewnętrzne, to ono jest dla nas obowiązujące.

ZM: — To prawda. Lecz jeśli podpisaliśmy konwencję międzynarodową, musimy się starać o to, by jak najprędzej dopasować do niej nasze wewnętrzne prawo. Bo kiedyś powiedzą nam: oszukujecie! Podpisujecie piękne deklaracje, a robicie swoje...

— Za określone przestępstwo obowiązuje określona kara. Jak się wydaje, w tej dziedzinie łatwiej i szybciej można zastosować prawo międzynarodowe.

ZC: — I w wielu wypadkach już się stosuje. Tak jest np. z karą śmierci. W polskim kodek-

sie karnym kara śmierci jest przewidziana. Polska nie ratyfikowała Protokołu Dodatkowego nr 6 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, który karę śmierci wyklucza. Jednak podpisałismy moratorium na niestosowanie jej. Owo moratorium jest jednostronnym zobowiązaniem państwa przed całym światem do wstrzymania się od wykonywania tej kary. Wskazaniem, że jesteśmy jednym z tych państw, które chce zrezygnować z kary śmierci.

— Badania udowodniły, że kara śmierci jest niecelowa, bo zabijanie „w imieniu prawa” niczego nie zmienia.

ZM: — Jak mówił Bertrand Russell: „powieszenie jednej świni innych świń nie odstrasza”. Kara śmierci rzeczywiście nie

cenie białej kobiety. Siedział 17 lub 18 lat, czekając na wykonanie kary śmierci. W tym czasie bardzo się zmienił. Nauczył się kilku języków, zaczął pisać wiersze, wydawać książki. Gdy dopuścił się czynu, był smarkaczem bez dachu nad głową i możliwości kształcenia. W więzieniu po prostu dojrzał. Walka o jego duszę i ciało trwała długo. Adwokaci pytali: kogo chcecie stracić, to już jest inny człowiek. Mimo to posadzono go na krześle elektrycznym.

— W porównaniu z wyrokami sądów amerykańskich, które sumują winy i skazują np. na 120 lat więzienia, nasze prawo wydaje się być łagodnie jak baranek. Lecz z drugiej strony lansuje się ostatnio opinię o zbytnej represyjności naszego prawa. Dlaczego?

ZC: — Istnieje instytucja sądowego łagodzenia kar. Po odbyciu połowy kary więźnia ma szansę wyjść na wolność, na podstawie warunków przedterminowego zwolnienia. W pewien sposób sędziowie ferujący wyrok muszą więc brać to pod uwagę. W telewizji pokazywano niedawno migawki z sądu, gdzie odbywał się proces małoletniego gwałciiciela i mordercy kobiet. Prokurator żądał 15 lat, sąd orzekł 25 lat. Przed ogłoszeniem wyroku dziennikarz zapytał oskarżonego: „Ile się spodziewasz dostać?”. Młodzieniec odpowiedział: 12, 13 lat. „A ile z tego odsiedzisz, jak myślisz?”. „Ze cztery” — powiedział oskarżony. Tak jest system norm kodeksu karnego i taka jest praktyka, wykoślawiona przez ostatnie lata PRL, kiedy się głośno propagando sukcesu i mówiło, że socjalizm to nawet w kryminalne wychowuje Sądy oceaniano m. in. po tym, ile mieli w statystykach warunkowych i przedterminowych zwolnień. Zaś w więzieniu, kiedy chcieli pozbyć się bandziera, pisali do sądu penitencjarnego dobrą o-

pinie i bandzior dostawał warunkowe zwolnienie. A tuż po wyjściu robił to samo.

ZM: — Miałem takich: 200 metrów przeszedł od aresztu i już na Długiej okradł sklep. W spadku po tamtej epoce kontynuujemy dzisiejszą praktykę przedterminowych zwolnień.

— Czy zdarza się, by dziś więzień nie został zwolniony przedterminowo?

ZM: — Nie sądzę. Chyba że ma wyjątkowo złą opinię w więzieniu. Wnioski może składać przeciw dowolnej ilości razy. Przykładem jest Piotrowski: prosił, prosił i wyprosił. Modyfikacje w sferze wykonywania kary są bardzo problematyczną instytucją.

— Jak się wydaje, prawo w Polsce dziś, mimo że nadal (lub znowu) nie-

doskonale, jest jednak nieporównywalnie bardziej liberalne niż jeszcze parę lat temu. Do 1969 r. obowiązywały przeciwieństwo tzw. dekrety marcowe, które np. na początku wykluczały możliwość zawieszania kar.

ZC: — To prawda. Za kilka wyniesionych z fabryki gwoździ robotnik mógł zarobić minimum 6 miesięcy — bez zawieszania. Albo przepis o spekulacji. Ktoś kupił swinię na targu, bo chciał zrobić córce wesele. Gdy zabił ją przed upływem miesiąca — spekulent. Wystarczyło jednak, że miał ją tylko jeden dzień dłużej i wszystko było w porządku. Ormowcy patrzyli na talerze. Jest kotlet wieprzowy? A skąd ty, bracie, wziąłeś swinię? „Rany boskie, prozę sąd” — mówił kiedyś chłop — my razem z sąsiadem kupowali te świnię. Mnie ksiądz wyznaczył wesele na te niedziele, jemu na przyszłą. To dlaczego ja

jestem spekulant, a on już nie? Adwokaci bronią takich nieszczęśliwów, najczęściej stosowali argument o małej szkodliwości społecznej...

— Była to sytuacja, w której prawo jest sprzeczne z ewidentnym poczuciem moralności...

ZM: — Dobrze, że padło słowo „moralność”. Warto zająć się tą kwestią w trochę jednak innym aspekcie. Mówiliśmy przecież, że prawo, nawet niedoskonałe, musi być przestrzegane, póki nie zastąpi go lepsze. W kodeksie karnym jest wiele „martwych” przepisów. Np. art. 173 KK mówi: „Kto rozpowszechnia pisma, druki, fotografie lub inne przedmioty mające charakter pornograficzny podlega karze pozbawienia wolności do lat 2, ograniczenia wolności albo grzywny...”. W procedurze karnej obowiązuje zasada legalizmu, polegająca na tym, że gdy pojawi się przestępstwo, prokurator ma obowiązek — nie prawo, a obowiązek — wszcząć postępowanie. A co się dzieje? Gazety pełne są anonsów i to nawet już zupełnie jawnych o treści pornograficznej, a nikomu nie za to się nie dzieje Prokurator niczego nie wszczyna. Inny artykuł mówi o karalności kogoś, kto ułatwia cudzy nierząd albo czerpie z niego zysk. I w tym wypadku jest to prawo martwe. Obecnie na wakandzie jest sprawa, w której podejrzanym sądzony jest za gwałt, a nie sutenierstwo. Gdyby nie to, że sprawca zwał swoje „pracownice”, nikt by go palcem nie ruszył.

— Z drugiej strony adwokaci często bronią swoich klientów mówiąc o nieżyciowości jakichś przepisów prawnych...

ZC: — Rzeczywiście są takie przepisy, których nie warto stosować. Np. art. 222 KK. „Kto nie mając uprawnień handlowych gromadzi w celu odsprzedaży z zyskiem towary w ilościach niewspółmiernych do potrzeb własnych, jako konsumenta, podlega karze pozbawienia wolności do lat trzech”. W ten sposób można by zamknąć w kryminalne każdego hurtownika.

Rozmawiała: ELŻBIETA BOREK

31 grudnia kończy się w HTS okres zarządu komisarycznego i postępowania naprawczego. Z chwila podpisania przez inż. Jerzego Knapik kontraktu menedżerskiego skończy się więc w hucie trzyletni „stan wyjątkowy” — okres przepłatających się klęsk i sukcesów. Dyrektor Knapik ma teraz pięć lat na przekształcenie HTS w przedsiębiorstwo zdolne przetrwać w warunkach gospodarki wolnorynkowej. „Ten zakład ma przyszłość” — twierdzi dyrektor. Sceptycy, znający zaiste piekielny splot problemów technologicznych, finansowych i społecznych, jakim jest HTS doradzają, aby zanosił modły do św. Judy — patrona spraw beznadziejnych.

Punkt wyjścia
W drugiej połowie 1991 r. dalsze istnienie HTS stanęło pod znakiem zapytania. Rentowność gwałtownie spadła (w trzecim kwartale — minus 3,4 proc., w czwartym — minus 39,9 proc.), straty netto na koniec roku wyniosły 845 mld zł. Towarzyszyło temu wyjątkowo zła atmosfera, jaka wokół huty wytworzyła się we władzach miasta. Dość często dało się słyszeć prostą receptę — zamknąć to trujące paskudztwo. Fakt, iż owo paskudztwo było miejscem pracy dla 24 tys. ludzi nie do wszystkich docierał. Wyjścia szukano w rozwiązaniach technologicznych i reformie zarządzania. Rozwiązania technologiczne — to przede wszystkim montaż linii ciągłego odlewania stali (COS), przynoszącej oszczędności rzędu 10-12 proc. i korzyści ekologiczne. Nie była to koncepcja nowa — pierwsze kroki w tym kierunku podjął jeszcze w r. 1990 dyr. Zygmunt Borek. Jednak momentem przełomowym był przetarg na realizację COS (lipiec 1991), który wygrała niemiecka firma Schlaemann — SIEMAG.

Zmiana systemu zarządzania — to odejście od klasycznej formuły przedsiębiorstwa państwowego z wmontowanym w nią zaiste piekielnym mechanizmem „trójkąta bermudzkiego” (samorząd pracowniczy — dyrektor — związki zawodowe), skutecznie blokującym sprawne zarządzanie. Rada Pracownicza zaproponowała formułę przedsiębiorstwa państwowego pod zarządem menedżerskim. Fakt, że propozycja

Jerzy Pałosz

KONIEC STANU WYJĄTKOWEGO

Postępowanie naprawcze przypominało pchanie szafy po piasku

wyszła ze strony samorządu pracowniczego jest swoistym paradoksem — kontrakt menedżerski wyklucza bowiem istnienie organów samorządu. „To było najrozsądniejsze wyjście. Dopóki istniały dwa organy zarządzające rozmyślał się proces decyzyjny, a przede wszystkim — odpowiedzialność” — twierdzi Józef Kręzolek, ówczesny szef Rady Pracowniczej. Ministerstwo Przemysłu przyjęło jednak inną koncepcję — zarząd komisaryczny i postępowanie naprawcze.

— To przypominało pchanie szafy po piasku

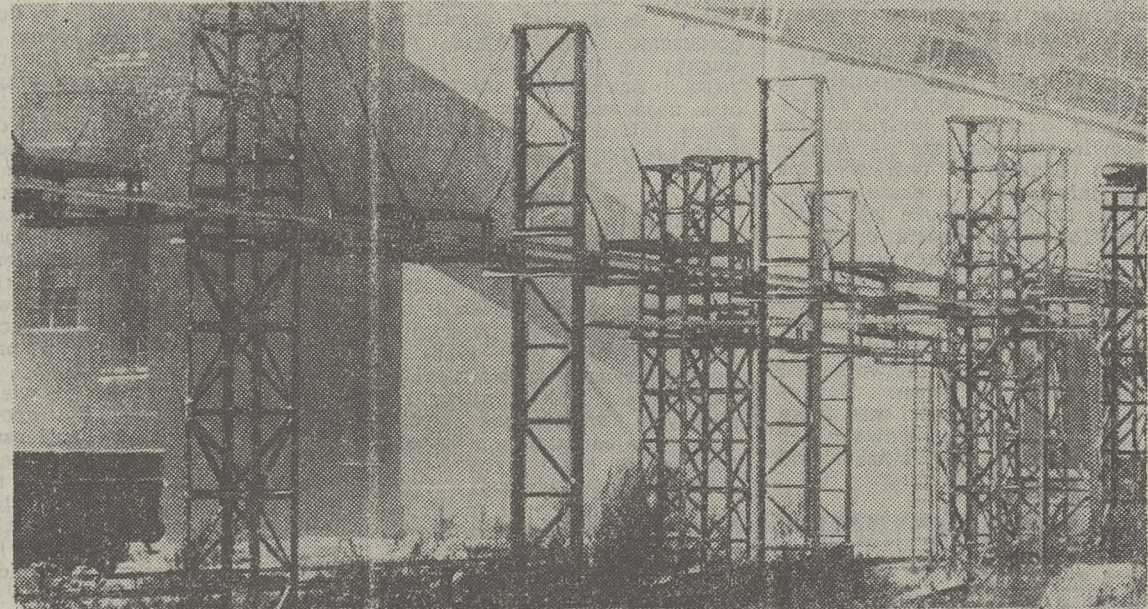
— mówi Piotr Czarnecki, poseł Unii Pracy, od początku siedzący w centrum spraw postępowania naprawczego. Kluczowa dla huty sprawa COS, nieźle rokująca w r. 1991, rychło utknęła w biurokratycznych zawłóciach. Gwarancje budżetowe dla kredytu dewizowego przyznano zbyt późno. W drugim półroczu 1993 roku program naprawy zalał się. Nie było wyjścia — zarząd komisaryczny przedłużono o rok — czyli o maksymalny okres prawnie dopuszczalny.

Bodaj największym osiągnięciem pierwszych dwóch lat programu naprawczego było wyodrębnienie z HTS szeregu zakładów pomocniczych i przekształcenie ich w spółki pracownicze. Powstało osiem spółek, w tym STALPRODUKT SA, czyli dawny zakład Przetwórstwa Hutniczego w Bochni — bodaj najlepiej funkcjonująca spółka pracownicza w Polsce. W ten sposób obniżono stan zatrudnienia z 24 do 17,5 tys. pracowników.

Przełom roku 1994

Zdarzeniem, które odblokowało realizację programu naprawczego było zawarcie układu sądowego z głównymi wierzycielami. Redukcja długów o 40 proc. (HTS proponowała początkowo 60 proc.) i rozłożenie pozostałych płatności na kilka lat dawało hucie wia-

rygodność finansową wobec banków. Ciąg dalszy był logiczną konsekwencją tego zdarzenia — powołanie konsorcjum bankowego dla kredytowania polskiej części COS, wreszcie uzyskanie gwarancji rządowych dla tych kredytów. Kwestia dni jest zapewne redukcja zadłużenia HTS wobec budżetu. Sukces w negocjacjach z rządem jest niewątpliwą zaletą dy-

rektora Knapika i jego ekipy. Dyrektor podkreśla jednak, że kapitałową rolę odegrali tu dwaj postawie z huty: Piotr Czarnecki (UP) i Janusz Lemański (SLD). Jest smutnym paradoksem, że łatwiej było stworzyć wspólny i skuteczny front dziś, gdy w Sejmie zasiada dwóch posłów z huty, niż wtedy, gdy było ich czterech.

Nie bez znaczenia był też rozśadek związków zawodowych i pracowników — w kończącej się roku w hucie nie było ani jednego strajku. Wiarygodność huty w negocjacjach z wierzycielami byłaby o wiele słabsza,

gdyby zakład był szarpany konfliktami strajkowymi.

W listopadzie podpisano z Huta Katowice umowę o wspólnych działaniach, którą w HTS określa się jako „pakt o nieagresji”. Ma ona istotne znaczenie, bowiem od lat trwa cicha wojna podjazdowa między oboma kombinatami. Wojna, która w znacznej mierze przyczyniła się do opóźnienia realizacji cos w HTS.

Przyszłość wykaże, czy „pakt o nieagresji” jest jej końcem, czy tylko rozejmem.

Co przyniesie nowy rok?

Koniunktura na wyroby HTS na razie jest niezła. Jeśli w przyszłym roku utrzyma się oczywiście gospodarka kraju, można liczyć na wzrost sprzedaży, wyraźnie zresztą widoczny już w tym roku.

Coraz większych trudności należy oczekiwać w dostawach rudy. HTS jest uzależniona od dostaw z Ukrainy i Rosji, są one

jednak nierytmiczne, a pertraktacje z partnerami zwa Buga — coraz trudniejsze. Niespodziewanie pojawiły się też kłopoty z zakupem cynku, niezbędnego do produkcji jednego z najbardziej poszukiwanych wyrobów — blach ocynkowanych. Dobra koniunktura na rynkach światowych spowodowała masowy eksport. W rezultacie cynk pochodzący z kopalni odległej od Krakowa o nie-

pełnia 50 km HTS kupuje na giełdzie w Amsterdamie, oczywiście po cenach światowych.

Obszary ubóstwa

Kilka tygodni temu kierownictwo HTS podpisało porozumienie placowe ze związkami zawodowymi. W aktualnej sytuacji HTS wydaje się ono absurdalne — zakłada podwyżkę płac od stycznia średnio o 26 proc., a więc o cały limit przewidziany na przyszły rok. „Uległem żądaniom związków zawodowych z prostego powodu — około 35 proc. pracowników huty zarabia tak ma-

ło, że żyją w warunkach skrajnej nędzy” — mówi dyrektor Knapik. Wyczerpanie limitu podwyżek już w początkach roku może postawić kierownictwo w trudnej sytuacji. W miarę postępu inflacji w przyszłym roku muszą pojawić się roszczenia placowe, na zaspokojenie których nie będzie pieniędzy. Ta podwyżka, mająca charakter osłony socjalnej wyrwywa z rak kierownictwa ważny instrument — motywacyjną funkcję plac.

Perspektywa roku 2000 — niepotrzebni muszą odejść?

Generalna koncepcja — to przekształcenie HTS w holding (czyli spółkę spółek), składający się z czterech części: huty, grupy spółek pracowniczych instytucji zarządzającej tzw. majątkiem nie chciwym (składnikami majątku, które będą sprzedawane lub dzierżawione) oraz tzw. grupy finansowo-inwestycyjnej, która będzie obracać wolnymi kapitałami HTS.

Docelowo huta powinna produkować rocznie około 3 mln ton wyrobów, w tym 600 tys. ze stali sprowadzanej z Huty Katowice. Istnieje wszakże jeden szkopuł — w roku 2000 huta nie może zatrudniać więcej, niż 8-9 tys. pracowników. Reszta musi znaleźć pracę gdzie indziej.

Pięć lat — to niezbyt odległa perspektywa. Zresztą dla części pracowników zaktualizuje się wcześniej. Już w nadchodzącym roku będzie zreformowany dział informatyki. Coś trzeba zrobić z Zakładem Remontowym. Urochomienie COS za 18 miesięcy spowoduje, że np. zespół przygotowania wlewnic czy stalownia konwertorowa stana się zbędne.

Część pracowników znajdzie pracę w spółkach, które będą tworzone z wydzielonych jednostek huty. Jednak ich szansa jest głównie znalezienie zamówień na zewnątrz, poza hutą. Część pracowników zostanie przekwalifikowana. Co stanie się z resztą? Wydaje się, że w tej kwestii nikt nie ma na razie spójnej koncepcji. Trudno przypuszczać, aby huta potrafiła ten problem rozwiązać samodzielnie. Podpisane w jesieni „trójporozumienie”: HTS — wojewoda — władze miasta, temu przede wszystkim ma służyć. Jest to bowiem problem nie tylko HTS, lecz także miasta i dobrze, że świadomość tego dotarła do jego władz.

Nr 57

W Nowy Rok baw się z komputerem

28 XII 1994

MAHABA NI TONGA

Nauczyłem się nowego przysłowia. Dla lepszego efektu w języku swahili — „Mahaba ni tonga”. Bynajmniej nie zamierzam na łamach „Komputera Polskiego” rozpocząć kursu korespondencyjnego języka swahili. Nie chcę także nauczać nikogo tadżyckiego, węgierskiego czy jidisz... Moje zainteresowanie tymi nieco egzotycznymi językami jest ubocznym efektem zainstalowania „Encarty”.

„Encarta” jest najbardziej utytułowaną pozycją z serii „Microsoft Home”. Uważa się ją obecnie za najlepszą z istniejących multimedialnych encyklopedii na świecie. I trzeba przyznać, że uczenie zapracowała na to miłośnik. Program zajmuje 673 MB, co nawet w przypadku CD (bo jak się łatwo domyślić „Encarta” wydana jest właśnie na takim nośniku) stanowi ilość imponującą. Na taką objętość składa się praktycznie jedno — Wiedza.

Informacje dostarczane nam przez „Encartę” dotyczą wszystkich możliwych dziedzin życia. Wszystkie istotniejsze dyscypliny nauk są tu w mniejszym lub większym stopniu reprezentowane. Astronomia — Układ Słoneczny, planety, kwazary, galaktyki. Krótki film o kręceniu się Układu Słonecznego, który niewątpliwie usatysfakcjonowałby M. Kopernika.

Określenie składu ciał niebieskich metodą widm emisyjnych. Stąd tylko krok do fizyki — dyspersja światła, lasery (a więc i nasze poczytywane napedy CD). Co to jest prąd elektryczny i pole magnetyczne? To już podstawy elektroniki. Ta prowadzi nas do komputerów. Nie zabrakło tu założyciela Microsoftu Billa Gatesa i Steve'ego Wozniaka na tle pierwszego modelu Apple Macintosh.

Nie zapomniano o chemii. Atomy, arsenik, trucizny i nawozy sztuczne. Wszystko po trochu. Zagadnienia chemiczne powoli przenoszą nas w świat biologii. Ryby, ptaki, gady, człowiek... Słowem: wszystko to, co nie zmieściło się w „Dangerous Creatures” plus jeszcze trochę. Tak dochodzimy do teorii ewolucji, od której już tylko krok do ekologii i jej starszej siostry, geografii. Przed naszymi oczyma zaczyna wirować błękitny, ziemski glob. Stąd tylko klik (myszka) do zawarcia bliższej znajomości z Europą, Azją czy Afryką. Każdy kraj ilustrowany jest odpowiednią mapą polityczną, flagą i hymnem. Każdy kraj ma swoją historię. Każdy kraj toczył kiedyś wojny, tworzył własną kulturę. Na przestrzeni wieków nieraz zmieniały się granice, ale trwały narody, które mimo granic łączyła wspólna tradycja i język. Tu kłania się nam lingwistyka. Możemy usłyszeć kilka najprostszych słów w wybranym przez nas języku. Usłyszymy też przysłowia, różne dla każdego z języków. Brak mi fontów, by niektóre z nich przybliżyć naszym Czytelnikom.

Ale cywilizację tworzą ludzie. Tysiące ludzi, którzy gdzieś na przestrzeni wieków dorzucili swój kamyczek do budowy gmachu. Ktoś przecież musiał wymyślić koło i maszynę parową. Nasza cywilizacja nie zaczęła się przecież dwa tysiące lat temu, co sugerowałyby nasz kalendarz. O tym także poinformuje nas „Encarta”. Kultura — wielkie dzieła wielkich mistrzów, poezja, literatura, muzyka. Narodowa muzyka Turcji miesza się tu z solą na trąbce w wykonaniu samego Louisa Armstronga.

Sporo o Polsce, jak zresztą o każdym z krajów. Zamieszczone tu fotografie ucieśnią zapewne krakusów — Wawel, Rynek etc... W fotografiach prowadzimy 3:1 z Warszawy, co nie powinno nikogo dziwić. Jest tu wszak sporo i o historii Polski, i o naszym dorobku kulturalnym. Sporo tu także danych statystycznych i liczbowych. Interesujący jest zwłaszcza przelicznik dolara do złotówki — 16.000 zł za 1 dol. Przyznam się, że dość uważnie przestudiowałem informacje poświęcone naszej historii. Ku mojemu zdziwieniu okazały się one całkiem przystępne (!), zgodne ze znaną mi wersją historii (!!!) i całkiem, całkiem obszerne.

Można złośliwie powiedzieć, że każda informacja jest dla nas w zasięgu kliku myszki. Może brzmi to śmiesznie, ale w „Encartę” to naprawdę tak wygląda. Zachowano tu pełną interakcyjność programu. Oznacza to, że czytając np. o układzie okresowym pierwiastków

możemy „od kliku” wyświetlić sobie informacje o Mendelejewie (nie wtajemniczonym wyjaśniam, że jest to twórca tego układu), skąd tylko krok do Rosji, jej historii i języka itd., itd., itd... Co ciekawe istnieje możliwość przeniesienia informacji z „Encarty” (tekstu, grafiki, dźwięku) poprzez „schówek” (czyli po ludzku Clipboard) do dowolnej innej aplikacji w Windows, edytora czy programu graficznego. Zeby było jeszcze ciekawiej — „Encarta” ma możliwość „podłączenia” zewnętrznego edytora tekstu. Standardowo jest to windowsowski Write, nic nie stoi jednak na przeszkodzie, by był to nasz ukończony Ami Pro.

Wszystkie te cechy czynią z „Encarty” wspaniałe narzędzie zabawy, nauki i pracy, niewątpliwie warte 150 USD (niestety, nieprzeliczalnych po „Encartowym” kursie 16.000 zł), które przyjdzie nam za program zapłacić. Ale powiadam warto.

A tak na marginesie: „Mahaba ni tonga” to znaczy „Miłość jest ślepa”. I piękna zarazem, o czym świątecznie donosi

JACEK ZALESKI

Program: „Encarta”
Producent: Microsoft 1994
Dystrybucja: SYSTEM 3000
Wymagania: PC 386, 1 MB RAM, karta VGA, karta muzyczna pracująca w Windows (zgodna ze standardem MIDI), myszka, Windows 3.1 x
Cena: ok. 135 USD (bez 22 proc. VAT).
Serdecznie dziękuję Darkowi Jarosławowi z firmy Microsoft za udostępnienie programu.

W centrum stolicy pewnego wielkiego i bogatego kraju można zauważyć sporej wielkości tablice z napisem ostrzegającym przechodniów przed nierównością chodnika. Tablice te — wyraźnie nadgryzione zębem czasu — od dawna już zastępują remont chodnika.

U nas nagminnie zdarza się, że zamiast usprawniać organizację wprowadza się technikę informacyjną. Czynniki takie w przedsiębiorstwach, instytucjach użyteczności publicznej oraz w jednostkach budżetowych. Zmiany w ich otoczeniu a przede wszystkim rynek i konkurencja w przypadku przedsiębiorstw, samodzielność i stopniowa ko-

raz kłopotliwe pytanie o cel takiego rozwiązania. Zupełnie nie rozumiemy naszej specyfiki.

Nasza specyfika najwyraźniej polega na tym, że ludzie kochają kolejkę, ale muszą one być nowoczesne, co kosztuje. Również to jest naszą specyfiką, że problemy organizacyjne muszą rozwiązywać programiści. Ciekawe, po co kształci się specjalistów w zakresie organizacji zarządzania, skoro prace zleca się później informatykom.

Jest prawdą, że reprezentanci tej profesji potrafią zrobić niemal wszystko i zawsze wiedzą jak. Nie muszą wiedzieć po co i co, ale wiedzą jak. Skutek jest taki właśnie, jak w przedstawionym przykładzie: z pewnością powstał wspaniały system, ale jaki jest jego cel? Utrzymanie kolejek? Zachowanie niesprawnej organizacji, do której klienci

Marian Kuraś

Uwaga! Nierówny chodnik

mercjalizacja instytucji użyteczności publicznej oraz malejące dotacje i większa samodzielność w przypadku jednostek budżetowych — wszystko to zmusza kierownictwo tych organizacji do zrobienia czegoś. Czegoś, co pozwoli usprawnić, udoskonalić, zapobiec czy uratować przed katastrofą.

Jaki może być ratunek dla przedsiębiorstwa czy instytucji, której organizacja wyklucza skuteczne i efektywne działanie? Oczywiście komputeryzacja! Zakupi się i postawi komputery, zepnie się je w sieć, „przenieś się na nie” wszystkie te kartoteki i dokumenty oraz skomplikowane procedury i... będziemy mieli spokój. Nie, spokoju nie będzie: trudności pozostaną, chociaż może trochę się opóźnią. Koszty takiej „modernizacji” mogą okazać się za wysokie a efekty mierne jeśli w ogóle się pojawiają. W ilu instytucjach planuje się efekty i koszty takich przedsięwzięć?

Radiowa „Trójka” doniosła niedawno o komputeryzacji kolejek na poczcie w Warszawie. U nas, w Krakowie jeszcze mamy zwykłe kolejkę a w stolicy kolejkę na poczcie są już *obsługiwane przez komputer*. Przychodzi klient, dostaje bilet z numerem i przewidywanym czasem oczekiwania. Potem musi patrzeć na wyświetlacze nad okienkami, aż pojawi się jego numer. Wtedy musi przetrwać w tłumie oczekujących i już może zapłacić czynsz.

Dlaczego nikomu nie wpadło do głowy, żeby zmienić organizację tak, by zlikwidować czy bodaj skrócić kolejkę? Niemożliwe; na poczcie muszą być kolejkę! A kolejkę skomputeryzowaną to nowoczesność. Można pokazywać obcokrajowcom, jacy jesteśmy nowoczesni. Obcokrajowcy tymczasem to zwykle ludzie bez wyobraźni i zadają za-

muszą dopłacać stojąc w kolejkach? Przecież to oznacza, że wprowadzanie techniki informacyjnej nie ma sensu.

Sens i cel wprowadzania nowej techniki tkwi w tym, że poprawia się jakość obsługi klienta zmniejsza się koszty czy zwiększa obroty dzięki usprawnieniu organizacji. Jeśli nie to jest u nas celem „komputeryzacji”, to co? Wzrost kosztów? Zachowanie kolejek? A może sama „komputeryzacja”? Ciekawe, kto wpadł na taki pomysł. Jeśli to ktoś z kierownictwa poczty, jest to niepokojące. Oznacza, że państwowa poczta zatrudnia na stanowiskach kierowniczych ludzi niedolnych do organizowania pracy. Jeśli rzecz wymyślił informatyk jest to jeszcze bardziej niepokojące. Oznaczałoby to, że kierownicy na poczcie nie dość, że nie potrafili organizować pracy, to jeszcze zlecają wykonanie prac wchodzących w zakres ich obowiązków niewłaściwym specjalistom.

Wyobraźmy sobie, że władze miasta zlecają zaprojektowanie systemu komunikacyjnego mechanikom pojazdów samochodowych. Ma to uzasadnienie w tym, że mechanicy świetnie znają się na samochodach. Podobnie informatycy: znają się doskonale na technice informacyjnej ale nie znają się z reguły na problemach organizacji, którą mają usprawniać. Organizację powinni zmieniać menedżerowie przy współpracy specjalistów w zakresie systemów informacyjnych (specjalności zarządzania). Dopiero wtedy informatycy będą mogli wnieść się na wyżyny swoich umiejętności — będą w końcu wiedzieli czego rzeczywiście potrzeba użytkownikom. I nikt wreszcie nie będzie mógł zrzucać na nich winy za nieskuteczne funkcjonowanie organizacji. Do tego ostatniego niebawem wrócimy.

Myszę, że książki z serii „...dla opornych” nikomu przedstawiać nie trzeba, stanowią żelazną część witriny chyba wszystkich księgarń technicznych. Każda z książek ma umieszczony na okładce napis „Podręcznik dla Większości z Nas”. I nie bez racji. Jeśli ktoś uważa, że jest technicznym antytalentem to zazwyczaj... ma rację. Stąd wszelkie OPORY przed przeczytaniem czegośkolwiek związanego z dowolnie pojmowaną techniką. A ponieważ materia nie znosi próżni, znaleźli się facyci (i facetki) piszący niezłe książki przeznaczone specjalnie dla OPORNYCH. Możecie mi wierzyć, po przeczytaniu chociaż jednej z nich samistwierdzicie, że moje słowa nie były na wyrost.

Dziś proponuję „Internet dla opornych”, zgodne z hasłem „przyjemne należy łączyć z pożytecznym”. Efektywne korzystanie z końcówki Internetu otwiera przecież okno na świat (dostownie) i umożliwia dostęp do nieograniczonych ilości informacji. Internet nie jest już sztuką dla sztuki, schronieniem dla grupki zafascynowanych komputerami technoholików, obsesją nawiedzonych dziennikarzy pism komputerowych czy też poletkiem doświadczalnym

INTERNET dla opornych

dla niewyżytych informatyków, jest po prostu wyznacznikiem naszych czasów, czy się to komuś podoba czy nie.

Książka ta jest oczywiście przeznaczona dla wszystkich zainteresowanych siecią Internet. Tym bardziej że komercyjny (tzn. płatny) dostęp do Internetu nie stanowi problemu. Szkoda tylko, że ceny oferowane przez krajowego operatora NASK (monopolista, a jakże!), są dla zwykłego śmiertelnika mocno wyrubowane (powiedzmy szczerze — zubożające). Dlatego w tym wyszyciu do informacji większe szanse mają firmy, tak duże jak i małe. To się po prostu opłaca.

Dla początkującego użytkownika tej sieci „Internet dla opornych” stanowi wyczerpujące kompendium wiedzy, napisane na dodatek przystępnie i dowcipnie, bez posługiwania się napuszonym językiem. Dowiemy się z tej książki nie tylko czym jest internetowa sieć komputerowa, ale także jakie

posiada zasoby, tzn. do jakich baz danych można się przy jej pomocy podłączyć, jakie informacje można wymieniać z innymi użytkownikami, co to są grupy dyskusyjne, jak się przesyła pliki, itp., itd.

Autorzy omówili także, oczywiście w zakresie podstawowym, najbardziej popularne oprogramowanie, którym posługują się użytkownicy Internetu. Znajdziemy tam także opis najnowszych typów usług, które Internet oferuje jak i opis programów stosowanych do ich obsługi. Jestem przekonany, że po lekturze będziemy wiedzieć co to jest baza Archie, tajemniczy Swistak (Gopher), system WAIS czy też najbardziej popularna ostatnio w internetowym światku (i nie tylko) „światowa pajęczyna” WWW (World Wide Web). W książce zawarte są również tabele niektórych najpopularniejszych adresów, jak również spisy najbardziej „pekających” (zasobnych) bez danych.

Wyjaśnienia wymaga tylko nadtytuł każdego ze znakomitych rysunków umieszczonych przed każdym rozdziałem — „Piąta Fala Richa Tennanta”. Jest on dowcipnym nawiązaniem do „Trzeciej fali”, słynnej książki amerykańskiego krytyka społecznego i futurologa Alvina Tofflera, w której opisał pojawienie się społeczeństwa postindustrialnego. (A Toffler jest także autorem nie mniej słynnej pozycji — Szok

przyszłości, opisującej dezorientację społeczeństw (i jednostek) wywołaną ogromnymi zmianami społecznymi powodowanymi przez rozwój technologii, informatyki i łączności).

W trakcie czytania „Internetu dla opornych” zaniepokoiła mnie tylko jedna rzecz. Okazało się, że „hypertextowa” zaraza dotarła także do Wydawnictwa REDA ME. O ile dobrze pamiętam to „hyper” (ang.), najwyższy stopień w szeregu dobry, super i cacy, tłumaczmy jako hiper a „text” to po prostu „tekst”. Trzeba przyznać, że wydawnictwo IDG ma szczęście w doborze autorów. Pana Johna R. Levina i Panią Carol Baroudi czyta się naprawdę z przyjemnością. Zachęcam także wszystkich nieprzekonanych do przeczytania „Słowa wstępne” na str. VI. Jeśli już zechcemy sięgnąć po tę książkę, niech nikogo nie przeraża stosowane od czasu do czasu obco brzmiące nazwy lub co gorsza, typowo amerykańskie skróty i akronimy, gdyż zawsze znajdziemy ich rozwinięcie i mniej lub bardziej dowcipne uzasadnienie.

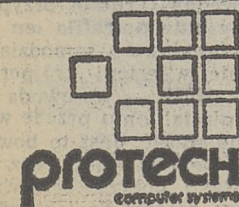
Książka ta należy do wielkiej serii książek „Dla opornych”. Jest to chyba najlepsza seria wydawnicza dla początkujących jaka pojawiła się na naszym rynku w ostatnich latach (niezły lapsus, tak jakby parę lat temu można było na tym rynku cokolwiek kupić!). Tym większe brawa dla Wydawnictwa READ ME i oczywiście IDG Books Worldwide, Inc.

PRZEMYSŁAW PAWELCZYK
Książkę otrzymaliśmy z księgarń „Elektronika”, pl. Matejki 5 w Krakowie.

Papier komputerowy
DRESCHER
w szerokim asortymencie.

Przy większych zakupach korzystne rabaty.

Kraków, ul. Librowszczyzna 3,
tel./fax (0-12) 23-13-02, 22-20-83, 22-42-27.

Najtańsze niezawodne
KOMPUTERY DRUKARKI i PROGRAMY
PAPIER, AKCESORIA, MEBLE KOMPUTEROWE

KRAKÓW
Kazimierza Wlk. 20
tel. 33 75 80

Kącik shareware

Jak w każdą środę, również i dziś w redakcji „Dziennika Polskiego” przy ulicy Wielopole 1 będziemy kopiować programy SHAREWARE, od 16.00 do 17.00. Prosimy aby przyniesione dyskietki były sformatowane. Zaoszczędzi to wiele czasu. Na dziś przygotowaliśmy:

EXEPACK C.D.

Ostatnio udało nam się zdobyć dla Państwa jeszcze jeden ciekawy program pakujący pliki wykonywalne. Mam tu na myśli nie tylko pliki *.EXE, ale także *.COM. Nazywa się on TINY-PROG i ma wiele ciekawych opcji np.: po skompresowaniu może umieścić w nagłówku dowol-

na informację podaną przez użytkownika. Informacja ta może mieścić się w kilku liniach. Poza tym możemy plik zabezpieczyć hasłem, o które program będzie się pytał przy uruchomieniu. Ponadto możemy konwertować pliki *.COM na *.EXE.

UNP

Co jednak zrobić, gdy mamy spakowany program ale nie możemy go rozpakować? Możemy wtedy użyć programu UNP. Potrafi on wykrywać i rozpakowywać. Oprócz tego może konwertować pliki EXE na pliki COM i odwrotnie.

ROBERT PAJĄK

NOWOŚCI NA AMIGĘ

Już na nowy rok 1995 zapowiadane są kolejne nowości sprzętowe dla całej rodziny Amig. Producentem nowinek będzie bardzo mocno zakorzeniona na rynku „Przyjaciółki” wrocławska firma HDP.

W styczniu powinien pojawić się w sklepach hi-fi audioprocesor AP-100. Urządzenie pomyślane jest jako uzupełnienie genlocka — przystawki pozwalającej na łączenie obrazu komputerowego z wideo oraz na dowolne ingerowanie w parametry wizji. Audioprocesor będzie małym stołem mikserskim pozwalającym na mieszanie ze sobą dźwięku pochodzącego z czterech niezależnych źródeł. Sterowanie AP100 zrealizujemy za pomocą specjalnie opracowanego programu pracującego w trybie multitasking. Regulacja parametrów dźwięku obejmować będzie: siłę wzmacnienia, barwę, balans, przełączanie pomiędzy trybami mono i stereo, włączanie efektu pseudostereo oraz tak zwane autowyciszenie dźwięku. W przypadku tego ostatniego wystarczy podać jeden parametr — czas w sekundach — i dźwięk bardzo płynnie zostanie wyciszony w założonej jednostce czasu.

Kolejną przyszłoroczną nowością HDP będzie interface o nazwie Key-Com, przystawka o podwójnym zastosowaniu. Dzięki

niej użytkownicy Amigi CD-32, zamieniają swój sprzęt w pełnowartościowy komputer. Key-Com umożliwi przyłączenie do komputera zwykłej klawiatury do IBM. Dotychczasowe rozwiązania umożliwiały połączenie CB-32 tylko z klawiaturą od AMIGI 4000. Niestety jest ona stosunkowo droga a poza tym trudno osiągalna. Klawiatury do pececia dosłownie za psią cenę, można kupić w każdym szanującym się sklepie komputerowym Zapewnić interface będzie cieszył się sporym powodzeniem. CD-32 można już w tej chwili kupić za 6 milionów złotych, po doliczeniu kosztów interface i klawiatury i tak wyjdzie to taniej niż kupno Amigi 1200. A przecież rzecz niebagatelna, CD-32 ma wmontowany wewnątrz bardzo przyzwoity CD-ROM, który po zamontowaniu modułu MPEG może służyć do odtwarzania filmów wideo z kompaktu. Kto raz zobaczył coś takiego na własne oczy długo nie zapomni.

Nowy interface posiada również wyjście do połączenia CD-32 z dowolną Amigą. Co to oznacza nie trzeba długo tłumaczyć. Zyskujemy w ten sposób dostęp do bardzo bogatej biblioteki programów dostępnych na CD-32 a sama konsola zamienia się w inteligentny (nawet bardzo) CD-ROM.

TADEUSZ KLECZEK

Jakość nie musi być droga

Co to są komputery DATACOM, dlaczego ostatnio tyle się o nich mówi? Są to pierwsze komputery produkowane w Polsce zgodnie z międzynarodową normą jakości ISO 9002. W Krakowie oferowane są przez firmę Consoft, członka założyciela Polskiego Konsorcjum Firm Komputerowych DATACOM. Dzięki produkcji w kraju wygrywają konkurencję cenową z innymi producentami, a o ich jakości świadczy bardzo wymagająca norma jakości. Aby dodatkowo uatrakcyjnić ich zakup, firma Consoft podpisała szereg umów OEM, dzięki którym komputery DATACOM mogą być oferowane z wieloma interesującymi programami w superniskich cenach. Każdy komputer jest wyposażony w oprogramowanie firmy Microsoft DOS 6.22 i Windows for Workgroups 3.11 pl oraz na życzenie dodatkowo w program Works 3.0 pl. Również chyba najbardziej popularny program dla PC, Norton Commander 4.0 jest dostępny w tej formie sprzedaży.

Ostatnim hitem Consoftu jest pakiet 6 programów firmy Saari „Program Manager”, który umożliwia zarządzanie budżetem osobistym, terminarzem spotkań, adresami, korespondencją oraz pozwala na dowolne obliczenia przy pomocy arkusza kalkulacyjnego. Wszystkie programy (poza NC 4.0) działają w przyjaznym środowisku MS Windows oraz sprzedawane są w superatrakcyjnych cenach jako programy OEM dla komputerów DATACOM. Dla przykładu „Pro-

gram Manager” firmy Saari kosztuje tylko 680 tys. zł, gdy jego „półkowa” cena wynosi 1.500 tys. zł. Komputery DATACOM przeznaczone są dla szerokiego kręgu odbiorców. Oferowane są komputery proste 486sx-25, coraz bardziej popularne ostatnio zestawy multimedialne wyposażone w CD-ROM-y oraz karty dźwiękowe, komputery z magistralą VL-Bus lub PCI z procesorami 486 i Pentium. Wszystkie zestawy mogą pracować samodzielnie lub w sieciach komputerowych np. Novell lub Windows for Workgroups. Gdy do tego wszystkiego dodamy 3 lata gwarancji, możliwość zakupu na raty lub w leasingu przestajemy się już dziwić czemu komputery DATACOM cieszą się takim uznaniem klientów.

Zresztą nie tylko użytkownicy są tego zdania. Zakończony niedawno w Krakowie INFO — Festiwal '94, obsługiwanym był z wykorzystaniem komputerów DATACOM. Również organizatorzy tak prestiżowej imprezy, jaką jest otwarcie Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej „Mangha” w Krakowie wybraли firmę Consoft i jej komputery DATACOM jako najodpowiedniejsze. Optymalne zestawienie jakości komputerów DATACOM i ich ceny oddaje hasło „Jakość nie musi być droga”.

Komputery DATACOM dostępne są w sklepach Consoftu w Krakowie ul. Paulińska 6, tel. 22-33-43, 21-98-36 lub przy ul. Kalwaryjskiej (KS Korona), tel. 56-04-74, również w soboty. (Tekst sponsorowany)

Przeгляд cen dysków twardejch firm SEAGATE, WD CAVIAR i QUANTUM dostępnych w niektórych krakowskich sklepach.

Zgodnie z ubiegłotygodniową obietnicą prezentujemy dziś tabelkę cen różnych twardejch dysków (zarówno pod względem producenta jak i pojemności). Okazuje się, że ten sam dysk tu jest droższy, a tam troszkę tańszy... Za tydzień pojawią się tu prawdopodobnie monitory. No i cyferek będzie mniej, bo i do naszej tabelki dotrze denominacja.

Przypominamy, iż VAT (22 proc.) należy doliczyć tylko do cen podkreślonych (w ostatnich dwóch kolumnach) oraz, że są to ceny w tys. złotych. (AG)

Radio Kraków zaprasza do magazynu komputerowego „Bity i Bajty” w poniedziałki godz. 18.15

KOMIS KOMPUTEROWY

Skup, sprzedaż. Królewska 65, tel. 36-80-55.

		PROGRESS	ESCOM	BAJPCTEK	JOY	CONSOFT	KEN
SEAGATE	210	---	5.100.	---	---	---	4.190.
	340	---	---	---	---	---	5.690.
	420	---	7.100.	---	---	---	6.090.
WD	170	---	---	---	5.000.	4.350.	---
	210	5.700.	---	---	5.500.	4.600.	4.690.
	340	6.850.	---	6.300.	6.750.	5.600.	5.790.
	420	7.250.	---	7.000.	7.400.	5.950.	6.190.
CAVIAR	540	8.900.	---	8.400.	9.150.	7.350.	7.290.
	720	10.500.	---	10.300.	10.400.	8.400.	8.990.
	1000	---	---	17.850.	17.000.	---	---
QUANTUM	210	6.600.	---	---	---	4.250.	---
	270	6.450.	---	5.900.	---	4.550.	---
	420	---	---	---	---	5.800.	6.090.
	540	SCSI 10.800.	8.500.	8.400.	---	7.000.	---
M	720	---	---	---	---	8.400.	---

Komputer człowiekowi wiliem... Smutne, prawda? Nie tylko smutne, ale i prawdziwe, co ooczko potwierdzi całym licznym rzeszą tych, którzy nie wierzą ani w przyjazność elektronicznego złomu, ani też programów komputerowych. Tak rzecz można by zacząć ponieważ IBM-om, Amigom i Macintoshom na pewno nie udzieli się świąteczna atmosfera łagodności i biologicznej miłości do bliźnich. Wiem co mówię.

W pierwszym, naturalnym odruchu, należy wyżyć się złości, że w wigilijny wieczór komputer, sam z siebie, mówi ludzkim głosem. Wiem: fachowcy powiedzą, że nie ma nic prostszego. Wystarczy zainstalować kartę dźwiękową i odpowiednio oprogramowanie, a Wasza Ulubiona Maszyna nie tylko coś tam opowie, ale i zagra. Być może nawet kolebę. No cóż, można się wzruszyć. Tym przede wszystkim, że udało się kartę dźwiękową podłączyć, że działa i współpracuje z oprogramowaniem. Sukces jest pełny i naprawdę bezdyskusyjny.

Jednak prawdziwy i niekłamany stan wzruszenia, stosowny do świątecznej pory, wywołuje u komputerowych żółtodziobów dopiero widok choinki na monitorze. Może dlatego, że jest to raczej niezwykła choinka. Jest nie najładniejsza. Jest, najczulszej, czarno-biała. Obok niej pojawiają się życzenia świąteczno-noworoczne. No i najważniejsze... Choinka pojawia się na komputerowym monitorze za sprawą i wiedzą samej tylko maszyny: żadnego przyciskania zawitych kombinacji klawiszy i żadnego uruchamiania programów. Nic z tych rzeczy.

Oczywiście komputerowi filozofowie, zwłaszcza ci ocytani w literaturze sf i fantasty, mogliby już zacząć tworzyć całą ide-

ŚWIĄTECZNA CHOINKA

logiczną otoczkę zjawiska, gdyby nie fakt, że — co się zresztą szybko okazuje — choinka nie pojawia się za sprawą sił nadprzyrodzonych. To po prostu uboczna działalność wirusów komputerowych

Przygodą z choinką jest jak najbardziej realna, nawet już pomiędzy 19 grudnia a 1 stycznia... To nie innego jak poczciwy wirus w katalogach opisywany jako Choinka lub Father Christmas, czyli marna i cherliwa mutacja wirusa V-648, w której wskutek rażącej niebałości programisty, uszkodzona zostaje funkcja niszczenia co ósmego napotkanego pliku. Wirus ten ma wyraźne niedociągnięcia konstrukcyjne, ale za to jest grzeczny, taktowny i ułożony. Jednym słowem — potrafi się znaleźć w dobrym towarzystwie. Wie też, że operatorowi komputera trzeba złożyć życzenia świąteczne. Stąd towarzyszący choince napis: „Merry Christmas & a Happy New Year for all my lovely friends from FATHER CHRISTMAS”.

To nie koniec. Podobny, świąteczny efekt, wywołuje również wirus XA1. Jak twierdzą fachowcy nie jest on zbyt skomplikowany, ale za to wyjątkowo złośliwy. Infekuje tylko pliki typu COM. Po raz pierwszy zidentyfikowano go w Niemczech, w 1990 roku. Po uruchomieniu programu — nosiciela, wirus przeskakuje katalogi, najpierw robiący później wszystkie inne opisane w systemowej ściężce do-

stępu „PATH” i nie tracąc czasu „w jednym przebiegu” zaraża pięć napotkanych, a zdrowych jeszcze plików. Recepta na sukces jest więc niezwykle czytelną: praca, praca i jeszcze raz praca. Niemcy to naród nie tylko pracowity, ale i kulturalny, bo szanujący tradycję. Wirus XA1 pomiędzy 24 grudnia, a 1 stycznia powoduje, że zarażony program nie pracuje, ale dostojnie wyświetla choinkę i składa życzenia świąteczne: „Und er lebt doch noch: Der Tannenbaum! Frohe Weihnachten”. Zarzy i swawole zaczynają się dopiero 1 kwietnia, kiedy to zamiast choinki operator komputera widzi napis „April, April”. Operator bezmyślnie się gapi, a wirus w tym czasie pracuje, niszcząc zawartość twardego dysku lub dyskietki.

W wigilijny wieczór, choć również dobrze w poranek tego dnia, mamy z kolei możliwość zapoznania się z wirusem „Form”, typowym wirusem dyskowym, rodem ze Szwajcarii. Zażą on „boot-sektor” dysku twardego i dyskietek, skutecznie uniemożliwiając dostęp do zgromadzonych tam danych. Dodatkowo, każdego miesiąca, właśnie 24. wirus demonstruje swoją obecność w systemie: naciskaniu klawiszy towarzyszą losowo generowane dźwięki.

Został jeszcze sylwester i Nowy Rok. Niezapomnianych przeżyć w tym dniu dostarczyć może wirus Sajgon, produkt — jak wskazuje nazwa — spoza obsza-

ru Europy. Jest to wirus atakujący „boot-sektor” dyskietek i twardego dysku. W momencie operacji zapisu lub odczytu „Sajgon”, sprawdza datę systemową po czym konstatując, że właśnie jest 31 (dowolnego zresztą miesiąca) sztyruje dysk lub dyskietkę, niestety nieodwracalnie.

Niektóre objawy działalności wirusów komputerowych są dość sympatyczne: choinka, życzenia noworoczne, itd. Ale prawdę powiedziawszy z powodu wirusów nikomu już nie jest do śmiechu. Szkody przezeń powodowane, w opinii brytyjskiego National Computing Centre, kosztują „komputerowców” tyle samo co klasyczna awaria sprzętu. Nie dodać, nie ująć. Co ciekawsze, wszystko to dzieje się w czasach, gdy użytkownik posiada silniejsze niż kiedykolwiek narzędzia do obrony przed wirusami, narzędzia, z których naprawdę warto korzystać.

Pamiętaj: każdą obcą dyskietkę, eksploatowaną na Twoim komputerze przebadaj programem antywirusowym. Jeśli Twój PC posiada MS-DOS'a w wersji 6.00 lub 6.22 masz do dyspozycji MSAV (pakiet antywirusowy) i VSAFE (rezydentna ochrona antywirusowa). Jeśli zaś pracujesz na starszej wersji DOS'a i masz mało pieniędzy postaraj się o niekomercyjny pakiet antywirusowy shareware lub freeware. Godny polecenia jest program SCAN. Najlepiej jednak korzystać z „wyróbów” rodzimej produkcji, wykrywających polskie wirusy, gdzie indziej prawdopodobnie nie znane. Może to być np. słynny MKS-vir, lub Cordat Antivirus. Jeśli chcesz wiedzieć coś więcej na temat wirusów sięgnij po czasopismo „PC Virus”, jedyne w swym rodzaju po polsku, o wirusach i na dyskietce. TOMASZ DZIKI

Mały słownik wyrazów komputerowych

gdą pracujemy na komputerze z procesorem 8086.

Kod kraju — kod identyfikujący niektóre specyficzne cechy systemu operacyjnego właściwe dla danego kraju, m. in. narodowe znaki ekranowe, format daty oraz czy separator dziesiętny ma być kropką czy przecinkiem. W celu ustawienia tych parametrów korzystamy z polecenia COUNTRY. Polecenie to umieszczamy wyłącznie w pliku

CONFIG.sys, np. COUNTRY = xxx yyy C:/DOS/COUNTRY.sys, gdzie: xxx — określa kod kraju (np. 048), yyy — określa numer tablicy kodowej właściwej dla danego kraju (odpowiednio 852 lub 850).

Kod zakończenia — kod zwracany do systemu operacyjnego po zakończeniu działania polecenia i niektórych programów. Kod ten może być badany przez odczytanie parametru ERRORLE-

VEL, a jego wartość może świadczyć o przebiegu realizacji polecenia lub programu. Wartość tego parametru możemy wykorzystać np. w poleceniu IF, np. IF ERRORLEVEL numer goto Etykieta. Warunek ten jest prawdziwy tylko wtedy, gdy poprzednio uruchomiony przez COM-MAND.com program zwróci kod zakończenia równy lub większy od podanego numeru. Patrz także: „IF”.

Kompilator — (ang. compiler) program tłumaczący z języka programowania na język maszynowy. Efektem jego działania jest program wykonywalny (z rozszerzeniem COM lub EXE). Kompilatory są znacznie szybsze od interpreterów. (PK)

RATY, LEASING

Kraków
św. Marka 31 tel. 22-49-22

KOMPUTERY

OKAZJAMI KONKURS WYGRAJ KOMPUTER!

DRUKARKI

OKI

KSEROKOPIARKI

Ceny od 9.9 mln

AUTORYZOWANY SERWIS - DOSTAWA

TELEFAXY MASZYNY DO PISANIA KALKULATORY PAPIER KOMPUTEROWY KSEROGRAFICZNY

„KOMPUTER POLSKI” jest przygotowywany na komputerach firmy „Protech - Galicja”. Sklep firmowy: Kraków, ul. Kazimierza Wielkiego 20, tel. 33-75-80

Ta książka wywołała burzę w USA

COGNITOKRACJA I PODKLASA

Inteligencja, czyli sprawnie umysłowa, jest dzisiaj najważniejszym wyznacznikiem sytuacji życiowej człowieka. Coraz wyraźniej określa ona strukturę współczesnego społeczeństwa, prowadząc do nowej, niebezpiecznej polaryzacji klasowej i podziałów rasowych. Tak w największym skrócie przedstawia się teza wydanej właśnie w USA książki Richarda J. Herrnsteina i Charlesa Murray'a „The Bell Curve, Intelligence and Class Structure in American Life” („Krzywa Bella: inteligencja a struktura klasowa w życiu Ameryki”). Z powodu swoich implikacji ideowych i politycznych wywołała burzę w amerykańskich mediach.

Mierzona naukowymi testami inteligencja (IQ) w przeszłości rozkładała się w społeczeństwie dość równomiernie, ponieważ jego skostniała struktura określała przede wszystkim takie czynniki jak urodzenie i dziedziczny majątek. Ale wymagania gospodarki XX wieku — argumentują autorzy — wymusiły masowy awans ludzi inteligentniejszych, potrzebnych na stanowiskach menedżerów, ekspertów, w wolnych zawodach, czyli do prac, w których liczy się przede wszystkim biegłość myślenia. Powstawała w ten sposób meritokracja, czyli elita ludzi wybijających się dzięki własnym zasługom, a więc pracowitości i zaletom umysłu. W Stanach Zjednoczonych, kraju zbudowanym na miarę nieograniczonych możliwości dla każdego, proces ten zdawał się być realizacją amerykańskiego ideału równości szans i absolutnej mobilności.

Jednak, wraz z rosnącą rolą sprawności umysłowej w gospodarce — na niekorzyść siły i wytrzymałości fizycznej — w ostatnich kilkudziesięciu latach kształtuje się nowa stratyfikacja i polaryzacja społeczna. Z jednej strony elita intelektualna, złożona z osób o IQ powyżej 110—115 i zwana przez Murray'a i Herrnsteina „cognitokracją” coraz bardziej wyodrębnia się i izoluje od reszty społeczeństwa.

Z drugiej — na samym dole pozostaje, z coraz mniejszymi szansami na wydobycie się z dna, „podklasa” ludzi o najniższym IQ (ilorazie inteligencji). Główna tego przyczyna — zdaniem autorów — leży w dziedziczności inteligencji. Jest ona przekazywana genetycznie w 40—80 procentach. Rozpiętość ta wskazuje, że stopień tego uwarunkowania nie jest jeszcze ściśle ustalony, choć wśród psychologów przeważa opinia, że IQ jest w znacznej mierze dziedziczne. Ponieważ zaś — piszą dalej Murray i Herrnstein — ludzie o podobnym ilorazie inteligencji coraz częściej zawierają małżeństwa między sobą (zwłaszcza elita intelektualna) przekazują te cechy, w dodatku wzmacnione, potomstwu.

Na ponad 800 stronach swojej książki autorzy przytaczają dziesiątki statystyk dowodzących, że ludzie o najwyższym IQ zarabiają najlepiej, co w Ameryce plasuje ich automatycznie na szczycie hierarchii społecznej. Wśród osób wykonujących najwyższe opłacalne zawody prawników, lekarzy, inżynierów, specjalistów komputerowych, menedżerów biznesu itd. — najlepiej zarabiają z kolei ludzie umysłowo najsprawniejsi. Ta „arystokracja inteligencji” żyje i pracuje w USA w coraz bardziej zamkniętych, własnych kręgach, w izolacji od reszty społeczeństwa.

Z kolei inne tabele dowodzą rosnących statystycznych zależności między niskim ilorazem inteligencji a biedą, niskim wykształceniem i bezrobociem (czyli korzystaniem z zasiłków), a także takimi patologicznymi zjawiskami jak przestępczość czy prostytucja. Członkowie tej coraz liczniejszej w Stanach Zjednoczonych (wg oficjalnych statystyk) „podklasy” mają malejące szanse wydobycia się z nędzy, gdyż przekazują swe intelektualne ułomności na potomstwo.

Murray, badacz społeczny związany z konserwatywnym American Enterprise Institute, argumentuje od lat, że ludzium tym niewiele pomagają programy „wyrównawcze” w rodzaju Headstart (wychowanie przed-

szkolne) i dodatkowych punktów przy przyjęciach na studia dla Murzynów (tzw. Affirmative Action), gdyż nie są one w stanie przewyższyć ich genetycznych ograniczeń umysłowych. Natomiast programy pomocy dla biednych, zwłaszcza zasiłki dla samotnych matek są wręcz szkodliwym marnowaniem pieniędzy podatników, ponieważ zachęcają „podklasę” do płodzenia dzieci, skazanych na podobnie marny los jak ich rodzice. Potwierdza to fakt wysokiego przysto naturalnego w murzynsko-latynoskich gettach nędzy w USA — wyższego niż wśród białych z zamkniętymi przedmiotami.

Murray i Herrnstein dowodzą również, że inteligencja nierównomiernie rozkłada się w poszczególnych grupach etniczno-rasowych. Murzyni, co potwierdza od dawna wiele badań, uzyskują na testach IQ wyniki przeciętne o 15 procent gorsze od białych (średnia — 100); z kolei nieco wyższym od białych ilorazem inteligencji (o 3—4 punkty) wykazują się Azjaci, zaś najwyższym — Żydzi aszkenazyjscy (europejskiego pochodzenia).

Obaj autorzy przyznają, że czynniki „środowiskowe” (społeczno-kulturowe), jak wychowanie, warunki rodzinne, znajomości, zamożność rodziców itp., mają znaczenie w wyznaczaniu szans życiowych, ale twierdzą, że pełnią one rolę coraz bardziej drugorzędą.

Konkluzja książki „The Bell Curve” jest złowroga: Ameryce grozi pogłębiający się podział na odseparowaną elitę „cognitokrację” i coraz bardziej bezradną resztę — niedouczone, pogrążoną w stagnacji ludzką masę. Co jakiś czas będzie się ona buntować, na co rządząca elita zareaguje metodami państwa totalitarnego. Oznacza to kres amerykańskiej demokracji.

Murray i Herrnstein, uczeni uznani w amerykańskim świecie akademickim, skróci swoich też ogłosili w konserwatywnych periodykach — dzienniku „Wall Street Journal” (który wydrukiwał je na całą stronę jako manifest) i miesięczniku „New Republic”. Odczytano je jednoznacznie: biedni zasługują na swój

los wskutek własnej głupoty. Co więcej, nie można nic dla nich zrobić, bo programy reform napotykały ostateczny opór genetyki. Murzyni jako grupa skazani są na los obywateli drugiej kategorii.

W prasie amerykańskiej, w większości liberalnej, zawrzało. Zaprotestowała nawet część redaktorów „The New Republic”. Ultraliberalny tygodnik „The Rollingstones” nazwał Murray'a i Herrnsteina „profesorami nienawiści”. Zdaniem Richarda Cohena z „Washington Post”, ich książka „ma niewiele wspólnego z nauką, za to mnóstwo z polityką. Przytaczane tam dane ładnie pasują do polityki tych, którzy wyrzuciliby na śmietnik wszystkie programy społeczne, włącznie z zasiłkami dla bezrobotnych”. Liberalni krytycy zarzucają głównie autorom „The Bell Curve”, że pomniejszają rolę środowiska społecznego jako czynnika sukcesu. „Ich tabele i naukowy żargon nie mogą przesłonić tego, co oczy doświadczenie: przeciętnie inteligentne dzieci ludzi bogatych osiągną wyższe dochody i pozycje niż bardzo inteligentne dzieci najbiedniejszych” — pisze czarnoskóry laureat Pulitzera William Raspberry.

„The Bell Curve” przełamał niepisane tabu nakazujące nie mówić głośno i wprost o dziedzicznych uwarunkowaniach inteligencji i genetycznych różnicach między rasami. Tabu obowiązuje na całym świecie od czasów gdy faszyzm i jego zbrodnia skompromitowały wszelkie nurty nauki dochodzące do takich wniosków. Autorzy książki nie są jednak sami — jednocześnie ukazywały się w księgarniach dwie inne prace naukowe, podobnie traktujące ten temat.

W książce „The Decline of Intelligence in America” („Zmierzch inteligencji w Ameryce”) Seymour W. Itzkoff dowodzi, że ponieważ ułomna intelektualnie biedota ze słumsów rozmnaża się szybciej niż elita pieniądza i umysłu, Amerykę czeka ogólny kryzys intelektu zagrażający pozycji kraju w konkurencji ze światem. Philippe Rushton, autor

pracy „Race, Evolution and Behaviour”, twierdzi z kolei, iż różne, uwarunkowane sytuacją życiową „strategie reprodukcyjne” poszczególnych ras utrwaliły różnice między nimi, m. in. intelektualne (wysoka rozrodczość Murzynów i niska białych). Rushton, psycholog z uniwersytetu Western Ontario, wskutek nieustannych demonstracji studentów przeciw swoim poglądom, zmuszony został do wykładania... za pośrednictwem taśmy wideo.

Nowa fala teorii społecznego darwinizmu uważana jest przez niektórych komentatorów za wyraz rosnącego w Ameryce pesymizmu co do możliwości reformowania ludzkiego świata. „Jest to stale powracające zjawisko w amerykańskiej historii” — pisze jeden z czołowych publicystów E. J. Dionner Jr. „Kiedy tylko uważa się, że społeczni reformatorzy ponoszą porażkę, pojawiają się rzekomo nowe teorie o tym jak to beznaście jest dążenie do większej sprawiedliwości lub równości, gdyż ludzie i grupy ludzkie od urodzenia tak bardzo się od siebie różnią”.

Rozgłos jaki zyskała książka „The Bell Curve” i inne tego typu prace odbija na pewno nasilając się w USA nastroje konserwatywne. Według jednego z najnowszych sondaży, ponad 50 procent Amerykanów sprzeciwia się już promurzyńskim programom społecznym w rodzaju „Affirmative Action”; w 1987 roku tylko 16 procent wyrażało swoją opozycję. Powszechnym poparciem cieszą się natomiast liczne propozycje ograniczenia systemu zasiłków dla biednych i bezrobotnych.

Nadzieję na inicjowane przez rząd reformy, zmniejszenie nierówności, zauważalną dwa lata temu wraz z powrotem demokracji do Białego Domu, zastąpiła niechęć do interwencji rządu w gospodarce i życie społeczne. Bill Clinton zastąpił filmowy Forest Gump — propozycja życia poza historią w błogim stanie niewiedomości, ponieważ i tak niczego nie można zmienić.

TOMASZ ZALEWSKI (PAP)

NOWOŚCI

• „INTERBALL”. Polska bierze udział w międzynarodowym projekcie kosmicznym „Interball”, obejmującym badania magnetosfery i jonosfery ziemskiej. Projekt przewiduje wykorzystanie dwóch satelitów — jednego w strefie zórz polarnych, a drugiego — w magnetycznym ogonie Ziemi. Każdy z nich wystrzeli jeszcze pomocniczy minisputnik. W Centrum Badań Kosmicznych PAN przygotowano i przetestowano polskie urządzenia m. in. do pomiarów fal plazmowych, które znajdują się na głównych i pomocniczych satelitach „Interball”.

• EPOKA BRAZU. Z udziałem Polski rozpoczął się międzynarodowy program badawczy „Epoka brązu — złoty wiek Europy”, będący największym przedsięwzięciem archeologii europejskiej. Program zorganizowany przez Radę Europy obejmuje badania w skali całego kontynentu, osiągnięć cywilizacyjnych epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, kiedy tworzyła się kultura europejska.

• PODWODNY POJAZD. Pierwszym praktycznym sprawnym poddawany jest polski zdalnie sterowany, bezzałogowy pojazd podwodny zaprojektowany i skonstruowany w Instytucie Okrętowym Politechniki Szczecińskiej. Pojazd ma prowadzić podwodne badania wraków znajdujących się na dnie Zatoki Gdańskiej na głębokości 80 metrów. Wyposażony został w urządzenia umożliwiające swobodne opuszczanie się na dno, poruszanie się na przekazywane z miejsca sterowania polecenia. Może on obserwować za pomocą kamer badane wraki i przekazywać wyniki osobom kontrolującym pracę. Ma także urządzenie do filmowania.

• GEN POWODUJĄCY KARŁOWATOŚĆ. Naukowcy z USA i Finlandii zidentyfikowali gen odpowiedzialny za karłowaty wzrost u ludzi, połączony z wczesną patologiczną deformacją szkieletu — stwierdza komunikat opublikowany przez uniwersytet w Helsinkach. Naukowcy z obu krajów pracowali wspólnie nad tym problemem i zdolali wyjaśnić mechanizm choroby — dystrofie dysplasia. Do wykrycia genu użyto nowej metody, która pozwoliła stwierdzić, że przed dwoma tysiącami lat wadliwy gen jednego z protoplastów współczesnych Finów dał początek generacjom karłów i był przekazywany z pokolenia na pokolenie. Wykrycie tej prawidłowości było możliwe dzięki temu, że społeczeństwo fińskie — liczące obecnie ponad 5 mln ludzi — wywodzi się z niewielkiej liczebnie grupy etnicznej osiadłej na terenie obecnej Finlandii przed ponad 2 tys. lat.

• MIĘDZYKONTYNETALNY KABEL. W listopadzie wejdzie do eksploatacji „Cantat-3”, kabel podwodny znacząco różniący się od dotychczasowych dróg telekomunikacyjnych między Ameryką Północną i Europą. Kabel długości 7,5 tysiąca kilometrów ułożono na dnie północnych akwenów Atlantyku, na zlecenie kanadyjskiego przedsiębiorstwa „Telglobe Cable Systems”. Praca zajęła rok, koszt połączenia obydwu kontynentów — z miejscowości Penant Point w Nowej Szkocji z odgałęzieniami do Islandii, Wielkiej Brytanii, Danii i Niemiec — wyniósł 600 mln dolarów. Kabel światłowodowy stanie się kanałem szybszym i tańszym niż transmisje satelitarne. Od swych poprzedników „Cantat-3” różni się tym, iż korzysta z technologii tzw. zsynchronizowanej hierarchii cyfrowej, co daje mu czterokrotnie większą pojemność od jakiegokolwiek funkcjonującego połączenia atlantyckiego. (PAP)

Zebrał i przygotował do druku MAREK LOVELL

TRUDNE LATA 1945—1954

W związku z podjęciem prac nad opisaniem dziejów Uniwersytetu Jagiellońskiego w trudnych latach 1945—1954 i przygotowaniu wystawy na ten temat, rektor UJ zwraca się z serdecznym apelem do profesorów, absolwentów oraz wszystkich osób, które miały jakokolwiek styczność z Uniwersyteciem Jagiellońskim o łaskawe podzielenie się wspomnieniami i wszelkimi materiałami (notatki, rysunki, dokumenty prywatne i służbowe, przedmioty, pamiątki). Gwarantujemy zwrot materiałów. Prosimy o dostarczenie materiałów na adres: Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Jagiellońska 15, 31-910 Kraków.

Zimowe liczenie ptaków

Łabędzi krzyk

Trwa akcja zimowego liczenia ptaków w Małopolsce. Na jubileuszowym XXV Zjeździe Ornitologów-Amatorów Polski południowo-wschodniej spotkali się z tej okazji członkowie Małopolskiego Towarzystwa Ornitologicznego.

— Do jesiennie-zimowych liczeń zgłosiło się 96 osób — powiedział dr Kazimierz Walasz, prezes Towarzystwa. — Wyniki opracowane będą w skali kraju, a następnie przesłane do centrali w Cambridge — miejsca koordynacji badań zimowania ptaków w Europie. W tym sezonie prowadzona będzie obserwacja stanu liczebności łabędzia krzykliwego.

Celem Towarzystwa jest rozwój i popularyzacja zainteresowań ptakami, badanie ich rozmieszczenia i liczebności, co pozwala uzyskać dane niezbędne dla ochrony ginących gatunków. W czasie zjazdu miała miejsce również uroczystość wręczenia trzystopniowej odznaki Pomurnika (to też nazwa gatunku), przyznawanej w zależności od wkładu wniesionego w obserwację, aktywność w zbieraniu i nadsyłaniu informacji na temat ptaków z wybranego terenu (przeciętnie jest to ok. 100 km kw.). Warunkiem otrzymania najwyższej odznaki, jest nadesłanie 500 kart obserwacji. Tym wynikiem poszczęśliwi się: Piotr Kordek i Piotr Skórka.

Liczba osób traktujących obserwację ptaków jako formę spędzania wolnego czasu stale rośnie, o czym świadczyła wypełniona po brzegi sala Instytutu Biologii Środowiskowej UJ, w której odbywał się zjazd. Nie jest to jednak jeszcze moda porównywalna do tej, jaką można zaobserwować w krajach zachodnich. Do Królewskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków w Wielkiej Brytanii należy 850 tysięcy członków! W Małopolsce zarejestrowanych jest ok. 600 osób. Członkiem Towarzystwa i ornitologiem-amatorem może zostać każdy, komu nieobojętne są sprawy przyrody i sekrety ptasiego świata.

KATARZYNA ŚLIWA

CHŁOP MUMII NIE PRZEPUŚCI

Pewien chilijski rolnik zniszczył grobowce zawierające około sto mumii liczących po 2,5 tys. lat. Pięć lat temu nabył od państwa tereny w dolinie Azapa. W chwili zakupu został ostrzeżony, że znajdują się tam miejsca grzebalne z czasów kultury Tiawanacu, chronione przez prawo chilijskie jako dziedzictwo kultury narodowej. Rolnik okazał się jednak głuchy na przekonywanie obrońców kultury — kupił buldożer i walec i przejechał nimi po grobowcach i mumiach.

Falliczne stadium rozwoju psychicznego: poznawanie własnej płci

Zrozumieć siebie i innych

Jednym z najczęstszych przykładów wulgaryzacji koncepcji psychoanalizy jest sprowadzanie konfliktu Edypa do tego, że wiele dzieci zwykle w okresie pomiędzy 3. a 5. rokiem życia wyraża chęć poślubienia rodzica płci przeciwnej. Zazwyczaj zachowanie takie wzbudza ogólną wesołość, niekiedy zażenowanie. Bywa i tak, że dziecko jest „podpuszczane” do powtarzania swoich wyznań w trakcie wizyt znajomych. W innych przypadkach speszni rodzice starają się je zawstydzić.

Pytania dziecka dotyczące narządów płciowych, a tym bardziej zabawy dziecka tymi częściami ciała, wprawiają w zakłopotanie wielu rodziców. Niektórzy reagują na to bardzo lekko zabraniając dziecku robić „więcej takich rzeczy”. Ich niepokój może wynikać z tego, że po prostu nie rozumieją „jakie rzeczy ono robi”. Tymczasem tego typu zachowania stanowią naturalne zjawisko rozwojowe i służą prawidłowej identyfikacji seksualnej.

W omawianym stadium rozwoju dziecko dostrzega znaczenie własnej płci. Z psychologicznego punktu widzenia zainteresowanie własnym prąciem, nie różni się od zainteresowania jakąkolwiek inną częścią ciała. Jedynie z kulturowych uwarunkowań wynika fakt, że jeśli małe dziecko pokazuje palcem nos i wymawia jego nazwę to wszyscy się cieszą z tego „jaki mądry malec, już wie gdzie jest nos”. Jeśli jednak to samo dziecko, tym samym palcem wskaże na penis lub pochwę, to w wielu przypadkach nawet dorośli „zapominają” jak się ta część ciała nazywa. Można mieć wrażenie, że niektórzy w takich sytuacjach woleliby, żeby tej części ciała w ogóle nie było. Problemy te nie zmniejszają się gdy dziecko staje się starsze. Nazwy penis czy prącie nie przechodzą wielu dorosłym przez usta. Stąd bierze się gama różnych neologizmów: „susiaków”, „sisiorków” itp. Eksploracja własnych narządów płciowych i zabawa nimi

przez małe dzieci wielu dorosłym kojarzy się z masturbacją — budząc przy tym tak silne emocje, że traktują oni te dziecięce zabawy zgodnie z własnymi wyobrażeniami i przeżyciami związanymi z onanizmem. Sposób w jaki rodzice reagują na charakterystyczne dla tej fazy zainteresowanie dziecka wpływa na to, w jaki sposób w przyszłości będzie ono przejawiało swoje inne zachowania. Dotyczy to również, które można określić najogólniej jako ciekawość poznawania świata czy też przejawianie inicjatywy. Zawstydzenie i wzbudzenie poczucia winy w dziecku za jego zainteresowanie własnymi narządami płciowymi może utrwalić na całe życie uczucie zażenowania czy wstydu pojawiające się w kontakcie z czymś nieznanym, a w konsekwencji ograniczyć jego zdolności poznawcze.

W tym okresie kształtuje się też stosunek dziecka do własnej płci. Dziecko identyfikuje się z rodzicem tej samej płci i potrzebuje uznania dla siebie w tej roli od rodzica płci przeciwnej. Nieprawdopodobnie w tym procesie zgodnie z teorią psychoanalityczną prowadzi do nerwic. Następuje wówczas kształtowanie się systemu akceptowanych wewnętrznych norm i wartości. Przy prawidłowym przebiegu rozwoju dziecko zaczyna się kierować własnym sumieniem, a nie strachem przed karą. Nabywa też zdolności do odróżniania własnych przeżyć od rzeczywistości. Mówiąc prościej, zaczyna zdawać sobie spra-

wę z ich subiektywności, co przejawia się tym, że mówi „wydaje mi się, że ty myślisz...”. Każdy z czytelników zapewne miał okazję zetknąć się z osobami, u których nie ukształtowała się ta cecha — są to ludzie, którym nie nigdy się nie wydaje, zawsze wszystko wiedzą i zawsze mają rację, oczywiście w ich własnym mniemaniu. Z psychoanalitycznego punktu widzenia, takie zachowanie jest wyrazem wewnętrznych konfliktów i lęków, a zaburzenia te podatne są na psychoterapię.

Kluczowe dla tej fazy zjawiska przebiegają nieco odmiennie u chłopców i dziewczynek. W przypadku chłopców pojawiające się pragnienie wyłącznego kontaktu z matką oraz połączenie z nią agresywne uczucia wobec ojca postrzeganego jako rywal, wzbudzają u chłopca obawy przed zniwastowaniem go. Określa się je mianem tzw. lęków kastracyjnych. Jeśli ów lęk nie jest nadmiernie nasilony, wówczas odgrywa konstruktywną rolę i pomaga chłopcu zbliżyć się do swego ojca, z którym zaczyna coraz bardziej identyfikować, dzielić jego zainteresowania i naśladować go. Sytuacja dziewczynki jest odmienna. Psychoanalicy różnią się w rozumieniu szczegółów tego stadium rozwoju u dziewcząt. Jednak jego istotą polega na pojawiającym się w omawianym okresie wrócić zainteresowania osobą ojca. Dziewczynka ma obawy, że matka jest z tego niezadowolona. W pewnym momencie zaczyna sobie ponadto zdawać sprawę z tego, że ojciec nie realizuje jej pragnień, które stopniowo wygasają, a dziewczynka identyfikując się z matką, stopniowo wchodzi w następną stadium zwane okresem latencji. To stadium opisuje w następnym felietonie.

ANDRZEJ KOKOSZKA

DOM

COTYGODNIOWY MAGAZYN BUDOWLANY

ATLAS
KLEJE, FLIZY,
KOMPLETNE ŁAZIENKI
INFORMACJE I SPRZEDAŻ

KAMIR S.C. Kraków, ul. Wielicka 61
dla domu tel./fax 012 56 46 00
i środowiska tel. 012 56 27 33

Wystarczy wizyta w spółdzielni...

Jak (na koszt państwa) ubezpieczyć i zabezpieczyć mieszkanie

Rachunek z datą — 31 grudnia — NAJPOŹNIEJ. Tyle potrzeba, by odzyskać pieniądze, które odbierano Wam na podatki. Zgodnie z prawem możecie otrzymać swoje pieniądze jeśli wykażecie, że zainwestowaliście je np. w antywłamaniowe zabezpieczenie swojego mieszkania. Ulgi remontowe macie właśnie dlatego, że albo z waszych podatków pieniądze zasila policję, która sprawniej odszuka złodzieja albo zabezpieczenie się przed nim sami. Witek Super-Lock — dystrybutor importowa-

nych z Izraela (stestowanych również w Polsce) antywłamaniowych drzwi, bank oraz towarzystwa ubezpieczeniowe zachęcają Was do samodzielnej obrony przed włamywaczami. Pomysł jest prosty i świetny: instalujecie w domu antywłamaniowe drzwi. Dzięki temu uzyskujecie odpis od podatku czyli w efekcie instalujecie je jakby „na koszt państwa”. Za to że zadbałicie o bezpieczeństwo własnego domu — „PZU”, „HESTIA”, „WARTA” i „FILAR” udzielają Wam zniżki (w „FILARZE” nawet o jedną trzecią stawki!). Towarzystwa ubezpieczeniowe chętnie ubezpieczają mieszkania bo wiedzą, że drzwi WSL to skuteczna ochrona. A bank? zapyta ktoś dociekliwy: Bank umożliwi Wam kupno drzwi na raty.

Reszta jest banalna: wystarczy złożyć zamówienie w spółdzielni mieszkaniowej. Spółdzielnia zamówi Wam drzwi (ceny hurtowe, czyli najtaniej) i „automatycznie” FILAR ubezpieczy Wam mieszkanie z 30 procentowym rabatem czyli NAJTANIEJ W POLSCE. Rachunek za zainstalowanie drzwi dołączycie do zeznań podatkowych i poczekacie na zwrot pieniędzy. Proste?
Zapraszamy do pawilonu WITEX SUPER LOCK (vis a vis hotelu „Forum”, os. Podwawelskie, ul. M. Konopnickiej 21) — ZOBACZCIE SAMI.
Oczekujemy również na telefon: 67-12-51 oraz 67-04-68 (tel./fax) codziennie w godz. 8 — 18, w soboty od 8 do 12.

FLIZY TERAKOTA

DYSTRYBUTOR: JOPEX, JASZENICA, KORZILIUS, płytki gresowe, mrozoodporne o najwyższej odporności na ścieranie oraz: muszle WC, umywalki, kabiny natryskowe, kleje, fugi, listwy.
HURTOWNIA: KRAKÓW, Dobrego Pasterza 122
SKLEP: KRAKÓW, Dietla 51, tel. 12 50 33 w.59
bogata, oferta niskie ceny!

BOHATER ROKU

Klej do glazury ATLAS w ciągu 1994 roku zdobył na polskim rynku materiałów budowlanych niemal wszystko. Poczynając od zaufania klientów, a na rozlicznych targowych negrodach kończąc. Dzienna sprzedaż przekraczająca 500 ton wyrobów i brak reklamacji na klej do glazury to, używając terminologii polityków, dwie mocne nogi ATLASU.

Sama firma, Wytwórnia Klejów i Zapraw Budowlanych w Łodzi, jest coraz częściej przywoływana jako przykład sukcesu „w polskim stylu”. Właściciele zaczęli we czwórkę. W 1991 r. w garażu jednego ze wspólników ustawili pożyczoną betoniarke. Dziś zatrudniają już 520 osób, zarządzają dwiema dawnymi fabrykami budowy domów, które zaadaptowali na wytwórnię klejów i sprzedają swoje wyroby w sieci handlowej obejmującej ponad 2 tysiące hurtowni i sklepów z materiałami budowlanymi. Dzięki temu klej ATLAS jest łatwo dostępny w całym kraju.

Ta efektowna droga od pożyczonej betoniarce i garażu do... 5 miliardów podatku płaconego co miesiąc zyskała uznanie w oczach Kapituły Godła „TERAZ POLSKA”, która przyznała Firmie to najwyższe wyróżnienie jakościowe właśnie za klej do glazury ATLAS.

Co sprawiło, że ta niewielka i w 100% polska firma, w dodatku prawie nie korzystająca z argumentu reklamy, tak łatwo osiągnęła sukces?

Łatwo nie było — zgodnie twierdzą wszyscy członkowie Zarządu. Przede wszystkim zdecydowała doskonała receptura na klej do glazury. Powstała ona w wyniku współpracy niemieckiego koncernu chemicznego Hoechst i polskich kafelkarzy. Andrzej

Walczak — jeden z współwłaścicieli, z zawodu architekt, jeszcze trzy lata temu praktycznie nie wysiadał z samochodu. Każda z opracowanych w Łodzi receptur kleju sprawdzana była w niemieckich laboratoriach Hoechsta, a następnie... poddawana testom wśród polskich kafelkarzy. Wszystkie ich uwagi co do plastyczności, przyczepności, czasu wiązania i innych cech kleju do glazury ATLAS były od razu tłumaczone na niemiecki, sporządzano zmienioną zgodnie z nimi recepturę, a następnie wszystko od nowa badano w niemieckich laboratoriach. Kosztowało to wielkie pieniądze i wiele podróży, ale w konsekwencji powstał klej o najwyższej jakości i w dodatku zgodny z oczekiwaniami polskich fachowców. Jeśli dodać do tego atesty Państwowego Zakładu Higieny i świadectwo ITB, to mamy odpowiedź na pytanie, jak udało się uzyskać powszechną opinię o wysokiej jakości ATLASU.

— Co innego zdobyć dobrą opinię, a co innego ją zachować — twierdzi inżynier Grzegorz Grzelak, drugi z

współwłaścicieli. — Dlatego właśnie stworzyliśmy w ATLASIE wielostopniowy laboratoryjny system kontroli jakości i indywidualnej odpowiedzialności za produkt. Na każdym worku stempłowany jest numer zmiany, która go wyprodukowała. Z każdego zasypu technologicznego pobierane są próbki kleju, które następnie przechowujemy przez 2 lata. Nie ma więc u nas bezimiennego towaru. Za każdym workiem „stoi” konkretny człowiek. Być może dlatego poziom reklamacji wynosi 0.

Jednak to co wyjątkowo imponuje w ATLASIE, to oprócz jego dobrej marki — system sprzedaży. Co ciekawe, większość spośród grona ponad 2 tysiące właścicieli sklepów i hurtowni materiałów budowlanych, którzy sprzedają klej ATLAS, przyjęła go pod swój dach z iście polską gościnnością, dlatego że... jest to produkt krajowy... Nareszcie dobry towar bez paszportu — powiedział jeden ze sprzedawców na Śląsku zapytany o opinię na temat kleju ATLAS.

(mm)

bon ton Kraków ul. Św. Anny 3 tel. 21 88 72
pon.-piąt. 10.⁰⁰ - 18.⁰⁰, sob. 10.⁰⁰ - 14.⁰⁰

DRZWI ROZSUWANE I HARMONIKOWE **GEZE**
GRZEJNIKI C.O. I ELEKTRYCZNE
SZYNY I ROLKI DO DRZWI ROZSUWANYCH
SZTUKATERIA STYROPIANOWA POLIURETANOWA

DEGRO s.c. Autoryzowany dealer na Polskę Płd. firmy WOLF
31-052 Kraków, ul. Dajwór 14 (boczna Starowiśnej)
tel./fax (012) 21-26-77

WOLF
to 5 lat gwarancji

- *kotły c.o. olejowe i gazowe, zasobniki C.W.U. ze stali szlachetnej
- *nadmuchowe kotły powietrzne, dmuchawy wodno-powietrzne
- *centrale klimatyzacyjne, klimatyzatory pokojowe, wentylatory dachowe

olejowe, przewoźne dmuchawy ciepłego powietrza produkcji polskiej.

MAJAN
Rok założenia 1937

Fabryka Mebli Tapicerowanych
Biuro Handlowe 33-300 Nowy Sącz, ul. Dunajewskiego 6,
tel. 42-04-25, fax 42-14-42, tlx 326456 majan PL

OFERUJE MEBLE:

NOWY SĄCZ Zielona 27 tel. 42-08-31	TARNÓW Goldhammera 15A tel. 21-73-89 obok postoju Taxi Bagażowe	WYPOCZYNKOWE 20 atrakcyjnych wzorów w dowolnych zestawach - ceny fabryczne. Od 1 do 31.12.1994 r. każdy klient zamawiający komplet wypoczynkowy otrzyma w prezencie 2 pufy lub 2 poduszki oraz transport gratis do 110 km
KRAKÓW Kalwaryjska 74 tel. 56-14-09 (wyłącznie meble wypoczynkowe)	BOCHNIA K Brodzińskiego 31 tel. 225-48 (wyłącznie meble wypoczynkowe)	POKOJOWE Najlepszych polskich fabryk
		KUCHENNE Możliwość zakupu szafek na sztuk, proste i nardożne
		BIUROWE Nowoczesne rozwiązania systemowe, modne kolory, niskie ceny.

Kup i Wygraj z nami Fiata 126p i wiele innych nagród
Sprzedaż ratalna bez zyrantów
Losowanie 31 grudnia godz. 13.30, ul. Zielona 27, Nowy Sącz

OKNA DACHOWE **FAKRO**
HURT - DETAL

RIGIPS PŁYTY GIPSOWO-KARTONOWE PROFILE, GIPSY SZPACHLOWE

POKRYCIA DACHOWE **Onduline**

VELUX OKNA DACHOWE

FOLIE DACHOWE, RYNNY PCV **Plastmo**

ADAPTACJE PODDASZY, ŚCIANKI DZIAŁOWE

“ATTIC” tel. 66-24-30, Kraków, ul. Ceglana 39

BO%2 S.K.

BEZPOŚREDNI IMPORTER ZAPRASZA
CENTRUM CERAMIKI NA STAŁEJ WYSTAWIE BUDOWNICTWA
30-706 KRAKÓW, ul. KLIMECKIEGO 14 tel. 66 71 00 w 216, tel./fax 56 00 25
400 m² EKSPOZYCJI - DOGODNY DOJAZD - PARKING - WYCZERPUJĄCE PORADY

FLIZY - NAJWIĘKSZY WYBÓR W KRAKOWIE - flizy - ponad 900 wzorów (przedstawiciel firm włoskich, hiszpańskich, czeskich, polskich, niemieckich) różnorodne wymiary, klasy ścieralności i twardości, mrozo i kwasoodporne; już od 140 tys. do 600 tys. zł/m ² - kleje, fugi i inne artykuły chemi budowlanej (firmy Kreisel, Atlas, Dyckerhof)	CERAMIKA I ARMATURA SANITARNA produkcji: - ZWS KOŁO, KERAMAG, IDO, ROCA. - armatura: polska - FAK, niemiecka - KLUIDI - kabiny natryskowe, galanteria łazienkowa - spłuczki podtynkowe firmy GEBERIT	STOLARKA BUDOWLANA * DRZWI PŁYTOWE PROFILOWANE * OKNA TRZYSZYBOWE DREWNIANE - energooszczędne - okucia "WINKHAUS" - świadectwo ITB
---	---	--

KRAKÓW ul. Ciepłownicza 1 tel. 44 31 20

**PAPY ZGRZEWAŁNE
I GONTY PĄPOWE
MATY Z WŁÓKIEŃ
SZKŁANYCH**

**KANADYJSKIE OKNA Z
WŁÓKIEŃ SZKŁANYCH -
TECHNOLOGIA I PARAMETRY
XXI wieku
ŁĄCZA ZALETY ALUMINIUM I PCV
ELIMINUJĄC ICH WADY.**

OKNA DACHOWE

**IZRAELSKIE DRZWI ANTYWŁAMANIOWE
WITEX SUPER LOCK**

PARAPETY Z MARMURU/SZTUCZNEGO

KRAKÓW ul. Ciepłownicza 1 tel. 44 31 20

Przedstawicielstwo:

STOLBUD

Sokolka S.A.

Jednego z najbardziej renomowanych polskich producentów stolarki budowlanej z drewna oferuje:

* **OKNA I DRZWI BALKONOWE**

* **SKRZYDŁA DRZWIOWE**

Okna są wykonywane z drewna klejonego i mają b. dobrą własność termolizacyjną (k-2).

Posiadają atesty polskie i niemieckie i wyposażone są w wysokiej jakości okucia typu "Winkhaus".

Spółka z o.o.

- OKNA DACHOWE VELUX
- STOLARKA DREWNIANA I PLASTIKOWA
- KONSTRUKCJE ALUMINIOWE witryny, ściany działowe, drzwi przesuwane i otwierane, zabudowy wnęk i balkonów
- DRZWI SKŁADANE I PRZESUWANE zabudowy szaf
- DRZWI HARMONIIKOWE
- BRAMY GARAŻOWE
- DACHÓWKA I INNE POKRYCIA DACHOWE folia dachowa
- RYNNY Z UDAROWEGO PCV różne systemy, kompletne zestawy
- OKŁADZINY ELEWACYJNE
- SUFITY PODWIESZANE
- PŁYTY GIPSOWO-KARTONOWE
- BETONOWA KOSTKA BRUKOWA i tralki
- KOMINKI I WKŁADY KOMINKOWE
- SCHODY STRYCHOWE drewniane:

**USŁUGI MONTAŻOWE
I REMONTOWE**

GENERALNY PRZEDSTAWICIEL FIRM WŁOSKICH
ELLE-GI I EPOCA
PRZEDSTAWICIEL HISZPAŃSKIEJ FIRMY GUBOSA

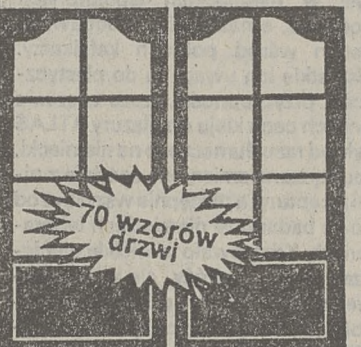
TERAKOTA
PŁYTKI CERAMICZNE I GRESOWE
KLEJE, MASY FUGUJĄCE, AKCESORIA

HURTOWNIA: Libertów 236
tel./fax (012) 76-26-62
czynna: 9-17, sobota 9-13

SKLEP FIRMOWY - KRAKÓW
ul. Klimeckiego 14 tel. 66-71-00 w. 231
(STAŁA WYSTAWA BUDOWNICTWA)

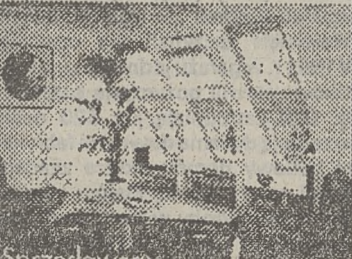
poradom

Kraków ul. Opolska 12
tel. 36-77-35

- drzwi zewnętrzne i wewnętrzne, izraelskie antywłamaniowe,
- płytki ceramiczne wysokiej jakości KORZILIUS, JOPEX, KERNO
- mrozoodporna, fasadowe,
- okna dachowe i wiazy, grzejniki,
- schody,
- bramy garażowe i ogrodzeniowe.

Światowy lider w produkcji
VELUX okien
do poddaszy

Sprzedawca:
HEPAMOS sp. z o.o. KRAKÓW ul. Ujastek 1
/bud. Mostostal/ tel. 44 73 08, fax 44 56 58

Ale SZOP-a!

Z tym sprzętami to prawdziwa szopka — wzdychając często ci, którym sprawnie i szybko udało się przeprowadzić remont mieszkania, natomiast nie mogą sobie dać rady z pozostałościami po remoncie.

Te pozostałości to wszelkiego rodzaju zabrudzenia spowodowane rdzą, brudem, reszkami zaprawy cementowej, klejowej, tynkarskiej itp.

Nie jest harfą doprowadzić np. do zabrudzenia zaprawą klejową powierzchni układanych płytek, harfą jest nie wiedzieć, jak to zabrudzenie zlikwidować.

We wszystkich niemal hurtowniach i sklepach z materiałami budowlanymi można już nabyć specjalny środek do usuwania pozostałości po cementzie SZOP.

SZOP nadaje się do usuwania nawet najstarszych pozostałości zaprawy cementowej, wapna, brudu, rdzy, plam wodnych. Można go stosować do płytek ceramicznych, kamiennych,

fischerdübel

Profesjonalna technika mocowania

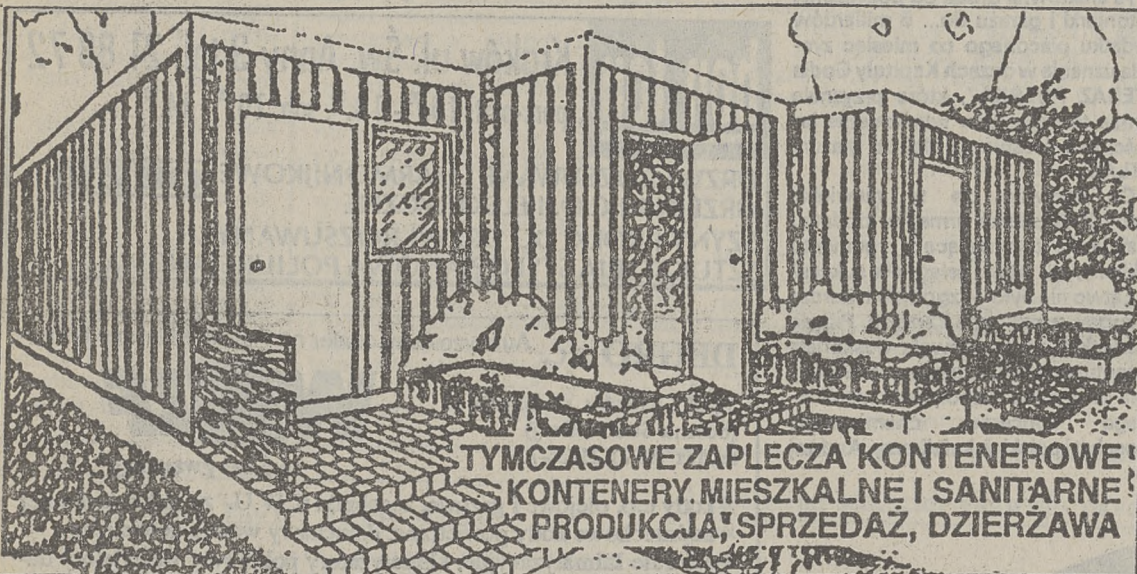
Koki i kotwy rozporowe:

- do mocowań ogólnych
- do materiałów lekkich
- do mocowań ciężkich
- do mocowań specjalnych
- do mocowań w pustych komorach

Informacje i porady techniczne:

"ASC Co.Ltd" Sp. z o.o. O/Kraków
Kraków ul. Zygmunta Starego 130

Tel/fax: (0-12) 36 96 07; 37 64 21 Tlx. 0322699

"HEPAMOS" sp. z o.o. 31-969 KRAKÓW, ul. Ujastek 1 tel. 44 73 08, fax 44 56 58

BRAMY PRZEMYSŁOWE I GARAŻOWE

Crawford

Bramy wjazdowe na posesje, skrzydłowe i przesuwne
Automatyka do bram garażowych i wjazdowych

HEPAMOS Kraków, ul. Ujastek 1, tel. 44 73 08, fax 44 56 58

DOMY NA RATY!

Teraz dostępne dla wszystkich!

WARIANT I — równowartość 330 USD miesięcznie w okresie 10 lat
WARIANT II — równowartość 180 USD miesięcznie w okresie 20 lat

MIESZKANIA NA RATY!

M2 — równowartość 210 USD miesięcznie w okresie 10 lat
— równowartość 120 USD miesięcznie w okresie 20 lat
M3 — równowartość 260 USD miesięcznie w okresie 10 lat
— równowartość 150 USD miesięcznie w okresie 20 lat

GWARANTUJEMY ATRAKCYJNE LOKALIZACJE

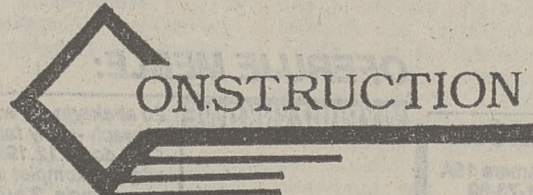
Kraków, ul. Bociana 6, XII p., pok. 127
tel. 12-20-33 wew. 364

Zapraszamy!

CHCESZ MIEĆ EKSKLUZYWNE WYKOŃCZONE WNĘTRZE

NIDA GIPS

ZAPRASZA DO SWOICH
SPECJALISTYCZNYCH SKŁADÓW BUDOWLANYCH,
PROWADZONYCH
PRZEZ AUTORYZOWANYCH DYSTRYBUTORÓW:

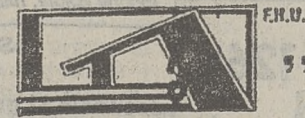
■ KRAKÓW, ul. Pana Tadeusza 4
tel. 56-29-36, 56-20-65 w. 20
tel./fax 33-42-84

■ TARNÓW, ul. Goldhamera 15,
tel. (014) 21-73-89, 22-12-62

■ KRAKÓW, os. Dywizjonu 303 nr 12
tel. 47-16-24, fax 47-70-67
ul. Księcia Józefa 18-20
tel. 22-56-36

■ KRAKÓW, ul. Jerzmanowskiego 37
tel. 55-51-09, fax 55-18-43
ul. Opolska 12, tel. 37-03-22 w. 40
tel. 37-03-97 w. 40

PASTAN POL

Budowa domów skandynawskich — 48 mln/m².

POLECAMY W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY:

- płyty gipsowo-kartonowe,
- sufity podwieszane Thermanex,
- kształtowniki i profile,
- narzędzia i akcesoria,
- gipsy szpachlowe,
- silikon, akryle,
- farby emulsyjne,
- masy fakturujące,
- wełna mineralna,
- japońskie tapety natryskowe,
- tapety z włókna szklanego,
- modułowy system płaskich kanałów wentylacyjnych angielskiej firmy Domus.

MONTAŻ:

- * oferujemy montaż suchych tynków, ścianek działowych, sufitów podwieszanych,
- * adaptacje pomieszczeń, — biurowych, magazynowych, — sklepów, hurtowni, — hal przemysłowych, — mieszkań, poddaszy.
- * Kompleksowe remonty.

ZAPRASZAMY TAKŻE NA NASZE STANOWISKO EKSPOZYCYJNE
NA STAŁEJ WYSTAWIE BUDOWNICTWA PRZY UL. KLIMECKIEGO 14
TEL. 66-71-00 w. 281 (Chemobudowa)

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

SPRZEDAŻ

DACH "NA BLACHĘ"...

...blacha na dach
dachówkowa, płaska, powlekana,
trapezowa o dł. 0.5÷12 m.

TRAPEZ-CARBO

Kraków ul. Zakopłańska 62 tel. 67-27-20
ul. Chlebowa 6 tel. 67-09-91
ul. Zabłocie 50 tel. 090 332629
tel. 23-58-20

FABRYCZNE CENY ZBYTU!!!

METRON

WODOMIERZE

- ciepłomierze
- zegary sterujące
- zegary domowe
- opaski wodociągowe
- frezonawiertki
- rury PE

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR
FWIZ „METRON” – FHU „WODKLIK”
LUBZINA 308, TEL./FAX (0-17) 215-110, 215-80

HYDROSOLAR
CENTRUM TECHNIKI GRZEWCZEJ

oferuje tanie

**GRZEJNIKI PŁYTOWE
KONWEKTOROWE**

firmy
KORAD

Dla instalatorów korzystne rabaty
150 typów w magazynie - możliwość natychmiastowego odbioru

Zapraszamy!

30-644 Kraków, ul. Kamińskiego 1, od ronda Mateczny 1200m
tel. 012/56-36-66, 66-45-22 wewn. 196, fax 012/55-92-25

**SYNDYK
HURTOWNI MATERIAŁÓW ELEKTRYCZNYCH
„SIMPEX” Sp. z o.o. W UPADŁOŚCI**

ogłasza:

wyprzedaż artykułów elektrycznych w postaci:

- kable energetyczne: YKY, YAKY i inne
- przewody: DY, YDY, LgY (s i c), YLY, OMY, SMYP, OS, OW, OP (L,d)
- świetlówki i żarówki
- oprawy świetlówkowe
- lampy sodowe i rtęciowe
- druty nawojowe
- osprzęt elektryczny
- bezpieczniki ceramiczne i mocy
- gniazda i wtyki
- przełączniki, wyłączniki n/t, p/t
- oraz wiele innych

Szczegółowe informacje tel. 66-37-00 wewn. 256
lub w siedzibie spółki Kraków, ul. Wadowicka 8a,
godz. 8.00 - 15.00.

ZAPRASZAMY

ŠKODA
Volkswagen Group
MAR-KA
AUTORYZOWANY DEALER
POLSKA SKODA
FAVORIT
PROMOCYJNA CENA: 167 mln
tel./fax: (012) 25 24 41
kom. (090) 33 26 55
Kraków, ul. Kasztanowa 16

Elektryczne powietrzne
kurtyny wejściowe
THERMOSCREENS
do sklepów, salonów, hoteli.

- * odcinają napływ zimnego powietrza,
- * dogrzewają lokal.

ELEKTROMATIC
Kraków, ul. J. Lea 124,
pok. 213
tel. 37-81-72

Sphinx
GLAZURA HOLANDIA
ŁAZIENKI

flizy • terakota • gresy
sanitariaty porcelanowe
• kleje • fugi • listwy

KRAKÓW
ul. Miodowa 42
tel. (0-90) 50-85-95

KATOWICE
ul. Katowicka G.I.G.
tel. (0-32) 59-23-90

AUTOMARKET akropol®
oferuje **POLONEZY Caro**
na składzie, do wyboru ok. 50 samochodów różnych typów i wersji
wraz z serwisem gwarancyjnym i pogwarancyjnym

- ZA GOTÓWKĘ
- NA RATY BANKOWE na bardzo dobrych warunkach

Wpłacając początkową kwotę 30 mln możesz wyjechać nowym polonezem.
UWAGA! – Niepotrzebni są żyrcanci.

Auto Salon oraz autoryzowany serwis: KRAKÓW, ul. Balicka 117, tel. 37-92-74,
23-77-34, 36-20-52; tel./fax 36-14-89

Punkty informacyjne sprzedaży detalicznej: KRAKÓW, ul. Kazimierza Wielkiego 124
NOWY SĄCZ, ul. Tamowska 24, tel. 42-14-28

TELEFONY KOMÓRKOWE CENTERTEL
300 minut GRATIS I NOWA SUPERPROMOCJA

- telefony
- telefony
- centrali

Panasonic

FACHOWY MONTAŻ, GWARANCJA, SERWIS, atrakcyjne ceny hurtowe i detaliczne.

DISTRYBUCJA: **symico**

Kraków, al. Focha 25, tel. 22-34-38 w godz. 9 - 16,
Sklepy firmowe: ul. Długa 65, tel. 34-47-16,
ul. Mikołajska 11, tel. 22-13-77.

MEBLE
WYPOSAŻENIE MIESZKAŃ
Sprzedaż ratalna bez żyrcantów!

- kpl. wypożyczkowa
- meblówkianki
- kpl. kuchenne
- biurka, szafy
- krzesła
- bramy garażowe i ozdobne
- drzwi harmonijkowe
- drabiny aluminiowe
- meble ogrodowe
- taczki
- łopaty, itp.
- sprzęt RTV i AGD

Kraków, ul. Cegielińska 4, tel.: 67-25-45, 67-34-74; ul. Wybickiego 3A,
tel. 34-54-58, os. II Pułku Lotniczego, paw. nr 1, tel. 47-95-22

SAMOCHÓD DLA KAŻDEGO!

Od trzech lat prowadzimy tani,
konsorcyjny system kredytowo-
ratalny na zakup aut nowych
i używanych. Tylko 5% w skali roku.
Przyjdź lub zadzwoń do nas!

KRAKÓW, ul. Zakopłańska 288, tel./fax: 67 62 26, 67 68 60, 67 22 53
SOSNOWIEC, ul. Grota-Roweckiego 130, tel./fax 191 17 30
KATOWICE, ul. Mickiewicza 7, tel: 58 78 65 D.H. Słazak godz. 10-18
WARSZAWA, ul. Gen. Zajęzka 1/5, tel./fax: 39 14 99

SPRZEDAŻ POLONEZÓW „CARGO”, TRUCK (dostawczych)
gotówka — leasing — raty

- * Polecamy nowość — POLONEZ CARGO Z ULGA PODATKOWĄ!
- * Ekspresowy montaż nadbudówek do TRUCKA

AUTORYZOWANY SERWIS FSO

Poloneza TRUCKA, Fiata 126 p, Cinquecento, Łady
* Przeglądy rejestracyjne
* Sprzedaż części zamiennych
(dla stałych odbiorców. • warsztaty • sklepy • rabat)

Bez obaw, znamy swój fach!

Kozy Bielsko-Biała 74-397 74-467 codziennie 8-22

AUTOKAZA

Jak zaoszczędzić
6,5 miliona złotych

MIRAGE
Kraków ul. Stradom 5
Tel. 22 16 01

- kupując
telewizor?

DOSKONAŁE ZESTAWY SATELITARNE
ANGIELSKIEJ FIRMY

- wszystkie najnowsze modele
- rewelacyjne nowości

TUNER MSS 1000
POZYCJONER SSP 990
poleca

prexim
Kraków, al. Słowackiego 4
tel./fax 34 55 00
zapraszamy w godz. 8.30 - 15.30
hurt - detal - montaż

TURYSTYKA

PARYŻ
LONDYN, RZYM, ZURICH
LYON, NIEMCY i inne
Biuro Turystyczne "COLUMBUS"
Kraków, ul. Basztowa 24
tel. 012/21-77-88

**MIĘDZYNARODOWE
PRZEJAZDY
RZYM - NEAPOL**
oraz wiele innych.
Ponadto wczas, wycieczki,
Imprezy narciarskie i sylwestrowe.
BTH-DREAM Kraków, ul. Lubież 5,
tel. 21-24-24, w godz. od 10 do 17.

DZIENNIK POLSKI
Komu w drogę,
temu
...Dziennik Polski

**KOMPUTEROWA
BAZA NOCLEGOWA**
miejscowości wypożyczkowych
Polski południowej
**BEZPŁATNA INFORMACJA
O NOCLEGACH:**
warunkach zakwaterowania
• aktualnych cenach, telefonach,
adresach
Tel. (0-12) 37-94-16,
pn. - pt. od 10 do 17.

SYLWESTER - KRAJ

- * KRYNICA: (30.12 - 01.01) "STARY DOM ZDROJOWY" (2670 000 zł/os.), "PATRIA" (1900.000 zł/os.)
- * WIŚNIECZ: (31.12 - 01.01) - 1150.000 zł/os. (Zakwaterowanie, wyżywienie, impreza sylwestrowa, autokar)
- * KRYNICA: (27.12-01.01) "CZARNY POTOK" - 3450.000 zł
- * TRZEMESZNA: (31.12 - 02.01) "BIAŁY POTOK" - 1650.000 zł
- * BIAŁKA TATRZAŃSKA: (26.12 - 01.01) DOM PRYWATNY - 1700.000 zł/os. (Zakwaterowanie, wyżywienie, impreza sylwestrowa, dojazd własny).

SYLWESTER SŁOWACJA

- WIELKA ŁOMNICA: kwatery prywatne, 29.12 - 02.01 (zakwaterowanie) - od 1 060 000 zł/os.
- CHOPOK - JASNA: Hotel "Grand"**** 27.12 - 02.01 (zakwaterowanie, wyżywienie, impreza sylwestrowa, basen, sauna) - 9.700.000 zł/os.
- DOLNY KUBIN: Hotel "Park"***, 27.12 - 02.01 (zakwaterowanie, wyżywienie, impreza sylwestrowa, basen, sauna) - 5.900.000 zł.

FERIE

- KRAJ: Zakopane, Korbielew, Krynica
- SŁOWACJA: Tatry Wysokie, Chopok
- AUSTRIA: ZELL AM SEE, KAPRUN, MAISHOFFEN, SAALBACH, VIEHHOFEN, FLACHAU, BAD HOFGASTEIN.

Jagiellonia
B.P. Jagiellonia, 31-007 Kraków, ul. Wiśna 2
tel./fax (0-12) 22-77-93,
tel. (0-12) 22-08-45,
tlx 322-795

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

PRACA

AGENCJA ochrony zatrudni pracowników. 22-14-95 (11-18). C-717/V

BLACHARZY samochodowych. 78-19-21. 4321

DUŻE przedsiębiorstwo handlowe zatrudni głównego księgowego-ekonomistę z doświadczeniem i biegłą znajomością obsługi komputera. Oferty 52258 Kraków, Wiśna 2, powinny zawierać informacje: wiek, wykształcenie, przebieg pracy zawodowej. 52258

12 mln miesięcznie. 67-33-38. R

FIRMA budowlana zatrudni majstra ze znajomością języka niemieckiego i operatora dźwigu budowlanego z uprawnieniami na budowę w RFN. Oferty C-719/V Combex, Kraków, os. Handlowe 9. C-719/V

FIRMA handlowa zatrudni 17 osób. Wysokie zarobki. 22-25-08. 51821

FIRMA zatrudni młodych elektroników. Tel. 34-25-15 (8-16). 52180

FIRMA zatrudni inżyniera elektronika posiadającego praktykę w projektowaniu układów mikroprocesorowych. Pisemne oferty prosimy kierować pod adresem: abc MED Sp. z o.o., 30-133 Kraków, ul. J. Łaa 114, do 31 grudnia 1994 roku. K-2221

FIRMA z udziałem kapitału zagranicznego zatrudni 14 osób. 11-63-60. 3910

HURTOWNIA zatrudni kierowcę-sprzedawcę. Tel. 56-32-34 wew. 2, 56-38-52 wew. 2. 52076

HURTOWNIA spóżywcza zatrudni: handlowca z biegłą znajomością obsługi programu FPP; przewoźnika-akwizytora z samochodem dostawczym od 1 - 4 t, wykształcenie minimum średnie, referencje wymagane. Tel. 66-22-37 (8-15), 37-57-54 (18-20). 52272

KIEROWNIKA i magistra farmacji zatrudni apteka. 55-18-36. D-7082

KRAKOWSKA spółka zatrudni na etat lub umowę zlecenia. Tel. 12-92-49 (11-15). R-1226

KUCHARZA, kelnerkę, recepcjonistę (tęże) zatrudni hotel „Demel”, Głowiackiego 22. M-3367

MASZ chęć pracować, brak ci gotówki? Dzwoni: 33-62-17. 51984

MĘCZYŹN-pracowników fizycznych, technika do przyznania zawodu zatrudni firma. Tel. 555-635 wew. 148. 4252

POWAŻNA firma handlowa zatrudni osoby do pracy w nowo otwartym salonie wyposażenia wnętrz (wykształcenie techniczne), tel. (012) 34-47-60. 4338

PRACA dla niepełnosprawnych na wyrobkach półautomatycznych w Spółdzielni Inwalidów „Chelmet” przy ul. Sołtyśowskiej 12a w Krakowie. Tel. 44-98-44. 7101

PRZEDSIĘBIORSTWO zagraniczne zatrudni mł. go inżyniera mechanika oraz inżyniera ze specjalnością klimatyzacja, z dobrą znajomością języka niemieckiego ewentualnie angielskiego, na stanowiska konstruktorów. Pisemne oferty prosimy kierować na adres: P.Z. Alpha 30-149 Kraków, ul. Balicka 176-190. 52218

PRZYJMĘ panie do dzieła księgowości. Zbieraków, ul. Krakowska 143A. 52290

PRODUCENT odzieży roboczej poszukuje przedstawicieli handlowych w Krakowie i regionie. Wynagrodzenie prowizyjne. Oferty: 30-650 Kraków, ul. Makowa 1. 4128

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe ZATRUDNI RADCĘ PRAWNEGO na 1/2 etatu. Oferty z informacją o przebiegu pracy zawodowej, wieku i specjalizacji - prosimy składać w Biurze Ogłoszeń, Kraków, ul. Wiśna 2, oferta nr 11548.

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe COTTON CLUB Kraków, ul. Zakopiańska 9 ZATRUDNI SZWACZKI z kilkuletnią praktyką. 11613

SKĄD SIĘ BIORĄ MENEDŻEROWIE? Z pewnością nie przyniosą ich bociany! Trudno również liczyć na to, że sami do nas trafią. Najlepszym rozwiązaniem jest skorzystanie z usług specjalistów, którzy dysponują metodami pozwalającymi na sprawdzenie przydatności zawodowej osób ubiegających się o pracę. Sediak & Sediak Kraków, ul. Młodowa 41, tel. 23 00 41, 23 00 45 tel./fax 21 31 22

PRACA fizyczna. 67-45-80. 4390

SPRZEDAWCZYNIĘ oraz młodego pracownika przyjmę. Tel. 56-24-03, wieczorem. 52240

SZKLARZA-kierowcę w jednej osobie zatrudnię. Os. Słoneczne 14. C-721/V

SZWACZKI zatrudnię. Tel. 37-94-74. 52086

PRZYJMĘ do kawiarni bufetową. 55-46-00/317. a-227/p

800 tys. dziennie! Praca dla ludzi młodych. 22-25-08. 51822

ZATRUDNIMY renciście na stanowisku kierowca-handlowiec. Bocinia 269-74. t-255

NAUKA

ANGIELSKI. 66-19-98. g-3445

FIZYKA, matematyka. 21-03-59. 51848

KURSY samochodowe, kat B. PZMot. Raty. Kraków, Sobieskiego 7, 33-81-30. 49757

KURSY komputerowe COGITO 22-64-23. 50372

KURSY księgowości komputerowej COGITO. 22-64-23. 50373

KURSY przygotowawcze na studia medyczne (wykładowcy z Collegium Medicum U.J.), Kraków, Szczerbowskiego 25, 21-91-49. M-3265

KURS „Super pamięci” polepsza pamięć o 300 - 400%. Jesteś geniuszem w zapamiętywaniu. 8 kaset magnetofonowych 16 lekcji, cena 1.600.000 lub 180 nowych złotych. Płatne za zaliczeniem pocztowym. Zamówienia kierować pod adresem: Emaus KKZS 42-500 Będzin, skł. pocztowa 90. 52287

MATEMATYKA, fizyka, chemia. 37-28-26. 52094

MATEMATYKA. 21-58-53. 2487

ANGIELSKI. 33-57-79. a-225p

KURSY PRAWA JAZDY AUTO PERFEKT Kraków, ul. Filipa 6 34-59-50 c-232A

Centrum Kosmetyczne ogłasza nabór na KURS KOSMETYCZNY na międzynarodowym programie CIDESCO. Floriańska 29, I p., ☎ 22-20-91 mg-761

KURSY AUTOCAD'A w autoryzowanym centrum szkolenia CAD

NAUKA COFANIA PROFESJONALNY PŁAC MANEWROWY NAUKI JAZDY (parking obok hali KS HUTNIK) Zapraszamy codz. w godz. 8 - 20. Informacja: DRIVER, tel. 44-20-54 NAUKA COFANIA

Nowy zawód-ależ owarasz-ciemni nie! Krakowski Ośrodek Szkolenia przy BHP „KONTAKT” zaprasza na: miesięczny kurs ochrony (osób, mienia, instytucji), komwoji, samobrony oraz posługiwanie się bronią. Ukończenie kursu daje szerokie uprawnienia i możliwość podjęcia pracy. Płód miesiąc ograniczona. Zapisy i informacje tel. 81-86-91

KURSY KOMPUTEROWE (akceptacja MEN od 1991), Doctor Q, Kraków, Mogińska 43, 11-81-11, 11-96-45. K-2018

Autoryzowane Centrum Szkoleniowe MICROSOFT: Windows, Word, Excel, Works, Office. Doctor Q, Kraków, Mogińska 43, 11-81-11, 11-96-45. K-2017

POLSKO-NIEMIECKIE CENTRUM KURSÓW JĘZYKA (IBZ) RZEMIEŚLICZEJ W KRAKOWIE tel./fax 21-52-01

KURSY I SZKOLENIA: - komputerowy IBM dla początkujących i zaawansowanych - AutoCAD'a z autoryzacją - księgowości tradycyjnie i komputerowo - języka niemieckiego - podatkowe - pedagogiczny dla mistrzów rzemiosła - przygotowawczy do egzaminu czeladniczego i mistrzowskiego - BHP - spawania we wszystkich technikach z uprawnieniami - instalacji elektrycznych z uprawnieniami SEP - komputerowego sterowania układów elektrycznych SIMATIC-S 5 - naprawy i konserwacji sprzętu AGD - instalacji sanitarnych z miedzi i tworzywa polipropylenowego Tylko u nas jeden słuchacz przy jednym stanowisku szkoleniowym

SEMINARIA specjalistyczne z udziałem firm zachodnich

MOŻLIWOŚĆ wykonywania prac specjalistycznych w w/w branżach oraz tłumaczeń technicznych na j. niem. i odwrotnie

Dysponujemy aktualnymi ofertami firm niemieckich

Przyjdź i sprawdź nas Al. Mickiewicza 5 (wejście od ul. Krupniczej)

PRACA fizyczna. 67-45-80. 4390

SPRZEDAWCZYNIĘ oraz młodego pracownika przyjmę. Tel. 56-24-03, wieczorem. 52240

SZKLARZA-kierowcę w jednej osobie zatrudnię. Os. Słoneczne 14. C-721/V

SZWACZKI zatrudnię. Tel. 37-94-74. 52086

MATRYMONIALNE

BIURO matrymonialne dla puszczystych. „PUCHATEK”, 44-74-82. 1307

TELEFONOSWATKA. 11-59-73. 2434

TELEFONOSWATKA — najsukuczniejsza. 44-32-46. C-3318

KUPNO

AA Skup RTV. 21-89-09. 2112/ML90

ANTYKI. (012) 21-54-69. 50030

ANTYKI. 22-26-32. 50377

ANTYKI — kupno, sprzedaż, renowacja. Gertrudy 8. Tel. 21-59-60. 51608

GALERIA ANTYK, Smoleńsk 22, tel. 22-26-32 — kupi obrazy, meble stylowe, srebra. Bezpłatna wycena i transport. Pożyczki pod zastaw. 51751

KUPIĘ dwójarkę garbarską, może być do remontu. Proszę o kontakt listowy z opisem stanu maszyny: Tadeusz Okruta, Radom, ul. Relaksowa 8. 52260

KOMIS RTV. Tel. 33-79-08. H-15313

KORALE, złoto, srebro, antyki — kupię. Lombard „KERAM”, ul. Starowiślna 12, tel. 22-67-48 wewn. 14. 2511

KOMPUTERY, audio-video, komis, skup. Królewska 65, 36-80-55. 2557

KORALE prawdziwe, zegarki złote, srebro kupię — „Perla”. 22-03-50, Wielopole 24. 3015

MEBLE stylowe. 22-26-32. 50378

OBRAZY. 22-26-32. 50379

SKUP RTV. (012) 67-26-28. 4313

SREBRA, starocie. 22-26-32. 50380

SPRZEDAZ

AMSTRAD 6128. Tel. (018) 415-389. 52000

ATRAKCYJNA cena — koperty różne, kaski techniczna, kable rozruchowe, lina holownicza, latarki „Patrol”. (012) 44-54-80, 44-82-51. D-7027

ATRAKCYJNE wyroby z „Vistuli”, Miódowa 4, Kalwaryjska 75, Krakowska 29. 55-16-89. a-815V

BOJLER elektryczny 80l, tokarkę do drewna, kompresor 200l, dmuchawę elektryczną i inne maszyny stolarskie sprzedam. Tel. 21-73-30. 52314

F-125P, 1976, 6 min. Tel. 25-81-42. 52295

GASTROSKOP, kolonoskop. 33-23-63. 52196

HOLENDERSKIE wypoczniki, sklep, Sportowe 24. 44-96-60, 78-54-59. 976gB-b

IBM sprzedam. 56-37-15. 4171

KONCESJE na hurtownię piwa i wina. Oferty nr 4130, Kraków, Wiśna 2.

KASE elektroniczną okazję sprzedam. Tel. 25-81-42. 52294

MASZYNY i urządzenia firmy Karcher. 37-66-35. 51311

MATERIAŁY budowlane na budowę. 44-93-54. 2730

NOWY puzon Yamaha YSL 354. Tel. 12-98-30. 52315

OWCZARKI niemieckie podpalane. 34-39-72. 52259

OVERLOCKI. 47-79-76. 2778

PUSTAKI, kregi. 67-45-80. 3605

PIANINO „Legnica”, nowe, 24 min, tel. 44-49-66. 52126

PRODUCENT narciarek. (012) 84-17-48. t-468

ROWERY, części. Halczyna 9, Zielone 17, 37-92-34. M-3085

SPRZEDAM „Ostrówek”. (012) 66-84-07 (8-17). D-7033

SPRZEDAM numer telefonu, Krowodrza. 12-05-82. 52258

SPRZEDAM czeski unit stomatologiczny z fotelem. Krynica, tel. (018) 71-29-05. z-367/94/NS

STOŁY bilardowe. 76-39-52. 51172

STOŁY bilardowe 7,8, tel. 55-21-34, 33-42-18. 4129

STOŁY bilardowe 8-stopowe. 78-48-36. 4348

126P, 1989 r. 34-40-06 po 17. 4306

ZAMKI, itd. (0-12) 11-86-78. 3681

Firma Handlowa posiada w sprzedaży PARKIET BUKOWY. Rachunki VAT. Możliwość negocjacji cen. Tel. 47-65-96, po 19 48-14-60. 785

ELEKTRYCZNE KOTŁY WODNE C.O. - AUTOMATYCZNE pow. ogrzew. 70-300 m², moc 6-24 kW, zasilanie 220/380 V, ekonomiczne, wygodne w użyciu, atestowane, tanie. Firma Handlowo-Usługowa „PAL” 30-305 Kraków, ul. Różana 15, tel. 66-33-98 (7⁰⁰), 76-29-47 (12-18), Zakopane (0165) 66-588 (8-11 p. Bieniara)

SPECJALISTYCZNY sklep z elektronarzędziami

BOSCH CELMA PIŁY KATUCHOWE STIHL Kraków, ul. Starowiślna 68

MOTORYZACYJNE

AUTOALARMY, centralne zamki. 44-45-17, Cienista 12. g-3426

OPEL i FIAT części i akcesoria poleca firma RAPTON Kazimierza Wielkiego 57 Kraków, tel. 34-11-05

ALARMY BLOKADY, ZNAKOWANIE 8-20 — NIEDZIELE TEŻ! ul. Szlak 26, 33-99-75, 33-99-77

TŁUMIKI szybki serwis ul. Lindego 1, tel. 37-54-01

Telefoniczna Informacja Motoryzacyjna DORADZTWO UBEZPIECZENIOWE 22-22-99 Pn.-Pt. 8-18

POKROWCE-PLANDEKI Cieszyńska 12 (boczna Wrocławskiej) m-3274

Alfa Romeo CZĘŚCI Kraków, Centralna 53C, tel./fax 25-93-81

LANCIA IVECO CZĘŚCI Kraków, Centralna 53C, tel./fax 25-93-81

TŁUMIKI Dietla 27, ☎ 23-16-32

POLONEZ w Wieliczce wszystkie kolory ceny fabryczne Punkt sprzedaży przy trasie nr 4 Kraków - Tarnów czynny: pon - pt 9-17, sobota 9-14 Informacja: całodobowa ☎ 78-50-11 Na miejscu: konserwacja antykorozyjna

AUTOALARMY — znakowanie gratis. 11-22-55. C-045/k

AUTOALARMY, blokady biegów. 33-09-48, Jaremy 29. 4333

AUTOGAZ — montaż, raty. 25-60-90. 2785

AUTOGAZ, raty. 12-90-11. 3130

AQUASYS Wyobraźmy sobie, że w wodzie wodociągowej znalazły się w niewielkich ilościach zanieczyszczenia chemiczne. Norma reguluje dopuszczalną zawartość takich zanieczyszczeń, więc przyjmijmy, że owe szkodliwe zanieczyszczenia mieszczą się w normie. A zatem zgodnie z przepisami nie ma ich w wodzie pitnej ale przecież SA. I teraz pomyślcie Państwo, że nieświadomie Wasze nerki, żołądek - WASZ ORGANIZM przyswaja sobie truciznę. Truciznę w śladowych ilościach ALE CÓDZIENNIE!!! AQUASYS postuluje:

Nauczmy się żyć z filtrowaną wodą! Amerykańskie filtry do wody AQUASYS W sklepie są również: OCZYSZCZACZE, NAWILŻACZE, JONIZATORY POWIĘTRZA. AQUASYS. Sklep firmowy KRAKÓW, ul. Kazimierza Wielkiego 20, tel. 34-33-08. Czynny codziennie w godz. 11-19, w soboty w godz. 10-14

AUTOGAZ, autoryzacja FSO, raty Lindego 5, 23-76-44. M-3270

AUTOGAZ — raty, również w gwarancyjnych Polonezach. 78-24-04, Gazmont. 3131

AUTOSZYBY, naprawa, sprzedaż. Zakopane, 66-52-20. 3405

AUTO do remontu kupię. Holuje i placę natychmiast. 78-65-69, 78-63-60. 3908

BEZGOTÓWKOWO blacharstwo, lakiernictwo, holowanie, oględziny PZU. 25-22-11. 50211

BLACHARKA używana do zachodnich. (0-12) 36-13-43. 3065

CINQUECENTO do 110 min kupię. 33-24-22. 4357

FIAT 126, Cinquecento, Uno — zapewniemy duży wybór kolorów, wyposażenia. Atrakcyjna sprzedaż ratalna: także bez zranowań, bez pierwszeństwa wypłaty (bardzo niskie raty do 6 lat). Polinar Dealer Fiat, Kraków, ul. Ofiar Dąbia 14 (każde auto z radiodzwonem), (0-12) 11-30-09, 11-27-95. 3400

FAVORITKE, 1991, sprzedam. 82-19-45. 52212

FIAT 126p, 1990, 33 tys. Tel. 11-52-28, po 20. 52275

HAKI holownicze do samochodów krajowych i zachodnich, 36-19-80, 25-60-58. 51432

HYUNDAI Pony GLS, 1991, 172 min. 21-96-29. 4273

MERCEDES 200D, 1989 r. 55-32-50. 4361

PUNTO, Tip, Tempra — kontyngent 1995. Do wyboru zawsze ponad 200 samochodów Polinar, Główny Skład Celný, Fiat Auto Poland, Kraków, ul. Ofiar Dąbia 14, Tel. (012) 11-30-09, 11-27-95. 1006

PRZECHOWAM przez zimę 2 samochody osobowe. Tel. 76-16-07, wieczorem. 52199

SAMOCHÓD rozbity kupię. 76-19-21. 4078

SPRZEDAM nową Hondę Civic. 43-28-15. 4276

SPRZEDAM Forda Sierra LX 1.8, 1989, 47-00-54, wieczorem. 48-09-58 (11-19), 1039/gB-a

SPRZEDAM 126p, 1988 r., stan bardzo dobry, 55-01-51. 52132

SKODE Forman, 1993, sprzedam. 82-10-90, wewn. 367. 52213

SYRENE Bosto, 50 tys. km — sprzedam. Kraków, A. Schweitzera 21/41, po 15. 52288

SZYBY samochodowe. 12-16-26, Powstańców 32b. 3775

1993, Ford Aerostar XL Sport 3.0 L, automatic, klimatyzacja, tilt steering, A.B.S., automatyczne drzwi i okna, radiomagnetofon. Przebieg 22.500 km, cena 20 tys. USA. Tel. (0-17) 624-652. 52292

TAVRIE fabrycznie nowe, z pełną gwarancją, poj. 1.100, 5 miejsc, 5 biegów, predkosc max. 150, sr. zużycie paliwa 6*00, ceny już od 119 mln. Informacja: Kraków 22-51-00 wew. 264, 259. 51582

WYJAZDY po samochody. „ABS” 375-376. M-3227

LOKALE A.A.A.A. Agencja Dąbkiewicz „OL-SZA”. 11-80-22, 12-03-05 (9-19). 3220

A.A.A. Agencja, Grodzka 3, 21-18-18, 22-35-83. 51555

A. ADAMCZYK — pośrednictwo mieszkaniowe. 22-79-99, 33-41-21. C-706/V

A. CIELECKI, Agencja Nieruchomości. (0-12) 21-62-05. 49948

AGENCJA, 12-77-39. 4245

AGENCJA, 22-71-47. 51106

AGENCJA, 56-53-25. 51386

AGENCJA, 56-55-01. 3850

AGENCJA, 67-09-40. 2589

AGENCJA Pleśniarowicz. 3

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

LOKALE

POSZUKUJĘ lokalu w ścisłym centrum do 30 m². Tel. 25-70-31. 3837
POSZUKUJĘ mieszkania, lokalu. 56-55-01. 3848
POSZUKUJĘ mieszkania do wynajęcia. 33-30-69. 4247
POSZUKUJĘ mieszkania. (012) 36-04-48. 4369
„PORTAL”, kupno-sprzedaż. (012) 66-84-07 (8-17). D-7034
POŚREDNICTWO. 67-43-38. 66-18-80. M-3329
POŚREDNICTWO. 21-35-40. M-3330
52 m², telefon, II piętro, ul. Królewska — sprzedaż „Realności”. Tel. 33-15-49. 52311
SPRZEDAM dwupokojowe (45 m²) lub zamienię na większe. 48-57-62. 44998
SALWATOR! Jednopakojowe sprzedaż DOMICYL. 34-33-31, 36-69-71. 3954
SAMODZIELNEGO mieszkania poszukuję. (0-12) 43-37-54. 3543
SKLEP, Dobczyca, wynajmę. 78-36-14. 4235
W domu handlowym stoisko do wynajęcia. 33-18-32. 4145
WYNAJEM. 342-000. 3417
ZAMIANY. (012) 22-67-48. 1413
ZAMIANY, wynajmowanie, 21-93-71. Dietla 49. 4334

NIERUCHOMOŚCI

A.A. Pieńiarłowicz, Lea 20B, 33-47-91. MI 2016
AGENCJA- 12-77-39. 4246
BRONOWICE, 9a, sprzedam, 12-13-25. 4339
DOBCZYCE, centrum, działka 18a, sprzedam. Tel. Kraków 55-95-51. 52297
DOM, działkę- kupię. 66-24-94. 3422
„DOMADER” — solidne pośrednictwo. 67-48-99. M-2988
DZIAŁKĘ uzbrojoną, 52 a, centrum Odrzykonia, sprzedam. Urbanek Stanisława, 38-406 Odrzykoń 259. 16/V
DZIAŁKĘ rekreacyjną, góry, las kupię. Tel. (012) 11-81-47. 3456
DZIAŁKĘ zabudowaną 33a, w Jaworznie sprzedam. Poznachowice Dolne 58, 32-412 Wiśniowa. 4359
„GRAND” — nieruchomości Wrocławskie 13 a. Tel. 33-79-08. H-15312
„PORTAL” sprzedaż domy, stan surowy, odpis 511 mln. (012) 66-84-07 (8-17). D-7032
„PORTAL” kupno, sprzedaż. (012) 66-84-07 (8-17). D-7035
SPRZEDAM działki budowlane w Chromowie k. Nowego Wiśnicza. Bochnia, ul. Sądowska 6, (0-197) 227-69. t-474
SPRZEDAM działkę budowlaną w Mieszkowicach, 9 a, uzbrojona, ogrodzona, hipoteka. (0498) 312-93. 1042/gB
WYCENY biegłych, 55-86-46. 4101

DZIAŁKĘ, ZABUDOWA PŁOMBOWA, KAMIENICA
sprzedaż pośrednictwo, 67-48-99. M-3383

PORTAL
BOGUMIŁ TRZYJĄSKI
tel. 21-50-67

23-17-29
FLORIAŃSKA 27
NIERUCHOMOŚCI, PROJEKTY
KAMIENICY NA BANK
POSZUKUJEMY! 668

BOCHNIA — dom nad Rabą, cegła, telefon, 260.000.000 zł. 36-38-64. 11168

CENTRUM PRAWNE — POŚREDNICTWO
ul. Basztowa 23, tel. 23-20-36, tel./fax 22-75-07
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA PRAWNA I GEODEZYJNA
Regulacje stębów terenowo-prawnych, kupno, sprzedaż, wynajem, wyceny nieruchomości. 11060

ZIEMIĘ, GRUZ przyjmę
Swożowice, 12-05-82. 11564

USŁUGI

A.A. ANTYWŁAMANIOWE zabezpieczenia, zamki, tapicerkierzy, harmonijki. Montaż, sprzedaż, VAT. Starowińska 95, „BATKO”, tel. 22-65-34. 4041
ALARMY, 55-70-04, 78-16-95. 50151
ALARMY, 12-48-10. 50792
ALARMY, 67-42-27. 7005
ALARMY — 47-03-20, c-3152

ANTENY- 55-79-44. 3792
ANTENY TV-SAT. 56-37-15. 4170
ANTENY. 25-78-43. D-6986
ANTENY RTV — satelitarne, alarmy — Złotek. 33-88-30. M-3195
ANTENY TVSAT. 12-82-89. 4398
ANTENY- montaż, naprawy. 44-53-92. 47590
ANTENY. 23-08-81. 51452
ANTENY. 11-74-34. 51615
ANTYWŁAMANIOWE zamki, tapiczerowanie. 21-49-21. 7078
ANTYWŁAMANIOWE zabezpieczenia, dodatkowe drzwi. „Omega” 66-45-16. D-7029
ANTYWŁAMANIOWE drzwi metalowe, zamki, tapicerkierzy „Tempo”. 22-54-30. M-3196
BIURO rachunkowe spółka cywilna, usługi rachunkowe, doradztwo kredytowe. (0-18) 43-66-99. Fa-204/94/NS
BOAZERIA, zabudowy. 55-29-95. 50331
BOAZERIA, parkiety, szafy. 13-32-05. 52289
CO.-wod.-kan.-gaz. 37-81-26. 4152
CYKLINOWANIE. 25-75-78. 975gB-a
CYKLINOWANIE. 55-59-16. a-161p
CYKLINOWANIE. 55-64-87. a-162p
CYKLINOWANIE, lakierowanie nieszkodliwe, VAT- Wojcik. 34-25-97. 47045
CYKLINOWANIE, układanie Kozłowski. 33-42-12. 50644
CYKLINOWANIE. 47-02-08. 51609
CYKLINOWANIE, układanie, referencje. VAT. 21-61-95. 2973
CYKLINOWANIE ekspresowe. 66-98-93. 3054
CZYSZCZENIE dywanów Wap-am. 66-33-09. 52067
CZYSZCZENIE dywanów KARCHEREM. (012) 34-33-73. 51031
CZYSZCZENIE dywanów. 48-13-98. 48-33-09. 50053
CZYSZCZENIE dywanów KARCHER. 36-36-88. 2214
CZYSZCZENIE dywanów, tapicerkierzy. 33-95-32. 2534
CZYSZCZENIE wykładzin, tapicerkierzy Karcherem. 23-72-67. 3393
CZYSZCZENIE dywanów, tapicerkierzy. 44-43-85. 3819
CZYSZCZENIE dywanów. 21-61-54. 4222
„DETAL-Remont” remonty, adaptacje. (0-12) 36-57-32 po 20. 51884
DEZYNEKSCJA- 48-35-96. 2767
DEZYNEKSCJA. 47-61-85. 119gBP
DOMOFONY, videodomofony. 67-42-27. 7004
DOMOFON, montaż, naprawy. 21-90-08. 2539
ELEKTROINSTALACJE- ogrzewania. 67-65-51. 2375
ELEKTROINSTALACJE. 37-07-65. 4147
ELEKTRYK domowy. 37-95-36. 51818
FLIZOWANIE. 43-05-24. C-3004
FLIZOWANIE. 66-56-04. 3639
FLIZOWANIE- 56-18-67. 3922
FLIZOWANIE- (012) 86-15-26. 4151
GAZ, instalacje, piecyki — 25-90-57. 977/gB
HYDRAULICZNE. 37-33-74. 4288
HYDRAULIKA, piecyki. 43-10-08. C-3255
HYDRAULICZNE naprawy, piecyki. 22-54-08. 50345
HYDRAULIK, instalacje miedziane, plastikowe. 66-45-16. 51283
HYDRAULIK. 23-22-12. 52249
KOSZTORYSY. Tel. 25-81-42. 52293
KOMINKI. Pieca. 23-04-50. 4163
ŁODÓWKI- chłodnie, 21-95-30. 47617
ŁODÓWKI. 43-00-95. C-3118
ŁODÓWKI, zamrażarki. 47-51-22. C-3055
ŁODÓWKI. 25-86-14. C-3055
ŁODÓWKI — naprawa u klienta. 36-69-21. M-3134
MALOWANIE, tapetowanie, gwarancja. 44-35-51. 2483
MALOWANIE, tapetowanie, sprzątanie gratis!!! 22-20-67. 2532
MALOWANIE glaz. 56-11-46. 4006
MALOWANIE, tapetowanie. 48-56-91. 4284
MALOWANIE, tapetowanie. 21-39-75. D-6930
MYCIE okien. 43-29-29. C-3209
NAPRAWA, przestrajanie telewizorów, magnetowidów u klienta, gwarancja. (012) 66-70-80. 2645
NAPRAWA pralek automatycznych. 55-16-17. C-3314
NAPRAWY telewizorów, unowocześnianie. Kraków, 66-92-89. a-197p
NAPRAWA — piecze łazienkowe, wszystkie typy, gwarancja. 56-52-05. D-7019
NAPRAWY piecyków. 23-39-25. C-032/K
NAPRAWA pralek, lodówek, 12-89-56. D-6911

NAPRAWA pralek, lodówek, zamrażarek. Mazowiecka 41, 33-30-68 (9-17). C-050/K
NAPRAWY przestrajania telewizorów, magnetowidów, kamery. 44-23-74. C-3124
NAPRAWA pieców kąpielowych. 34-54-67. 50199
NAPRAWA telewizorów. 66-94-44. 50205
NAPRAWA, piecze łazienkowe, spalanie, szczelność, gwarancja. 21-09-97. 50850
NAPRAWA telewizorów. 11-88-00. 51128
NAPRAWA, przestrajanie telewizorów. 25-87-96. 51349
NAPRAWA piecyków, term gazowych. 21-08-03. 51702
NAPRAWA pralek. 55-30-66. 52310
NAPRAWA pralek automatycznych. 37-62-14. 2729
NAPRAWA telewizorów. 11-95-70. 3172
NAPRAWA- wymiana pieców łazienkowych, gwarancja. 21-32-29. 3471
NAPRAWA, przestrajanie telewizorów. 44-37-96. 3669
NAPRAWA telewizorów, magnetowidów. 47-44-30. 3864
NAPRAWA magnetowidów, telewizorów. 48-45-75. 3865
NAPRAWA telewizorów. 66-86-60. 66-83-44. 3927
NAPRAWA pralek automatycznych. 12-57-38. 4058
NAPRAWA pralek. 11-59-73. 4093
NAPRAWA telewizorów. 56-37-15. 4169
NAPRAWA telewizorów- Helios, Neptun. 33-51-17. 4331
PRZEPISYWANIE tekstów. 44-24-44. C-3308
PRZEPROWADZKI. 43-46-83. 2390
PRZEPROWADZKI „Domus” pełna obsługa, pojemniki bezpłatnie. (012) 21-22-75. 50355
PRZEPROWADZKI, transport. 47-58-04. 1027/gB
PRZEPROWADZKI, transport pianin, kas pancernych, urządzeń, wypożyczamy pojemniki. Andrzej Boroń (012) 44-27-38. C-3096
PROJEKTOWANIE, kosztorysowanie i wykonawstwo w budownictwie, tel. 67-03-40, 78-20-15. 2903
SANYO serwis naprawy u Klienta. 44-94-10. 878
SPRZĄTANIE wnętrz. 48-52-04. C-3209
SUFITY podwieszane- mineralne, aluminiowe. Suche tynki- sprzedaż, montaż, 33-41-07, Pachońskiego 9. 50752
SZKLARZ. 44-64-64. GŁ 429
SZKLARZ cielodobowy. 44-77-82. C-674/V
SZKLARZ. 25-75-57. C-674/V
TANI transport. (012) 48-26-74. C-053/k
TELEGAZETA- 25-20-82. 2052
TRANSPORT (koparko-spycharka), dźwig. 66-00-88, wewn. 470, 48-08-22. 3232
TRANSPORT- Roburem. 47-81-43. 4098
TRANSPORT — Mercedes od 1,5 t. Tel. 43-03-11. 1034/gB
TRANSPORT (1,5), 66-59-03. a-217p
TRANSPORT Starem. 43-09-23. C-3275
TRANSPORT — 1,2. 44-96-60. 976/gB
TRANSPORT najtaniej (0,5-3 t) przewóz osób i samochodów. „ABS” 375-376. M-3228
TRANSPORT. 25-54-01. a-129p
TRANSPORT. 200.000. 36-61-63. 47514
TRANSPORT, 10 t (plandeka). 78-55-72. 49837
TRANSPORT. 21-07-46. 49966

BIURO Rachunkowe- Malborska 64b. Tel. 55-91-30. 2295
DOCHODOWĄ produkcję (patent) kupię. Oferty 52264, Kraków, Wiślna 2.
„EXECUTOR” — windykacja, należności. 12-14-67. M-3347
KOSZULE- producent, atrakcyjne wzory i ceny. Tel. 23-90-05. 4068
KSIĘGI, ryczałt, VAT. 47-08-97. 122-gBP
LAKIEROWANIE proszkowe. 36-30-80. 4080

Kompleksową obsługę księgowo-finansową rozliczenie z budżetem i sprawozdawczość, obiektywne, poufne analizy ekonomiczne, z zastosowaniem międzynarodowych standardów w pełnym przekroju branżowym — od nowego roku poprowadzimy.
Tel. 55-04-56, 48-33-98 (po godz. 16). 11091
POSIADAM lokal, 30 m², (na hurtownię) przy pl. Na Stawach- poszukuję producentów lub bezpośrednich importerów, inne propozycje. Kraków, B.Prusa 6a/3 po 17. 4375
RACHUNKOWOŚĆ, Vat. 56-07-11. D-7037
VAT, ZUS, prowadzenie księgowości, 22-36-66/524. 4299
WIEMAR- odzyskiwanie należności. 090-33-43-33. 2529

LAMEL PIONOWE
ŻALUZJE POZIOME
PRODUKCJA-SPRZEDAŻ-MONTAŻ
2 lata gwarancji!!! Dojazd bezpłatny!!!
w cenie VAT!!!
8”-18”, każda sobota 9”-14”
ul. św. Łazarza 13
tel./fax 23-18-64
mp-129/F

ŻALUZJE — ROLETY
PRODUKCJA • MONTAŻ
Kraków, ul. Kumiki 4,
tel. 22-22-76 „ALMES”
11229

KRAKŹAL
KRAKÓW, UL. A. KRZYWYŃ 14
TEL/FAX 11-63-66
WYKONUJE I MONTUJE
ŻALUZJE
Rolety aluminiowe-zewnętrzne
licencja HunterDouglasa
ARM 10/3

TRANSPORT. 21-88-70. 50123
TRANSPORT. 34-48-03. 50239
TRANSPORT, 21-63-86. 50818
TRANSPORT 1,4 t. 66-55-69. 51272
TRANSPORT: Jelcz- kiper, Star, Żuk. Tel. 37-39-02, 37-54-28. 52200
TRANSPORT kraj, zagranica. 47-13-91. C-722/V
USŁUGI transportowe Żuk, blaszak. (012) 66-84-07 (8-17). D-7036
WIDEOFILMOWANIE. 47-66-83. 3903
WIDEOFILMOWANIE. 666-059. 49872
WIDEOFILMOWANIE. 44-59-53. 47955
WIDEOFILMOWANIE. 48-94-75. GŁ 465
WIDEOFILMOWANIE. 36-74-93. M-3110
WIDEOFILMOWANIE. 47-34-24. 51277
WIDEOFILMOWANIE. 67-63-49. 2593
WOD.-kan.-gaz.-c.o., naprawa pieców. 23-44-31. 49736
WOD.-kan.-gaz., przeróbki. 55-67-50. 46975
WOD.-kan., miedz. Flizowanie. 22-18-97 wew. 5. (pn.-pt., 9-15) 4341
ŻALUŻE 37-58-16, 23-70-09. D-7104
ŻALUŻE- 22-34-28. 2604
ŻALUŻE- produkcja, montaż. 21-62-54. 2776
ŻALUŻE, zaczepy, uszczelnianie. 56-52-68. 4332
ŻALUŻE pionowe, poziome, rolety zewnętrzne antywłamaniowe. Kraków (012) 67-60-09, Bochnia (0197) 255-02. 49843
ŻALUŻE pionowe, poziome- gwarancja. 33-04-55. 50004
ŻALUŻE. 44-24-71. 50006
ŻALUŻE. 55-74-74. D-6913
ŻALUŻE. 67-24-26. a-177p
FLIZOWANIE. 76-17-57. a-226p
WIDEOFILMOWANIE. 76-17-57. a-227/p

BIZNES

BIURO Rachunkowe- Malborska 64b. Tel. 55-91-30. 2295
DOCHODOWĄ produkcję (patent) kupię. Oferty 52264, Kraków, Wiślna 2.
„EXECUTOR” — windykacja, należności. 12-14-67. M-3347
KOSZULE- producent, atrakcyjne wzory i ceny. Tel. 23-90-05. 4068
KSIĘGI, ryczałt, VAT. 47-08-97. 122-gBP
LAKIEROWANIE proszkowe. 36-30-80. 4080

Kompleksową obsługę księgowo-finansową rozliczenie z budżetem i sprawozdawczość, obiektywne, poufne analizy ekonomiczne, z zastosowaniem międzynarodowych standardów w pełnym przekroju branżowym — od nowego roku poprowadzimy.
Tel. 55-04-56, 48-33-98 (po godz. 16). 11091
POSIADAM lokal, 30 m², (na hurtownię) przy pl. Na Stawach- poszukuję producentów lub bezpośrednich importerów, inne propozycje. Kraków, B.Prusa 6a/3 po 17. 4375
RACHUNKOWOŚĆ, Vat. 56-07-11. D-7037
VAT, ZUS, prowadzenie księgowości, 22-36-66/524. 4299
WIEMAR- odzyskiwanie należności. 090-33-43-33. 2529

POŻYCZKI

A.A. ATRAKCYJNE pożyczki, skup RTV, złota, srebra. Lombard, Grzegorzowska 17, 21-89-09. 2111/MŁ/94
A BAST najkorzystniejsze pożyczki, komis, skup, sprzedaż, Kazimierza Wielkiego 117, 36-86-00.
ABSOLUTNIE najniższe oprocentowanie. Lombard, Królewska 65, 36-80-55. 2558
AL. Mickiewicza 61. 34-55-93. 50008
ANTYK- Smoleńsk 22, 22-26-32. Pożyczki pod zastaw antyków. 51752
ATRAKCYJNY lombard Legionów 2 (dawna Cekiery) skup-komis, RTV (możliwość zamiany) obrazy, antyki, samochody. 56-40-36. D-6899
ATRAKCYJNE pożyczki, lombard Grottera 6, 34-22-12. C-033/K

LOMBARD- kupno, sprzedaż, komis, pożyczki: złoto, RTV, AGD, nieruchomości, Kraków, Kraszewskiego 24, 22-80-54. 51342
LOMBARD Safeder, Karmelicka 15. Tel. 22-33-26. g-3478
LOMBARD N. Huta, Teatralne 10 (budynek kina Świt) pożyczki, RTV, złoto, samochody. 44-58-44. C-033/K
LOMBARD korzystne pożyczki. Wrocławska 13 a. Tel. 33-79-08. H-15311
MYŚLENICE- lombard, Rynek 29, 215-66. 3478
„NA Szlaku”- lombard, komis (9-17), ul. Szlak 1A. 23-41-31. 50690
UDZIELANIE pożyczek, niskie oprocentowanie, skup sprzedaż RTV, Lombard, Szeroka 29. 21-19-37. 856
UDZIELANIE pożyczek — najniższe oprocentowanie — skup RTV, Lombard Kościuszki 17, 21-80-59. g-3379
„KERAM”- lombard, pożyczki, skup, sprzedaż, komis- złoto, srebro, antyki, korałe, RTV, ul. Starowińska 12 (kolo kina „Uciecha”). Tel. 22-67-48 wewn. 14. 2508
KORZYSTNY Lombard, Kalwaryjska 18, naprzeciw „Korony”. (0-12) 56-51-50. 2918
LOMBARD- Majora 12a, 11-59-22 wewn. 16. 3477
LOMBARD- Długa 45 pożyczka pieniędzy dla ludności. Tel. 33-59-88. Zapraszamy!!! 49574

LOMBARD
Udzielamy pożyczek pod
ruchomości i nieruchomości
ul. DŁUGA 5, tel. 22-15-54
ul. LEA 20 b, tel. 33-01-34

RÓŻNE

UNIEWAŻNIA się pieczęcie urzędowe okrzęgle z godłem: Średnie Studium Zawodowe MPK w Krakowie. Zespół Szkół Zawodowych MPK spółka z o.o. w Krakowie. Zasadnicza Szkoła Zawodowa. Zespół Szkół Zawodowych MPK spółka z o.o. w Krakowie, Technikum Mechaniczne. K-2233
RESTAURACJA „SANUS” organizuje wesela, Sylwestra, studniówki. 33-70-49. 3047
„SOLARIS” — masaże lecznicze, sauna, solarium, supermasaże. Malborska 64 b, 55-68-20/7. g-
SOLARIUM. 33-74-15. 50410
ZIMOWISKO- 55-71-88. 4091

TOWARZYSKIE

A.A.A.A. Agencja „Amor” to lux masaże — superdziewczyny, ul. Warszawska 14. Tel. 23-34-48. 11633/MŁ94
ABECADŁO Szczęścia. (0-12) 36-17-97. 51764
ABIGAIL- agencja. 67-11-53. 2669
AFRODYTA- 22-43-36. 3614
AFRODYJATKI dla panów w „Boa”. Tel. 11-81-98 Kraków. 52208
AGENCJA Amanda. 48-22-10. C-056/k
AGENCJA- bożkonkurencyjna Magdalena. (0-12) 66-17-71. 2520

DZIKIE SEX PARTY
0/0-599-6636

SADOMASOCHIZM
0/0-599-6718
OSTRA MIŁOŚĆ
0/0-599-6635
DZIEWCZYNY W AKCJI
0/0-599-6717

ŚWIĄTECZNE TELEPARTY
MOŻESZ MÓWIĆ O WSZYSTKIM

Możesz wygrać upominek
0061-100-6363

PENELOPA 66-20-72, ul. Zawila 9 11439

AGENCJA „Czarna Perla”. 43-75-79. C-048/k
AGENCJA „Ester” — takt, dyskrecja. (012) 43-68-40. 1047/gB
AGENCJA- rawelacyjna „Faworyta”. (0-12) 23-01-96. 2531
AGENCJA „Sza!” salon masażu. Limanowskiego 1. 56-24-85. 4379
AGENCJA towarzyska „7”. 66-04-11. 2759
AGENCJA towarzyska „KLEOPATRIA”. 67-54-41. 2760
AGENCJA towarzyska „Venus”, supermasaże, zapraszają, ul. Baluckiego 16, (0-12) 66-06-36. 2533
ALEXIS — superkomfortowe masaże, Tabaczna 6A. 48-49-31. C-49/k
„CARESSE” ekskluzywny salon masażu zaprasza panie i panów. 67-28-16. 52300
CARMEN- (0-12) 43-76-56. 4368
CARYCA — niesamowite dziewczyny, supermasaże. 22-65-62. g-3489
„CZERWONA róża”. (012) 43-69-97. C-3313
FLORIAŃSKA 24/7 — dyskretny salonik towarzyski. (012) 22-19-27. 1047/gB-a
KAMA- (0-12) 47-00-31. 4367
LUX masaże. 21-71-80, Grodzka 42. To jest TO-TO. 50308
MASAŻE dla panów + superniespodzianka. 21-22-79. D-6940
MASAŻE intymne. (0-12) 22-63-86. 3300
REGINA- 21-96-13. 3613

„TECHMA” Kraków Spółka z o.o. w Krakowie, ul. Walerego Sławka 3
ogłasza przetarg na prowadzenie bufetu zakładowego.
Oferty należy składać w Dziale Administracji i Zatrudnienia (pok. 2) w dniach 28.12 - 30.12.1994 r.

Zarząd Krakowskiej Fabryki Aparatów Pomiarowych KFAP S.A w Krakowie
ogłasza konkurs na stanowisko
RADCY PRAWNEGO KFAP S.A.
Jesteśmy Spółką o dużym potencjale ekonomicznym. Oferujemy wysokie wynagrodzenie i sprzyjające warunki do osiągnięcia satysfakcji zawodowej.
Oferty składane przez kandydatów powinny zawierać:
* podanie wraz z motywacją przystąpienia do konkursu,
* kwestionariusz osobowy z fotografią i życiorysem,
* odpis dyplomu i innych dokumentów potwierdzających posiadane wykształcenie,
* aktualne zaświadczenie o stanie zdrowia.
Oferty z dokumentami należy składać w Dziale Kadr i Szkolenia KFAP S.A. Kraków, ul. G. Zapolskiej 38, tel. 37-75-82, w terminie do 14 dni od daty ukazania się ogłoszenia. O terminie i miejscu przeprowadzenia konkursu kandydaci zostaną powiadomieni indywidualnie.
K-2272

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

RÓŻNE

Już w przyszłym roku możesz mieszkać w nowym mieszkaniu, które budujemy w bardzo atrakcyjnych miejscach w Krakowie!

LOKALIZACJE BUDÓW:

- Śródmieście, ul. Kwartowa — Spółka SRW i Spółdzielnia Mieszkaniowa „Kwartowa”;
  - Krowodrza, ul. Radzikowskiego — Spółka KRW i Spółdzielnia Mieszkaniowa „Łony”.
- budownictwo wielorodzinne ● technologia tradycyjna ● garaże w przyziemiu ● ogrzewanie: niezależne kotłownie gazowe ● cena 1 m² pow. użytkowej — ok. 390. USD ● dla zainteresowanych ulga podatkowa oraz możliwość uzyskania kredytu ●

Wszelkie informacje uzyskasz w biurze spółek:

**Kraków,
os. Kościuszkowskie 2,
III p., pok. 300, tel. 48-99-85**

Przedsiębiorstwo Opakowań Błazanych „Opakomet” w Krakowie zatrudni inżyniera mechanika

Wymagania:
- znajomość obróbki skrawaniem
- doświadczenie w zarządzaniu warsztatem mechanicznym
- wiek do 40 lat
Zainteresowanych prosimy o telefoniczne umówienie się na spotkanie kwalifikacyjne (tel. 33-48-07).

Przedsiębiorstwo Opakowań Błazanych „Opakomet” w Krakowie zatrudni specjalistów d/s handlu i marketingu

Wymagania:
- ukończone studia wyższe w powyższym kierunku
- biegła znajomość j. angielskiego
- wiek do 30 lat
- mile widziani tegorocznymi absolwenci wyższej uczelni
Zainteresowanych prosimy o telefoniczne umówienie się na spotkanie kwalifikacyjne (tel. 11-47-92).

Firma Budownictwo Wielomieszkaniowe J. CHMURA

pl. Szczepański 8,
tel.: 21-23-62 w. 217 lub 22-49-39

sprzeda mieszkań w budowie przy ul. Zakątek o metrażach 105, 126 i 134 m kw., wyposażone superkomfortowo: ślizy, parkiet, domofon, tel. kablowa, podziemny parking, cena równ. 560 USD za 1 m kw. (lub ok. 460 za 1 m kw. w stanie surowym).
Możliwość odpisu podatkowego!!!

719

SKUP ODPADÓW ODZIEŻY UŻYWANEJ

w cenie 1950 zł za kg

KRAKÓW, ul. Zbożowa 2, tel. 33-68-01. mg-589

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie, al. Mickiewicza 30

zaprasza do składania ofert na wykonanie w 1995 r. usług remontowych obiektów Uczelni i dostawy materiałów z tym związanych.

Oferty prosimy kierować do Z-cy Dyrektora Administracyjnego d/s Technicznych, paw. C-1, pok. 10, do dnia 5 stycznia 1995 r.

ODDZIAŁ TELEWIZJI POLSKIEJ S.A. W KRAKOWIE ogłasza przetarg nieograniczony na dzierżawę i prowadzenie placówki gastronomicznej (bufetu i stołówki) w budynku przy ul. Krzemionki 30, od dnia 1 marca 1995

Oferta winna zawierać nazwę firmy, kserokopię zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej (wyciąg z Rejestru Handlowego), zaświadczenie o niezaleganiu z płatnościami podatków oraz wobec ZUS, informacje na temat dotychczasowej działalności gastronomicznej, zakresu świadczonych usług oraz proponowanej średniej marży. Warunki dzierżawy pomieszczeń do negocjacji. Szczegółowe informacje można uzyskać u Pani Jadwigi Rybickiej, pok. 123, tel. 66-75-22 wew. 181. Oddział TVP S.A. w Krakowie zastrzega sobie prawo do swobodnego wyboru oferty oraz do nieprzyjęcia żadnej z ofert bez podania przyczyn. Oferty należy składać w sekretariacie Oddziału do dnia 16 stycznia 1995.

K-2261

„Biprostał” S.A.

Firma Inżynieryjno-Konsultingowa
30-081 Kraków, ul. Królewska 57

zatrudni w drodze konkursu

KIEROWNIKA DZIAŁU MARKETINGU

Wymagane kwalifikacje:

1. Wykształcenie wyższe ekonomiczne lub techniczne,
2. Znajomość i doświadczenie w zakresie marketingu,
3. Znajomość j. angielskiego.

Oferty należy składać w Zespole Spraw Pracowniczych osobiście lub listownie pod adresem firmy w terminie 14 dni od daty ogłoszenia.

K-2280

Okręgowa Dyrekcja CPN w Krakowie

poszukuje

do wynajęcia lokalu w centrum Krakowa, o powierzchni ok. 50 m² z przeznaczeniem na salon sprzedaży.

Oferty prosimy składać pod adresem
Okręgowej Dyrekcji CPN,
31-120 Kraków, Al. Mickiewicza 45
— Dział Handlowy.
Blizsze informacje pod numerem tel. 33-54-75.

170/2181/24

HYDROTREST S.A. Zakład Usług Sprzętowych Transportowych i Serwisowych Kraków, ul. Rybitwy 15 ogłasza

nieograniczony przetarg pisemny na sprzedaż n/w środków:

1. Autosan H9-15, rok prod. 1979, nr rej. KWC 6613 i ewid. 978, cena wywoławcza 40 mln zł.
2. Autosan H9-21, rok prod. 1979, nr rej. KBA 063S, i ewid. 980, cena wywoławcza 40 mln zł.
3. Autosan H9-21, rok prod. 1980, nr rej. KKR 5397 i ewid. 985, cena wywoławcza 40 mln zł.
4. Tarpan S-237, rok prod. 1988, nr rej. KWA 0821 i ewid. 980, cena wywoławcza 5 mln zł.
5. Tarpan S-237, rok prod. 1987, nr rej. KRD 645E i ewid. 1125, cena wywoławcza 5 mln zł.
6. Steyr 1490-cysterna, rok prod. 1975, nr rej. KRA 694S i ewid. 1065, cena wywoławcza 50 mln zł.
7. Naczepa Achleitner, rok prod. 1976, nr rej. KRB 052P i ewid. 1067, cena wywoławcza 60 mln zł.
8. Żuraw samojezdny ZK-162, rok prod. 1985, nr ewid. 882, cena wywoławcza 85 mln zł.

Oferty wraz z ceną w zapieczętowanych kopertach z napisem „Przetarg” należy składać pod adresem: HYDROTREST S.A. Zakład Usług Sprzętowych Transportowych i Serwisowych — 30-716 Kraków, ul. Rybitwy 15 w ciągu 14 dni od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej w kasie Zakładu w godz. 8-9 i 12-14 najpóźniej w ostatnim dniu składania ofert. Wybrany oferent zostanie powiadomiony pisemnie i winien uzupełnić ofertą kwotą w terminie 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia pod rygorem utraty wadium. Z chwilą nabycia pojazdu przez oferenta ustala się odbiór do 7 dni, po tym terminie naliczane będą koszty parkowania. Zastrzega się prawo swobodnego wyboru oferty jeżeli uczestnicy zaofertują tę samą cenę, jak również unieważnienie przetargu w całości lub części bez podania przyczyn. Informacji dodatkowych udziela Zespół Napraw i Kontroli Technicznej w siedzibie Zakładu — Kraków, ul. Rybitwy 15, tel. 55-13-27 lub 55-27-15 wew. 108.

Agencja Sedlak & Sedlak HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

Doctor Q
Komputery i programy

zatrudni
szefa sklepu

Istnieje wiele sposobów prowadzenia przedsiębiorstwa. Jedną z dróg jaką wybrała nasza firma jest dążenie do pogłębiania więzów przyjaźni łączących nas z naszymi klientami. Wciąż poszukujemy nowych sposobów dostarczania im satysfakcji i zadowolenia. Jednym z naszych ostatnich zamierzeń jest plan przekształcenia sklepu komputerowego w nowoczesne centrum kontaktów z klientami. W związku z tym poszukujemy osoby na stanowisko kierownika, która w sposób bliski doskonałości zajmie się naszymi klientami.

Do składania ofert zachęcamy osoby młode duchem, dynamiczne, o silnej osobowości, dla których osiągnięcie sukcesu zawodowego jest jednym z najważniejszych celów życiowych. Preferować będziemy kandydatów z dużym doświadczeniem w branży komputerowej i znaczącymi osiągnięciami życiowymi.

Oferty zawierające list motywacyjny, curriculum vitae i fotografię przyjmuje firma doradztwa personalnego (nr. referencyjny 085):

Agencja Sedlak & Sedlak
31-052 Kraków, ul. Miodowa 41
tel. (012) 23 00 41, 23 00 45
tel./fax 21 31 22

HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

Agencja Sedlak & Sedlak

Chcesz zdać egzamin na prawo jazdy?

Skorzystaj z placu manewrowego przy Nowohuckim Centrum Kultury, al. Jana Pawła 232.
Informacja:
ROLMINEX 67-26-84, 43-28-38.

01-436

Biuro Rachunkowe „DENAR”

Kraków, Olśzańska 16, tel. 11-73-15
Księgi handlowe, książki przychodów, rozchodów, VAT, doradztwo podatkowe, odwołania od decyzji podatkowych.

696

DZIENNIK POLSKI

Z Dziennikiem - jesteś na plus!

Wasze NALEŻNOŚCI ODZYSKA

DRYL S.C.

Biuro czynne: pn. - pt., w godz. 9.00-16.00.

31-559 Kraków,
ul. Grzegorzewska 79,
tel./fax 11-21-87,
tel. 11-02-00 wew. 94.